

# **Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İle İlgili Olarak Yapılan Çalışmalar Kaynakçası 1982-2002**

**(Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş Dördüncü Baskı)**

**Editör**

**Prof. Dr. Uğur DEMİRAY**

**Yazarlar**

**Yard. Doç. Dr. Özden CANDEMİR**

**Yard. Doç. Dr. Ayşe İNCEELLİ**

**Arş Gör. Figen ÜNAL**

**Elektronik ISBN 98590-3-3**

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ  
AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ İLE İLGİLİ OLARAK  
YAPILAN ÇALIŞMALAR KAYNAKÇASI 1982-2002  
(Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş Dördüncü Baskı)**

**Editör**

**Prof. Dr. Uğur DEMİRAY**

**Yazarlar**

**Yard. Doç. Dr. Özden CANDEMİR**

**Yard. Doç. Dr. Ayşe İNCEELLİ**

**Arş Gör. Figen ÜNAL**

**Eylül – 2002  
ESKİŞEHİR**

Copyright © 1990, 1994, 1997, 2004

Uğur Demiray. All rights reserved.

Kıtabın tümü ya da bölümleri editör ve yazarlarından izin alınmaksızın mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kâğıt ya da başka tekniklerle çoğaltılır, basılır ve dağıtılabılır. Yapılacak olan alıntılara dipnot verilmesi yazar ve editörleri sadece onurlandırır.

Anypart of this book may be reproduced or stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means mechanical, electronic, photocopy, magnetic tape and other ways without written permission from the editor or authors. Quotations are only honour for the editor or authors.

|                     |                                                                          |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| Uğur DEMİRAY;       | <a href="mailto:udemiray@anadolu.edu.tr">udemiray@anadolu.edu.tr</a>     |
| Özden CANDEMİR.;    | <a href="mailto:ozcandemir@anadolu.edu.tr">ozcandemir@anadolu.edu.tr</a> |
| Ayşe İNCEELLİ.;     | <a href="mailto:ainceelli@anadolu.edu.tr">ainceelli@anadolu.edu.tr</a>   |
| Arş Gör. Figen ÜNAL | <a href="mailto:funal@anadolu.edu.tr">funal@anadolu.edu.tr</a>           |

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile ilgili Olarak Yapılan Çalışmalar Kaynakçası, 1982-2002.

1. Anadolu Üniversitesi. Açıköğretim Fakültesi Kaynakça.
  2. Uzaktan Öğretim Türkiye Kaynakça.
- I. Dizi: Anadolu Üniversitesi. Açıköğretim Fakültesi

**ISBN 975-98590-3-3**

Dizgi , Sayfa Düzeni, Grafik ve Tablolar  
Yard. Doç. Dr. Deniz Kılıç- Yard. Doç. Dr. Haluk Birsen

Kapak Düzeni  
Yard. Doç. Dr. Sibel Onursoy

**Kuruluşundan Bugüne**  
**Açıköğretim Fakültesi'ne**  
**Emeği Geçenlere,**  
**Açıköğretim Konusunda Çalışanlara**  
**Ve Bundan Sonra Çalışacaklara**

## İÇİNDEKİLER

|                                                                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| TEŞEKKÜR .....                                                                                              | IX  |
| DÖRDÜNCÜ BASKIYA ÖNSÖZ .....                                                                                | X   |
| GİRİŞ.....                                                                                                  | 3   |
| AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ İLE İLGİLİ OLARAK<br>YAPILAN ÇALIŞMALAR KAYNAKÇASI (1982-2002) .....                  | 13  |
| AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ İLE İLGİLİ OLARAK<br>YAPILAN ÇALIŞMA ÖZETLERİ (1982-1997) .....                       | 81  |
| AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ'NCE<br>YAYINLANAN BROŞÜR, GAZETE, KILAVUZ,<br>BÜLTEN VE ÖZEL BASILI MATERYALLER ..... | 257 |
| KONU DİZİNİ .....                                                                                           | 269 |
| YAZAR DİZİNİ .....                                                                                          | 296 |

## TEŞEKKÜR

Kuşku yok ki; bu araştırma, araştırmayı yürüten araştırmacıların dışında, birçok kişinin desteği olmaksızın elinize ulaşamayacaktı. Özellikle bu çalışmanın birinci baskısında olduğu gibi, 20 yıllık süreci kapsayan ve dördüncü versiyon olan bu çalışmada da emeği geçenleri burada şükranla anmak istiyorum.

Gerek çalışma kapsamına alınacak yayınları elde etmede, gerekse de yapılan çalışmalardan bizleri bilgili kılmada, yönlendirme ve yüreklendirme çabalarını esirgemeyen, hatta özel kütüphanesini açmaktan çekinmeyen sağduyu sahibi birçok kişiye hiçbir ayırım ve sıralama yapmaya yönelmeksizin çok teşekkür ediyor, kendilerinin bu türden çalışmaları her zaman destekleyecekleri konusundaki inancımın tam olduğunu belirtmek istiyorum.

Umarım bu çalışma, daha önceki basımlarında olduğu gibi bu kez de hedefine ulaşır ve yerli-yabancı tüm araştırmacılara Açıköğretim Fakültesi ile ilgili yaklaşımlarında kendilerini bilgilendirerek daha işlevsel olur.

Çalışmaya her tür ve düzeyde emeği geçen tüm dostlarımıza burada bir kez daha teşekkür etmeyi bir gönül borcu biliyoruz. 2007'de buluşmak üzere esen kalın.

Tüm okurlara saygılarımızla...

Editör  
Prof. Dr. Uğur DEMİRAY  
Eylül-2002 ESKİŞEHİR  
[udemiray@anadolu.edu.tr](mailto:udemiray@anadolu.edu.tr)

## **DÖRDÜNCÜ BASKIYA ÖNSÖZ**

Elinizde bulunan bu çalışmanın ilk baskısı aynı adı taşıyan ortak bir çalışma olarak 1990 yılında yayınlandı. Değerli arkadaşlarım Feyyaz Bodur ve Nermin Çıldır Özgür ile birlikte 'Açıköğretim Fakültesi Uygulamasını Konu Edinen Çalışmalar' elde edilerek bu çalışmaların nelerden söz ettiği belirtilerek sizlere sunuldu.

'Açıköğretim Fakültesi Uygulamasını Konu Edinen Çalışmalar' kavramı ile Açıköğretimi söz konusu edinmiş, Açıköğretime değinilmiş, bu konuda yapılan çalışmalara ya liste halinde ya da bazen açıklamalı olarak yer verilen Açıköğretim Fakültesi uygulamasını temel alan tez, makale, kitap, bildiri ve rapor düzeyinde çalışmalar anlatılmak istenmiştir.

Açıköğretim Fakültesi Uygulaması ile ilgili çalışma yapmak durumunda olanlar, zaman zaman Eskişehir'e gelerek Anadolu Üniversitesi ya da Açıköğretim Fakültesi yetkililerine başvurmakta, araştırma konuları ile ilgili bilgi, belge ve yayın istemektedirler. Özellikle il dışından gelen araştırmacılar için materyal arama ve onları elde etmeleri, sınırlı olan zamanları içersinde oldukça zor ve masraflı olmaktadır. Açıköğretim Fakültesi Uygulaması ile ilgili yapılacak araştırmalara kaynaklık edebilecek bu araştırma; araştırmacılara öncelikle araştırmalarında yararlanabileceği kaynakları bir bütün, 'bibliyografya' biçiminde sunmakta, ayrıca araştırmacılara yardımcı olabileceği düşüncesi ile daha önce yapılmış çalışmaların özet bilgileri ile konu ve yazar dizinine ilişkin bilgilere yer vermektedir.

Bu çalışmada temel amaç; Açıköğretim Fakültesi Uygulamasını konu edecek çalışmalar gerçekleştirilmeden önce, Türk ve yabancı araştırmacılara bu konuda daha önce nelerin yapıp yapılmadığı, çalışmalardaki temel yaklaşım ve yöntemleri ile bu çalışmalara nasıl ulaşacakları konusunda bilgi ulaştırmaktır.

1982-1990 yıllarındaki çalışmaları kapsayan, İngilizce ve Türkçe olarak 1990 yılında gerçekleştirilen kaynakça çalışması 1. Baskısı Açıköğretim Fakültesi'nce Temmuz 1990 ayında beş yüz adet olarak basılıp, tükenmiştir. Daha sonra bu kaynakça çalışmasının AÖF'ün 10. yılındaki çalışmaları değerlendiren ve 1982-1992 yıllarını kapsayan genişletilmiş ikinci baskısı yine beş yüz adet olarak yine Açıköğretim Fakültesi'nce 1994 yılında yayınlanmıştır. Baskıya hazır olarak 15.



yılda hazırlanan ve 1982-1997 yıllarını kapsayan Üçüncü baskısının Türkçe versiyonu açıklanamayan nedenlerle basılmamıştır. Bu çalışmanın elinizdeki gözden geçirilmiş ve genişletilmiş ve AÖF'ün 20. yılında 4. Baskısı, 1992-2002 yıllarında gerçekleştirilen çalışmalar ile baskıya hazır biçimde 2002 Mayıs ayında çalışma grubunca tamamlanmıştır. 2007 yılında buluşmak üzere saygılarımızla...

Editör  
Prof. Dr. Uğur DEMİRAY  
Eylül-2002 ESKİŞEHİR  
[udemiray@anadolu.edu.tr](mailto:udemiray@anadolu.edu.tr)



GİRİŞ

Çağdaşlaşma yolunda, kitlelerin giderek, nicel ve nitel açıdan artan düzeydeki eğitim gereksinimleri; eğitim sistemlerindeki çağdaş gelişmelerin izlenmesini kaçınılmaz kılmaktadır. Örgün (geleneksel) olsun, yaygın olsun tüm eğitim sistemleri; içinde var oldukları toplumun sosyo-ekonomik yapısının gereksindikleri ile çağdaş bilimsel ve teknolojik gelişmelerin uyumlu bütünlüğünü oluşturacak bir yapıya yönelmedikçe, eş deyişle toplumun eğitim gereksinmesi ile çağdaş eğitim yöntemleri, karşılıklı olarak etkileşmedikçe diğer bir deyişle kendilerini yenilemedikçe, ancak ve ancak önce kendi kurumsal yapısının, daha sonra da içinde bulunduğu toplumun çöküşünü izlemek zorunda kalacaklardır.

Bugün, kendini yenileyebilen ve çağın gelişmeleri ile kendi toplumunun gerekleri arasında denge kurabilmiş pek çok örgün eğitim sisteminin ayakta kaldığı ve toplumsal yaşam sürecinde etkin olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte; örgün eğitim işleyişinin yanı sıra, çağdaş eğitim ve teknolojik yöntemleri de eğitim sistemlerinde devreye koyan ülkelerin sayısı da giderek artmaktadır.

İletişim teknolojisindeki baş döndürücü gelişme ve ilerlemeler, yaşamın pek çok alanında insanoğlunu ve toplumları çevrelemektedir. Bu gelişme ve değişimden her alan etkilense de bunların başında eğitim sistemleri gelmektedir. Eğitim sistemi kendi başına soyut bir kavramdır. Bu kavramı yaşamımızda işlevsel kılan yöneticiler, planlamacılar karar vericilerdir. Bu olgular karşısında kuşkusuz günümüz eğitimcileri, eğitim yöneticileri ve özellikle de eğitim planlamacıları en çok etkilenen grubu oluşturmaktadır.

Başlangıç tartışmalarında örgün eğitim yöntemine karşı bir seçenek olduğu savunulan, şimdilerde ise her biri birbirini tamamlayan bir yapı sergileyen uzaktan eğitim yöntemi çağdaş iletişim teknolojilerini sistem içine alarak, daha fazla insana eğitim/öğretim hizmeti ulaştırdığını ileri süren uzaktan öğretim yöntemi bugün pek çok ülkede uygulama alanı bulmaktadır. Böyle olunca da kuşku yok ki, uzaktan öğretim yönteminin eğitim sistemleri içerisinde vazgeçilmez, tek seçenek olduğunu savunmak doğru değildir.

Ancak unutulmamalıdır ki; zaman zaman bu eğitim yöntemi örgün eğitim/öğretim karşısında gerçekten üstün, öğrenme ve algılamada daha işlevsel olabilme ve hedefine ulaşabilecek özellikleri

bulunmaktadır. İşte bu nedenlerle, bir çok ülke çok amaçlı ve çok amaçlı eğitim politikalarında bu yöntemi eğitim sistemleri ile uyumlaştırmayı kabul etmiş ve uygulamaya koymuş bulunmaktadır. Uzaktan eğitim alan yazını (literatür) tarandığında, birçok kurum ve kişinin uzaktan eğitim/öğretim konusunda kuramsal ve pratik çalışmalar yaptığı, halen bu çalışmaların nicelik ve nitelik yönünden önemli bir artış gösterdiği gözlenecektir.

Ülkemizde 1982 yılından bu yana uygulama alanı bulan uzaktan öğretim yönteminin geçmişi incelendiğinde ise, 50-60 yıl geriye gidilebilmesine karşın, bugünkü anlamına daha yakın olarak 1970'li yıllarda başladığı ortaya çıkmaktadır. Ülkemizde 1970'li yıllardaki 'Mektupla Eğitim' ve 'YAY-KUR' uygulamaları, örgün eğitim karşısında bir seçenek olarak denenmeye başlamış, ancak bir dizi sorunlar nedeni ile istenilen düzeyde başarı ve verim sağlanamamıştır. Bu uygulamaların başarısızlığının temel nedenleri arasında, sağlıklı ve üniversiter alt yapı desteğinden yoksun olmaları, hükümet politikaları ve siyasal baskılardan etkilenmeleri gibi etkenler yer almaktadır. Yine 70'li yıllar da o zamanki adı Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde (EİTİA) oluşturulan Televizyon ile Eğitim Enstitüsü, uzaktan eğitim çalışmalarına öncülük etmiştir. O yıllarda EİTİA bünyesinde TV ile kapalı devre eğitim çalışmaları, eğitim teknolojisi ve uzaktan eğitim konusunda ulusal ve uluslararası düzeyde seminer, sempozyum ve konferans çalışmaları ile irdelenmeye çalışılmıştır.

1982 Yılına gelene kadar uzaktan öğretim/eğitim konusu ile ilgili olarak yapılan çalışmalar en genel çizgilerle yukarıdaki biçimde özetlenebilir.

Ancak bu yıldan sonraki gelişmeler, daha hızlı, daha somut, planlı, bilimsel temele dayalı, toplumun gereksindikleri açısından toplumsal yaşamda daha işlevsel ve çarpıcı biçimde gerçekleşmiştir. 1981 Kasım'ında 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda yer alan 41 Sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamede üniversitelerin uzaktan öğretim yapmasına olanak tanıdığı belirtilmiş ve alt yapısı hazır olan Anadolu Üniversitesi bu yıldan başlayarak uzaktan öğretim yapmakla görevlendirilmiştir.

Böylelikle Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi örgütsel yapısını oluşturarak, 1982-83 Öğretim Yılında Merkezi Açıköğretim İktisat ve İş İdaresi Programları'na toplam 29.479 öğrenci kabul ederek, Türk Eğitim Tarihi'nde kilometre taşı olabilecek nitelikteki uzaktan eğitim uygulamasına başlamıştır. Genel çizgiler olarak basılı materyaller, televizyon ders programları ve yüz yüze akademik danışmanlık hizmeti eğitim bileşeni kanallarıyla öğrencisine ulaşmayı hedefleyen uygulama daha sonra, öğrenci kitlesine video ile eğitim, bilgisayar destekli eğitim, CD, radyo ve gazetesi ile ulaşma ortamlarını gerçekleştirmiştir.

Daha sonra; 1993 yılında çıkarılan 496 Sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile Açıköğretim Fakültesi'nin bu yıla kadar vermiş olduğu hizmetin içerik değil ancak biçimsel boyutu farklılaştırılmıştır. Yapılan bu yeni düzenleme ile halen Anadolu Üniversitesi bünyesindeki İktisadi İdari Bilimler Fakültesi yapılanmasında bulunan İktisat ve İşletme bölümlerinin kapsamı korunmak üzere, daha önce Açıköğretim Fakültesi kapsamında bulunan dört yıllık lisans eğitimi veren İktisat ve İş İdaresi Programları, Açıköğretim Fakültesi bünyesinden ayrılarak uzaktan öğretim yöntemine dayalı İşletme ve İktisat Fakülteleri oluşturulmuştur.

Yine bu yeni yapılanmada, Açıköğretim Fakültesi iki yıllık önlisans programlarını yürütmekte, yukarıda adı geçen fakültelelere basılı ve görsel-işitsel ders malzemelerinin üretilmesi, öğrencilere ulaştırılması, öğrencilerin kayıt, sınav ve akademik danışmanlık hizmetlerinin organizasyonu hizmetini yerine getiren servis fakülte yapısına dönüşmüştür.

İşletme ve İktisat Fakülteleri ise Açıköğretim Fakültesi'nin verdiği servis hizmetlerine ek olarak İşletme ve İktisat alanının içerik ve bilimsel boyutu ile ilgili sorumluluğu yerine getirmek üzere işlev yüklenmiştir. Özetle Açıköğretim Fakültesi eğitimin materyal üretimi, dağıtımı ve organizasyon boyutu ile ilgilenirken diğer iki uzaktan öğretim fakültesi ise programın içeriğini desenlemektedir.

2000 yılında Açıköğretim Fakültesi sadece iki yıllık önlisans eğitimi veren fakülte olmanın ötesinde, Milli Eğitim Bakanlığı ile arasında gerçekleştirilen anlaşma sonucunda Türk eğitim sisteminin ihtiyaç duyduğu öğretmen açığını gidermek için 15.000 kayıtlı öğrencili

“Okulöncesi Öğretmenliği“ ve yaklaşık 7.500 kayıtlı öğrencili “İngilizce Öğretmenliği” olmak üzere lisans eğitimi veren iki projeye başlamıştır. 2002 yılında üçüncü sınıf öğrencileri Milli Eğitim Bakanlığınca ek ders ücretli olarak görevlendirmesi ile İngilizce öğretmeni açığını kapatmak için başlatılan bu proje de ilk ürünlerini verecektir. (Ataç, 2002, s.3-4)

İşletme, İktisat ve Açıköğretim Fakülteleri olarak örgütlenen Anadolu Üniversitesi uzaktan eğitim fakültelerinin 2001-2002 Öğretim Yılında gerçekleştirdiği bir diğer adım ise “ Yaşam Boyu Öğrenim” ilkesini gerçekleştirme konusunda attığı İkinci Yüksek Öğrenim projesidir. Bu proje kapsamında 13.07.2001 tarih ve 2001.24.1872 sayılı Yükseköğretim Yürütme Kurulu’nun kararı ile “...Yükseköğretim kurumlarımızda herhangi bir örgün Meslek Yüksekokulu programına kayıtlı öğrencilerin veya bu programlardan mezun olanların istedikleri takdirde, ayrıca Anadolu Üniversitesi’nde yürütülmekte olan Açıköğretim Önlisans programlarına; yüksek öğretim kurumlarımızın herhangi bir örgün lisans programında kayıtlı öğrencilerin veya programlardan mezun olanların ise, istedikleri takdirde, ayrıca Anadolu Üniversitesi’nde yürütülmekte olan Açıköğretim Lisans veya önlisans programlarına belirlenen şartları yerine getirmek koşuluyla kayıt yaptırabileceklerine karar verildi.” yönündeki karar gereği bir öğrenci hem örgün öğretime hem de açıköğretim sistemiyle öğretim yapan fakültelere kayıt olabilmektedirler. Öte yandan örgün bölümlerden açıköğretime, açıköğretimden de örgün bölümlere yatay ve dikey geçiş olanakları da yapılan düzenlemelerle sağlanmıştır. (2001-2002 Öğretim Yılı Dikey geçiş Kılavuzu).

Belirtilen programlara kayıtlı öğrencilerin sayısı yaklaşık olarak 750 bin dolayındadır. (Ataç, 2002, s.4) Başlangıcından bu yana Anadolu Üniversitesi uzaktan eğitim fakültelerinin temel eğitim aracı olan basılı ders materyallerinin sayısı 350’den fazla olup yıllık kitap basımı yaklaşık 2.500.000 cilt dolayındadır. Basılı ders materyallerini destekleyici eğitim ortamı olan Televizyon programlarının sayısı 4500’e ve radyo programlarının sayısı ise 400’e ulaşmıştır. Bu kitle için verilen akademik danışmanlık hizmetleri 38 üniversite ile yapılan işbirliği ile 62 merkezde gerçekleştirilmekte ve 500’den fazla öğretim elemanı görev yapmaktadır.

Farklı coğrafi mekanlardaki kişilerin iki yönlü görüntü (video) ve ses bağlantısı sağlayan video konferans teknolojilerinden hem yurt içi danışmanlık derslerinde yararlanmak hem de sınırlarımızın ötesindeki öğrenci ve soydaşlara eğitim olanağı sağlamak üzere Kazakistan ve KKTC uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Etkileşimli CD'ler, Bilgisayar Destekli Eğitim Laboratuvarları, web siteleri, İnternet tabanlı deneme sınavları, canlı olarak yayınlanan "sınava hazırlık" programları eğitim ortamlarının birer parçası olarak uygulanmaktadır. Bazı programlar ise sadece İnternet üzerinden uygulanmaktadır.

2002 yılı verilerine göre Anadolu Üniversitesi uzaktan eğitim veren fakültelerinde yürütülen toplam program sayısı 34'tür. Bu programların yanı sıra birçok kurum ve kuruluşa uzaktan eğitim tabanlı hizmet-içi eğitim ve sertifika programları da uygulanmaktadır. Uzaktan eğitim fakülteleri öğrencilerine hizmet veren yurt içinde 77 ilde öğrenci bürolarının sayısı yurt içinde 82, yurt dışında ise 2 olmak üzere toplam 84'tür. Ara sınav, final ve bütünleme olarak yapılan sınavlar; 11 Avrupa ülkesi ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile ülke çapında 88 merkezde olmak üzere, 150.000'i aşkın görevli tarafından gerçekleştirilmektedir.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim sisteminin bu güne dek verdiği mezun sayısı yaklaşık olarak 550.000 dolayındadır. Üniversiteye kaydolun her üç öğrenciden biri Açıköğretim Fakültesine kayıtlı bulunmaktadır. Başlangıcında kuşkuyla karşılanan Açıköğretim uygulaması, günümüzde Türk Eğitim Sisteminde önemli bir yer edinmiştir. Çalışmandan elde edilen veriler aşağıdaki öz olarak verilmeye çalışılmıştır.

Açıköğretim Fakültesi uygulamasını temel alan tez, makale, kitap, bildiri ve rapor düzeyinde yaklaşık üç yüz bilimsel çalışma yapılmış ve bu yeni uygulama birçok ulusal ve uluslararası seminer, sempozyum, kongre, panel ve açikoturum gibi ortamlarda bilimsel tartışma konusu edilmiştir.

Açıköğretim Fakültesi Uygulamasını konu edinen ya da değinen, çalışmalara ya liste halinde ya da bazen açıklamalı olarak yer verilmiştir (Alkan 1986, Öz-Alp 1987, Demiray 1987 ve 1992, McIsaac 1988).

Çalışmada beş ana bölüm vardır. Bunlardan birincisi çalışmaya ilişkin bilgilerin yer aldığı 'Giriş' bölümüdür. İkinci bölümde, tüm çalışmaların künyesinin belirtildiği 'Kaynakça' bilgileri yer almaktadır. Üçüncü bölüm ise, ulaşılabilen Çalışma Özetleri (1982-2002) bölümüdür. Bu bölümde aynı çalışmanın farklı anlatımını içeren ve farklı ortamlarda sunulmuş, yayınlanmış çalışmaların tek bir özetine yer verilmiştir. Dördüncü bölümde Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nce yayınlanan broşür, gazete, kılavuz, bülten ve özel basılı materyaller sunulmaktadır. Beşinci ve son bölüm ise konu ve yazar dizinine ayrılmıştır.

Üçüncü bölüm oluşturulurken çalışmanın adı, çalışmanın künyesi, çalışmanın kısa bir özet ya da tanıtımı ve çalışmanın nasıl elde edilebileceği bilgileri ön plana alınmıştır. Yabancı dilde yapılan yayınların adı Türkçe'ye çevrilmeyip aynen korunmuştur.

Araştırma kapsamına alınan çalışmalar, YÖK Kütüphanesi, Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, öğretim üyeleri ile diğer üniversite, kütüphane kurum, kuruluş ve kişilerle yapılan görüşme ve taramalardan bilgi sahibi olunarak elde edilmiştir. Kaynakça çalışmasında beliren bazı önemli bilgiler genel çizgilerle aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- Çalışmada Aralık 1982 ve Eylül 2002 dönemini kapsayan 20 yıl içerisinde yapılmış 313 çalışma yer almıştır.
- Ulaşılan araştırmalarda, hedef kitlenin odağında eğitimciler, eğitim yöneticileri, eğitim planlamacıları, uzaktan öğretim uzmanları, araştırmacıları, Anadolu Üniversitesi ve Açıköğretim Fakültesi yöneticileri, AÖF öğrencileri ve diğer ilgili kamuoyunun olduğu gözlenmiştir.
- Çalışmadan elde edilen verilere göre Açıköğretim Fakültesi Uygulamasını konu alan çalışmalarda nicel ve nitel olarak 1987 yılı ve 1995 yıllarından sonra önemli ölçüde artış gözlenmektedir.
- Elde edilen çalışmalarda Açıköğretim Fakültesi Uygulamasına ilişkin en eski çalışma 1982 Yılı Aralık ayına aittir.



- 1982-1997 yıllarını kapsayan çalışmada yer alan 201 çalışma 110 araştırmacı tarafından gerçekleştirilmişti. 1997-2002 dönemini de içeren bu araştırma kapsamında yer alan 313 çalışmanın ise toplam 272 araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiş olduğu gözlenmiştir.
- Açıköğretim Fakültesi ile ilgili olarak yapılan çalışmaların 204'ü bir, 49'u iki, 36'sı üç ya da daha fazla araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Bunun yanısıra, MEB, Council of Europe, TOJDE, gibi diğer kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen çalışmalar da bulunmaktadır. Bu sayı geçen beş yıllık dönem ile karşılaştırıldığında AÖF konusunda çalışanların oranında %68'lik bir artış gözlemlendiği söylenebilir.
- Yaklaşık 100 dolayında yabancı dilde gerçekleştirilmiş olan çalışmaların çoğunluğu İngilizce, ikisi İtalyanca, dördü Almanca olmak çeşitli ortamlarda sunulmuş ya da yayınlanmış çalışmalardır.
- Araştırmada 14 yabancı araştırmacının, çalışmalarında Açıköğretim Fakültesi uygulamasını konu edindikleri, 1997-2002 yılları arasında ise yabancı araştırmacılardan sadece Profesör Dr. Marina S. McISSAC'ın AÖF ile ilgili çalışmalarına devam ettiği saptanmıştır.
- Açıköğretim Fakültesi ile ilgili olarak yapılan bilimsel etkinlikler sayısının 1997 yılında 202 iken, (aradan geçen beş yıllık süre içerisinde 1997-2002), 2002 yılında 313'e ulaştığı görülmüştür. Bir diğer anlatımla, çalışmaların sayısında %50'lik bir artış gözlenmiştir.
- Yine araştırmada Açıköğretim Fakültesi Uygulamasını konu edinen çalışmaların 53 kitap, 99 makale, 34 tez, 119 bildiri ve 8 adet rapor, yayınlanmamış çoğaltma ya da haber-makale yazısı biçiminde gerçekleştirildiği gözlenmiştir.
- Çalışmada 34 adet yayınlanmamış tez çalışması görülmektedir. Bu tez çalışmalarının 26'sı yüksek lisans, 8'i ise doktora düzeyindedir. Tezlerin tamamlandığı üniversitelere göre dağılımı ise; Anadolu Üniversitesi (18), Ankara Üniversitesi (5), Marmara Üniversitesi (3), Hacettepe Üniversitesi (2), Gazi

Üniversitesi (1), İstanbul Üniversitesi (1), Ortadoğu Teknik Üniversitesi (1), Selçuk Üniversitesi (1), Syracuse Üniversitesi-ABD (1), Washington (1) şeklindedir. Doktora tezlerinden 3'ü Anadolu Üniversitesi'nde tamamlanmıştır. Selçuk, Hacettepe, İstanbul, Syracuse ve Washington Üniversitelerinde de birer doktora tezi yapıldığı saptanmıştır.

- Kaynakça çalışmasında yer alan çalışmalar göz önüne alındığında araştırmaların aradan geçen beş yıllık süre içerisinde konu çeşitliliğine ve nitel olarak da daha dar ve derinlemesine konulara yöneldiğini söylemek mümkün görülmektedir. Ancak nasıl değerlendirilirse değerlendirilsin, AÖF Uygulaması ile ilgili olarak yapılan bilimsel çalışma, yayın ve tartışılan kavramlarda nicel ve nitel açıdan gözle görülür artışın gözlendiği bir gerçektir.

**AÇIKÖĞRETİM  
FAKÜLTESİ İLE İLGİLİ  
OLARAK YAPILAN  
ÇALIŞMALAR  
KAYNAKÇASI  
(1982-2002)**

**KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARININ YÜKSEKÖĞRETİMDE  
KULLANIMI AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ**

- 1 **AÇIKALIN**, Aytaç. "Kitle İletişim Araçlarının Yükseköğretimde Kullanımı Açıköğretim Fakültesi Örneği", **Kitle İletişim Araçları ve Eğitim Sempozyumu**. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, 2 Kasım 1984, Ankara, Türkiye.

**ÜNİVERSİTELERDE ÖĞRETMENLERİN  
HİZMET İÇİNDE YETİŞTİRİLMESİ**

- 2 **AÇIKALIN**, Aytaç. "Üniversitelerde Öğretmenlerin Hizmet İçinde Yetiştirilmesi", **Eğitim Bilimleri**. H. Ü. Eğitim Fakültesi (Özel Sayı), No. 2: ss. 250-264, 1987, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM'DE BİLGİSAYAR**

- 3 "Açıköğretimde Bilgisayar", **Bilgisayar**, S.6, Aralık 1987. İstanbul, Türkiye.

**A CASE STUDY OF ORGANIZING  
DISTANCE EDUCATION: ANADOLU UNIVERSITY**

- 4 **AGAOGU**, Esmahan., **Gulriz İMER**, **Gulsun KURUBACAK**. "A Case Study of Organizing Distance Education: Anadolu University", **TOJDE-Turkish Journal of Distance Education**. Vol: 3, Number: 1, 2002, Anadolu University, Eskişehir, Turkey.

**EŞİTLİK KAVRAMININ FELSEFİ KÖKENLERİ**

- 5 **AKINCI**, Semiha. "Eşitlik Kavramının Felsefî Kökenleri," **AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyum'una sunulan bildiri**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**EĞİTİM ORTAMINDAKİ İLETİŞİM KAYNAK VE  
SÜREÇLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM AÇISINDAN  
DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 6 **AKYILDIZ**, Hayrettin. "Eğitim Ortamındaki İletişim Kaynak ve Süreçlerinin Uzaktan Eğitim Açısından Değerlendirilmesi", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss.9-17, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİMDE TEKNOLOJİ  
KULLANIMI VE GELECEĞİN TEKNOLOJİLERİ**

- 7 **ALGAN**, Ertuğrul. "Uzaktan Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Geleceğin Teknolojileri", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss.19-27, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİMDE ARAŞTIRMA**

- 8 **ALKAN**, Cevat. "Açıköğretimde Araştırma", **I. Ulusal Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakültesi, 24-30 Kasım 1986, İstanbul, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİMDE GELİŞİM**

- 9 **ALKAN**, Cevat. "Uzaktan Eğitimde Gelişim", **Kocaeli Üniversitesi Uzaktan Eğitim Semineri**. Kocaeli Üniversitesi ve Kocaeli Sanayi Odası, ss.20-33, 4-6 Ekim 1997, Kocaeli, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİMİN TARİHSEL GELİŞİMİ,  
UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMA  
MODELLERİ VE MALİYETLERİ**

- 10 **ARAR**, Atilla., Birol ÇAKMAKÇI. "Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi, Uzaktan Eğitim Uygulama Modelleri ve Maliyetleri", **Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, ss. 25-28, 15-16 Kasım 1999, Ankara, Türkiye.

**EĞİTİM ÖNLİSANS PROGRAMI İÇİN İLİŞKİSEL VERİ  
TABANINA DAYALI BİR SINAV ORGANİZASYONU**

- 11 **ARSLAN**, Hüryaşa ve Erhan **AKMEN**. "Eğitim Önlisans Programı İçin İlişkisel Veri Tabanına Dayalı Bir Sınav Organizasyonu", **TDB 7. Ulusal Bilişim Kurultayı**. Anadolu Üniversitesi, Türkiye Bilişim Derneği, ss. 234-245, 22-24 Eylül 1988, Eskişehir, Türkiye.

**TÜRKİYE'DE TELEVİZYONLA YAPILAN  
YÜKSEKÖĞRETİM: AÇIKÖĞRETİM**

- 12 **AŞKIN**, Ayfer. Türkiye'de Televizyonla Yapılan Yükseköğretim: Açıköğretim. Marmara Üniversitesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1990, İstanbul, Türkiye.

**YÜKSEKÖĞRETİM VE YAYGIN EĞİTİM**

- 13 **AŞKUN**, İnal C. "Yükseköğretim ve Yaygın Eğitim", **Türkiye'de Yaygın Eğitim Semineri (Seminer Tebliğleri)**. EİTİA Yayınları, Yayın No: 138/84, ss.119-124, 1975, Eskişehir, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ'NİN 30. YILI İÇİNDEN**

- 14 **AŞKUN**, İnal C. "Anadolu Üniversitesi'nin 30.Yılı İçinden", **İİBF**. Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları, Yayın No: 321/68, S.6, C.2: ss.23-38, Kasım 1988, Eskişehir, Türkiye.

**UZAKTAN ÖĞRETİMDE ETKİLEŞİMLİ  
TELEVİZYONUN KULLANILMASI:  
AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ**

- 15 **ATAMAN**, E. Özlem. Uzaktan Öğretimde Etkileşimli Televizyonun Kullanılması: Açıköğretim Fakültesi Örneği. Anadolu Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1995, Eskişehir, Türkiye.

**TELE-EDUCATION SERVICE STRUCTURE AND 21<sup>st</sup>  
CENTURY PROJECTS OF ANADOLU UNIVERSITY IN  
TURKEY**

- 16 **AYDAY**, Can., Mehmet **KESİM**. “Tele-Education Service Structure and 21<sup>st</sup> Century Projects of Anadolu University in Turkey”, **Space And The Global Village: Tele-Services For The 21<sup>st</sup> Century, Proceedings of International Symposium**. International Space University, 3-5 June Strasbourg, France. Kluwer Academic Publishers, pp.97-100, 1998, Boston, London.

**INTEGRATING NEW TECHNOLOGIES INTO  
AÇIKÖĞRETİM PROGRAMS: A Show Case**

- 17 **AYDIN**, C. Hakan and Hasan **ÇALIŞKAN**. "Integrating New Technologies into Açıköğretim Programs: A Show Case", **Presented paper at AECT** (Association for Educational Communication and Technology). Seminar on 14 January 1992, New Orleans, USA.

**REDESIGNING THE DISTANCE EDUCATION COURSES OF  
ANADOLU UNIVERSITY IN TURKEY**

- 18 **AYDIN**, C. Hakan. “Redesigning The Distance Education Courses of Anadolu University in Turkey”, **Proceedings of Conference at AECT-Association for Educational Communications and Technology**, pp.256-262 October 26-28, 2000, USA.

**UZAKTAN EĞİTİMDE WEB ÜZERİNDEN EĞİTİM  
PROGRAMI YÖNETİMİ–AÖF/İOLP UYGULAMASI**

- 19 **AYDIN**, Sinan., Sedat **DEMİREL**, Erdal **KARA**. “Uzaktan Eğitimde Web Üzerinden Eğitim Programı Yönetimi–AÖF/İOLP Uygulaması”, **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyum’una sunulan bildiri**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**ÜÇ YILLIK EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MEZUNLARI İÇİN  
HAZIRLANAN ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM  
FAKÜLTESİ LİSANS TAMAMLAMA PROGRAMI TÜRK  
DİLİ VE EDEBİYATI DERS KİTAPLARININ İNCELENMESİ**

- 20 **BALABANLI**, Fatma N. Üç Yıllık Eğitim Enstitüsü Mezunları İçin Hazırlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Lisans Tamamlama Programı Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarının İncelenmesi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİMDE KULLANILAN DERS  
KİTAPLARININ BİÇİMSEL ÖZELLİKLERİ:  
Anadolu Üniversitesi İşletme ve İktisat Fakülteleri Örneği**

- 21 **BANAR**, Seçil Taner. Uzaktan Eğitimde Kullanılan Ders Kitaplarının Biçimsel Özellikleri: Anadolu Üniversitesi İşletme ve İktisat Fakülteleri Örneği. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1996, Eskişehir, Türkiye.

**BİR UZAKTAN EĞİTİM ARACI OLARAK BASILI DERS  
MALZEMESİ VE GÖRÜNTÜ DÜZENLEMESİ**

- 22 **BANAR**, Seçil Taner. "Bir Uzaktan Eğitim Aracı Olarak Basılı Ders Malzemesi ve Düzenlemesi", **Açıköğretim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 983/549, C. 2, S. 2, ss. 54-72, Kış 1997, Eskişehir, Türkiye.

**UZAKTAN ÖĞRETİM TEKNİĞİ İLE HAZIRLANMIŞ DERS  
KİTAPLARI VE GÖRSEL DÜZENLEME**

- 23 **BANAR**, Seçil., Filiz **SEÇİM**. "Uzaktan Öğretim Tekniği İle Hazırlanmış Ders Kitapları ve Görsel Düzenleme", **BTİE'99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi**. Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, s.175, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.



**UZAKTAN EĞİTİM İLKELERİNİN  
EDEBİYAT ÖĞRETİMİNE UYGULANMASI**

- 24 **BARAZ**, Turhan. **Uzaktan Eğitim İlkelerinin Edebiyat Öğretimine Uygulanması**. Anadolu Üniversitesi AÖF Yayınları, Yayın No:109/38, 1985, Eskişehir, Türkiye.

**EĞİTİM AMAÇLI VİDEONUN İŞLEVLERİ: ANADOLU  
ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİNDE  
ÖRGÜTSEL UYGULAMA MODEL ÖNERİSİ**

- 25 **BARKAN**, Murat. **Eğitim Amaçlı Videonun İşlevleri: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinde Örgütsel Uygulama Model Önerisi**. **Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları**, Yayın No: 271/129, 1988, Eskişehir, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİMDE VIDEO**

- 26 **BARKAN**, Murat. "Uzaktan Eğitimde Video", **Çağdaş Bir Eğitim İletişim Aracı Olarak Video: Araştırma, Kuram, Uygulama**. (Ed. Cengiz Tekin), Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No: 004, ss.149-169, 1988, Eskişehir, Türkiye.

**UZAKTAN ÖĞRENİM MODELİNDE VIDEO  
KULLANIMININ VERİMLİLİĞE VE ÖĞRENMEDE  
BAŞARIYA KATKISININ ÖLÇÜMLENMESİ İÇİN BİR  
ÖRNEK UYGULAMA: AÖF VIDEO İLE EĞİTİM  
MERKEZLERİ**

- 27 **BARKAN**, Murat ve Uğur **DEMİRAY**. "Uzaktan Öğrenim Modelinde Video Kullanımının Verimliliğe ve Öğrenmede Başarıya Katkısının Ölçümlenmesi İçin Bir Örnek Uygulama: AÖF Video ile Eğitim Merkezleri", **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No: 354/144, S.6: ss. 241-271, Haziran 1989, Eskişehir, Türkiye.

(Ayrıca bu çalışma ingilizce olarak: **Kurgu**. 5, ss.319-317, Yayın no: 320/141, 1989, Eskişehir, Türkiye, yayınlanmıştır)

**ZİNCİRE VURULMUŞ PROMETHEUS TRAGEDYASI VE  
AÇIKÖĞRETİM ADINA DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ**

- 28 **BARKAN**, Murat. "Zincire Vurulmuş Prometheus Tragedyası ve Açıköğretim Adına Düşündürdükleri", **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, 6: ss. 223-240, Yayın No: 354/144, Haziran 1989, Eskişehir, Türkiye.

**NEW DIMENSIONS SYSTEM WITH ADVANCED  
DISTANCE EDUCATION SUPPORT**

- 29 **BARKAN**, Murat and Uğur **DEMİRAY**. "New Dimensions System With Advanced Distance Education Support", **Never Too Far**. Vol. 14: pp. 3-6, STOU University Press, March 1990, Bangkok, Thailand.

**VEC PILOT PROJECT THE USE OF VIDEO EDUCATION IN  
TURKEY OPEN EDUCATION FACULTY**

- 30 **BARKAN**, Murat and Uğur **DEMİRAY**. "VEC Pilot Project the Use of Video Education in Turkey Open Education Faculty", **Journal of Distance Education**. Vol. V, No.1, Spring 1990, pp. 71-72, Canada.

**VIDEOCASSETTE E ISTRUZIONE A DISTANZA COME  
MEZZI DI SOSTEGNO DELLA SCUOLA PRIMARIA NELLE  
AREE RURALI DELLA TURCHIA**

- 31 **BARKAN**, Murat and A. Haluk **YÜKSEL**. "Videocasette e Istruzione a Distanza Come Mezzi di Sostegno Della Scuola Primaria Nelle Aree Rurali Della Turchia", **Istruzione a Distanza**. Anno. IV, pp. 51-57, Dicembre, 1992, Rome, Italy.

**YENİ TEKNOLOJİK GELİŞMELER IŞIĞINDA EĞİTİM  
İLETİŞİMİ: UZAKTAN EĞİTİMİN YENİDEN YAPILANMASI**

- 32 **BARKAN**, Murat. "Yeni Teknolojik Gelişmeler Işığında Eğitim İletişimi: Uzaktan Eğitimin Yeniden Yapılanması", **Eğitim Teknolojisi ve Bilgisayar Destekli Eğitim I. Sempozyum Bildirileri**. Anadolu Üniversitesi, ss. 75-99, 25-27 Eylül 1993, Eskişehir, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİMDE DEĞİŞİM RÜZGARLARI:  
İNGİLİZ AÇIK ÜNİVERSİTESİNDE UYGULANAN DEĞİŞİM  
VE YENİDEN YAPILANMA PROGRAMININ ULAŞTIĞI  
SONUÇLARIN AÖF İÇİN DOĞURGULARI**

- 33 BARKAN**, Murat. “Açıköğretimde Değişim Rüzgarları: İngiliz Açık Üniversitesinde Uygulanan Değişim Ve Yeniden Yapılanma Programının Ulaştığı Sonuçların AÖF İçin Doğurguları”, **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, S.15, ss. 288-310, Temmuz 1998, Eskişehir, Türkiye.

**UNIVERSITY-LEVEL DISTANCE EDUCATION IN TURKEY**

- 34 BARROWS**, C. Leland (Ed). "University-Level Distance Education in Turkey", **Higher Education in Turkey**. Unesco/CEPES, OSYM, pp. 47-48, December 1990, Ankara, Turkey.

**AÖF BÜRO YÖNETİMİ PROGRAMI KLAVYE ÖĞRETİM  
DERSİ İÇİN UZAKTAN EĞİTİM VE SINAV UYGULAMASI**

- 35 BENLİGİRAY**, Serap., M. Emin **MUTLU**, Ruşen **YILMAZ**, Sinan **AYDIN** ve A. Ekrem **ÖZKUL**. "AÖF Büro Yönetimi Programı Klavye Öğretim Dersi İçin Uzaktan Eğitim ve Sınav Uygulaması", **IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi'ne sunulan bildiri**. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 10-12 Eylül 1997, Eskişehir, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİM SÜREÇLERİNDE KULLANILAN BASILI  
MATERYALLERE YÖNELİK TOPLAM KALİTE ANALİZİ  
(AÜ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)**

- 36 BİROL**, Cem., Necmettin **TEKER**. “Uzaktan Eğitim Süreçlerinde Kullanılan Basılı Materyallere Yönelik Toplam Kalite Analizi (AÜ Açıköğretim Fakültesi Örneği),” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

### **ANADOLU BASININDA AÇIKÖĞRETİM**

- 37 **BODUR**, Feyyaz. **Anadolu Basınında Açıköğretim**. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, No. 677/332, 125s, 1993, Eskişehir, Türkiye.

### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİNDE BASILI DERS MALZEMELERİNİN BASIM VE DAĞITIM ORGANİZASYONU**

- 38 **BODUR**, Feyyaz. “Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Sisteminde Basılı Ders Malzemelerinin Basım ve Dağıtım Organizasyonu”, **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

### **DERS ÖĞRETİMİNDE TELEVİZYONDAN YARARLANMA**

- 39 **BOZHÜYÜK**, M. Emin. “Ders Öğretiminde Televizyondan Yararlanma”, **I. Ulusal Eğitim Sempozyumu**. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakültesi, 24-30 Kasım 1986, İstanbul, Türkiye.

### **SİSTEM YAKLAŞIMI İLE HAZIRLANAN EĞİTİM PROGRAMLARININ ETKİNLİĞİ: AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ**

- 40 **BOZKAYA**, Müjgan. Sistem Yaklaşımı ile Hazırlanan Eğitim Programlarının Etkinliği: Açıköğretim Fakültesi Örneği. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1993, Eskişehir, Türkiye.

### **YAZILI VE GÖRÜNTÜLÜ SEMBOL SİSTEMLERİ İLE YAPILAN ÖĞRETİMİN ÖRGÜN VE UZAKTAN EĞİTİM ÖĞRENCİLERİNİN BAŞARISINA ETKİSİ**

- 41 **BOZKAYA**, Müjgan. Yazılı ve Görüntülü Sembol Sistemleri ile Yapılan Öğretimin Örgün ve Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Başarısına Etkisi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 1999, Eskişehir, Türkiye.

**DERS KİTAPLARININ TASARIMI:  
BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ ÖĞRENME İLKELERİNE GÖRE  
AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ DERS KİTAPLARI ÖRNEĞİ**

- 42 **BOZKAYA**, Müjgan, “Ders Kitaplarının Tasarımı: Bireyselleştirilmiş Öğrenme İlkelerine Göre Açıköğretim Fakültesi Ders Kitapları Örneği,” **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi 3. Özel Sayı 2**, ss. 296-304, 2001, Adapazarı, Türkiye.

**DERS KİTAPLARINDAN ÖĞRENMEDE  
FARKLI DÜZENLEYİCİLERİN KULLANIMI:  
AÖF DERS KİTAPLARI ÖRNEĞİ**

- 43 **BOZKAYA**, Müjgan. “Ders Kitaplarından Öğrenmede Farklı Düzenleyicilerin Kullanımı: AÖF Ders Kitapları Örneği,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**DISTANCE EDUCATION SYSTEM IN TURKEY**

- 44 **BOZOK**, Sinan. **Distance Education System in Turkey**, Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayın No: 016, 1989, Eskişehir, Turkey.

(Çalışma ayrıca, 4th Annual European Correspondence Schools Conference, on 4-8 April, in1988, İstanbul, Turkey, sunulmuştur)

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ’NİN AÇIKÖĞRETİM  
HİZMETLERİ**

- 45 **BOZOK**, Sinan., Ayhan **HAKAN**. **Anadolu Üniversitesi'nin Açıköğretim Hizmetleri**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, 1989, Eskişehir, Türkiye.

**'AÇIK ÜNİVERSİTE' ÖNERİSİ ÜZERİNE**

- 46 **BÜYÜKERŞEN**, Yılmaz. "Açık Üniversite Önerisi Üzerine", **ESADER. EİTİA Yayınları**, ss.369-379, (50. Yıl Özel Sayı), 1973, Eskişehir, Türkiye.

### **YÜKSEKÖĞRETİM VE YAYGIN EĞİTİM**

- 47 **BÜYÜKERŞEN**, Yılmaz. "Yükseköğretim ve Yaygın Eğitim", **Türkiye'de Yaygın Eğitim Semineri Tebliğleri. EİTİA Yayınları**, Yayın No: 138/84, ss.105-118, 1975, Eskişehir, Türkiye.

### **TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ VE YÜKSEKÖĞRETİMDE TALEP FAZLASI KARŞISINDA TÜRKİYE İÇİN BİR MODEL ÖNERİSİ**

- 48 **BÜYÜKERŞEN**, Yılmaz. "Türk Eğitim Sistemi ve Yüksek Öğretimde Talep Fazlası Karşısında Türkiye İçin Bir Model Önerisi", (Yayınlanmamış DPT-EİTİA Proje Raporu), 40s, 1978, Eskişehir, Türkiye.

### **ÇAĞDAŞ EĞİTİM SORUNLARI KARŞISINDA ÇAĞDAŞ BİR ÇÖZÜM OLARAK AÇIKÖĞRETİM**

- 49 **BÜYÜKERŞEN**, Yılmaz. "Çağdaş Eğitim Sorunları Karşısında Çağdaş Bir Çözüm Olarak Açıköğretim", **Yükseköğretim Bülteni**. ss.36-46,1986, Ankara, Türkiye.

### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİNDE 30 YIL**

- 50 **BÜYÜKERŞEN**, Yılmaz. "Anadolu Üniversitesinde 30 Yıl", **İİBF**. Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları, Yayın No: 321/68, S.6, C.2: ss.7-11, Kasım 1988, Eskişehir, Türkiye.

### **AÇIKÖĞRETİMİN TÜRKİYE VE TÜRKİ CUMHURİYETLER EĞİTİM SORUNLARINA ÇÖZÜM OLANAKLARI**

- 51 **BÜYÜKERŞEN**, Yılmaz., Tahir ÖZGÜ. Açıköğretimin Türkiye ve Türki Cumhuriyetler Eğitim Sorunlarına Çözüm Olanakları. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 463, 1992, Eskişehir, Türkiye.

### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ'NDE UZAKTAN EĞİTİM KANALLARI İÇERİSİNDE EĞİTİM TELEVİZYONUNUN ROLÜ VE TV EĞİTİM PROGRAMLARI ÜRETİM SÜRECİ**

- 52 **CANDEMİR**, Abdülkadir., Emine **DEMİRAY**, Nedim **GÜRSER**, Mediha **SAĞLIK** ve Aydın Z. **ÖZGÜR**. "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uzaktan Eğitim Kanalları

İçerisinde Eğitim Televizyonunun Rolü ve TV Eğitim Programları Üretim Süreci”, **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss.99-103, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

#### **AÖF'ÜN YAYIN OLANAKLARI**

- 53 **CANDEMİR**, Abdülkadir. "AÖF'ün Yayın Olanakları", **Açıköğretim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 983/ 549, C. 2, S. 2, ss. 43-53, Kış 1997, Eskişehir, Türkiye.

#### **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ'NİN TELEVİZYON YAYIN OLANAKLARI**

- 54 **CANDEMİR**, Abdülkadir. “Açıköğretim Fakültesi’nin Televizyon Yayın Olanakları,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık/Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

#### **İLETİŞİM SANATI OLARAK MÜZİĞİN ÖĞRETİM VE EĞİTİM ORTAMLARINDAKİ KURUMSAL YAPISI İLE YAYGIN EĞİTİMDE BİR MODEL ÖNERİSİ**

- 55 **CEMALCILAR**, Ali. İletişim Sanatı Olarak Müziğin Öğretim ve Eğitim Ortamlarındaki Kurumsal Yapısı ile Yaygın Eğitimde Bir Model Önerisi. **Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları**, Yayın No: 280/133, 1988, Eskişehir, Türkiye.

#### **TURKEY: DISTANCE EDUCATION**

- 56 **COUNCIL** of Europe Newsletter. "Turkey: Distance Education", **Council of Europe Documents**. M-ED 16-8, W. F.B., 3/89, pp. 38-40, 1989, Strasbourg, France.

#### **THE FUNCTIONS OF THE TELEVISION PRODUCTION AND PLANNING UNIT IN DISTANCE EDUCATION**

##### **INSTITUTIONS: Case Study of The AU/OEF in Turkey**

- 57 **CURABAY**, Senu., Emine **DEMIRAY**. “The Functions of The Television Production And Planning Unit in Distance Education Institutions: A Case Study of The AU/OEF in Turkey”,

Presented at **C.R.E.A.D. Tenth Years of International Collaboration in the Field of Distance.** November 19-22, 2000, Caracas, Venezuela.

**20. KURULUŞ YILINDA ANADOLU ÜNİVERSİTESİ  
AÇIKÖĞRETİM SİSTEMİ VE AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
EĞİTİM TELEVİZYONU (ETV)**

- 58** **CURABAY**, Şensu., Emine **DEMİRAY**. 20. Kuruluş Yılında Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi ve Açıköğretim Fakültesi Eğitim Televizyonu ( ETV ), **Anadolu Üniversitesi Yayınları**: No. 1354, Açıköğretim Fakültesi Yayınları: No.721, 2002, Eskişehir, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ  
BATI AVRUPA PROGRAMLARI MODELİ**

- 59** **ÇAKIR**, Mustafa., Ahmet Atilla **DOĞAN**. “Anadolu Üniversitesi Batı Avrupa Programları Modeli,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİM WEB SİTELERİNDE  
ANİMASYON KULLANIMI**

- 60** **ÇALIŞKAN**, Sabahattin. “Uzaktan Eğitim Web Sitelerinde Animasyon Kullanımı,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık/Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
SAĞLIK TEKNİKERLİĞİ ÖNLİSANS PROGRAMININ  
UZAKTAN ÖĞRETİM SÜREÇLERİ AÇISINDAN  
DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 61** **ÇETER**, Mehmet S. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Sağlık Önlisans Programının Uzaktan Öğretim Süreçleri Açısından Değerlendirilmesi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, Türkiye.



**UZAKTAN MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE  
İŞİTSEL KASETİN KULLANILMASI:  
AÖF İÇİN BİR MODEL ÖNERİSİ**

- 62 ÇETİNÖZ, Nermin.** Uzaktan Matematik Öğretiminde İşitsel Kasetin Kullanılması: AÖF için Bir Model Önerisi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1993, Eskişehir, Türkiye.

**MEGA-UNIVERSITIES AND KNOWLEDGE MEDIA:**

**Impications of New Technologies For Large Teaching Universities**

- 63 DANIEL, John S.** Mega-Universities and Knowledge Media: Impications of New Technologies For Large Teaching Universities. Milton Keynes, The Open University Press, 1995, United Kingdom.

(Bu çalışma 1995 yılında Canada Athabasca Universitsi'nde Yüksek Lisans tezi olarak hazırlanmıştır. Ayrıca Mega-Universities of the World /The Top Ten, adıyla The Meeting of the Executive Heads of These Universities 7. 27, 1995'de 17th World Conference of the ICDE, Birmingham, The United Kingdom sunulmuştur).

**UZAKTAN EĞİTİMDE TEKNOLOJİ  
KULLANIMININ YASAL BOYUTLARI**

- 64 DEMİR, Mehmet., Zeki KAYA.** “Uzaktan Eğitimde Teknoloji Kullanımının Yasal Boyutları,” AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık/Uzaktan Eğitim Sempozyumu. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**DISTANCE EDUCATION**

**AND EDUCATIONAL TV PRODUCING PROCESS:**

**Role of Educational TV Programmes as Being One of The  
Educational Components in Distance Education Systems and  
Producing Process of Educational TV Programmes in Faculty Of  
Open Education at Anadolu University-Turkey**

- 65 DEMIRAY, Emine., Mediha SAGLIK, Nedim GURSES, Aydın Z. OZGUR, Abdülkadir CANDEMİR.** “Distance Education And Educational TV Producing Process: Role of Educational TV Programmes As Being One of The Educational Components In Distance Education Systems And Producing

Process Of Educational TV Programmes In Faculty Of Open Education At Anadolu University-Turkey”, **TOJDE-Turkish Journal of Distance Education**. Vol:1, Number:1, 2000, Anadolu University, Eskisehir, Turkey.

**THE ROLE AND IMPORTANCE OF  
DISTANCE EDUCATION IN WOMEN’S EDUCATION: A Case  
Study of Home Management Pre-Licence Degree Program at  
Anadolu University’s Open Education Faculty System in Turkey**

- 66 **DEMİRAY**, Emine., Senu **CURABAY**. “The Role And Importance of Distance Education in Women’s Education: A Case Study of Home Management Pre-Licence Degree Program at Anadolu University’s Open Education Faculty System in Turkey,” Presented at **C.R.E.A.D. Tenth Years of International Collaboration in the Field of Distance**, 19-22 November 2000, Caracas, Venezuela.

**VE AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖNLİSANS EĞİTİM  
UYGULAMASI**

- 67 **DEMİRAY**, Uğur. “..Ve Açıköğretim Fakültesi Önlisans Eğitim Uygulaması”, **Milli Eğitim**. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, S. 74, ss. 36-40,1987, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BOŞ  
ZAMANLARINI DEĞERLENDİRME EĞİLİMLERİ**

- 68 **DEMİRAY**, Uğur. **Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Eğilimleri**. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No:252/121, 1987, Eskişehir, Türkiye.

(Bu çalışmanın bir özeti ayrıca, **Çağdaş Eğitim**. S. 124, s. 9-16, 1987, Ankara, Türkiye ile **Kitle İletişim Araçları ve Boş Zaman**. (Ed. U. Demiray), Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yayın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No: 005, Eskişehir, 1988, Türkiye, yayınlanmıştır).

**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ MEZUNLARININ BAZI  
NİTELİKLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA**

- 69 **DEMİRAY**, Uğur. "Açıköğretim Fakültesi Mezunlarının Bazı Nitelikleri Üzerine Bir Çalışma", **Milli Eğitim**. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, S.75: ss.44-52, 1988, Ankara, Türkiye.

**SOME CHARACTERISTIC OF THE FIRST SENIOR  
STUDENTS OF ANADOLU UNIVERSITY OPEN EDUCATION  
FACULTY IN 1985-1986 EDUCATIONAL YEAR (TURKISH  
CASE)**

- 70 **DEMİRAY**, Uğur. Some Characteristics of The First Senior Students of Anadolu University Open Education Faculty In 1985-1986 Educational Year (Turkish Case). **Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yayın Eğitim Vakfı Yayınları**, No: 010, 1988, Eskişehir, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ İLK MEZUNLARI:  
İKTİSAT/İŞ İDARESİ**

- 71 **DEMİRAY**, Uğur. **Açıköğretim Fakültesi İlk Mezunları: İktisat/İş İdaresi**. Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yayın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No: 008, 1988, Eskişehir, Türkiye. (Ayrıca bu çalışma: **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, S.5, ss.393-403, Yayın No:320/141,1989, Eskişehir, Türkiye, yayınlanmıştır)

**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNE  
YENİ BİR HİZMET SUNUYOR: VIDEO İLE EĞİTİM**

- 72 **DEMİRAY**, Uğur., Murat **BARKAN**. "Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerine Yeni Bir Hizmet Sunuyor: Video İle Eğitim", **Yeni İletişim**. S.3: ss.11-12,1988, İstanbul, Türkiye.

(Ayrıca bu çalışma: **Çağdaş Bir İletişim Aracı Olarak Video**. (Ed. Cengiz Tekin), Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No: 4, ss. 217-224, 1988, Eskişehir, Türkiye, yayınlanmıştır)

**VIDEO EDUCATION CENTERS TO MEET STUDENT  
NEEDS IN TURKISH DISTANCE EDUCATION PROGRAMS**

- 73 **DEMİRAY**, Uğur., Marina S. **McISAAC**, Murat **BARKAN** and **MURPHY**, L. Karen. **Video Education Centers To Meet Student Needs In Turkish Distance Education Programs**. Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No: 012, Eskişehir,1988, Türkiye. (Ayrıca bu çalışma, **Educational Communication an International Review Section-Fall**. 1988, pp. 182-185 , Washington DC, USA ve **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, S.5, ss.319-327, Ocak 1989, Eskişehir, yayınlanmıştır)

**FINDINGS OF A RESEARCH ON THE STUDENTS' USE OF  
TIME: A CASE STUDY OF THE ANADOLU UNIVERSITY  
OPEN EDUCATION FACULTY IN TURKEY**

- 74 **DEMİRAY**, Uğur. Findings of a Research on The Students' Use of Time: A Case Study of The Anadolu University Open Education Faculty In Turkey. **Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları**, Yayın No: 017, 1989, Eskişehir, Türkiye. (Ayrıca bu çalışma özet olarak: Sport and Leisure A Journal of Social Science Abstract SRLS,Vol:1, No:3, Winter 1988) p.354, Canada ve Leisure Recreation and Tourism Abstract LRTA. 1989, Vol:14, No:3, p.208, UK, yayınlanmıştır)

**GRADUATES OF THE OPEN EDUCATION  
FACULTY IN TURKEY**

- 75 **DEMİRAY**, Uğur. "Graduates of the Open Education Faculty In Turkey", **Journal of Educational Television**. Vol: 15, No:3, pp. 155-161, October 1989, Oxfordshire, UK.

**AÖF İLK MEZUNLARININ NİTELİKLERİ  
ÜZERİNE BAZI BİLGİLER**

- 76 **DEMİRAY**, Uğur. "AÖF İlk Mezunlarının Nitelikleri Üzerine Bazı Bilgiler", **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No: 320/141, S.5, ss.393-403, Ocak 1989, Eskişehir, Türkiye.

**TURKEY'S OPEN EDUCATION FACULTY**

- 77 **DEMİRAY**, Uğur. "Turkey's Open Education Faculty", **Journal of Industry and Higher Education**. Vol: 4, No:1, pp. 53-54, Butterworth Scientific Publication Lts, March 1990, London, UK.

**AN OVERVIEW OF THE OPEN EDUCATION FACULTY  
ANADOLU UNIVERSITY-TURKEY**

- 78 **DEMİRAY**, Uğur, "An Overview of the Open Education Faculty Anadolu University-Turkey", **Research in Distance Education**. Vol. 2, No. 3, p. 12, July 1990, Athabasca, Canada.

**UNDERGRADUTES OF THE OPEN EDUCATION FACULTY**

- 79 **DEMİRAY**, Uğur. **Undergraduates of The Open Education Faculty**. Anadolu University Publications, No 452/205,1990, Eskişehir, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ İLE  
İLGİLİ OLARAK YAPILAN ÇALIŞMALAR KAYNAKÇASI  
(1982-1990)**

- 80 **DEMİRAY**, Uğur., Nermin Çıldır **ÖZGÜR** ve Feyyaz **BODUR**. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile İlgili Olarak Yapılan Çalışmalar Kaynakçası (1982-1990). **Anadolu Üniversitesi Yayınları**, Yayın No.454/207, 1990, Eskişehir, Türkiye.

**A REVIEW LITERATURE ON  
THE OPEN EDUCATION FACULTY (1982-1990)**

- 81 DEMİRAY, Uğur. A Review Literature On The Open Education Faculty (1982-1990).** Anadolu University Publications, No.455/208, 120p. 1990, Eskişehir, Turkey.

**SOME ASPECT OF TEACHER TRAINING IN TURKEY BY  
USING A DISTANCE EDUCATION SYSTEM**

- 82 DEMİRAY, Uğur. "Some Aspect of Teacher Training in Turkey by Using a Distance Education System", ICDE Bulletin.** Vol. 24, pp. 47-51, Open University, Milton Keynes, 1990, UK.

**IDENTIFICATION OF THE DISTANCE EDUCATION  
STUDENTS IN TURKEY: A Case Study Open Education Faculty**

- 83 DEMİRAY, Uğur. "Identification of the Distance Education Students in Turkey: A Case Study Open Education Faculty", Indian Journal of Distance Education.** Vol.4. pp.83-91, 1991, Chandigarh, India.

**AFTER TEN YEARS OF DISTANCE EDUCATION IN  
TURKEY, WHAT LIES AHEAD**

- 84 DEMİRAY, Uğur and Marina S. McISAAC. "After Ten Years of Distance Education in Turkey, What Lies Ahead" presented paper at 16<sup>th</sup> ICDE World Conference on 9-13 November 1992, Bangkok, Thailand. (Ayrıca bu çalışma özet olarak: 16<sup>th</sup> International Council for Distance Education ICDE. yayınlanmıştır)**

**ISTRUZIONE A DISTANZA IN TURCHIA CONCETTI  
GENERALI E SVILUPPI**

- 85 DEMİRAY, Uğur. "Istruzione a Distanza in Turchia Concetti Generali e Sviluppo", Istruzione A Distanza.** (Translation: Emma NARDI), Anno IV, No: 2, pp. 53-56, 1992, Rome, Italy.

**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ YETİŞKİN-YAŞLI  
MEZUNLARI**

- 86 DEMİRAY, Uğur. **Açıköğretim Fakültesi Yetişkin Yaşlı Mezunları.** Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 692/338, 1993, Eskişehir, Türkiye.

(Ayrıca bu çalışma: **Proceedings of the Third International Conference on Assessing Quality in Higher Education.** (Edited by T.W. Banta, M.W Bense, A. M. Pitts, R. Matlock-Published by Center for Assessment Research and Development, Tennessee University, Knoxville Tennessee, 1991, USA ve **ICDE Bulletin.** Vol. 28, pp. 62-67, January 1992, The Open University, Milton Keynes, United Kingdom, yayınlanmıştır)

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ İLE  
İLGİLİ OLARAK YAPILAN ÇALIŞMALAR KAYNAKÇASI  
(1982-1992)**

- 87 DEMİRAY, Uğur. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile İlgili Olarak Yapılan Çalışmalar Kaynakçası (1982-1992). Genişletilmiş 2. Baskı, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No.767/389, 1994, Eskişehir, Türkiye.

**A REVIEW LITERATURE ON  
THE OPEN EDUCATION FACULTY (1982-1992)**

- 88 DEMİRAY, Uğur. **A Review Literature On The Open Education Faculty (1982-1992).** A Revised Second Edition, Anadolu University Publications, No. 766/390, 1994, Eskişehir, Turkey.

**Close Encounters to The Fourth Kind:**

**DISTANCE EDUCATION VERSUS CLASSROOM**

- 89 DEMİRAY, Uğur. (Editör) **Close Encounters to The Fourth Kind: DISTANCE EDUCATION VERSUS CLASSROOM.** Turkuaz Yayınları, Araştırma Dizisi, No. 95/2-6, 1995, Eskişehir, Türkiye.

**İlkeleri, İşleyişi ve Örnekleriyle  
DÜNYADA AÇIKÖĞRETİM**

- 90 **DEMİRAY**, Uğur (Yayına Hazırlayan) **İlkeleri, İşleyişi ve Örnekleriyle DÜNYADA AÇIKÖĞRETİM**. Turkuaz Yayınları, Çeviri Dizisi, No. 95-5,1995, Eskişehir, Türkiye.

**TÜRK UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINI İÇEREN  
BİLİMSEL ETKİNLİKLERİN ULUSLARARASI  
LİTERATÜRDE YER ALMASI SORUNU ÜZERİNE BAZI  
DÜŞÜNCELER**

- 91 **DEMİRAY**, Uğur ve Adnan **YILMAZ**. "Türk Uzaktan Eğitim Uygulamalarını İçeren Bilimsel Etkinliklerin Uluslararası Literatürde Yer Alması Sorunu Üzerine Bazı Düşünceler", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 159-164, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMLERİNDE GÖREV ALANLARA  
YÖNELİK SÜREKLİ HİZMET-İÇİ EĞİTİM GEREKLİLİĞİ:**

**AÖF Örneği Üzerine Bir Araştırma**

- 92 **DEMİRAY**, Uğur. "Uzaktan Eğitim Sistemlerinde Görev Alanlara Yönelik Sürekli Hizmet-İçi Eğitim Gerekliliği: AÖF Örneği Üzerine Bir Araştırma", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss.147-157, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**DISTANCE EDUCATION FOR PRIMARY AND SECONDARY  
TEACHER TRAINING IN TURKEY**

- 93 **DEMİRAY**, Uğur and Bekir **ÖZER**. "Distance Education for Primary and Secondary Teacher Training in Turkey", **Indian Journal of Distance Education**. Silver Issue, Vol. 5, pp. 57-64, Panjab University, February 1997, Chandigarh, India.

(Bu çalışmanın bir diğer versiyonu Marina **McISAAC** ve Gürbüz **YANGIN** ile birlikte **An International Survey of Distance Training Education and Teacher Training: From Smoke Signals to Satellite**. Compiled and Ed: by Peter **FARKAS**, Richard **CORNELL**, Charles, Saar, Self Armstrong-,



University of Central Florida Orlando, Florida, pp. 76-83, 1993, USA yayınlanmıştır).

#### **UZAKTAN EĞİTİMDE BİR ÖĞRENCİ DESTEK HİZMETİ OLARAK GAZETENİN ÖNEMİ VE ROLÜ**

- 94 **DEMİRAY**, Uğur., Halil İ. **GÜRCAN**. “Uzaktan Eğitimde Bir Öğrenci Destek Hizmeti Olarak Gazetenin Önemi ve Rolü”, **Türkiye II. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, ss.197-207, 4-8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.

#### **A REVIEW LITERATURE ON THE OPEN EDUCATION FACULTY (1982-1997)**

- 95 **DEMİRAY**, Uğur. A Review Literature On The Open Education Faculty (1982-1997) A Revised and Expanded Third Edition. Anadolu University Publications, 284p., No.1015/558, 1998, Eskisehir, Turkey.

#### **BİR ÇAĞDAŞ EĞİTİM MODELİ OLARAK UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMASI**

- 96 **DEMİRAY**, Uğur. "Bir Çağdaş Eğitim Modeli Olarak Uzaktan Eğitim Uygulaması", **Jandarma Dergisi**. Jandarma Genel Komutanlığı, ss. 46-52, Ocak 1999, Ankara, Türkiye.

#### **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ MEZUNLARININ SEKTÖRDEKİ KONUMLARI**

- 97 **DEMİRAY**, Uğur. "Açıköğretim Fakültesi Mezunlarının Sektördeki Konumları", **Uzaktan Eğitim**. UZEV Yayınları, ss. 3-22, Yaz/Summer 1999, Ankara, Türkiye.

#### **TÜRKİYE’DE UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINI KONU ALAN ARAŞTIRMALAR ÜZERİNE GENEL BİR DEĞERLENDİRME**

- 98 **DEMİRAY**, Uğur. “Türkiye’de Uzaktan Eğitim Uygulamalarını Konu Alan Araştırmalar Üzerine Genel Bir Değerlendirme”, **Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, ss.87-92, 15-16 Kasım 1999, Ankara, Türkiye.

**POSITIONS OF THE DISTANCE EDUCATION  
GRADUATES' IN THE JOB MARKET: A Case Study of the  
Open Education Faculty Graduates in Turkey.**

- 99 DEMİRAY, Ugur. "Positions of The Distance Education Graduates: A Case of the Open Education Faculty Graduates in Turkey", **Quarterly Review of Distance Education**. Vol:1 Number:2, pp:145-156, Summer, 2000, Publishing Information Age, USA.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİNDE  
İLETİŞİM MERKEZİ UYGULAMASI**

- 100 DEMİRAY, Uğur., Erkan YÜKSEL, Berrin ÖZKANAL. "Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Sisteminde İletişim Merkezi Uygulaması", **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi**, 3, Özel Sayı 2, ss. 146-156, 2001, Adapazarı, Türkiye.

**LIVE TELEVISION PROGRAMMES AS A STUDENT  
SUPPORT COMPONENT TO PREPARATION FOR EXAMS  
IN ANADOLU UNIVERSITY'S DISTANCE EDUCATION  
SYSTEM: A Pilot Study on Viewing-Benefits And Expectations  
Dimensions of Live TV Programmes**

- 101 DEMİRAY, Ugur., Ozden CANDEMİR and Ayse INCEELLI. "Live Television Programmes As A Student Support Component to Preparation For Exams in Anadolu University's Distance Education System: A Pilot Study on Viewing-Benefits and Expectations Dimensions of Live TV Programmes", **TechKnowLogia. International Journal of Technologies for Advancement of Knowledge and Learning**. Vol.:4, Issue:2, April-June 2002, USA.

(Bu makale ayrıca **3rd Telecommunication Conference**. May 15-18, 2001, Prague, Czech Republic sunulmuş ve **Televizyonda Canlı Yayın Ve Açıköğretim**. Çizgi Kitabevi, 2002. 171ss., Konya, Türkiye, yayınlanmıştır).

**ELEKTRONİK AKADEMİK DERGİ YAYINCILIĞI:  
TÜRK UZAKTAN EĞİTİMİNDE TOJDE ÖRNEĞİ**

- 102 DEMİRAY, Uğur.** “Elektronik Akademik Dergi Yayıncılığı:Türk Uzaktan Eğitiminde Tojde Örneği,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**‘ANADOLU UNIVERSITY’ SHORT DESCRIPTIONS OF  
SELECTED DISTANCE-EDUCATION INSTITUTIONS**

- 103 DOERFERT, F., R. SCHUMER. and R. TOMASCHEWSKI.** ‘Anadolu University’ Short Descriptions of Selected Distance Education Institutions. 439 p, FernUniversität, 1989, Hagen, West Germany.

**İLKÖĞRETİMİN İKİNCİ KADEMESİNE DEVAM  
EDEMİYENLER İÇİN UZAKTAN ÖĞRETİM YAKLAŞIMI**

- 104 DOĞAN, Atila.** İlköğretimin İkinci Kademesine Devam Edemeyenler İçin Uzaktan Öğretim Yaklaşımı. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1986, Eskişehir, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ BİLGİSAYAR DESTEKLİ  
EĞİTİM PROGRAMLARININ TASARIMI VE ÜRETİMİ**

- 105 DOĞAN, Özlem., Canan ÖZTÜRK ve Özlem ÖZÖĞÜT.** "Açıköğretim Fakültesi Bilgisayar Destekli Eğitim Programlarının Tasarımı ve Üretimi", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss.165-173, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
EĞİTİM ÖNLİSANS PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 106 DOĞU, Şengül.** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Eğitim Önlisans Programının Değerlendirilmesi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1989, Ankara, Türkiye.

### **PROJELİ EĞİTİM YAYINLARI VE AÇIKÖĞRETİM**

- 107 **DOYMUŞ**, Hüsnur. Projeli Eğitim Yayınları ve Açıköğretim. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) , 1991, İstanbul, Türkiye.

### **KÜRESELLEŞME SÜRECİNDE EĞİTİMİN KALKINMADAKİ**

#### **ÖNEMİ: Açıköğretimin Yeri, Açıköğretim Öğrencilerinin ve**

#### **Ailelerinin Sosyo-Ekonomik Durumu ve Beklentileri**

- 108 **ERARİ**, Ferhat. “Küreselleşme Sürecinde Eğitimin Kalkınmadaki Önemi: Açıköğretimin Yeri, Açıköğretim Öğrencilerinin ve Ailelerinin Sosyo-Ekonomik Durumu Ve Beklentileri”, **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

### **TURKEY: DISTANCE EDUCATION IN TURKEY**

- 109 **ERAUT**, Michael. "Turkey: Distance Education in Turkey", **Education and the Information Society, Council of Europe Publications**. Chapter 5, pp.280-285, Cassell Educational Ltd.,1991 London, UK.

### **İLETİŞİM SÜRECİNDE MEDYA-MESAJ-YÖNTEM**

#### **İLİŞKİSİ VE GELENEKSEL EĞİTİMDEN**

#### **UZAKTAN ÖĞRETİM SİSTEMLERİNE GEÇİŞ SÜRECİ**

- 110 **EROĞLU**, Erhan. “İletişim Sürecinde Medya-Mesaj-Yöntem İlişkisi Ve Geleneksel Eğitimden Uzaktan Öğretim Sistemlerine Geçiş Süreci”, **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, S.14, ss. 275-294, 1996, Eskişehir, Türkiye.

### **UZAKTAN ÖĞRETİMDE BASILI MATERYALLER**

#### **(AÖF ÖRNEĞİ)**

- 111 **GÖKDAĞ**, Dursun. **Uzaktan Öğretimde Basılı Materyaller (AÖF Örneği)**. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No.134/54, 1986, Eskişehir, Türkiye.

### **AÖF'ÜN AÇIKLIK SINIRLARI**

- 112 **GÖKDAĞ**, Dursun. "AÖF'ün Açıklık Sınırları", **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, S.7, ss.493-504, Yayın No:386/149, Ocak, 1990, Eskişehir, Türkiye.

### **TÜRKİYE'DE UZAKTAN YÜKSEKÖĞRETİMİN SORUNLARI VE YENİ BİR MODEL ÖNERİSİ**

- 113 **GÖKDAĞ**, Dursun. "Türkiye'de Uzaktan Yükseköğretimin Sorunları ve Yeni Bir Model Önerisi", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 261-269, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

### **TÜRK YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ YARARLANAMADIĞI GÜÇ: UZAKTAN ÖĞRETİM**

- 114 **GÖKDAĞ**, Dursun. "Türk Yükseköğretim Kurumlarının Yararlanamadığı Güç: Uzaktan Öğretim," **AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

### **SİSTEM YAKLAŞIMI İLE TELEVİZYON EĞİTİM PROGRAMI YAPIMI (AÖF ÖRNEĞİ)**

- 115 **GÜÇHAN**, Naci. **Sistem Yaklaşımı ile Televizyon Eğitim Programı Yapımı (AÖF Örneği)**. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 286/135, 1988, Eskişehir, Türkiye.

### **AÇIKÖĞRETİM'İN PROFİLİ**

- 116 **GÜÇLÜ**, Abbas. "Açıköğretim'in Profili", **Milliyet Gazetesi**. s. 19, 5 Şubat 1999, İstanbul, Türkiye.

### **ÜLKEMİZDE UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARI SORUNLAR VE ÖNERİLER**

- 117 **GÜLEZ**, Kayhan., Bekir **KARLIK** ve Celal **KOCATEPE**. "Ülkemizde Uzaktan Eğitim Uygulamaları, Sorunlar ve Öneriler", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Milli Eğitim Bakanlığı Film radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 281-285, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN  
TELEVİZYON DERS PROGRAMLARINI İZLEME  
ETKİNLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 118 GÜLTEKİN**, Bilgi. Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Televizyon Ders Programlarını İzleme Etkinliklerinin Değerlendirilmesi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1989, Eskişehir, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ TELEVİZYON  
DERSLERİNİN NİTELİĞİ VE KİTAPLARLA  
İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

- 119 GÜNAY**, Aysel. Açıköğretim Fakültesi Televizyon Derslerinin Niteliği ve Kitaplarla İlişkisi Üzerine Bir Araştırma. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1990, Eskişehir, Türkiye.

**UZAKTAN ÖĞRETİM KURUMLARINDA HALKLA  
İLİŞKİLER ETKİNLİKLERİ VE UYGULAMA BOYUTLARI**

- 120 GÜNAY**, Aysel. Uzakta Öğretim Kurumlarında Halkla İlişkiler Etkinlikleri ve Uygulama Boyutları. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 2001, Konya, Türkiye.

**A CENTRALIZED CAI MODEL FOR  
DISTANCE EDUCATION IN OEF**

- 121 GÜNEŞ**, Ali. "A Centralized CAI Model for Distance Education in OEF", Presented paper at **Seminar ADCIS held by Association of Computer Based Instructional System**. 5p, November 7-10, 1988, Pennsylvania, USA.

**AÖF İÇİN MERKEZİ BİR BİLGİSAYAR DESTEKLİ  
ÖĞRETİM MODELİ**

- 122 GÜNEŞ**, Ali, "AÖF İçin Merkezi Bir Bilgisayar Destekli Öğretim Modeli", **Bilgisayar**. S. 82, ss. 125-129, 1988, İstanbul, Türkiye.

**KURULUŞUNUN 10. YILINDA AÇIKÖĞRETİM  
FAKÜLTESİ'NİN BİLGİSAYAR GEREKSİNİMESİNDEKİ  
GELİŞMELER VE YENİ OLANAKLAR**

- 123 GÜNEŞ, Ali.** Kuruluşunun 10. Yılında Açıköğretim Fakültesi'nin Bilgisayar Gereksinmesindeki Gelişmeler ve Yeni Olanaklar. **Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları**, Yayın No. 663/326, 1992, Eskişehir, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİMDE BİLGİSAYAR DESTEKLİ EĞİTİMİ  
DESTEKLEYİCİ BASILI MATERYALLER**

- 124 GÜRCAN, H. İbrahim., Ruşen YILMAZ.** "Uzaktan Eğitimde Bilgisayar Destekli Eğitimi Destekleyici Basılı Materyaller", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 287-296, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİMDE BASILI MATERYALLERİN YAYIMI:  
AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ**

- 125 GÜRCAN, H. İbrahim., Ruşen YILMAZ.** "Uzaktan Eğitimde Basılı Materyallerin Yayımı: Açıköğretim Fakültesi Örneği", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 297-303, 12-15 Kasım, 1996, Ankara, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİM MATERYALLERİNDE TELİF HAKLARI  
VE AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİNDE UYGULAMA  
ÖRNEKLERİ**

- 126 GÜRCAN, H. İbrahim., Aydın Ziya ÖZGÜR.** "Uzaktan Eğitim Materyallerinde Telif Hakları ve Açıköğretim Fakültesinde Uygulama Örnekleri," **AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye

**.3-D COMPUTER ANIMATION PRODUCTION PROCESS ON  
DISTANCE EDUCATION PROGRAMS THROUGH**

**TELEVISION: ANADOLU UNIVERSITY OEF (THE OPEN  
EDUCATIONAL FACULTY) MODEL**

- 127 GURSAC, Yucel.** “3-D Computer Animation Production Process On Distance Education Programs Through Television: Anadolu University OEF (The Open Educational Faculty) Model”, **TOJDE-Turkish Journal of Distance Education**. Vol: 2, Number: 2, Anadolu University, 2001, Eskisehir, Turkey.

**UZAKTAN ÖĞRETİMDE TELEVİZYON  
VE TELEVİZYON ÖĞRETMENLİĞİ**

- 128 GÜRSES, Nedim., Mediha SAĞLIK, Emine DEMİRAY, Serap ÖZTÜRK, Aydın Ziya ÖZGÜR.** “Uzaktan Öğretimde Televizyon ve Televizyon Öğretmenliği”, **Türkiye II. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, ss.208-219, 4-8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.

**DIE GEGENWARTIGE ENTWICKLUNG  
DES BILDUNGSWESENST IN DER TÜRKEI**

- 129 HAKAN, Ayhan.** **Die Gegenwartige Entwicklung Des Bildungswesenst in Der Türkei.** Deutsches Institut Für Fernstudien An Der Universitat Tübingen, 168s, 1986, Tübingen, Germany.

**EĞİTİM ÖNLİSANS PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 130 HAKAN, Ayhan.** **Eğitim Önlisans Programının Değerlendirilmesi.** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, No. 363/146, 1991, Eskişehir, Türkiye.

**EĞİTİM ÖNLİSANS PROGRAMI VE UYGULAMASI**

- 131 HAKAN, Ayhan.** "Eğitim Önlisans Programı ve Uygulaması", **Eğitim Bilimleri I. Ulusal Kongresi.** Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Yayın No: 165, 1991, Ankara, Türkiye.



### **BRANŞ ÖĞRETMENLERİ LİSANS TAMAMLAMA PROGRAMLARI**

- 132 **HAKAN**, Ayhan. "Branş Öğretmenleri Lisans Tamamlama Programları", **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No. 465/211, ss. 543-569, 1991, Eskişehir, Türkiye.

### **AÇIKÖĞRETİM YAYIN KATOLOĞU**

- 133 **HAKAN**, Ayhan., Kazım **SEZGİN**, Mehmet **GÜLTEKİN** ve Selma **OZCUBAY**. **Açıköğretim Yayın Kataloğu**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 914/493, 383s, 1996, Eskişehir, Türkiye.

### **UZAKTAN ÖĞRETİMDE ÜNİTE YAZIMI**

- 134 **HAKAN**, Ayhan. "Uzaktan Öğretimde Ünite Yazımı", **Açıköğretim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 912/492, C. 2, S.1, ss. 1-13, Bahar 1996, Eskişehir, Türkiye.

### **İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ LİSANS TAMAMLAMA PROGRAMI**

- 135 **HAKAN**, Ayhan., Ersan **SÖZER** ve Mehmet **GÜLTEKİN**. "İlkokul Öğretmenleri Lisans Tamamlama Programı", **Açıköğretim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No:912/492, C. 2, S.1, ss. 14-40, Bahar 1996, Eskişehir, Türkiye.

### **BATI AVRUPA AÇIKÖĞRETİM PROGRAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 136 **HAKAN**, Ayhan. **Batı Avrupa Açıköğretim Programlarının Değerlendirilmesi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 915, AÖF Yayınları ,Yayın No: 494, 1996, Eskişehir, Türkiye.

### **BATI AVRUPA AÇIKÖĞRETİM PROGRAMLARI**

- 137 **HAKAN**, Ayhan. "Batı Avrupa Açıköğretim Programları", **Açıköğretim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 983/549, C.2, S.2, ss.1-18, Kış 1996, Eskişehir, Türkiye.

### **FERNSTUDIUM IN DER TÜRKEI**

- 138 **HAKAN**, Ayhan ve Mustafa **SAĞLAM**. "Fernstudium in der Türkei", **TABO-Aktuell**. Verinzeitschrift der Türkischen zu Akademiker Bochum, No.6 Januar,1997, Germany.

### **THE STATE OF THE ART OF DISTANCE EDUCATION IN EUROPE AS REPRESENTED IN PRE-CONFERENCE SURVEY**

- 139 **HARRY**, Keith."The State of the Art of Distance Education in Europe as Represented in Pre-Conference Survey", **Proceedings of the ICDE European Conference on Distance Education**. May 2-5 1990, at the Technical University of Budapest, pp. 33-35, 1990, Budapest, Hungary.

### **DISTANCE EDUCATION IN EUROPE: A SURVEY**

- 140 **HARRY**, Keith. Distance Education in Europe: A Survey", presented paper at **Budapest Platform Conference**. Prauge, Chechoslovakia, pp. 66-67, ICDL, Open University, Milton Keynes, 1991, UK.

### **TURKEY: HOME OF THE WORLDS LARGEST STUDENT BODY**

- 141 **HOLBROOK**, Deborah. "Turkey: Home of the Worlds Largest Student Body", Distance Educator Report. Published by the International Monetary Fund, February 15, 2002, USA. (<http://www.distance-educator.com>)

### **UZAKTAN ÖĞRETİMDE VIDEO İLE EĞİTİM**

- 142 **İMER**, Gülriz. "Uzaktan Öğretimde Video ile Eğitim", **Eğitim Teknolojisi ve Bilgisayar Destekli Eğitim I. Sempozyum Bildirileri**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, ss. 143-149, Eylül 1991, Eskişehir, Türkiye.

### **DIFUSION OF DISTANCE EDUCATION IN TURKISH HIGHER EDUCATION**

- 143 **İŞMAN**, Aytekin. "Difusion of Distance Education in Turkish Higher Education", **Educational Technology Research and Development**. Vol. 45, Number 2, pp.124-128, 1997, USA.

**UZAKTAN EĞİTİM GENEL TANIMI TÜRKİYE’DEKİ  
GELİŞİMİ VE PROJE DEĞERLENDİRMELERİ**

- 144 İŞMAN**, Aytekin. Uzaktan Eğitim Genel Tanımı Türkiye’deki Gelişimi ve Proje Değerlendirmeleri. **Değişim Yayınları**, 127s, 1998, Adapazarı, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ AKADEMİK DANIŞMANLIK  
HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİLERİN BAŞARISI ÜZERİNDEKİ  
ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI**

- 145 KARA**, Erdal. Açıköğretim Fakültesi Akademik Danışmanlık Hizmetlerinin Öğrencilerin Başarısı Üzerindeki Etkisinin Araştırılması. Anadolu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1998, Eskişehir, Türkiye.

**AÖF’DE ALMANCA DİL PROGRAMLARI**

- 146 KARTAL**, Bilhan. “AÖF’de Almanca Dil Programları”, Tagungsbeitraege des V. Türkischen Germanistik Symposiums- Ulusal V. Germanistik Kongresi Bildiri Kitapcığı. Anadolu Yayınları, ss.233-245, 1-2 Haziran 1995, Eskişehir, Türkiye.

**HAGEN UZAKTAN ÖĞRETİM ÜNİVERSİTESİ  
VE TÜRK UZAKTAN ÖĞRETİM SİSTEMİ  
AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 147 KARTAL**, Bilhan. “Hagen Uzaktan Öğretim Üniversitesi ve Türk Uzaktan Öğretim Sistemi Açısından Değerlendirilmesi,” **Türkiye II. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, ss.208-220, 4-8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİMDE YABANCI DİL PROGRAMLARI  
VE AÖF UYGULAMASI**

- 148 KARTAL**, Bilhan. “Uzaktan Eğitimde Yabancı Dil Programları ve AÖF Uygulaması”, **Uzaktan Eğitim**. UZEV Yayınları, ss.43-54, 1998 Yaz/1999 Kış, Ankara, Türkiye.

### **AVRUPA BİRLİĞİNDE AÇIK UZAKTAN ÖĞRENİME YÖNELİK EĞİLİMLER**

- 149 KARTAL**, Bilhan. “Avrupa Birliğinde Açık Uzaktan Öğrenime Yönelik Eğilimler,” **Süleyman Demirel Üniversitesi, Akademik Bilişim Konferansı**. ss.52-65, 10-11 Şubat 2000, Isparta, Türkiye.

### **AÇIKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN YABANCI DİL DERSLERİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

- 150 KARTAL**, Bilhan. “Açıköğretim Öğrencilerinin Yabancı Dil Derslerinde Teknoloji Kullanımına İlişkin Görüşleri”, **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

(Ayrıca bu çalışma, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No. 1284. [Anadolu Üniversitesi, Fonu Yayınları, Yayın No. 3, 2001]) 89s, 2001, Eskişehir Türkiye,yayınlanmıştır)

### **TÜRKİYE CUMHURİYETİ’NİN 75. YILINDA UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARIMIZ**

- 151 KAYA**, Zeki. “Türkiye Cumhuriyeti’nin 75. Yılında Uzaktan Eğitim Uygulamalarımız”, **Milli Eğitim**. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları: 3218, S. 139, Süreli Yayınlar Dizisi: 113, ss. 44-48, 1998, Ankara, Türkiye.

### **TÜRKİYE'DE UZAKTAN EĞİTİMİN GELİŞİMİ**

- 152 KAYA**, Zeki ve Ferhan **ODABAŞI**. "Türkiye'de Uzaktan Eğitimin Gelişimi", **Eğitim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, C. 6, S.1, Bahar, ss. 29-41, 1996, Eskişehir, Türkiye.

### **A REVIEW LITERATURE ON THE OPEN EDUCATION FACULTY (1982-1997)**

- 153 KELLY**, Patrick. "A Review Literature On The Open Education Faculty (1982-1997)", **OPEN praxis ICDE Bulletin**. Book Review Section, A Revised and Expanded Third edition, Vol. 2, p.46, Open University Publications, Milton Keynes, 1998, UK.

(Ayrıca bu makale, **TOJDE-Turkish Online Journal of Distance Education**. Vol:1, Number:1, 2001, Anadolu University, Eskişehir, Turkey, yayınlanmıştır.).

#### **TURKISH OPEN UNIVERSITY TO START SOON**

- 154 **KENNEDY**, Bernard. "Turkish Open University Start Soon", **Times Higher Education Supplement**. 8. Oct. 1982, UK.

#### **TURKISH OPEN GETS UNDERWAY**

- 155 **KENNEDY**, Bernard. "The Turkish Open Gets Underway", **Times, Higher Education Supplement**. No: 530, December 31, 1982, UK.

#### **TURKEY CHANGES TARGET**

- 156 **KENNEDY**, Bernard. "Turkey Changes Target", **Times Higher Education Supplement**. 13. May. 1983, UK.

#### **TURKEY LACKS EXPERIENCED LECTURERS**

- 157 **KENNEDY**, Bernard. "Turkey Lacks Experienced Lecturers", **Times Higher Education Supplement**. 11. Nov. 1983, UK.

#### **İLETİŞİM TEKNOLOJİSİNDEKİ YENİ GELİŞMELERDEN TELETEXT VE VIEWDATANIN UZAKTAN EĞİTİMDE KULLANILMASI**

- 158 **KESİM**, Mehmet. **İletişim Teknolojisindeki Yeni Gelişmelerden Teletext ve Viewdatanın Uzaktan Eğitimde Kullanılması**. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 106/36, 1985, Eskişehir, Türkiye.

#### **HERKES İÇİN, HER YERDE, HER ZAMAN ETKİN ÖĞRENİM E-ÖĞRENME**

- 159 **KESİM**, Mehmet. "Herkes İçin, Her Yerde, Her Zaman Etkin Öğrenim E-Öğrenme", **AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

#### **REPORT ON CHANNEL E PROJECT**

- 160 KILIÇ**, Levend. Report on Channel E Project, Prepared for the Council of Europe and presented to Anadolu University Administration. (Unpublished Report), 1991, Eskisehir, Turkey.

#### **AHMET YESEVİ ÜNİVERSİTESİNDE ANKARA/ESKİŞEHİR-TÜRKİSTAN ARASINDAKİ UZAKTAN EĞİTİMİN OPTİMİZASYONU**

- 161 KÖKSOY**, Mümin. "Ahmet Yesevi Üniversitesi'nde Ankara/Eskişehir-Türkistan Arasındaki Uzaktan Eğitimin Optimizasyonu", **BTİE'99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi Bildiriler Kitabı**. Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

#### **A MODEL FOR ORGANIZING WRITTEN INSTRUCTIONAL MATERIALS IN THE CONTEXT OF A PROPOSED FOR OPEN UNIVERSITY IN TURKEY**

- 162 KÖYMEN**, Ülkü. A Model for Organizing Written Instructional Materials In The Context of a Proposed Model For Open University In Turkey. Graduate School of Syracuse University (Unpublished Doctoral Dissertation), 1983, Syracuse, USA.

#### **COMPARISON OF THE TRADITIONAL HIGHER EDUCATIONAL AND OPEN EDUCATION SYSTEM FROM POINT OF LEARNING AND STUDY STRATEGIES**

- 163 KÖYMEN**, Ülkü. "Comparison of The Traditional Higher Educational and Open Education System From The Point of Learning and Study Strategies", **14<sup>th</sup> ICDE World Conference**. 13ss., August 19-16, 1988, Oslo, Norway.

(Ayrıca, **Distance Education**. Vol.13, Number 1, pp.108-117, 1992, Toowoomba, Australia, yayınlanmıştır.)

#### **WOMEN IN TURKEY AND THE POTENTIAL FOR OPEN LEARNING**

- 164 KÖYMEN**, Ülkü. "Women in Turkey and the Potential for Open Learning", **Toward New Horizons for Women in Distance Education: International Perspective**. (Ed. Karlene Faith), pp. 205-213, Routledge Publications, 1988, London, UK.

**AÇIKÖĞRETİM SİSTEMİ ÖĞRENCİLERİYLE  
GELENEKSEL YÜKSEKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN  
ÖĞRENME VE DERS ÇALIŞMA STRATEJİLERİNİN  
KARŞILAŞTIRILMASI**

- 165 KÖYMEN, Ülkü.** Açıköğretim Sistemi Öğrencileriyle Geleneksel Yükseköğretim Öğrencilerinin Öğrenme ve Ders Çalışma Stratejileri Açısından Karşılaştırılması. **Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları**, Yayın No: 021, 1989, Eskişehir, Türkiye.

**A NEW TEACHER TRAINING MODEL FOR TURKEY:  
DELTT**

- 166 KÖSE, D. Gül.** "A New Teacher Training Model for Turkey: DELTT", **AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**AHMET YESEVİ ÜNİVERSİTESİNDE  
UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARI**

- 167 KURMANALIYEV, Musrepbek.** "Ahmet Yesevi Üniversitesinde Uzaktan Eğitim Uygulamaları," **AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**AÇIK YÜKSEKÖĞRETİME OLAN BİREYSEL TALEBİ  
ETKİLEYEN ETKENLERİN İNCELENMESİ**

- 168 KURNAZ, Kerim.** Açık Yükseköğretime Olan Bireysel Talebi Etkileyen Etkenlerin İncelenmesi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, Türkiye.

**TURKEY'S OLD-FASHIONED DISTANCE EDUCATION  
DRAWS THE LARGEST STUDENT BODY ON EARTH**

- 169 MacWILLIAMS, Bryon.** "Turkey's Old-Fashioned Distance Education Draws the Largest Student Body on Earth", **The Chronicle of Higher Education**. September 22, 2000, USA. (<http://chronicle.com>).

## **THE IMPACT OF INFORMATION TECHNOLOGIES AND DISTANCE EDUCATION**

- 170 **McISAAC**, Marina S. "The Impact of Information Technologies And Distance Education", **Eğitim Fakültesi Dergisi (Özel Sayı)**. Hacettepe Üniversitesi Yayınları, S. 2, ss.130-137, 1987, Ankara, Türkiye.

## **TURKEY: DOES DISTANCE EDUCATION MEET NATIONAL EDUCATIONAL PRIORITIES?**

- 171 **McISAAC**, Marina S. and Karen L. **MURPHY**. "Turkey: Does Distance Education Meet National Educational Priorities?", (Ed: D. Sewart, J. SS. Daniel), **Developing Distance Education**. pp.307-309, 1988, Oslo, Norway.

## **DISTANCE EDUCATION OPPORTUNITIES FOR WOMEN IN TURKEY**

- 172 **McISAAC**, Marina S. and Ülkü **KÖYMEN**. "Distance Education Opportunities for Women in Turkey", **ICDE Bulletin**. V. 17, pp. 22-27, 1988, Lancashire, UK.

## **EXAMINING DISTANCE EDUCATION IN TURKEY**

- 173 **McISAAC**, Marina S., Karen L. **MURPHY** and Uğur **DEMİRAY**. "Examining Distance Education In Turkey", **International Journal of Distance Education**. V.:9, No:1, pp.106-114, 1988, Toowoomba, Australia.

(Ayrıca bu çalışma: Anadolu Üniv.i Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları No. 13, 1988, Eskişehir, yayınlanmıştır).

## **PROBLEMS AFFECTING EVALUATION OF DISTANCE EDUCATION IN DEVELOPING COUNTRIES**

- 174 **McISAAC**, Marina S. "Problems Affecting Evaluation of Distance Education in Developing Countries", **Research in Distance Education**. Vol. 2, No. 3, pp.12-17, July 1990, Athabasca, Canada.



### **LEARNING FOR THE FUTURE**

- 175 **McISAAC**, Marina S. "Learning for the Future", Invited speaker for **First International Distance Education Conference**. November 10-15, 1996, Ankara, Turkey.

### **USING THE INTERNET AS A GLOBAL CLASSROOM: THE TURKISH OPPORTUNITY**

- 176 **McISAAC**, Marina S. "Using the Internet as a Global Classroom: The Turkish Opportunity", Invited speaker for **Faculty of Communication Sciences Symposium**. Anadolu University İletişim Fakültesi, March 1996, Eskişehir, Turkey.

### **COMPUTER LINKS TO THE WEST: EXPERIENCES FROM TURKEY**

- 177 **McISAAC**, Marina S., Petek **ASKAR**, Buket **AKKOYUNLU**. "Computer Links to the West: Experiences From Turkey", In A. DeVaney, S. Vance and Y. Ma (Eds.) **Technology and Resistance: Digital Communications and New Coalitions Around the World. Counterpoints: Studies in the Postmodern Theory of Education Series**. Vol. 59. pp.153-165, 2000, New York: Peter Lang, USA.

### **EDUCATIONAL TECHNOLOGY IN THE GLOBAL MARKETPLACE**

- 178 **McISAAC**, Marina S. (Ed: Special Issue. "Educational Technology in the Global Marketplace", **Educational Media International**. Vol: 39, Number: 2, USA.

### **GLOBAL DISTANCE EDUCATION: ANADOLU UNIVERSITY'S RISE TO PROMINENCE**

- 179 **McISAAC**, Marina S. "Global Distance Education: Anadolu University's Rise to Prominence", **AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu'na sunulan bildiri**, Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**RESEARCH ON DISTANCE EDUCATION IN TURKEY: A  
REVIEW OF RESEARCH OF FROM AN INTERNATIONAL  
PERSPECTIVE**

- 180 MANOHAR** K. Murali. "Research on Distance Education in Turkey A Review of Research of From an International Perspective", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**ÖNLİSANS PROGRAMI ORTAÖĞRETİMLİ  
İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNE  
NELER GETİRİYOR?**

- 181 MİLLİ EĞİTİM**. "Önlisans Programı Ortaöğrenimli İlkokul Öğretmenlerine Neler Getiriyor?", **Milli Eğitim**. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 81: 3-11, 1989, Ankara, Türkiye.

**ENFORMASYON TOPLUMU VE EĞİTİM  
SİSTEMLERİNE ETKİSİ**

- 182 MİLLİ EĞİTİM**. "Enformasyon Toplumu ve Eğitim Sistemlerine Etkisi", **Milli Eğitim**. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, ss.182-199, 1992, Ankara, Türkiye.

**TÜRKİYE 1. ULUSLARARASI UZAKTAN EĞİTİM  
SEMPOZYUM BİLDİRİLERİ**

- 183 MİLLİ EĞİTİM**. **Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı, Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 701s, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**TÜRKİYE THE FIRST INTERNATIONAL DISTANCE  
EDUCATION SYMPOSIUM ABSTRACTS**

- 184 MİLLİ EĞİTİM**. **Türkiye The First International Distance Education Symposium Abstracts**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 100p, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

### **THE INTEGRATION OF TELECONFERENCING IN DISTANCE TEACHING**

- 185 MURPHY, Karen L.** "Integration of Teleconferencing in Distance Teaching", **Epistolo Didactica the European Journal of Distance Education**. V.1, 1988. Helsinki, Finland.

(Ayrıca bu çalışma, **Association of European Correspondence Schools 4th Annual Seminar**, 4-8 Nisan 1988, İstanbul'da bildiri olarak sunulmuştur).

### **THE MOTIVATION OF STUDENTS IN DISTANCE EDUCATION SYSTEM: THE CASE OF THE TURKISH OPEN EDUCATION FACULTY**

- 186 MURPHY, Karen. L** "The Motivation of Students in Distance Education System: The Case of the Turkish Open Education Faculty", **ICDE Bulletin**. Vol:20, pp. 26-31, The Open University, 1989, Milton Keynes, UK.

(Ayrıca bu çalışma, **14. ICDE World Conference**. Oslo-Norway, 9-16 Ağustos 1989' da bildiri olarak sunulmuştur).

### **TURKEY'S OPEN EDUCATION POLICY**

- 187 MURPHY, Karen L.** "Turkey's Open Education Policy", **Educational Technology Research and Development**. V. 5, No: 37, pp. 122-125, 1989, Washington DC, USA.

### **DISTANCE EDUCATION IN TURKEY: AN APPROACH TO INDIVIDUAL AND SOCIAL HIGHER EDUCATION NEEDS**

- 188 MURPHY, Karen L.** "Distance Education in Turkey: An Approach to Individual and Social Higher Education Needs", **Turkish Studies Association Bulletin**. 13 (1), pp.36-39, 1989, USA.

### **HIGHER EDUCATION AT A DISTANCE IN TURKEY**

- 189 MURPHY, Karen L.** "Higher Education at a Distance in Turkey", Distance Education and Training Network and International - **NSPI Newsletter**. ss. 3-4 Şubat 1989, USA.

**A QUALITATIVE OF ATTRIBUTION IN TURKISH  
DISTANCE EDUCATION: THE STUDENT PERSPECTIVE**

- 190 MURPHY, Karen L.** Qualitative of Attributions in Turkish Distance Education: The Student Perspective. (Unpublished Doctoral dissertation), University of Washington DC, 1990, USA.

(Bu tezin özet; **Dissertation Abstracts International**. Vol. 51, p. 2998A No: 9, March 1990, USA, yayınlanmıştır)

**PATRONAGE AND AN ORAL TRADITION  
INFULENCES ON ATTRIBUTIONS OF DISTANCE  
LEARNING IN TRADITIONAL SOCIETY**

- 191 MURPHY, Karen L.** "Patronage and an Oral Tradition Influences on Attributions of Distance Learning in Traditional Society -A Qualitative Study-", **Journal of Distance Education**. Vol.12, No.1, pp.27-53, 1991, Toowoomba, Australia.

**SOCIO-CULTURAL CONTEXT OF  
TURKISH DISTANCE EDUCATION**

- 192 MURPHY, Karen. L** "Socio-cultural Context of Turkish Distance Education", presented paper at **17. Annual Conference on Distane Teaching and Learning**. p.7, August 14-16, 1991, Madison, USA.

(Ayrıca bu çalışma, **4th Annual European Correspondence Schools Seminar**. 1988, İstanbul, Turkey sunulmuştur).

**DISTANCE EDUCATION AND TRAINING IN TURKEY:  
PATH TO FUTURE**

- 193 MURPHY, Karen L.** "Distance Education and Training in Turkey: Path to Future", presented paper at **Annual Conference of Middle East Studies Association**. October 30,1992, Portland, Oregon, USA.

**ENHANCING INTERACTION IN  
TURKISH DISTANCE EDUCATION**

- 194 MURPHY, Karen L.** "Enhancing Interaction in Turkish Distance Education", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo

televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss.417-424, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**YAZAR SİSTEM GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI:  
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ'NDE İKİ UYGULAMA**

- 195 MUTLU, M. Emin.** “Yazar Sistem Geliştirme Çalışmaları: Anadolu Üniversitesi’nde İki Uygulama”, **Eğitim Teknolojisi ve BDE 1. Sempozyumu’na sunulan bildiri.** Anadolu Üniversitesi BDE Birimi, 25-27 Eylül 1991, Eskişehir, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİM VEREN FAKÜLTELERE YÖNELİK  
BİLGİSAYAR DESTEKLİ EĞİTİM YAZILIMLARININ  
INTERNET ÜZERİNDEN YAYIMLANABİLİRLİĞİ**

- 196 MUTLU, Emin M., Ruşen YILMAZ ve Canan ÖZTÜRK.** "Uzaktan Eğitim Veren Fakültelele Yönelik Bilgisayar Destekli Eğitim Yazılımlarının İnternet Üzerinden Yayınlanabilirliği", **IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi’ne sunulan bildiri.** Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 10-12 Eylül 1997, Eskişehir, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİM VEREN FAKÜLTELERE YÖNELİK  
BİLGİSAYAR DESTEKLİ AKADEMİK DANIŞMANLIK  
MERKEZLERİ İÇİN ÜRETİLEN DERS YAZILIMLARININ  
INTERNET ÜZERİNDE YAYIMLANABİLİRLİĞİ**

- 197 MUTLU, M. Emin., Canan ÖZTÜRK., Ruşen YILMAZ.** “Uzaktan Eğitim Veren Fakültelele Yönelik Bilgisayar Destekli Akademik Danışmanlık Merkezleri için Üretilen Ders Yazılımlarının İnternet Üzerinde Yayınlanabilirliği”, **IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi’ne sunulan bildiri.** Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 10-12 Eylül 1997, Eskişehir, Türkiye.

**INTERNET TABANLI TEST HAZIRLAMA VE  
DEĞERLENDİRME PROGRAMLAMA ARAYÜZÜ**

- 198 MUTLU, Emin., Ruşen YILMAZ,** “İnternet Tabanlı Test Hazırlama ve Değerlendirme Programlama Arayüzü”, **19. Ulusal Yöneylem Araştırması ve Endüstri Mühendisliği Kongresi’ne sunulan bildiri.** Haziran 1998, Ankara, Türkiye.

## **INTERNET TABANLI DENEME SINAVLARI SİSTEMİ TASARIMI**

- 199 MUTLU, Emin., Ruşen YILMAZ., Fethi ŞENİŞ,** “Internet Tabanlı Deneme Sınavları Sistemi Tasarımı”, **BTIE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

## **INTERNET ÜZERİNDE BİLGİSAYAR DESTEKLİ EĞİTİM YAZILIMI GELİŞTİRMEVE SUNUM ARAÇLARININ GEREKSİNİMLERİ KARŞILAMA DÜZEYLERİ**

- 200 MUTLU, Emin., Canan ÖZTÜRK.** “Internet Üzerinde Bilgisayar Destekli Eğitim Yazılımı Geliştirme ve Sunum Araçlarının Gereksinimleri Karşılama Düzeyleri”, **BTIE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

## **DÜNYANIN EN BÜYÜK ONBİR AÇIK ÜNİVERSİTESİNDE INTERNETE DAYALI EĞİTİM UYGULAMALARI**

- 201 MUTLU, Emin., Ruşen YILMAZ., Canan ÖZTÜRK., Özlem ÖZÖĞÜT.** “Dünyanın En Büyük Onbir Açık Üniversitesinde INTERNETe Dayalı Eğitim Uygulamaları”, **BTIE’2000 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Sempozyumu.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 15-17 Mayıs 2000, Ankara, Türkiye.

## **AÖF ÖĞRENCİLERİNİN INTERNET ERİŞİM PROFİLLERİ**

- 202 MUTLU, M. Emin. ve M. Faruk GÜLEN.** “AÖF Öğrencilerinin Internet Erişim Profilleri,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu’na sunulan bildiri.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

## **ALTERNATİF EĞİTİM ARAÇLARIYLA ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ INTERNETE DAYALI EĞİTİM MODELİ**

- 203 MUTLU, M. Emin., Canan ÖZTÜRK., Nermin ÇETİNÖZ.** “Alternatif Eğitim Araçlarıyla Zenginleştirilmiş Internete Dayalı

Eğitim Modeli,” AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**INTERNET ORTAMINDA ROL TABANLI  
İŞLETME EĞİTİMİ VE ANAYAY.COM**

- 204 MUTLU, M. Emin., Özlem ÖZÖĞÜT., Hülya AVDAN. “Internet Ortamında Rol Tabanlı İşletme Eğitimi ve Anayay.com”, AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM SİSTEMİ İLE ÖĞRETİM YAPAN  
FAKÜLTELERDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN  
BAŞARILARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER**

- 205 NARTGÜN Şenay Sezgin ve Aysel ESEN. "Açıköğretim Sistemi İle Öğretim Yapan Fakültelerde Okuyan Öğrencilerin Başarılarını Etkileyen Etmenler", Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 431-435, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**FERNSTADIUM UND OSTTERRICH**

- 206 NIGSCH, Otto and Franz PALANK. Fernstudium und Osterrich, Bestandaufnahme/ Entwicklungsperspektiven, p. 40-41, Wien 1991, Linz, Austria.

**COMPUTERS IN DISTANCE EDUCATION: An Application in  
Anadolu University Open Education Faculty**

- 207 ODABAŞI Ferhan. "Computer in Distance Education: An Application in Anadolu University Open Education Faculty", Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 439-443, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
UYGULAMASINDA SİSTEM YAKLAŞIMI**

- 208 ODABAŞI**, Ferhan ve Güler **SAYIN**. "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uygulamasında Sistem Yaklaşımı", **Uzaktan Eğitim**. Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, S. 1, ss. 34-41, Yaz, 1997, Ankara, Türkiye.

**TRENDS IN DISTANCE LEARNING: A NEW WAVE**

- 209 OLIVEIRA**, Joao. "Trends In Distance Learning: A New Wave", **Development Communication Report**. Vol.63, No.1-2, published by Clearinghouse, 1988, Arlington, USA.

**AÇIK ÜNİVERSİTE**

- 210 ÖNGÖREN**, Mahmut T. "Açık Üniversite", **Bilim ve Sanat**. S. 28, ss. 23-25, 1983, İstanbul, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ İŞ  
İDARESİ VE İKTİSAT PROGRAMI ÖĞRENCİLERİ**

- 211 ÖZ-ALP**, Şan. "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İş İdaresi ve İktisat Programı Öğrencileri", **İİBF**. Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları, Yayın No: 258/56, C.5, S.2, ss. 275-297, Kasım 1987, Eskişehir, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
KKTC PROJESİ VE 1988 MEZUNLARI**

- 212 ÖZ-ALP**, Şan. "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi KKTC Projesi ve 1988 Mezunları", **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No: 320/141, S. 5, ss. 287-301, Kasım 1987, Eskişehir, Türkiye.

**TURİZM SEKTÖRÜNDE İNSANGÜCÜ AÇIĞININ  
UZAKTAN ÖĞRETİMLE KARŞILANMASI**

- 213 ÖZ-ALP**, Şan. "Turizm Sektöründe İnsangücü Açığının Uzaktan Öğretimle Karşılanması", **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No: 386/149, S. 7, ss. 433-473, Ocak 1990, Eskişehir, Türkiye.



**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ TELEVİZYON  
PROGRAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ  
(Malatya'da Oturan AÖF Öğrencileri Üzerinde Yapılan Bir  
Araştırma)**

- 214 ÖZBİLGİN**, Lütfi., Şenay **IŞIK** ve Ali **YILDIRIM**. Açıköğretim Fakültesi Televizyon Programlarının Değerlendirmesi -Malatya'da Oturan AÖF Öğrencileri Üzerinde Yapılan Bir Araştırma. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi. (Yayınlanmamış Çoğaltma), 1985, Malatya, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
ÖĞRENCİLERİNİN TELEVİZYONDA VERİLEN  
DERSLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

- 215 ÖZCAN**, Kenan. "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Televizyonda Verilen Derslere İlişkin Görüşleri," **AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİNDE FİZİK  
EĞİTİMİ VE FİZİK DERS KİTAPLARI**

- 216 ÖZDAŞ**, Kudret. "Uzaktan Eğitim Sisteminde Fizik Eğitimi ve Fizik Ders Kitapları", **Eğitim Bilimleri**. Marmara Üniversitesi Yayınları, S. 2, ss. 167-174, 1990, İstanbul, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİM YAKLAŞIMIYLA UYGULANAN EĞİTİM  
ÖNLİSANS PROGRAMININ ÖĞRETMENLİK MESLEK  
BİLGİSİNİ KAZANDIRMA YÖNÜNDEN ETKİLİLİĞİ**

- 217 ÖZER**, Bekir. Uzaktan Eğitim Yaklaşımıyla Uygulanan Eğitim Önlisans Programının Öğretmenlik Meslek Bilgisini Kazandırma Yönünden Etkililiği. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 1989, Eskişehir, Türkiye.

**TÜRKİYE'DE UZAKTAN EĞİTİM: ANADOLU  
ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİNİN  
UYGULAMALARI**

- 218 ÖZER**, Bekir. "Türkiye'de Uzaktan Eğitim: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinin Uygulamaları", **Eğitim**

**Fakültesi.** Anadolu Üniversitesi Yayınları, C. 2, S. 2, ss.1- 4, 1989, Eskişehir, Türkiye.

**IN-SERVICE TRAINING OF PRIMARY SCHOOL  
TEACHERS AT A DISTANCE IN TURKEY**

- 219 **ÖZER**, Bekir. "In-service Training of Primary School Teachers At a Distance in Turkey", **Indian Journal of Distance Education**. Vol.4, pp: 80-81, 1991, Chandigarh, India.

**ÖĞRETMEN DAVRANIŞLARININ UZAKTAN EĞİTİM  
YAKLAŞIMIYLA KAZANDIRILMASI**

- 220 **ÖZER**, Bekir. **Öğretmen Davranışlarının Uzaktan Eğitim Yaklaşımıyla Kazandırılması**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No.706/36, 1993, Eskişehir, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
MERKEZİ AÇIKÖĞRETİM PROGRAMLARI (İktisat ve İş  
İdaresi) BİRİNCİ YIL UYGULAMASININ  
DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 221 **ÖZER**, Gündüz Mukadder. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları -İktisat ve İş İdaresi- Birinci Yıl Uygulamasının Değerlendirilmesi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 1985, Ankara, Türkiye.

**ORTA ÖĞRENİMLİ İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNE  
UZAKTAN ÖĞRENİM YOLUYLA ÖNLİSANS  
ÖĞRETİMİ SAĞLAMA PROJESİ ÖN RAPORU**

- 222 **ÖZGÜ**, Tahir, Aytaç **AÇIKALIN.**, Ayhan **HAKAN**. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nce Düzenlenen Orta Öğrenimli İlkokul Öğretmenlerine Uzaktan Öğrenim Yoluyla Önlisans Öğretimi Sağlama Projesi Ön Raporu (Yayınlanmamış Çoğaltılmış Rapor), 1985, Eskişehir, Türkiye.

**EĞİTİM SORUNLARI VE ÇÖZÜMÜNDE KİTLE İLETİŞİM  
ARAÇLARI: EKONOMİK VE TEKNOLOJİK BİR YAKLAŞIM**

- 223 **ÖZGÜ**, Tahir. **Eğitim Sorunları ve Çözümünde Kitle İletişim Araçları: Ekonomik ve Teknolojik Bir Yaklaşım**. Anadolu

Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 216/106, 1986, Eskişehir, Türkiye.

**DISTANCE EDUCATION AND ITS CONTRIBUTION  
SOLUTION OF EDUCATIONAL PROBLEMS IN A  
DEVELOPING COUNTRY: TURKEY**

- 224 ÖZGÜ, Tahir. Distance Education and Its Contribution to The Solution of Educational Problems in a Developing Country: Turkey.** Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No: 018, 1988, Eskişehir, Türkiye.

(Ayrıca bu çalışma, Anadolu Üniversitesi Yayınlarından 1988 yılında 272/130 yayın numarasıyla yayınlanmıştır).

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ BATI AVRUPA FAALİYETİ,  
YAPILANLAR, YAPILACAKLAR, GEREKLİLİKLER**

- 225 ÖZGÜ, Tahir.** Anadolu Üniversitesi Batı Avrupa Faaliyeti-Yapılanlar-Yapılacaklar-Gereklikler, Anadolu Üniversitesi Yayını (Yayınlanmamış çoğaltılmış rapor), Haziran 1988, Eskişehir, Türkiye.

**TELEVİZYON EĞİTİM PROGRAMLARINDA YAPIM  
BİÇİMLERİ VE GÖRSELLEŞTİRME BOYUTU**

- 226 ÖZGÜR, Aydın Ziya., Serap ÖZTÜRK, Nedim GÜRSES, Emine DEMİRAY, Mediha SAĞLIK.** “Televizyon Eğitim Programlarında Yapım ve Görselleştirme Biçimleri”, **Türkiye II. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, ss.249-258, 4-8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİMDE ÖĞRENMEYİ DESTEKLEYEN BİR  
ARAÇ OLARAK RADYO VE AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
UYGULAMALARI**

- 227 ÖZGÜR, Aydın Ziya.** “Uzaktan Eğitimde Öğrenmeyi Destekleyen Bir Araç Olarak Radyo ve Açıköğretim Fakültesi Uygulamaları”, **BTİE’99, Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi.** Türkiye Bilişim Derneği ve

ODTÜ Öğrenci Kolu, ss.13, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

**TV EĞİTİM PROGRAMLARINDA ETKİLİ VE YARATICI  
SENARYO YAZIMI: AÖF UYGULAMALARINA  
ELEŞTİREL BİR BAKIŞ**

- 228 ÖZGÜR, Z.** Aydın. ve Halim **ESEN.** “TV Eğitim Programlarında Etkili ve Yaratıcı Senaryo Yazımı: Anadolu Üniversitesi AÖF Uygulamalarına Eleştirel Bir Bakış,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**A SOLUTION FOR MASSIVE TEXT BOOK PRODUCTION**

- 229 ÖZKAZANÇ, Önder** and Nezir **KARADAYI,** "A Solution for Massive Text Book Production", **Academic Computing in Machintosh Environment III, Proceedings of Seminar.** May 13-15, 1992, p.131-137, Anadolu University Publications, 1992, Eskişehir, Turkey.

**AÇIKÖĞRETİM'DE KAYIT VE SINAVLARIN  
DÜNYÜ, BUGÜNÜ VE GELECEĞİ**

- 230 ÖZKAZANÇ, Önder.** “Açıköğretim'de Kayıt ve Sınavların Dünyü, Bugünü ve Geleceği,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyum’una sunulan bildiri.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**EXPERIENCES OF ANADOLU UNIVERSITY ON  
DISTANCE EDUCATION**

- 231 ÖZKUL, Ekrem.** “Experiences of Anadolu University on Distance Education”, **Global Summit on Distance Education.** October 23-24, 1996, Washington D.C., USA

**USING VIDEOCONFERENCING IN DISTANCE  
EDUCATION: A FEASIBILITY ANALYSIS AT ANADOLU  
UNIVERSITY**

- 232 ÖZKUL, Ekrem.** “Using Videoconferencing in Distance Education: A Feasibility Analysis at Anadolu University”, **The**

**Asian Distance Learner: Asian Association of Open Universities 12th Annual Conference.** November 4-6, 1998, The Open University of Hong Kong SAR, China.

**BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN AÇIKÖĞRETİMDE  
KULLANILMASI: OLANAKLAR-SINIRLILIKLAR**

- 233 **ÖZKUL, A Ekrem. Mehmet KESİM.**, “Bilişim Teknolojilerinin Açıköğretimde Kullanılması: Olanaklar - Sınırlılıklar”, **BTIE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, ss.59, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

**DISTANCE TEACHING BETWEEN ANADOLU UNIVERSITY  
(TURKEY)-AHMET YESEVİ UNIVERSITY (KAZAKHISTAN)**

- 234 **ÖZKUL, A Ekrem., Mümin, KÖKSOY.** “Distance Teaching Between Anadolu University (Turkey)-Ahmet Yesevi University (Kazakhstan)”, **BTIE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi’ne Sunulan bildiri.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, May 13-15, 1999, Ankara, Türkiye.

**ANADOLU UNIVERSITY DISTANCE EDUCATION SYSTEM  
FROM EMERGENCE TO 21<sup>ST</sup> CENTURY**

- 235 **ÖZKUL, Ali Ekrem.** “Anadolu University Distance Education System From Emergence To 21<sup>st</sup> Century”, **The World Of Open And Distance Learning.** (Edited by V. Venugopal Reddy; Manulika S.), Viva Books PVT Limited, 2000, New Delhi, India.

(Ayrıca bu makale, **TOJDE-Turkish Journal of Distance Education.** Vol: 2, Number: 1, 2001, Anadolu University, Eskisehir, Turkey yayımlanmıştır).

**AÇIKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN  
INTERNET KULANIM ALIŞKANLIKLARI**

- 236 **ÖZKUL, A. Ekrem., Emin MUTLU,** “Açıköğretim Öğrencilerinin İnternet Kullanım Alışkanlıkları”, **BTIE’2000 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi’ne sunulan bildiri.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 15-17 Mayıs 2000, Ankara, Türkiye.

## **UZAKTAN EĞİTİM: DÜNYADAKİ GELİŞMELER VE TÜRKİYE**

- 237 ÖZKUL**, Ali Ekrem. “Uzaktan Eğitim: Dünyadaki Gelişmeler ve Türkiye”, **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 3. Özel Sayı 2**, ss. 460-483, , Sakarya Üniversitesi, 2001, Adapazarı, Türkiye.

## **KURUMLAR İÇİN EĞİTİM YAZILIMLARI ÜRETİMİ**

- 238 ÖZÖĞÜT** Özlem., Nermin **ÇETİNÖZ**, Yasemin **YILDIRIM**. “Kurumlar İçin Eğitim Yazılımları Üretimi,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

## **TELEVİZYON ÖĞRETMENLİĞİ**

- 239 ÖZSOY**, Yahya ve Dursun **GÖKDAĞ**. "Televizyon Öğretmenliği", **Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, C. 2, S. 1, ss. 123-139, 1987, Eskişehir, Türkiye.

## **UZAKTAN EĞİTİM TEKNOLOJİSİNİN EĞİTİMDE KULLANILMASI**

- 240 ÖZSOY**, Yahya. "Uzaktan Eğitim Teknolojisinin Eğitimde Kullanılması", **İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Sempozyumu**. 15-17 Haziran, İnönü Üniversitesi, 1989, Malatya, Türkiye.

## **AÖF EĞİTİM MEDYALARININ ENTEGRASYONUNUN SAĞLADIĞI OLANAKLAR**

- 241 ÖZTÜRK** Canan., Nihat **YALAMA**, Hülya **AVDAN**. “AÖF Eğitim Medyalarının Entegrasyonunun Sağladığı Olanaklar,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir. Türkiye.

**BİLGİSAYAR DESTEKLİ FAALİYET ÇİZELGELEMESİ VE  
AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ'NDE BİR UYGULAMA**

- 242 **ÖZTÜRK**, Öznur. Bilgisayar Destekli Faaliyet Çizelgelemesi ve Açıköğretim Fakültesi'nde Bir Uygulama. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2000, Eskişehir, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN  
AÇIKÖĞRETİM SİSTEMİNE İLİŞKİN TUTUMLARI**

- 243 **PARLAK**, Y. Nuray. Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Açıköğretim Sistemine İlişkin Tutumları. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1991, Ankara, Türkiye.

**TÜRKİYE'DE YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINA  
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME SİSTEMİ**

- 244 **PAYASLIOĞLU**, Arif. Türkiye'de Yükseköğretim Kurumlarına Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi. ÖSYM Araştırma, Geliştirme Birimi, Bilkent, 1985, Ankara, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
SINAVLARI KONUSUNDA DÜŞÜNÜLEBİLECEK YENİ  
YÖNTEMLER**

- 245 **PAYASLIOĞLU**, Arif: "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Sınavları Konusunda Düşünülebilecek Yeni Yöntemler", **Mülkiyeliler Birliği Dergisi**. S.164, ss. 37-42, Şubat 1994, Ankara, Türkiye.

**UZAKTAN ÖĞRETİMDE MUHASEBE EĞİTİMİ VE  
BİLGİSAYAR DESTEKLİ MUHASEBE EĞİTİMİ  
UYGULAMASI**

- 246 **PİŞİREN**, Uğur. Uzaktan Öğretimde Muhasebe Eğitimi ve Bilgisayar Destekli Muhasebe Eğitimi Uygulaması. Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1997, Eskişehir, Türkiye.

**DISTANCE EDUCATION: GROWTH AND DIVERSITY**

- 247 **POTANHNIK**, Michael., Joanne **CAPPER** "Distance Education: Growth And Diversity", **Finance & Development**.

Published by the International Monetary Found, March 1998, USA.

(<http://www.worldbank.org/fandd/english/0398/articles/0110398.htm>)

### **TÜRK AÇIKÖĞRETİMİ İLE İNGİLİZ AÇIKÖĞRETİMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

- 248 RIZA**, Enver Tahir. "Türk Açıköğretim ile İngiliz Açıköğretiminin Karşılaştırılması", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss.557-565, 12-15 Kasım 1996, Ankara.

### **AÇIKÖĞRETİM: 10 YILDA NE OLDU NE OLACAK?**

- 249 SAĞLAM**, Mustafa. "Açıköğretim:10 Yılda Ne Oldu, Ne Olacak?", **Akademi**. No.1, December, pp.4-11, 1993, Cologne, Germany.

### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ UZAKTAN EĞİTİM ÇALIŞMALARI VE RADYONUN KULLANIMINA İLİŞKİN BİR MODEL GELİŞTİRİMİ**

- 250 SAĞLIK**, Mediha. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uzaktan Eğitim Çalışmaları ve Radyonun Kullanımına İlişkin Bir Model Geliştirimi. Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1985, Eskişehir, Türkiye.

### **UZAKTAN ÖĞRETİM SİSTEMİNDE TELEVİZYONUN YERİ**

- 251 SAĞLIK**, Mediha. "Uzaktan Öğretim Sisteminde Televizyonun Yeri", **Kocaeli Uzaktan Eğitim Semineri**. Kocaeli Üniversitesi ve Kocaeli Sanayi Odası, ss.50-64, 4-6 Ekim 1997, Kocaeli, Türkiye.

### **BİR ÖĞRETİM ARACI OLARAK TELEVİZYON: ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİNDE KULLANIMI VE SONUÇLARI**

- 252 SAĞLIK**, Mediha., Serap **ÖZTÜRK**. "Bir Öğretim Aracı Olarak Televizyon: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinde Kullanımı Ve Sonuçları", **Kurgu**. Anadolu



Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, S. 18, ss.237-249, Temmuz 2001, Eskişehir, Türkiye.

(Ayrıca bu çalışma, **TOJDE-Turkish Journal of Distance Education**. Vol:2, Number:1, 2002, Anadolu University, Eskişehir, Turkey, yayınlanmıştır.)

#### **UZAKTAN EĞİTİMDE İNTERNET VE AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ UYGULAMALARI**

- 253 SAĞLIK**, Mediha. "Uzaktan Eğitimde İnternet ve Açıköğretim Fakültesi Uygulamaları", **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Sayı: 19, 2002, Eskişehir, Türkiye.

#### **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK ÖNLİSANS PROGRAMI VE MALİYET TASARRUFU**

- 254 SEÇİM**, Hikmet. "Açıköğretim Fakültesi Hemşirelik Önlisans Programı ve Maliyet Tasarrufu", **Eğitim Teknolojisi ve Bilgisayar Destekli Eğitim I. Sempozyum Bildirileri**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No. 552, ss. 71-73, 1991, Eskişehir, Türkiye.

#### **DÜNYA'DA AÇIKÖĞRETİM UYGULAMALARINDAN BAZI ÖRNEKLER**

- 255 SEÇİM**, Hikmet. "Dünya'da Açıköğretim Uygulamalarından Bazı Örnekler", **Açıköğretim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 777/392, C. 1, S. 1, ss. 237-260, Haziran 1994, Eskişehir, Türkiye.

#### **UZAKTAN ÖĞRETİM VE EĞİTİM HAKKI**

- 256 SELVİ**, Kıymet. "Uzaktan Öğretim ve Eğitim Hakkı," **AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ AKADEMİK DANIŞMANLIK  
VE UYGULAMA HİZMETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 257 SERTER, Nuray. Açıköğretim Fakültesi Akademik Danışmanlık ve Uygulama Hizmetlerinin Değerlendirilmesi.** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 243/16, 1986, Eskişehir, Türkiye.

**ÜNİVERSİTELERE GİRİŞ SORUNU; EĞİTİM  
TEKNOLOJİSİNDEKİ GELİŞMELER VE BİR ÖNERİ**

- 258 SERTER, Nuray. "Üniversitelere Giriş Sorunu; Eğitim Teknolojisindeki Gelişmeler ve Bir Öneri", Kurgu.** Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Yayınları, Yayın No: 320/141, S.5, ss. 347-355, Ocak 1989, Eskişehir, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİMDE AKADEMİK DANIŞMANLIK**

- 259 SERTER, Nuray. Açıköğretimde Akademik Danışmanlık.** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No:985/550, 1997, Eskişehir, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM  
FAKÜLTESİNCE, UZAKTAN ÖĞRETİM GÖREN İKTİSAT  
VE İŞLETME FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK  
OLARAK UYGULANMAKTA OLAN AKADEMİK  
DANIŞMANLIK VE UYGULAMA HİZMETLERİNİN  
AMAÇLARI, TARİHSEL GELİŞİMİ VE GÜNÜMÜZDEKİ  
DURUMU**

- 260 SERTER, Nuray. "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesince, Uzaktan Öğretim Gören İktisat ve İşletme Fakültesi Öğrencilerine Yönelik Olarak Uygulanmakta Olan Akademik Danışmanlık ve Uygulama Hizmetlerinin Amaçları, Tarihsel Gelişimi ve Günümüzdeki Durumu," AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**RADYODA ÖRGÜN EĞİTİM PROGRAMLARI  
VE TÜRKİYE'DEKİ UYGULAMALAR**

- 261 SEZGİN**, Jülide. Radyoda Örgün Eğitim Programları ve Türkiye'deki Uygulamalar. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1989, İstanbul, Türkiye.

**INNOVATION IN HIGHER EDUCATION:  
THE OPEN UNIVERSITIES**

- 262 SHALE**, Doug. "Innovation in Higher Education: The Open Universities", **Journal of Distance Education**. Vol. 2, No. 1, p. 8, Spring 1987, Canada.

**TURKEY**

- 263 SÖZEN**, Nur. "Turkey", Distance Education in Asia And the Pasific, adlı panele sunulan bildiri. 1991 (Diğer bilgiler bulunmamaktadır)

**THE LATEST DEVELOPMENTS IN EDUCATIONAL  
TECHNOLOGY AND TEACHING ACCOUNTING:  
(TURKISH CASE)**

- 264 SÜRMELİ**, Fevzi. **The Latest Developments in Educational Technology And Teaching Accounting (Turkish Case)**. Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No: 014, 1989, Eskişehir, Türkiye.

**MESLEK LİSESİ MEZUNLARI İÇİN  
AÇIKÖĞRETİMDE EĞİTİM MODELLERİ**

- 265 SÜRMELİ**, Fevzi., Ali. Ekrem **ÖZKUL**, Mehmet **KESİM**, Nazmi **ULUTAK**. "Meslek Lisesi Mezunları İçin Açıköğretimde Eğitim Modelleri," **BTİE'99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi'ne sunulan bildiri**. Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ UZAKTAN EĞİTİMDE  
BİLGİ SİSTEMİ: BİR MODEL ÖNERİSİ**

- 266 **ŞAKAR, Nurhan A. Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Bilgi Sistemi: Bir Model Önerisi.** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 997/554, 1997, Eskişehir, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI  
ÖĞRENCİLERİNİN MEMNUNİYETLERİNİN  
BELİRLENMESİNE YÖNELİK  
BİR ARAŞTIRMA VE SONUÇLARI**

- 267 **ŞAKAR, Nurhan.** “Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Memnuniyetlerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma Ve Sonuçları,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN YERLEŞİM  
ALANLARINA GÖRE DAĞILIMINI BELİRLEMeye  
YÖNELİK TAHMİN MODELİ GELİŞTİRİLMESİ**

- 268 **ŞEN AYMAN, Mine.** Açıköğretim Öğrencilerinin Yerleşim Alanlarına Göre Dağılımını Belirlemeye Yönelik Tahmin Modeli Geliştirilmesi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1999, Eskişehir, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM SORU BANKASI YÖNETİM SİSTEMİ**

- 269 **ŞENEL, Hakan.** “Açıköğretim Soru Bankası Yönetim Sistemi”, **BTİE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi’ne sunulan bildiri.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

### **AÇIKÖĞRETİM ÖĞRENCİ DESTEK SİSTEMİ**

- 270 ŞENEL, Hakan. Akif KUTLU. “Açıköğretim Öğrenci Destek Sistemi,” AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

### **AÇIKÖĞRETİMDE EĞİTSEL İLETİŞİM ORTAMI OLARAK BİLGİSAYAR: Akademik Danışmanlık Sistemi İçin Bir Bilgisayar Destek Eğitim Modeli**

- 271 ŞENİŞ, Fethi. Açıköğretimde Eğitsel İletişim Ortamı Olarak Bilgisayar: Akademik Danışmanlık Sistemi İçin Bir Bilgisayar Destek Eğitim Modeli. **Anadolu Üniversitesi Yayınları**, Yayın No. 684/333, 1993, Eskişehir, Türkiye.

### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ BİLGİSAYAR DESTEKLİ AKADEMİK DANIŞMANLIK MERKEZLERİ PROJESİ’NİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 272 ŞENİŞ, Fethi B. ve M. Emin MUTLU. “Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Bilgisayar: Destekli Akademik Danışmanlık Merkezleri Projesi’nin Değerlendirilmesi”, **IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi’ne sunulan bildiri**. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 10-12 Eylül 1997, Eskişehir, Türkiye.

### **INTERNET TABANLI EĞİTİM UYGULAMALARINDA ÖĞRETMENİN SAHİP OLDUĞU İZLEME ARAÇLARININ AÇIKÖĞRETİM SİSTEMİNDE UYGULANABİLİRLİLİĞİ**

- 273 ŞENİŞ Fethi., Emin MUTLU, Nermin ÇETİNÖZ. “İnternet Tabanlı Eğitim Uygulamalarında Öğretmenin Sahip Olduğu İzleme Araçlarının Açıköğretim Sisteminde Uygulanabilirliği,” **BTİE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi’ne sunulan bildiri**. Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

### **TÜRKİYE'DE UZAKTAN EĞİTİMİN TARİHSEL GELİŞİMİ**

- 274 **ŞİMŞEK**, Ali. "Türkiye'de Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi", **Çağdaş Eğitim**. S.108, ss. 34-39, 1986, Ankara, Türkiye.

### **AÇIKÖĞRETİM DERS KİTAPLARININ KENDİ KENDİNE ÖĞRETME YETERLİLİĞİ**

- 275 **ŞİMŞEK**, Nurettin. "Açıköğretim Ders Kitaplarının Kendi Kendine Öğretme Yeterliliği", **I. Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiriler**. Cilt-2, ss.537-543, 28-30 Nisan 1994, Çukurova Üniversitesi, Adana, Türkiye.

### **UZAKTAN EĞİTİM VEREN KURUMLARDA TOPLAM KALİTE FELSEFESİNİN UYGULANABİLİRLİĞİ**

- 276 **TAŞÇI**, Deniz. "Uzaktan Eğitim Veren Kurumlarda Toplam Kalite Felsefesinin Uygulanabilirliği", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 599-605, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

### **TÜRKİYE'DE UYGULANAN UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİNDE VIDEO İLE EĞİTİM MERKEZİ PROJE ÖNERİSİ**

- 277 **TEKİN**, Cengiz., Uğur **DEMİRAY** ve Murat **BARKAN**. **Türkiye'de Uygulanan Uzaktan Eğitim Sisteminde Video ile Eğitim Merkezi Proje Önerisi**. Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı, Yayın No. 1, 1987, Eskişehir, Türkiye.

### **THE OPEN EDUCATION FACULTY OF ANADOLU UNIVERSITY**

- 278 **TEKİN**, Cengiz., Durmuş Ali **ÖZÇELİK**, Uğur **DEMİRAY** ve Murat **BARKAN**. **The Open Education Faculty of Anadolu University**. İkinci baskı, Anadolu Üniversitesi, 1988, Eskişehir, Türkiye.

**ÇAĞDAŞ BİR EĞİTİM ARACI VIDEO:  
ARAŞTIRMA-KURAM-UYGULAMA**

- 279 **TEKİN**, Cengiz (Editör). **Çağdaş Bir Eğitim Aracı Video: Araştırma-Kuram-Uygulama**. Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No. 004, 1988, Eskişehir, Türkiye.

**HOME VIDEO: A POSSIBILTY TO SUPPORT  
DISTANCE EDUCATION STUDENTS**

- 280 **TEKİN**, Cengiz ve Murat **BARKAN**. **Home Video: A Possibilty to Support Distance Education Students**. Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları Yayın No. 11, 1988, Eskisehir, Turkey.

**SHORT PROFILE OF THE FIRST GRADUATES OF  
THE OPEN EDUCATION FACULTY**

- 281 **TEKİN**, Cengiz and Uğur **DEMİRAY**. "Short Profile of The First Graduates of The Open Education Faculty", **ICDE**. Vol:19, The Open University, 1989, Milton Keynes, UK.

(Ayrıca bu çalışma, Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları (no:15), 1988, yayınlanmıştır).

**VIDEO EDUCATION CENTERS: A MODEL PROPOSAL TO  
IMPROVE THE VIDEO EDUCATION PROJECT. AV/OEF**

- 282 **TEKİN**, Cengiz, Murat **BARKAN** and Uğur, **DEMİRAY**. Video Education Centers:A Model Proposal to Improve the Video Education Project. AV/OEF. Anadolu University Publications, No, 453/206, 1990, Eskisehir , Turkey.

**UZAKTAN/AÇIK ÖĞRETİMİN MALİYET ANALİZİ**

- 283 **TEZCAN**, Mediha. "Uzaktan/Açık Öğretimin Maliyet Analizi", **Uzaktan Eğitim**. UZEV Yayınları, Milli Eğitim Bakanlığı, Yaz 1998/Kış, ss.93-95, 1999, Ankara, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİMDE EKONOMİK YAPI ÇÖZÜMLEMESİ:  
TÜRK YÜKSEKÖĞRETİMİNDE ÖRGÜN VE UZAKTAN  
EĞİTİMİN MALİYET- ETKİNLİK KARŞILAŞTIRMASI**

- 284 TEZCAN, Mediha. Uzaktan Eğitimde Ekonomik Yapı Çözümlemesi: Türk Yükseköğretiminde Örgün ve Uzaktan Eğitimin Maliyet-Etkinlik Karşılaştırması. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 2000, Eskişehir, Türkiye.

**TÜRK YÜKSEKÖĞRETİMİNDE ÖRGÜN EĞİTİM İLE  
UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİNDE ÖNLİSANS EĞİTİMİNİN  
MALİYET-ETKİNLİK ANALİZİ**

- 285 TEZCAN, Mediha. “Türk Yükseköğretiminde Örgün Eğitim ile Uzaktan Eğitim Sisteminde Önlisans Eğitiminin Maliyet-Etkinlik Analizi”, **Ulusal Meslek Yüksekokulları Sempozyum Bildirileri**. Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, ss.1-18, 18-19 Ekim 2001, İstanbul ,Türkiye.

**TARİHSEL SÜREÇTE UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMLERİNİN  
MALİYET-ETKİNLİK ANALİZİ**

- 286 TEZCAN, Mediha. “Tarihsel Süreçte Uzaktan Eğitim Sistemlerinin Maliyet-Etkinlik Analizi”, **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları 3. Özel Sayı 2, Sakarya Üniversitesi, 2001, Adapazarı, Türkiye.**

**AÇIK/UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMLERİNDE  
TEK-YÖNLÜ VE İKİ-YÖNLÜ EĞİTİM  
TEKNOLOJİLERİNİN EKONOMİK YAPI ANALİZİ**

- 287 TEZCAN, Mediha. “Açık/Uzaktan Eğitim Sistemlerinde Tek-Yönlü ve İki-Yönlü Eğitim Teknolojilerinin Ekonomik Yapı Analizi”, **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları 3. Özel Sayı 2, Sakarya Üniversitesi, 2001, Adapazarı, Türkiye.**

**ON-LİNE ÖĞRENİMİN MALİYET ANALİZİ**

- 288 TEZCAN, Mediha. “On-Line Öğrenimin Maliyet Analizi”, **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve**



**Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

#### **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SİSTEMİ**

- 289 TOKBUDAK,** Ayşegül., Hakan G. **ŞENEL,** Nejdet **KARADAĞ.** “Açıköğretim Fakültesi Ölçme ve Değerlendirme Sistemi”, **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

(Bu bildirinin öncül hali **TOJDE-Turkish Journal of Distance Education.** Vol:3, Number:1, 2002, Anadolu University, Eskişehir , Türkiye, yayınlanmıştır.).

#### **DERS KİTAPLARINDA GÖRSELLİĞİN YERİ VE ÖNEMİ**

- 290 TÜMLÜ,** Zeki. Ders Kitaplarında Görselliğin Yeri ve Önemi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 1996, İstanbul, Türkiye.

#### **TELEVİZYON EĞİTİM PROGRAMLARINDA GRAFİK KULLANIMI: AÖF Örneği**

- 291 TÜTÜNCÜ,** Özden. Televizyon Eğitim Programlarında Grafik Kullanımı: AÖF Örneği. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1988, Eskişehir, Türkiye.

#### **TÜRKİYE’DE ULUSAL EĞİTİM TELEVİZYONU KANALININ OLUŞTURULMASININ GEREKÇELERİ**

- 292 ULUTAK,** Nazmi. “Türkiye’de Ulusal Eğitim Televizyonu Kanalının Oluşturulmasının Gerekçeleri”, **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir. Türkiye.

#### **TÜRKİYE AÇIKÖĞRETİMİ BECEREMİYOR**

- 293 URAL,** Ozana. "Türkiye Açıköğretimi Beceremiyor", **Yeni Yüzyıl.** 1996, s. 6, 24 Ekim 1996, İstanbul, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
HEMŞİRELİK ÖNLİSANS PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN  
VE UYGULAMA GÖREVLİLERİNİN DERS KİTAPLARI,  
TELEVİZYON PROGRAMLARI VE  
UYGULAMA İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ**

- 294 ÜNLÜ**, Canan. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Hemşirelik Önlisans Programının Öğrencilerinin ve Uygulama Görevlilerinin Ders Kitapları, Televizyon Programları ve Uygulama Çalışmaları İle İlgili Görüşleri. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, Türkiye.

**TURİZM EĞİTİM SERTİFİKA PROGRAMI**

- 295 ÜNLÜ**, İlhan. "Turizm Eğitim Sertifika Programı", **Turizm Yıllığı 1988-1989**. Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Yayını, ss.114-119, Ekim 1990, Ankara, Türkiye.

**UZAKTAN EĞİTİM TEKNOLOJİSİNİN  
TURİZM EĞİTİMİNDE KULLANILMASI**

- 296 ÜNLÜ**, İlhan. "Uzaktan Eğitim Teknolojisinin Turizm Eğitiminde Kullanılması", **Turizm Yıllığı 1990**. Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Yayını, ss. 70-73, Ocak 1991, Ankara, Türkiye.

**İŞİTME ENGELLİ ÇOCUKLARI OLAN  
AİLELERİN UZAKTAN ÖĞRETİM İLE EĞİTİLMESİ**

- 297 ÜNLÜ**, Sezen. **İşitme Engelli Çocukları Olan Ailelerin Uzaktan Eğitim İle Eğitilmesi**. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No. 248/118, 1987, Eskişehir, Türkiye.

**TELEVİZYON EĞİTİM PROGRAMLARINDA  
DRAMATİZASYON FORMATININ KULLANIMI AÖF  
PROGRAMLARINDAN BİR ÖRNEK :  
İTHALAT- İHRACAT UYGULAMALARI**

- 298 ÜNLÜER, A. Oğuz., Aydın Z. ÖZGÜR.** “Televizyon Eğitim Programlarında Dramatizasyon Formatının Kullanımı AÖF Programlarından Bir Örnek: İthalat İhracat Uygulamaları”, **BTİE’2000 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi’ne sunulan bildiri.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 15-17 Mayıs 2000, Ankara, Türkiye.

**OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİN UZAKTAN ÖĞRETİM  
YÖNTEMİ İLE YETİŞTİRİLMESİNE  
YÖNELİK PROGRAM MODELİ**

- 299 ÜSTÜNOĞLU, Ülkü.** **Okul Öncesi Öğretmenlerin Uzaktan Öğretim Yöntemi ile Yetiştirilmesine Yönelik Program Modeli.** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No 220/107, 1987, Eskişehir, Türkiye.

**DISTANCE EDUCATION IN TURKEY**

- 300 YANGIN, Gürbüz.** "Distance Education in Turkey", **The Online Journal of Distance Education.** V. 2, No 4, 6p., Alaska, Canada.

**DESIGNING A DATABASE MANAGEMENT SYSTEM FOR  
COURSE DESIGN PROCESS IN DISTANCE EDUCATION**

- 301 YAPICIOĞLU, Haluk.** Designing A Database Management System For Course Design Process In Distance Education, The Graduate School Of Natural And Applied Sciences Of Middle East Technical University, (Unpublished Master Thesis), May 2001, Ankara Turkey.

**UZAKTAN ÖĞRETİM SİSTEMİYLE ÖĞRENİM  
GÖREN ÖĞRENCİLERİN YABANCI DİL  
PROGRAMINA İLİŞKİN TUTUMLARI**

- 302 YAŞAR**, Şefik. Uzaktan Öğretim Sistemiyle Öğrenim Gören Öğrencilerin Yabancı Dil Programına İlişkin Tutumları. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1985, Ankara, Türkiye.

**UZAKTAN ÖĞRETİM SİSTEMİNDEKİ ÖĞRENCİLERİN  
YABANCI DİL ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN TUTUMLARI**

- 303 YAŞAR**, Şefik. "Uzaktan Öğretim Sistemindeki Öğrencilerin Yabancı Dil Öğretimine İlişkin Tutumları", **Eğitim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, C.2, S.2, ss. 227-233.,1989, Eskişehir, Türkiye.

**DISTANCE EDUCATION ON THE NET:  
A MODEL FOR DEVELOPING COUNTRIES**

- 304 YAZICI** Ali., Irfan **ALTAS** and Ugur **DEMIRAY**. "Distance Education On The Net: A Model For Developing Countries", **TOJDE-Turkish Journal of Distance Education**. Vol:2, Number:2, Anadolu University, Eskisehir, Turkey.

**UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİ ÖĞRENCİLERİNE  
KÜTÜPHANE DESTEK HİZMETLERİ VE ÖNERİLER**

- 305 YILMAZ**, Adnan. "Uzaktan Eğitim Sistemi Öğrencilerine Kütüphane Destek Hizmetleri ve Öneriler", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 683-691, 12-15 Kasım 1996, Ankara.

**AÇIKÖĞRETİM WEB SİTELERİNİN ETKİNLİĞİ**

- 306 YILMAZ**. Ruşen., Sabahattin, **ÇALIŞKAN**. Ülkü **YILMAZ**. "Açıköğretim Web Sitelerinin Etkinliği," **AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ MÜZİK EĞİTİMİ BÖLÜMÜ**

- 307 YURGA, Cemal.** “Açıköğretim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

**EĞİTİM ÖNLİSANS RADYO PROGRAMLARININ  
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN  
DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 308 YÜKSEL, Coşgöl.** Eğitim Önlisans Radyo Programlarının Öğretmen Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi. Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1990, Eskişehir, Türkiye.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
EĞİTİM ÖNLİSANS PROGRAMINDA YAYIMLANAN  
TELEVİZYON PROGRAMLARININ  
YAPIMI ÜZERİNE BAZI NOTLAR**

- 309 YÜKSEL, A. Haluk.** "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Eğitim Önlisans Programında Yayınlanan Televizyon Programlarının Yapımı Üzerine Bazı Notlar", **Milli Eğitim.** Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, S. 74, ss. 48-61, 1987, Ankara, Türkiye.

**AN EVALUATION OF THE IMPACT OF INTERACTIVE  
VIDEO SYSTEMS IN EDUCATION AND A MODEL FOR  
TURKISH DISTANCE EDUCATION SYSTEM-I**

- 310 YÜKSEL, A. Haluk.** "An Evaluation of the Impact of Interactive Video System in Education And a Model For Turkish Distance Education System-I", **Kurgu.** Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No. 546/3, S. 9, ss. 281-322, Aralık 1991, Eskişehir, Türkiye.

**AN EVALUATION OF THE IMPACT OF INTERACTIVE  
VIDEO SYSTEMS IN EDUCATION AND A MODEL FOR  
TURKISH DISTANCE EDUCATION SYSTEM-II**

- 311 YÜKSEL, A. Haluk.** "An Evaluation of the Impact of Interactive Video System in Education And a Model For Turkish Distance Education System-II", **Kurgu.** Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No.689/11, S.11, ss. 257/280, Aralık 1992, Eskişehir, Türkiye.

**YÖRESEL AÇIKÖĞRETİM**

- 312 YÜKSEL, Mehmet.** "Yöresel Açıköğretim", **Uzaktan Eğitim.** UZEV Yayınları, S.1, ss. 25-28, Yaz, 1997, Ankara, Türkiye.

**ETKİLEŞİMLİ TELEVİZYONDA EĞİTİM-ÖĞRETİM  
AMAÇLI PROGRAM HAZIRLAMA  
AÇIKÖĞRETİM İÇİN MODEL ÖNERİLERİ**

- 313 YÜZER, Volkan,** Etkileşimli Televizyonda Eğitim/Öğretim Amaçlı Program Hazırlama Açıköğretim İçin Model Önerileri. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1997, Eskişehir, Türkiye.

## ÇALIŞMA ÖZETLERİ

## **KİTLE İLETİŞİM ARAÇLARININ YÜKSEKÖĞRETİMDE KULLANIMI AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ**

- 1 AÇIKALIN, Aytaç.** "Kitle İletişim Araçlarının Yükseköğretimde Kullanımı Açıköğretim Fakültesi Örneği", **Kitle İletişim Araçları ve Eğitim Sempozyumu**. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, 2 Kasım 1984, Ankara, Türkiye.

Bu bildiri, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi konusunda bilgi vererek, kitle iletişim araçlarından yararlanılarak gerçekleştirilen Açıköğretim uygulamasının sonuçlarını, beklentilerini açıklamakta ve tartışma ortamına getirmektedir.

Bildiride, Açıköğretim Fakültesi'nin gözlenebilen sonuçları da yer almaktadır. Örneğin; “devam ile başarı arasındaki ilişki kaldırılmıştır” gibi olumlu gözlemlerin yanında, AÖF öğrencilerinin yeni bir çevreye uyum sıkıntılarını yaşamaları, uzaktan eğitim için yetişmiş öğretim üyesi, eğitimci, personel sayısının sınırlı oluşu, uzaktan eğitim kavramının eğitim çevrelerinde açıklık kazanmayışı gibi sorunlar da yer almaktadır. Ancak, açık yükseköğretimin bir toplumsal gereksinimin ürünü olduğu da belirtilmektedir.

## **ÜNİVERSİTELERDE ÖĞRETMENLERİN HİZMET İÇİNDE YETİŞTİRİLMESİ**

- 2 AÇIKALIN, Aytaç.** "Üniversitelerde Öğretmenlerin Hizmet İçinde Yetiştirilmesi", Eğitim Bilimleri. H. Ü. Eğitim Fakültesi (Özel Sayı), No. 2: ss. 250-264 , 1987, Ankara, Türkiye.

Makalede, öğretmenlerin hizmet öncesinde eğitilmesinin yanı sıra, hizmet döneminde de eğitime devam etmeleri gerektiği belirtilmekte, öğretmenlere sunulan hizmet-içi programı için öğretmenlerin kaygıları ve umutlarına yer verilmektedir.

Sözü edilen konu bağlamında sonuç ve öneriler sunulmuştur. Örneğin; öğretmenlerin uygun ortamlar ve olanaklar yaratıldığında öğrenmeye ve yükselmeye istekli oldukları belirtilmiş, üniversite ile o dönemdeki Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında gerçekleştirilen işbirliği temeline ve araştırma sonuçlarına dayalı sorun çözme ilkesi konulmalı, önerisi getirilmiştir.



### AÇIKÖĞRETİM'DE BİLGİSAYAR

- 3 "Açıköğretimde Bilgisayar", **Bilgisayar**, S.6, Aralık 1987. İstanbul, Türkiye.

Makalede, Anadolu Üniversitesi Bilgi İşlem Merkezi'nin çalışmaları ele alınmakta, merkezin araç parkı hakkında bilgi verilmektedir. Çağın teknolojik özellikleri ile günlük yaşamımıza yoğun bir şekilde giren bilgisayarın, eğitim sektörün deki işlevsel konumunun söz konusu edildiği makalede, özellikle Anadolu Üniversitesi Bilgi İşlem Parkının yüksek sayılabilecek sayıda talebi karşılayabilecek nitelikte olduğu belirtilmiştir.

Anadolu Üniversitesi Bilgi İşlem Merkezi'nin IBM 4341 ve IBM 4381 sistemlerini kullanmakta ve pazar günleri dışında günde 24 saat hizmete açık olduğuna yer verilmektedir. İş yoğunluğunun çok büyük bir bölümünün Açıköğretim Fakültesi çalışmaları ile ilgili olan bu sistem, 1987 yılında fakülteye kayıtlı 210.000 öğrencinin işlemlerini yürütmektedir. Bu öğrencilerden yalnız 125.000'nin sınav hizmetleri ÖSYM'ce yapılmakta, diğer tüm işlerin merkezce yürütülmekte olduğu belirtilmektedir.

#### A CASE STUDY of ORGANIZING DISTANCE EDUCATION: ANADOLU UNIVERSITY

- 4 **AGA OGLU**, Esmahan., **Gulriz IMER** and **Gulsun KURUBACAK**. "A Case Study of Organizing Distance Education: Anadolu University", **TOJDE-Turkish Journal of Distance Education**. Vol: 3, Number: 1, 2002, Anadolu University, Eskisehir, Turkey.

Uzaktan Eğitim, bilgi teknolojilerine dayalı olarak eğitimde zaman ve yer sınırlarını ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliği yaratacak şekilde düzenlenen, geleneksel yöntemlere göre daha etkin, ucuz ve verimli olarak öğrenme ve öğretme etkinliklerinin iletişim araçlarıyla gerçekleştirildiği bir eğitim yöntemidir.

Türkiye'de yükseköğretim etkinliklerinde uzaktan öğretim etkinlikleri 1983 yılından beri planlı olarak Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi tarafından yürütülmektedir. Bu etkinlikler basılı malzeme, televizyon, radyo, bilgisayar destekli eğitim, akademik danışmanlık, video ve video konferans gibi değişik yollarla sürdürülmektedir.

Bu çalışmada amaç, Türkiye’deki uzaktan eğitim etkinliklerinin neler olduğu ve gelecekte neler olması gerektiğinin açıklanmasıdır. Dolayısıyla Türkiye’deki uzaktan eğitim etkinlikleri ele alınarak var olan durum hakkında ayrıntılı bilgi verilmektedir.

### **EŞİTLİK KAVRAMININ FELSEFİ KÖKENLERİ**

- 5 **AKINCI, Semiha.** “Eşitlik Kavramının Felsefi Kökenleri,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyum’una sunulan bildiri.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Bildiride “eşitlik” kavramının günümüzde yeterince sorgulanmadığı ve kavramın açıklanması gerektiği belirtilerek düşünce tarihi içinde eşitlik ve toplumsal eşitlik konusunda öne sürülmüş görüşler özetlenip karşılaştırılmaktadır.

Tarih sırasına göre Aristoteles’in, Stoa Düşüncesinin, Hristiyanlığın, Aydınlanma Felsefesi bağlamında Rousseau’nun, Mill’in, ve son olarak çağımız düşüncesinde öne çıkmış olan eşitlik anlayışları özetlenip karşılaştırılarak, Anadolu Üniversitesi-AÖF’ün eğitimde eşitliğe katkıları ortaya konulmaya çalışılmaktadır.

### **EĞİTİM ORTAMINDAKİ İLETİŞİM KAYNAK VE SÜREÇLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 6 **AKYILDIZ, Hayrettin.** "Eğitim Ortamındaki İletişim Kaynak ve Süreçlerinin Uzaktan Eğitim Açısından Değerlendirilmesi", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss.9-17, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Araştırmada, katılımcı grup olarak AÖF öğrencilerinin (N:60) ve örgün eğitim kurumu öğrencilerinin (N60), derecelmeli değerlendirmeyi gerektiren ölçeğe dayalı olarak, kurumlarında var olan iletişim kaynak ve süreçlerinin yeterlilik düzeyine ilişkin yargıları belirlenmeye çalışılmıştır.

Eğitim sürecinin yoğun etkileşimi gerektiren bir ortam olma gerekliliği hatırlanırsa, iki grubun kurumlarında varolan etkileşime ilişkin değerlendirmelerde önemli derecede farklılaşmaları, AÖF

öğrencilerinin etkileşim ve kaynak süreçlerine ilişkin beklentilerinin kurumlarınca karşılanmadığı biçiminde yorumlanmalıdır. İki grubun skalada anılan etkileşim kaynak ve süreçlerinin öğretime katkısını ve psikolojik doyum vermesini yüksek puanlarla değerlendirmeleri ve değerlendirmede farklılaşmamaları yukarıda sunulan yargıyı desteklemektedir.

### **UZAKTAN EĞİTİMDE TEKNOLOJİ KULLANIMI VE GELECEĞİN TEKNOLOJİLERİ**

- 7 **ALGAN**, Ertuğrul."Uzaktan Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Geleceğin Teknolojileri", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss.19-27, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Uygulandıkları geniş kitlelere eğitim olanağı sunan, uzaktan öğretim, açıköğretim, esnek eğitim gibi adlarla bilinen sistemler, eğitilen kitlelere görsel ve işitsel teknolojiler kullanılarak ulaşmaktadır. Gelişen görsel-işitsel sistemler, bilgisayar ve elektronik teknolojisi, bilgiye ulaşmayı hızlandırmakta ve kolaylaştırmaktadır.

Yakın bir gelecekte, yaygın olarak kullanılan ve televizyona ek olarak teletext, viewdata, tele konferans sistemleri, etkileşimli bilgisayarlar, internet ve diğer iletişim erişim ağları, çoklu ortamlar, video diskler, CD-ROM ve sanal gerçeklik yaratan sistemler de uzaktan eğitim yönteminin olağan eğitim bileşenleri içinde yer alacak ve ülkemiz uzaktan eğitim uygulamalarında işlevsel olacaktır.

Bu çalışmada geleceğin teknolojilerinin neler olabileceği, bunların eğitime olası katkıları ve eğitilen kitlelerin bunlardan nasıl yararlanabileceği ile Açıköğretim Fakültesi teknik donanım yapısının bu gelişmelere koşut olarak kendisini tamamlaması gerekliliği tartışmalarına yer verilmektedir.

## AÇIKÖĞRETİMDE ARAŞTIRMA

- 8 **ALKAN, Cevat. "Açıköğretimde Araştırma", I. Ulusal Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakültesi, 24-30 Kasım 1986, İstanbul, Türkiye.

Bildiride, Türkiye'de Açıköğretim konusunda yapılan araştırmalar genel çizgilerle tanıtılmaktadır. Bildiri, genel olarak eğitim teknolojisi alanındaki araştırmaların önemi ve gereğine değinerek, alandaki başlıca araştırmaları tanıtip Açıköğretim konusunda yapılan araştırmalar; konu, amaç, yöntem, bulgular vb. değişik boyutlarıyla incelenmektedir

## UZAKTAN EĞİTİMDE GELİŞİM

- 9 **ALKAN, Cevat. "Uzaktan Eğitimde Gelişim", Kocaeli Üniversitesi Uzaktan Eğitim Semineri.** Kocaeli Üniversitesi ve Kocaeli Sanayi Odası, ss.20-33, 4-6 Ekim 1997, Kocaeli, Türkiye.

Bildiride, bugünkü eğitim sistemlerinin karşılaştığı sorunların çözümünde ileri eğitim teknolojilerinin uygulanmaya başlandığı belirtilmiş ve gündemde olan çağdaş eğitim sorunlarına çözüm getirecek yeni bir öğretim yöntemi olarak uzaktan eğitimin kavramsal dayanaklarına ve dayandığı başlıca varsayımlara yer verilmiştir. Bu kavram ve varsayımlar doğrultusunda gelişen uzaktan eğitim süreçlerinin ve sistemin özgün yönleri, gelişim nedenleri açıklanmış, uzaktan eğitimi daha etkili ve verimli duruma getirmek için nelerin dikkate alınması gerektiği önerilmiştir.

Uzaktan eğitim alanında Türkiye'deki yüksek öğretim uygulamaları ile ilgili olarak son girişimin, Anadolu Üniversitesi bünyesinde bir Açıköğretim Fakültesi'nin kurulması olduğu ve bu fakültenin bugüne dek uzaktan öğretim konusunda ulusal ve uluslararası düzeyde öğretim, araştırma, yayın gibi konularda hizmet sağladığı belirtilmiştir.

## **UZAKTAN EĞİTİMİN TARİHSEL GELİŞİMİ, UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMA MODELLERİ VE MALİYETLERİ**

- 10 ARAR, Atilla., Birol ÇAKMAKÇI.** “Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi, Uzaktan Eğitim Uygulama Modelleri ve Maliyetleri”, **Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, ss. 25-28, 15-16 Kasım1999, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada uzaktan öğretimin tarihsel gelişimi başlığı altında, dünyada ve Türkiye’deki açıköğretim uygulamalarından bahsedilmiştir. Türkiye’deki uygulamalar Mektupla Öğretim, Deneme Yüksek Öğretmen Okulu, Yaygın Yükseköğretim Kurumu, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, Açıköğretim Lisesi başlıkları altında incelenmiştir. Tek yönlü ve çift yönlü iletişimli uzaktan eğitim uygulama modellerine ve İstihkam Okulu ve Eğitim Merkez Komutanlığı’nda kurulacak olan örnek uygulamalara yer verilmiştir.

## **EĞİTİM ÖNLİSANS PROGRAMI İÇİN İLİŞKİSEL VERİ TABANINA DAYALI BİR SINAV ORGANİZASYONU**

- 11 ARSLAN, Hüryaşa ve Erhan AKMEN.** "Eğitim Önlisans Programı İçin İlişkisel Veri Tabanına Dayalı Bir Sınav Organizasyonu", **TDB 7. Ulusal Bilişim Kurultayı.** Anadolu Üniversitesi, Türkiye Bilişim Derneği, ss. 234-245, 22-24 Eylül 1988, Eskişehir, Türkiye.

Geniş kitlelere yönelik eğitim çalışmalarında, öğrencilerle ilgili verilerin kaydedilerek tutulması, bu verilere kısa sürede erişilmesi ve öğrencilerin eğitim düzeylerinin değerlendirilmesi işlemlerinde bilgisayar kullanmak zorunlu hale gelmiştir.

Anadolu Üniversitesi tarafından başlatılan "Eğitim Önlisans Programı" için ilişkisel veri tabanına dayalı bir sınav organizasyonu bilişim sistemi gerçekleştirilmiştir. Makale de, gerçekleştirilen bu bilişim sisteminde bulunan veri yapıları ve başlıca işlem adımları ile, sistemin başarısına ilişkin bilgilere yer verilmektedir.

## **TÜRKİYE'DE TELEVİZYONLA YAPILAN YÜKSEKÖĞRETİM: AÇIKÖĞRETİM**

- 12 AŞKIN, Ayfer.** Türkiye'de Televizyonla Yapılan Yükseköğretim: Açıköğretim. Marmara Üniv., (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1990, İstanbul, Türkiye.

Araştırmacı çalışmasında, öğrencilerin bu eğitimden ne derece doyumuna ulaştıklarını, bu eğitimin ülkemizde hangi koşullar ile gerçekleştirildiğini belirlemeyi amaçlamıştır. Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışma altı bölümden oluşturulmuştur. Türkiye'de uzaktan eğitim ile ilgili uygulamalar, Açıköğretimin amacı ve tarihçesine birinci bölümde, Açıköğretimin devletin eğitim politikasındaki yerine ikinci bölümde yer verilmektedir.

Çalışmanın üçüncü bölümünde, diğer ülkelerdeki televizyon ile eğitim uygulamalarına değinilmektedir. Dördüncü bölümde ise; Açıköğretim Fakültesi, 3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören 500 öğrenci üzerinde yapılan bir alan çalışmasının yapısı anlatılmaktadır. Beşinci bölümde bulgu ve yorumların yer aldığı çalışma, sonuç ve değerlendirmeyi içeren altıncı bölümle tamamlanmaktadır.

Sonuç olarak Açıköğretim Fakültesi uygulamasının büyük kitleye ulaşmakla birlikte elde edilen verimin yükseltilmesinin amaçlanması ve sistemin kendini yenileyerek günün koşullarına uyarlanması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

## **YÜKSEKÖĞRETİM VE YAYGIN EĞİTİM**

- 13 AŞKUN, İnal C.** "Yükseköğretim ve Yaygın Eğitim", **Türkiye'de Yaygın Eğitim Semineri (Seminer Tebliğleri).** EİTİA Yayınları, Yayın No: 138/84, ss.119-124, 1975, Eskişehir, Türkiye.

Çalışmada, örgün ve yaygın eğitim kavramlarının geliş- memesinden ve örgün, eş deyişle geleneksel eğitimin toplumun gereksinmelerini karşılamada bugünkü uygulamalarıyla yetersiz kaldığından, yaygın eğitimin ise, derse devam eden öğrenci ile devam etmeyen öğrenci arasındaki farkı ortadan kaldırmakta olduğundan söz edilmektedir.

Bu çalışma, çağdaş yükseköğretim kurumu modelinin "duvarsız üniversite" kavramından esinlenerek, bu modelde duvarsız öğretim üyesi, duvarsız öğrenci, duvarsız çalışma, duvarsız yönetim, duvarsız eğitim, duvarsız öğretim kavramlarının incelenerek yaygın eğitim

sisteminde işlevsel olması gerektiği vurgulanmaktadır. Yazar, bu kavramlar toplamının Açık Üniversite kavramı olarak tanımlanabileceğini savunmaktadır.

#### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ'NİN 30. YILI İÇİNDEN**

- 14 **AŞKUN**, İnal C. “Anadolu Üniversitesi'nin 30.Yılı İçinden”, **İİBF**. Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları, Yayın No: 321/68, S.6, C.2: ss.23-38, Kasım,1988, Eskişehir, Türkiye.

Çalışmada, Anadolu Üniversitesi'nin 30. yılını kutlaması nedeniyle 30 yıl öncesi ve bugünü anlatılmaktadır. Teknolojik araçları kullanarak geniş kitlelere eğitim vermeyi amaçlayan Açıköğretim Fakültesi ile ilgili genel bilgiler yer almaktadır.

#### **UZAKTAN ÖĞRETİMDE ETKİLEŞİMLİ TELEVİZYONUN KULLANILMASI: AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ**

- 15 **ATAMAN**, E. Özlem. Uzaktan Öğretimde Etkileşimli Televizyonun Kullanılması: Açıköğretim Fakültesi Örneği. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1995. Eskişehir, Türkiye.

Dört bölümden oluşan çalışmanın birinci bölümünde eğitim sürecinin bir iletişim süreci olduğu düşünülerek iletişim tanımları yapılmış, iletişimi sağlayan kitle iletişim araçlarına değinilmiştir. Daha sonra etkileşim ve kitle iletişim araçlarında etkileşimin nasıl sağlandığına yer verilmiştir.

Çalışmanın ikinci bölümünde yöntem hakkında bilgi verilmiştir. Uzaktan öğretim sistemlerinde etkileşimli TV programlarının ele alınıp yapılma sürecinde konu ile ilgili olan; eğitim programları yayıncılığında etkileşime, etkileşimli TV ile uzaktan eğitim programlarının hazırlanmasına ve AÖF’de uygulanacak yapım sürecine ait bilgilere yer verilmiştir. Ayrıca bilgilerin toplanmasına ve işlenmesine değinilmiştir. Çalışmanın 3. bölümünde elde edilen bulgular AÖF ile ilişkilendirilmiştir. Çalışmanın son bölümü etkileşimli bir örnek programdan oluşmaktadır.

**TELE-EDUCATION SERVICE STRUCTURE  
AND 21<sup>st</sup> CENTURY PROJECTS OF  
ANADOLU UNIVERSITY IN TURKEY**

- 16 AYDAY, Can., Mehmet KESİM.** “Tele-Education Service Structure and 21<sup>st</sup> Century Projects of Anadolu University in Turkey”, **Space And The Global Village: Tele-Services For The 21<sup>st</sup> Century, Proceedings of International Symposium.** International Space University, 3-5 June Strasbourg, France. Kluwer Academic Publishers, ss.97-100, 1998, Boston, London.

Bildiride, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi’nin mevcut olanakları ve gelecekteki çalışmalarından söz edilmekte, ve ISU ile birlikte yapılabilecek çalışmalara değinilmektedir. Bildiride; Anadolu Üniversitesi uzaktan eğitim sistemi, 21. Yüzyılda Anadolu Üniversitesi AÖF için yeni projeler, TV stüdyolarının gelişimi, bilgisayar destekli akademik danışmanlıklardaki gelişmeler, Anadolu Üniversitesi merkezi ile AÖF büroları arasında bilgi transferi, uzaktan eğitimde internetin ve video konferansın kullanımı alt başlıkları yer almaktadır. Bildirinin sonuç bölümünde ise, Anadolu Üniversitesi ile Uluslararası Uzay Birliği ile ortak olarak;

Batı Avrupa’da yaşayan işçiler ve çocuklarına uzaktan eğitim yolu ile eğitim etkinliğinde bulunabileceği,

Anadolu Üniversitesi’nin ISU adına basılı görsel materyaller üretebileceği,

Workshop, seminer ve sertifika programları ile video konferansları pratiğe konulabileceği konularına yer verilmiştir

**REDESIGNING THE DISTANCE EDUCATION  
COURSES OF ANADOLU UNIVERSITY IN TURKEY**

- 18 AYDIN, C. Hakan.** “Redesigning The Distance Education Courses of Anadolu University in Turkey”, **Proceedings of Conference at AECT-Association for Educational Communications and Technology**, pp. 256-262 October 26-28, 2000, USA.

Özellikle bilgisayar bazlı aktarım sistemlerinde yaşanan gelişmelerin bir sonucu olarak 20. Yüzyılın son yıllarında uzaktan eğitim alanında önemli değişimler görülmüştür. Uzaktan eğitim hizmetini sağlayan



kurumların bu değişimlere bağlı olarak programlarını güncelleştirmeleri, uzaktan öğrenenlerin neyi, nerede, ne zaman alma konusunda daha fazla olanak ve özgürlük elde etmelerini sağlamıştır.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, Türkiye’de yüksek öğrenim görmek isteyen ancak herhangi bir üniversiteye çeşitli nedenlerle giremeyenler için 1982 yılından itibaren önemli bir şans olarak değerlendirilmiştir. Fakülte işletme, iktisat, okulöncesi eğitim öğretmenliği, sağlık ve turizm gibi farklı alanlara ilişkin 16 iki yıllık ve 4 dört yıllık uzaktan eğitim programına sahiptir. Bu programlarda ders kitaplarının yanı sıra radyo ve televizyon yayınlarıyla da öğrenenlere öğretim hizmeti verilmektedir. Bu programlardaki yaklaşık 600.000 öğreneni, Fakülteyi ve Anadolu Üniversitesi’ni dünyadaki mega üniversitelerden biri yapmaktadır.

Bir mega üniversite olarak Anadolu Üniversitesi ve onun uzaktan eğitim programları aktarım sistemleri, öğretim yöntemleri ve öğrenen gereksinimleri alanlarında yaşanan değişimlerden uzak kalamamıştır. Bu nedenle, Üniversite 1999 yılı içinde uzaktan eğitim programlarında yer alan materyallerin yeniden tasarımı ve farklı aktarım yöntemleri sağlamaya ilişkin bir proje başlatmıştır. Bu projenin temel amaçlarından biri, uzaktan eğitim derslerinin geçmiş deneyimler ve çağdaş öğretim tasarımı ilkeleri ışığında yeniden tasarımı biçiminde belirlenmiştir. Böylece uzaktan öğrenenlere yeni yüzyılda daha etkili ve çekici öğrenme çevrelerinin sunulması hedeflenmiştir.

Çeşitli çözümlemeler sonunda, her ders için bir tür çoklu ortamların kullanımı yaklaşımı benimsenmiştir. Kompakt disk üzerine kaydedilmiş bir bilgisayar destekli öğretim materyali, ders kitabı, ulusal kanalda yayınlanacak televizyon programı ve web sayfaları bu proje kapsamında belirlenen ortamlardır.

Benimsenen bu yaklaşıma göre, her ortam öğretim sürecinin farklı bir boyutundan sorumludur. Başka bir deyişle, ders kitabı öğrenenlere yeni bilgiyi sunan temel kaynakken, televizyon programı ders kitabındaki açıklamaları destekleyen gerçek yaşama ilişkin örnekleri sunmaktadır. Bilgisayar destekli öğretim materyali ise uzaktan eğitimin bir sınırlılığı olarak kabul edilen öğrenen-materyal etkileşimini ortadan kaldırmayı hedeflemektedir. Öğrenenler arasında olduğu gibi öğrenenler ve öğretici arasında da eş zamanlı ya da eş zamanlı olmayan iletişim olanağı sağlayan Web sayfaları ise diğer

(öğrenen-öğrenen ve öğrenen-öğretici) etkileşim sorunlarının çözümüne yöneliktir. Ortamların bu tür kullanımının altında yatan ana düşünce, öğrenenlerin ortamların farklı özelliklerinden yararlanmalarını sağlamaktır.

Ancak, yapılan araştırmalar Türkiye’de birçok uzaktan öğrenenin bir bilgisayara ve/veya internete erişim olanağına sahip olmadığını göstermiştir. Ayrıca, çeşitli nedenlere bağlı olarak bir çok öğrenenin televizyon programlarını izleyemediği de saptanmıştır. Bu sorunları gidermek için seçilen ortamların hem öğrenme sürecinin farklı boyutlarını sunmada birbirleriyle tam bir etkileşim içinde hem de bu sürecin tüm boyutlarını tek başlarına sağlayacak biçimde tasarlanmalarına karar verilmiştir. Örneğin web sayfaları öğrenen-öğrenen, öğrenen-öğretici etkileşiminin yanısıra çeşitli bağlantılarla konu hakkında doğrudan bilgi sunma, alıştırma ve geribildirim olanağı sağlama gibi farklı boyutlarda hizmet verecek yapıda düzenlenmiştir.

Özetle, öğretim yöntemlerindeki, iletişim teknolojilerindeki ve gereksinimlerdeki gelişmeler, uzaktan eğitim sağlayıcılarını öğrenenlere yardımcı olma uygulamalarını değiştirmeye zorlamaktadır. Türkiye’deki en büyük uzaktan eğitim sağlayıcısı olarak Anadolu Üniversitesi de özellikle 1990’larda ortaya çıkan bu yeni duruma programlarını uyarlamaya çalışmaktadır. Üniversite öğrenenlere yardımcı olmak için yeni bir öğretim modeli geliştirmiştir. Bu model, öğrenenlerin materyallere ulaşma becerilerine bağlı olarak ders kitaplarının, bilgisayar destekli öğretim yazılımlarının, televizyon programlarının ve web sayfalarının ya birbiriyle etkileşimli ya da tek başlarına kullanılmasını içermektedir.

#### **UZAKTAN EĞİTİMDE WEB ÜZERİNDEN EĞİTİM PROGRAMI YÖNETİMİ–AÖF/İOLP UYGULAMASI**

- 19 **AYDIN**, Sinan., Sedat **DEMİREL**, Erdal **KARA**. “Uzaktan Eğitimde Web Üzerinden Eğitim Programı Yönetimi AÖF/İOLP Uygulaması”, **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık/Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmada, farklı coğrafi bölgelere yayılmış eğitim birimlerinin tek merkezden yönetilmesinde web ortamının kullanılması amacıyla geliştirilen sistemin yapısı ve özellikleri yer almaktadır. Eğitim

programlarının yürütülmesinde eğitim faaliyetlerinin yanı sıra idari faaliyetler de büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle ilgili eğitim programı gereği halen 16 ilde 19 okulda yürütülen idari faaliyetlerin planlanması ve yürütülmesi amacına yönelik olarak aşağıdaki süreçler uygulanmıştır:

Ayrıntılı bir sistem analiziyle iş süreçleri belirlenmiştir.

Öğrenci, tüm personel ve okul bilgilerini içeren ilişkisel veritabanı tasarlanmıştır.

Sistemde yer alan tüm bireyler için yetkilerine göre veritabanına ulaşmalarını sağlayacak web arayüzleri geliştirilmiştir.

Merkezdeki idari personelin faaliyetlerini kolaylaştırıcı ofis otomasyonuna yönelik yalnızca yerel ağ üzerinden kullanılabilir bir sistem uygulamaya konulmuştur.

Sistemin esnek bir yapıda geliştirilmesi ile farklı istek ve koşullara uyarlanması sağlanmaktadır.

Bildiride yukarıda özetle bahsedilen süreçlerin özellikleri ve ayrıntılarına yer verilerek geliştirilen sistemin üstün yönleri ile sistemin eksiklikleri tartışılmaktadır.

### **ÜÇ YILLIK EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MEZUNLARI İÇİN HAZIRLANAN ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ LİSANS TAMAMLAMA PROGRAMI TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI KİTAPLARININ İNCELENMESİ**

- 20 BALABANLI, Fatma N.** Üç Yıllık Eğitim Enstitüsü Mezunları İçin Hazırlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Lisans Tamamlama Programı Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarının İncelenmesi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, Türkiye.

Eğitimin gerçek hedeflerine ulaşmasını sağlayan yegane varlık öğretmenlerdir. Öğretmenlerin bunu başarabilmesi ise kaynak öğretmen kitaplarının onlara yeterli derecede rehberlik etmesine bağlıdır. Öğretmenler için yazılan kitapların çok titiz hazırlanması gereklidir. Çünkü öğretmen eğitim sisteminde en önemli unsurdur. Bu sebeple dil eğitimini gerçekleştirmeye çalışan Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri için hazırlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim

Fakültesi Lisans Tamamlama Programı dahilindeki kitapların öğretmenlerimize çeşitli konularda ne derece rehberlik edebildikleri incelenerek kitaplar, uzaktan ve uzaktan öğretim tekniği hakkında düşünceler bu çalışmada ele alınmaktadır.

Dünyadaki uzaktan eğitim sistemleri içinde böyle bir uygulamaya rastlanmamıştır. Açıköğretim uygulaması çok büyük ön hazırlık gerektirmektedir. Bu uygulama kitaplar yanında radyo-televizyon, bilgisayar destekli programlarla yapılmaktadır. Bu program içinde yer alan bir akademik danışmanlık sistemi vardır. Bu akademik kurul uygulamayı önce küçük bir gruba yapmakta ve sonra gelen tepkiler ışığında yapılan düzeltmelerle çevresi genişletilmektedir. Bu programda yer alan öğretim elemanları yaptıkları işlere göre çeşitlilik göstermektedir. Açıköğretim sisteminde seminerler, öğretim elemanlarıyla yüzyüze görüşme imkanı vardır. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesince başlatılan lisans tamamlama programları sadece radyo ve televizyon programları ve kitaplar yardımıyla yürütülmektedir.

Açıköğretim Fakültesince başlatılan bu uygulamanın ilk olması ve dünyada tek olması sebebiyle pek çok eksiği vardır. Bu fakültece hazırlanan Türk Dili ve Edebiyatı Lisans Tamamlama Programına ait kitaplarda ciltlerin güzel yapılmadığı, pek çok dizgi hataları, imlâ ve noktalama hataları görülmektedir. Kitapların dilinin anlaşılmasız olduğu, yazar ve eser seçimlerinin dikkatli yapılmadığı, konu tekrarları olduğu göze çarpan noktalardır. Lisans tamamlama programları üniversitelerimizce yüzyüze eğitim şeklinde hizmetiçi faaliyeti olarak yürütülürse daha çok amacına ulaşır.

### **UZAKTAN EĞİTİMDE KULLANILAN DERS KİTAPLARININ BİÇİMSEL ÖZELLİKLERİ:**

#### **Anadolu Üniversitesi İşletme ve İktisat Fakülteleri Örneği**

- 21 **BANAR**, Seçil Taner. Uzaktan Eğitimde Kullanılan Ders Kitaplarının Biçimsel Özellikleri: Anadolu Üniversitesi İşletme ve İktisat Fakülteleri Örneği. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1996, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmada, uzaktan eğitim yapan İktisat ve İşletme Fakülteleri ders kitaplarının içerdiği bilgiler kadar görsel düzenlemenin önemi üzerinde durulmuştur.

Çalışmanın birinci bölümünde uzaktan eğitim yönteminin önemi ve ülkemiz açısından gerekliliği konusuna yer verilmiş, uzaktan eğitim sistemlerinde kullanılan eğitim bileşenlerinin neler olduğu açıklanmış ve basılı ders malzemelerinin biçimsel, tipografik ve görsel öğeleri incelenmiştir. Çalışmanın ikinci bölümünde araştırmanın yöntemi ve veri toplama aracı olan anketin yapısı ile ilgili bilgiler sunulmuştur. Çalışmanın üçüncü bölümünde ise anket uygulamasından elde edilen bulgular ile bu bulguların yorumlarına yer verilmiştir.

Araştırmanın sonuç bölümünde bulgulardan elde edilenlere göre, bu fakülte basılı ders kitaplarının görsel düzenlemelerinin, uzaktan öğretim öğrencilerinin algılamasına yönelik olarak daha dikkatli bir tasarıma gidilmesi gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.

#### **BİR UZAKTAN EĞİTİM ARACI OLARAK BASILI DERS MALZEMESİ VE GÖRÜNTÜ DÜZENLEMESİ**

- 22 BANAR,** Seçil Taner. "Bir Uzaktan Eğitim Aracı Olarak Basılı Ders Malzemesi ve Düzenlemesi", **Açıköğretim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 983/549, C. 2, S. 2, ss. 54-72, Kış 1997, Eskişehir, Türkiye.

Uzaktan Eğitim sisteminde temel bilgi ve öğrenme kaynağı olma özelliğinden dolayı basılı malzemeler ve basılı malzeme içerisinde de ders kitapları, önemini teknolojik gelişmelere rağmen halen korumaktadır. Örgün öğretimdeki bir öğrencinin aksine, öğretmen ile sınıf ortamlarında, belirli süreler için, periyodik olarak bir araya gelemeyen uzaktan eğitim öğrencisinin elinin altında, her an ulaşabileceği en önemli yardımcısı, ders kitapları olmaktadır. Uzaktan eğitim öğrencisine yeterli bilgi akışının sağlanabilmesi için basılı ders malzemelerinin çok iyi düzenlenmesi gerekmektedir.

Uzaktan eğitimin özelliklerinden dolayı içerik ile birlikte görsel düzenlemenin dikkatle ele alınması, uzaktan öğretim basılı ders malzemeleri için kaçınılmaz bir gerekliliktir.

Bu noktadan hareket eden makalede, öncelikle uzaktan eğitim sistemi için basılı malzemelerin tasarımı (görsel düzenleme) konusu ele

alınmış ve ardından İktisat ve İşletme Fakülteleri basılı ders malzemeleri tasarım açısından incelenerek, öneriler geliştirilmiştir.

### **UZAKTAN ÖĞRETİM TEKNİĞİ İLE HAZIRLANMIŞ DERS KİTAPLARI VE GÖRSEL DÜZENLEME**

- 23 BANAR, Seçil., Filiz SEÇİM.** “Uzaktan Öğretim Tekniği İle Hazırlanmış Ders Kitapları ve Görsel Düzenleme”, **BTİE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, s.175, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

Uzaktan eğitim sisteminde önemli yer tutan basılı malzemeler içerisinde sıkça kullanılan ders kitapları, geleneksel öğretimde kullanılan kitaplara göre farklılıklar göstermektedir. Birbirinden uzakta bulunan öğretici ve öğrenci arasında bilgilerin aktarılması sırasında sık sık kullanılan ders kitaplarının başarısını etkileyen faktörlerden biri ders içerikleri, diğeri de görsel düzenlemelerdir.

Bu çalışmada da, uzaktan öğretim yapmakta olan İşletme ve İktisat Fakülteleri ders kitaplarındaki görsel düzenlemelerin, uzaktan öğretim tekniğinde dikkat edilmesi gereken niteliklere sahip olup olmadığı araştırılmıştır. Bu amaç doğrultusunda İşletme ve İktisat Fakültesi birinci ve dördüncü sınıf öğrencileri arasında bir anket çalışması gerçekleştirilmiş, ders kitaplarındaki mevcut durumla ilgili görüşler ve üzerinde daha ayrıntılı durulması istenen düzenlemeler ve öğrenci görüşleri sonuç bölümünde ele alınmıştır.

### **UZAKTAN EĞİTİM İLKELERİNİN EDEBİYAT ÖĞRETİMİNE UYGULANMASI**

- 24 BARAZ, Turhan.** **Uzaktan Eğitim İlkelerinin Edebiyat Öğretimine Uygulanması.** Anadolu Üniversitesi AÖF Yayınları, Yayın No:109/38, 1985, Eskişehir, Türkiye.

Bu kitap, yazarın orta öğretimde uygulanan edebiyat öğretiminin yetersizliğinden ve buna bağlı olarak, yüksek öğretimde bir uzmanlık eğitime yönelik yapılan Türk Edebiyatı öğretiminin de uzaktan eğitimin yapısına uygulanamayışı kaygısından yola çıkarak yaptığı doktora tez çalışmasıdır. Bu düşünceyle yola çıkılan çalışmanın ilk bölümünde, Uzaktan eğitim ilkeleri, süreçleri, uygulamaları incelenmekte ve edebiyat öğretimine uygulanması yönleri

tartışılmaktadır. İkinci bölümde, uzaktan eğitim için önerilen edebiyat öğretimi programının edebiyata giriş niteliği taşıyan konuları, bireysel öğrenmeye tanıdığı olanak, kullanma kolaylığı gibi üstünlükleri nedeniyle uzaktan eğitim ilkelerine uygun ders notu biçiminde geliştirilmiştir

### **EĞİTİM AMAÇLI VIDEONUN İŞLEVLERİ: ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİNDE ÖRGÜTSEL UYGULAMA MODEL ÖNERİSİ**

- 25 BARKAN, Murat. Eğitim Amaçlı Videonun İşlevleri: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinde Örgütsel Uygulama Model Önerisi.** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 271/129, 1988, Eskişehir, Türkiye.

İletişim aracı olarak videonun eğitim alanında kullanım olanaklarının ele alındığı ve Açıköğretimde video ile eğitim model önerisinin geliştirildiği bu kitap, yazarın doktora tez çalışmasıdır.

"Ev-videosu" olarak bilinen videonun gerek kullanım özellikleri, gerekse kullanım alanları açısından yeni olduğu kabul edilmektedir. Bu aracın eğitsel iletişim amacıyla kullanımı ise, Türkiye'de henüz söz konusu olmamıştır. Bu nedenle kitap, videonun bireysel kullanıma yatkın bir eğlence aracı olmasına karşın yeni bir iletişim aracı olarak özelliklerinin araştırılıp, eğitim-öğretim alanının da kullanılması ve özellikle de uzaktan eğitimde kullanılmasına ilişkin öneriler sunması açısından orijinal görülmektedir. Ayrıca, Türkiye'de uzaktan yükseköğrenim uygulaması olarak 'Açıköğretim'de Video ile Eğitim Uygulaması İçin Model Önerisi', çalışmanın esas amaçlarından biri olarak son bölümde yer almaktadır.

### **UZAKTAN EĞİTİMDE VIDEO**

- 26 BARKAN, Murat. "Uzaktan Eğitimde Video", Çağdaş Bir Eğitim İletişim Aracı Olarak Video: Araştırma, Kuram, Uygulama.** (Ed. Cengiz Tekin), Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları. Yayın No: 004, ss.149-169, 1988, Eskişehir, Türkiye.

Bu makalede çağdaş eğitim-öğretim-öğrenim gereksinmelerinin belli başlı özellikleri, eğitim amaçlı iletişim süreci ve videonun eğitimde

kullanılması ile video aracının uzaktan eğitim sisteminde işlevsel olabilecek özelliklerine yer verilmektedir.

Çalışmada, videonun özelliklerinden hareket ederek, Açıköğretim Fakültesi sistemi içerisinde ne gibi alanlarda kullanılabileceğine ilişkin örnekler verilmektedir. Sonuç olarak da, çağdaş eğitim, öğretim ortamlarında videonun teknik ve görsel-işitsel özelliklerinden kaynaklanan ve eğitim sürecine katkı getirecek yararların gözardı edilmemesi gerekliliği vurgulanmaktadır.

**UZAKTAN ÖĞRENİM MODELİNDE VIDEO  
KULLANIMININ VERİMLİLİĞE VE ÖĞRENMEDE  
BAŞARIYA KATKISININ ÖLÇÜMLENMESİ İÇİN BİR  
ÖRNEK UYGULAMA: AÖF VIDEO İLE EĞİTİM  
MERKEZLERİ**

- 27 **BARKAN**, Murat ve Uğur **DEMİRAY**. "Uzaktan Öğrenim Modelinde Video Kullanımının Verimliliğe ve Öğrenmede Başarıya Katkısının Ölçümlenmesi İçin Bir Örnek Uygulama: AÖF Video ile Eğitim Merkezleri", **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No: 354/144, S.6: ss. 241-271, Haziran 1989, Eskişehir, Türkiye. (Ayrıca bu çalışma ingilizce olarak, **Kurgu**. 5, ss.319-317, Yayın no: 320/141, Ocak 1989, Eskişehir, Türkiye, yayınlanmıştır.)

Videonun, eğitim ortamlarından biri olan uzaktan eğitim sistemindeki işlevselliğine ilişkin öngörülenlerin bir sınaması olan bu çalışmada, sisteme ve öğrencinin öğrenmesine katkı açısından bir ölçümlemeyi amaçlayan ve Açıköğretim Fakültesi'nin işleyişi içerisinde Denizli ili ve çevresindeki öğrencilere sunulan 'Video ile Eğitim Merkezi Uygulaması' sonuçlarına yer verilmektedir. Sistemin ileyişi ve uygulamadan elde edilen verimin öğretime katkısının tartışıldığı çalışmada bulgulara T testi uygulanmış, bu uygulamanın öğrenciye, öğrenme bağlamında 40-60 birimlik bir katkı sağladığı ortaya çıkmıştır.



**NEW DIMENSIONS SYSTEM  
WITH ADVANCED DISTANCE EDUCATION SUPPORT**

- 29 BARKAN, Murat and Uğur DEMİRAY.** "New Dimensions System With Advanced Distance Education Support", **Never Too Far**. Vol. 14: pp. 3-6, STOU University Press, March 1990, Bangkok, Thailand.

Uzaktan Eğitim yöntemlerine destek veren gelişmiş sistemlerin eğitim ortam ve süreçlerine katkısının tartışıldığı bu makalede, ülkemizdeki uzaktan eğitim uygulaması olan Açıköğretim Fakültesi'nin teknik donanım yapısı, eğitim bileşenleri ile sistemin işleyişine ilişkin boyutlara yer verilmektedir. Bu işleyiş içerisinde Açıköğretim Fakültesi'nin sunduğu programlar ile bu programların içeriğinden söz edilmektedir.

**VEC PILOT PROJECT THE USE OF VIDEO  
EDUCATION IN TURKEY OPEN EDUCATION FACULTY**

- 30 BARKAN, Murat and Uğur DEMİRAY.** "VEC Pilot Project the Use of Video Education in Turkey Open Education Faculty", **Journal of Distance Education**. Vol. V, No.1, Spring 1990, pp. 71-72, Canada.

Bu çalışma, Uzaktan Eğitim sisteminde videonun kullanımı ile ilgili olarak yapılan pilot uygulamanın yapısına ve çatısına ilişkin olarak bilgi vermektedir. Çalışma; yazarların bu konudaki daha önce yapmış ve yayınlamış oldukları kapsamlı çalışmanın İngilizce özetidir.

**YENİ TEKNOLOJİK GELİŞMELER IŞIĞINDA EĞİTİM  
İLETİŞİMİ: UZAKTAN EĞİTİMİN YENİDEN YAPILANMASI**

- 32 BARKAN, Murat.**"Yeni Teknolojik Gelişmeler Işığında Eğitim İletişimi: Uzaktan Eğitimin Yeniden Yapılanması", **Eğitim Teknolojisi ve Bilgisayar Destekli Eğitim I. Sempozyum Bildirileri**. Anadolu Üniversitesi, ss. 75-99, 25-27 Eylül 1993, Eskişehir, Türkiye.

20. yüzyılın sonu, eğitim talebinde nicel ve nitel açıdan hızlı değişimin yaşandığı dönemdir. Bunun nedenini iletişim olanaklarının hızlı ve yoğun gelişimi kadar iletişim konusundaki bilgi ve duyarlılığın yaygınlaşmasına bağlamak mümkündür.

Bu olanakların gelişimi insanları daha fazla sayıda ve farklı şeyleri bilmek zorunda bırakarak; bilgi gereksinimi olan insan sayısını artırırken aynı zaman da çok sayıda insanın daha fazla ve giderek çeşitlenen bilgi talebini de kışkırtmaktadır. Bu ise bir eğitim iletişimi seçeneği olan açıköğretimin işleyiş ve işlevlerinde de yapısal değişim sürecini hızlandırarak yoğunlaştırmaktadır.

Ortak bilgi gereksinimlerinin karşılanmasına yönelik kitlesel öğretim stratejilerine dayalı 'Uzaktan Eğitim' seçeneğinin yerine farklı gereksinimlerin karşılanmasına yönelik bireysel öğrenme stratejilerine dayalı 'Açıköğrenim' modelinin kabul görmesinin temel nedeni söz konusu iletişim olanaklarının gelişimine bağlıdır.

### **AÇIKÖĞRETİMDE DEĞİŞİM RÜZGARLARI: İNGİLİZ AÇIK ÜNİVERSİTESİNDE UYGULANAN DEĞİŞİM VE YENİDEN YAPILANMA PROGRAMININ ULAŞTIĞI SONUÇLARIN AÖF İÇİN DOĞURGULARI**

- 33 BARKAN, Murat.** “Açıköğretimde Değişim Rüzgarları: İngiliz Açık Üniversitesinde Uygulanan Değişim Ve Yeniden Yapılanma Programının Ulaştığı Sonuçların AÖF İçin Doğurguları”, **Kurgu.** Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, S.15, ss. 288-310, Temmuz 1998, Eskişehir, Türkiye.

Doğal sürecinde değişim ve gelişim olan kurumların, iletişim ya da iletişimsizlik nedeniyle düştükleri bazı zor durumlardan yine iletişimi kullanarak kurtulabilecekleri aktarılan çalışmada, Açıköğretim Fakültesi’nin kalite, prestij kaybı gibi sorunları gündeme getirilip çok benzer sorunlara sahip İngiliz Açık Üniversitesi ile karşılaştırılmaktadır.

İAÜ’nin bu sorunlarla nasıl karşılaştığı, gereksinimlerinin ne olduğu ve nasıl bir hareket içine girdiği belirtilip, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi’nin neler yapması gerektiği anlatılarak AÖF’ün sorunlarını çözmeye yönelik bir alternatif geliştirilmektedir.

#### UNIVERSITY-LEVEL DISTANCE EDUCATION IN TURKEY

- 34 **BARROWS**, C. Leland (Ed). "University-Level Distance Education in Turkey", **Higher Education in Turkey**. Unesco/CEPES, OSYM, pp. 47-48, December 1990, Ankara, Turkey.

Bu makalede Barrows, Türkiye'de uzaktan eğitimin tarihçesini Açıköğretim uygulamasına kadar özetlemekte ve Anadolu Üniversitesine bağlı olarak 1982'de öğretime başlayan Açıköğretimin eğitim bileşenleri ile sınav sistemine değinmektedir.

Daha sonra Açıköğretim Fakültesi ile ilgili mezun ve öğrenci sayılarına ilgili bölümler ve yıllar bazında sayısal bilgilere yer vermektedir. Çalışmada Ankara ve İstanbul Üniversitelerinin uzaktan eğitimi hukuk alanında uygulamayı düşündükleri de belirtilmektedir.

#### AÖF BÜRO YÖNETİMİ PROGRAMI KLAVYE ÖĞRETİM DERSİ İÇİN UZAKTAN EĞİTİM VE SINAV UYGULAMASI

- 35 **BENLİGİRAY**, Serap, M. Emin **MUTLU**, Ruşen **YILMAZ**, Sinan **AYDIN** ve A. Ekrem **ÖZKUL**. "AÖF Büro Yönetimi Programı Klavye Öğretim Dersi İçin Uzaktan Eğitim ve Sınav Uygulaması", **IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi'ne sunulan bildiri**. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 10-12 Eylül 1997, Eskişehir, Türkiye.

Açıköğretim Fakültesi (AÖF) Büro Yönetimi Önlisans Programında yer alan Klavye Öğretimi dersi ile öğrencilere metotlu on parmak klavye kullanma becerisi kazandırılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Uzaktan Eğitim tekniğine uygun olarak Klavye Öğretimi kitabı hazırlanmıştır. Daktilo ya da bilgisayarı olan öğrencilerin bu kitabı izleyerek metotlu on parmak klavye kullanma becerisi kazanmaları mümkündür. Kendilerine ait daktilo ya da bilgisayarı olmayan öğrencilerin ise AÖF Büroları'nda ve BDADM (Bilgisayar Destekli Akademik Danışmanlık Merkezleri)'nde klavyede uygulama yapabilmeleri için Klavye Öğretimi Yazılımı hazırlanmıştır.

Klavye Öğretimi dersinin sınavları Bilgisayar Destekli Eğitim Birimi tarafından geliştirilen bir yazılım ile bilgisayar ortamında yapılmış ve sınava katılan öğrencilere bir anket uygulanmıştır. Çalışmada, AÖF sistemi içerisinde ilk kez bir dersin öğretiminde ve sınavında

geleneksel sistemden farklı bir şekilde gerçekleştirilmiş olan bu uygulama tanıtılmaktadır.

**UZAKTAN EĞİTİM SÜREÇLERİNDE KULLANILAN BASILI  
MATERYALLERE YÖNELİK TOPLAM KALİTE ANALİZİ  
(AÜ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ)**

- 36 BİROL, Cem., Necmettin TEKER.** “Uzaktan Eğitim Süreçlerinde Kullanılan Basılı Materyallere Yönelik Toplam Kalite Analizi (AÜ Açıköğretim Fakültesi Örneği),” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Yirmibirinci yüzyılın gerçeği, öğrenme öğretme süreçlerindeki bilgi patlaması ve okullaşma talebi karşısında zaman ve mekan yönünden alternatif olmaktan öteye geçerek yerini kabul ettiren uzaktan eğitim süreçleridir. Yüzyüze eğitim boyutuna ek olarak yayın yoluyla eğitim, basılı materyallerle eğitim boyutlarını da bünyesinde bulundurarak bütün öğelerin koordinasyonundan oluşan bir sistem olarak kabul edilebilen uzaktan eğitim süreçleri, bugün kalite perspektifi çerçevesinde her zamankinden daha da artan bir değerle analiz edilme gereksinimindedir. Anılan gereksinim uzaktan eğitim süreçlerinde yararlanılan kaynaklar arasında en önde gelen basılı materyaller için de geçerlidir.

Bu noktada araştırma, 1999-2000 öğretim yılında Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi’nin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti öğrenci evreni içerisinde alınan örnekleme uygulanan likert tipi araç sonrasında toplanan verilere dayanılarak oluşturulan bir çalışmadır. Öğrenme öğretme süreçlerinin merkezinde yer alan ve kendinden davranış değişikliği beklenen Anadolu Üniversitesi Açıköğretim fakültesi öğrenci görüşlerine dayalı olarak desenlenen bu araştırma, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi basılı materyallerinin, toplam kalite yönünden irdelenmesine dayalı mevcut bir durum analizi olarak düşünülebilir.

### **ANADOLU BASININDA AÇIKÖĞRETİM**

- 37 BODUR, Feyyaz. Anadolu Basınında Açıköğretim.** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, No. 677/332, 125s, 1993, Eskişehir, Türkiye.

Çalışma Açıköğretim Fakültesi'nin 1982-1986 yılları arasında abone olduğu Anadolu Basınında Açıköğretim Fakültesi'ne ilişkin olarak yer alan ve Açıköğretim Fakültesinin çeşitli boyutlardaki yansımalarının belgelendiği bir derlemedir. Bu derleme çalışmasına 15 yerel basın haberleri dahil edilmiştir.

### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİNDE BASILI DERS MALZEMELERİNİN BASIM VE DAĞITIM ORGANİZASYONU**

- 38 BODUR, Feyyaz. “Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Sisteminde Basılı Ders Malzemelerinin Basım ve Dağıtım Organizasyonu”, AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Anadolu Üniversitesi uzaktan öğretim öğrencilerinin temel öğretim malzemeleri ders kitaplarıdır. Ve uzaktan öğretim metoduna göre yazılan bu ders kitaplarının öğrencilere zamanında ulaştırılması kuşkusuz önemli hizmetlerin başında yer almaktadır. Ders kitaplarının yazılma aşamasından itibaren, Ders Kitapları Basım ve Dağıtım Koordinatörlüğüne yoğun bir baskı ve dağıtım planlama çalışması başlatılmaktadır.

Anadolu Üniversitesi Basımevinde basılan kitaplar, kitap dağıtım deposuna aktarılarak, bürolar bazında belirlenen sayılara göre set veya tek kitaplar şeklinde kamyonlar aracılığı ile uygun tarihlerde bürolara ulaştırılmaktadır.

Anadolu Üniversitesi İktisat, İşletme ve Açıköğretim Fakültelerinin 32 dalda okutulan toplam 251 tür kitabın hangilerinin öncelikli basılacağı, basılan kitapların bürolara göre dağıtım sayısı, düzeni ve süresi gibi işlemlerin, sorunsuz yürütülebilmesi için işlem zaman çizelgesinin hazırlanması ve ilgili birimlerle sürekli iletişimde bulunulması gerekmektedir. 20 yıldır sayısı hızla artan öğrencilerine sorunsuz her türlü hizmet vermek için açılan ve bugün sayıları 84 olan

Açıköğretim Fakültesi öğrenci büroları, kitapların öğrencilere dağıtımında da görev üstlenmişlerdir. Zamanında ulaştırılamayan hizmetlerin ek maddi ödemelere de neden olacağı gerçeğinden hareketle, gerek üniversite gerekse öğrencilerin yararı için organizasyonun yadsınamaz önemi vardır.

### **DERS ÖĞRETİMİNDE TELEVİZYONDAN YARARLANMA**

- 39 BOZHÜYÜK, M. Emin.** “Ders Öğretiminde Televizyondan Yararlanma”, **I. Ulusal Eğitim Sempozyumu.** Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakültesi, 24-30 Kasım 1986, İstanbul, Türkiye.

Bildiride, üniversitelerde zorunlu ve seçmeli dersleri okuturken televizyondan yararlanılabileceği, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi uygulamasının bu düşüncenin ürünü olduğu belirtilmektedir. TRT, Anadolu Üniversitesi ve Yükseköğretim Kurulu'nun biraraya gelerek anlaşmasıyla diğer üniversite öğrencilerinin de Atatürk İlkeleri, Genel Matematik, Türk Dili ve İngilizce gibi dersleri cumartesi ve pazar günleri takip etmeleri ve test sınavlarına girmeleri olanağının sağlanması, böylece meslek derslerinin yer ve zaman açısından daha iyi ve rahat programlanabileceği vurgulanmaktadır.

### **SİSTEM YAKLAŞIMI İLE HAZIRLANAN EĞİTİM PROGRAMLARININ ETKİNLİĞİ: AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ**

- 40 BOZKAYA, Müjgan.** Sistem Yaklaşımı ile Hazırlanan Eğitim Programlarının Etkinliği: Açıköğretim Fakültesi Örneği. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1993, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmanın konusu, yayın yoluyla öğretim sağlayan televizyon programlarıdır. Bir televizyon eğitim programı yapımı sistem yaklaşımı süreci içinde ele alındığında, sistemi oluşturan alt sistemlerin (planlama/hazırlık/televizyona uyarlama) özellik ve niteliklerinin belirlenmesi sistemin daha iyi işlemesine yol açabilecektir.

Araştırma, Açıköğretim Fakültesi'nde sistem yaklaşımına göre hazırlanmış ve hazırlanmamış televizyon eğitim ders programlarının öğrenci başarısı üzerinde herhangi bir farklılık yaratıp, yaratmayacağını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırma,

AÖF'de hazırlanmış 1.sınıf İktisat dersinin "eşitlikler, diyagramlar" adlı ünitesi ile 1.sınıf sosyoloji dersinin "toplumsallaşma" adlı ünitesinin televizyon eğitim programları ile sınırlıdır.

Araştırma için iki soyut evren alınmıştır. Bu evrenler, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Akademik Danışmanlık Hizmetinden yararlanan ve iki gruba ayrılmış olduğu varsayılan homojen yapıdaki 1.sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Birinci evrende yer alan öğrenciler, sistem yaklaşımı ile hazırlanmış programları hiç izlememiş, fakat izlemesi düşünülen evrendir. İkinci evren ise, sistem yaklaşımı ile hazırlanmamış programları hiç izlememiş ve yine izlemesi düşünülen evrendir. Soyut evrenlerden rasgele seçilen 20'şer kişilik iki öğrenci grubu da, araştırmanın örneklemini oluşturmuştur.

Sonuç olarak sistem yaklaşımına göre hazırlanmış TV programlarını izleyen öğrencilerin daha başarılı oldukları gözlenmiştir.

#### **YAZILI VE GÖRÜNTÜLÜ SEMBOL SİSTEMLERİ İLE YAPILAN ÖĞRETİMİN ÖRGÜN VE UZAKTAN EĞİTİM ÖĞRENCİLERİNİN BAŞARISINA ETKİSİ**

- 41 BOZKAYA, Müjgan.** Yazılı ve Görüntülü Sembol Sistemleri ile Yapılan Öğretimin Örgün ve Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Başarısına Etkisi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 1999, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmanın amacı, farklı sembol sistemlerinin uzaktan ve örgün eğitim öğrencilerinin başarı, kişisel güven, tutum, materyali tamamlamak için harcadıkları süre ve öğrenme kalıcılığı üzerindeki etkilerini araştırmaktır.

Araştırmaya Anadolu Üniversitesi'nin örgün sisteminin ve Açıköğretim Sistemi'nin İktisat ve İşletme bölümlerinde okuyan 161 üniversite 2. sınıf öğrencisi denek olarak katılmıştır. Denekler, öğretim materyallerini, yalnız yazılı, yalnız görüntülü ve yazılı-görüntülü birlikte çalışan gruplara atanarak çalışmışlardır.

Sonuç olarak, farklı sembol sistemlerinde öğrenme etkinliğinin öğrencilerin başarısına, güvenlerine ve öğrenmenin kalıcılığına anlamlı bir katkı sağladığı ortaya çıkmıştır. Çalışmaya katılan denekler sembol sistemlerine karşı olumlu bir tutum sergilemişlerdir.

Elde edilen bulgular, örgün öğretimdeki öğrencilerin özellikle yazılı sembol sistemini, uzaktan öğretimdeki öğrencilerin ise, yazılı ve görüntülü sembol sistemlerini birlikte kullandıkları durumda tutumlarının daha olumlu olduğunu göstermiştir.

**DERS KİTAPLARINDAN ÖĞRENMEDE  
FARKLI DÜZENLEYİCİLERİN KULLANIMI:  
AÖF DERS KİTAPLARI ÖRNEĞİ**

- 43 BOZKAYA, Müjgan.** “Ders Kitaplarından Öğrenmede Farklı Düzenleyicilerin Kullanımı: AÖF Ders Kitapları Örneği,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Uzaktan öğretim yöntemiyle yüz binlerce kişiye eğitim olanağı sağlayan Açıköğretim Fakültesi’nde eğitim süreci, basılı materyaller yanında görsel-işitsel materyaller, bilgisayar destekli öğretim ortamları ve yüz yüze etkinliklerin gerçekleştirildiği akademik danışmanlık hizmetleriyle birlikte yürütülmektedir. Açıköğretim sisteminde farklı materyaller işe koşulsa da, öğretme-öğrenme sürecinde temel öğrenme materyalini ders kitapları oluşturmaktadır.

AÖF öğrencileri arasındaki bireysel farklılıklar göz önüne alındığında ders kitaplarının görsel ve içerik tasarımı ayrı bir önem kazanmaktadır. Bireysel öğrenmede etkili, verimli ve çekici bir ders kitabı tasarımı bazı sözel ve görsel düzenleyicilerden yararlanılmaktadır.

Söz konusu farklı düzenleyicilere bağlı olarak tasarımı ders kitapları, öğrenme sürecinde sunulan bilgilerin etkisini arttırmakta, öğrenciyi çalışmaya motive etmekte ya da öğrenmeyi kolaylaştırıcı yardım sağlamaktadır.

Ders kitaplarının içeriğini tasarımılamada kullanılan farklı düzenleyicilerden bazıları; içeriğe ilişkin amaçlar, örnek olaylar, anahtar kavramlar, uyarıcı sorular ya da özet bilgilerdir. Bu çalışmanın amacı, “Yeniden Yapılanma” projesi kapsamında, Açıköğretim ders kitaplarının kalitesi ve verimliliğini arttırmak için tasarımılanmış olan farklı sözel ve görsel düzenleyicilerin, öğrencilerin öğrenme sürecindeki tutumlarına ne yönde etki ettiğini saptamaya yöneliktir.



#### **DISTANCE EDUCATION SYSTEM IN TURKEY**

- 44 **BOZOK**, Sinan. **Distance Education System in Turkey**, Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayın No: 016, 1989, Eskişehir, Turkey. (Çalışma ayrıca, 4th Annual European Correspondence Schools Conference, on 4-8 April, in 1988, İstanbul, Turkey, sunulmuştur.)

Bu çalışmada, 1970'li yıllardan 1982 yılına kadar olan süre içerisinde Türkiye'de Uzaktan Eğitim yönteminin uygulanabilmesi için oluşturulması gereken teorik ve pratik altyapı gelişmeleri özetlenmekte ve 1982'den sonra uygulanan Açıköğretim'in işleyişine yer verilmektedir.

Açıköğretim Fakültesi'ndeki uygulamada, %80-85 basılı malzemelerin %15-20 oranında da televizyon ders programlarının ağırlığının olduğu vurgulanan bu çalışmada, fakültenin öğretim programları ve öğretmen önlisans programına ilişkin genel bilgiler de yer almaktadır.

#### **'AÇIK ÜNİVERSİTE' ÖNERİSİ ÜZERİNE**

- 46 **BÜYÜKERŞEN**, Yılmaz. "Açık Üniversite Önerisi Üzerine", **ESADER. EİTİA** Yayınları, ss.369-379, (50. Yıl Özel Sayı), 1973, Eskişehir, Türkiye.

Çalışmada, modern teknolojinin eğitim ve öğretimde kullanılması konusunun yeterince ele alınmadığı belirtilerek, kitle haberleşme araçlarının eğitim ve öğretimdeki rolü, televizyonun öğretim sistemindeki önemi, açık TV sistemi ile öğretim ve açık üniversite hakkında bilgi verilirken, bu konularda Türkiye'de neler yapılabileceği üzerinde durulmaktadır.

#### **YÜKSEKÖĞRETİM VE YAYGIN EĞİTİM**

- 47 **BÜYÜKERŞEN**, Yılmaz. "Yükseköğretim ve Yaygın Eğitim", **Türkiye'de Yaygın Eğitim Semineri Tebliğleri**. EİTİA Yayınları Yayın No: 138/84, ss.105-118, 1975, Eskişehir, Türkiye.

Çalışma iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, gelişmiş ülkelerde üniversitelerin yaygın eğitimdeki rolü incelenerek, bu üniversitelerin yaygın eğitim uygulamaları özetlenmiştir. İkinci bölümde ise, yaygın eğitimin yüksek öğretimdeki yeri ve rolü, yaygın eğitimin Türk yüksek öğretimindeki önemi konularına yer verilmiştir.

Çalışmada, üniversitelerde yaygın eğitimi amaçlayan, düzenli bilgi ve kültürel etkinlik programlarına rastlanamadığı belirtilmektedir.

Gelişmiş ülkelerde ise, üniversitelerin örgün eğitim etkinlikleri yanında yaygın eğitimi işlevlerinin bir parçası olarak kabul ettikleri belirtilmiştir.

Sonuç olarak, geleneksel yükseköğretim kuruluşlarına, yaygın öğretimi içeren bölgesel projeler verilip, kendilerine gerekli ödenek ayrılmak suretiyle, bu kuruluşların yaygın eğitim işlevini yerine getirmesi savunulmaktadır.

### **TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ VE YÜKSEK ÖĞRETİMDE TALEP FAZLASI KARŞISINDA TÜRKİYE İÇİN BİR MODEL ÖNERİSİ**

- 48 BÜYÜKERŞEN, Yılmaz.** "Türk Eğitim Sistemi ve Yüksek Öğretimde Talep Fazlası Karşısında Türkiye İçin Bir Model Önerisi", (Yayınlanmamış DPT-EİTİA Proje Raporu), 40s, 1978, Eskişehir, Türkiye.

Rapor, iki ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, eğitim-üretim ilişkilerine ait çağdaş sorunlar ile, "Eğitim Teknolojisi" ve TV ile eğitim sistemleri hakkında bilgi ve örnekleri içermektedir. İkinci bölümde, Türk Milli Eğitim Sistemi'ndeki mevcut yükseköğretim koşulları açısından, TV ile eğitim-öğretim konusu tartışılarak, olasılık taşıyan bir açık üniversite modelinin esasları önerilmektedir.

### **ÇAĞDAŞ EĞİTİM SORUNLARI KARŞISINDA ÇAĞDAŞ BİR ÇÖZÜM OLARAK AÇIKÖĞRETİM**

- 49 BÜYÜKERŞEN, Yılmaz.** "Çağdaş "Eğitim Sorunları Karşısında Çağdaş Bir Çözüm Olarak Açıköğretim", **Yükseköğretim Bülteni**. ss.36-46,1986, Ankara, Türkiye.

Çalışmada, öncelikle eğitim-öğretim ilişkilerine ait sorunların dünyadaki çağdaş görünümü, eğitim teknolojisi ve Uzaktan Eğitim sistemi, Türkiye'de eğitim, yüksek eğitim ve ortaöğretimin 1980 öncesi görünümü, Türkiye'de Açıköğretim arayışlarının başlaması, yükseköğretimde reform ve Türk Açıköğretim'inin doğuşu, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin modeli konularına yer verilmektedir.

Yazar, kayıtlı öğrencilerin dışında, her yaş diliminden yedi buçuk milyona yakın insanla, televizyonda yayınlanan Açıköğretim Fakültesi ders programlarını genellikle izleyen bir kitle oluştuğunun tahmin edildiğini ve Türk Açıköğretim sisteminin daha işin başında bulunduğunu, sistemin bugünkü durumunun ve ileride geliştirilecek projeler çerçevesinde geleceğe ümitle bakılmasının en büyük nedenini oluşturduğunu da belirtmektedir. Açıköğretimin gelecekte önemli toplum sorunlarına çözüm üretebilecek yöntem ve yapıya sahip olduğu savunulmaktadır.

### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİNDE 30 YIL**

- 50 BÜYÜKERŞEN**, Yılmaz. "Anadolu Üniversitesinde 30 Yıl", **İİBF**. Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları, Yayın No: 321/68, S.6, C.2: ss.7-11, Kasım 1988, Eskişehir, Türkiye.

Makalede, Anadolu Üniversitesinin kuruluşunun otuzuncu yıl kutlamaları nedeni ile üniversitenin kuruluş yılları, kuruluş yıllarında yapılan çalışmalar, çalışmalara emeği geçen kişilerden söz edilmektedir. Üniversitenin dünden bugüne gelişim çizgisinden söz edilirken, gelişen teknolojik olanakların da kullanıldığı Açıköğretim Fakültesi'nin tanıtımına yer verilmektedir. Eş deyişle, Açıköğretimin Anadolu Üniversitesi yapısı içerisindeki tarihsel gelişimi konu edilmiştir.

### **AÇIKÖĞRETİMİN TÜRKİYE VE TÜRKİ CUMHURİYETLER EĞİTİM SORUNLARINA ÇÖZÜM OLANAKLARI**

- 51 BÜYÜKERŞEN**, Yılmaz., Tahir **ÖZGÜ**. **Açıköğretimin Türkiye ve Türki Cumhuriyetler Eğitim Sorunlarına Çözüm Olanakları**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 463, 1992, Eskişehir, Türkiye.

Yedi bölümden oluşan raporun birinci bölümünde, Açıköğretim kavramına yer verilmiştir. İkinci bölümde Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin kuruluşundan bu yana yapmış olduğu eğitim etkinlikleri ve organizasyonları anlatılmaktadır.

Eğitim sorunlarına Açıköğretimin katkı boyutu üçüncü ve dördüncü bölümde tartışılmış, beşinci bölümde ise AÖF'ün Avrupa ülkelerindeki Türk vatandaşları için çözebileceği eğitim sorunlarına

değinilmiştir. Altıncı bölüm Türki Cumhuriyetler ile Açıköğretim ilişkilerine ayrılmıştır. Yedinci bölümde, Avrupa ve Türki Cumhuriyetlerinde Açıköğretimin işlevsel olması isteniyorsa gerçekleştirilmesi zorunlu gereklilikler yer almaktadır.

Çalışma, Açıköğretim Fakültesi'nin kuruluşunun onuncu yılında yayınlanmış olması nedeniyle bu güne kadar olan işleyişin genel bir değerlendirmesi niteliğinde olup, sayısal verilere yer vermektedir. Sunulan bilgi ve veriler Anadolu Üniversitesi'nin resmi bilgi kaynaklarına dayanılarak hazırlanmış olması açısından önemli bir başvuru kaynağıdır.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ**  
**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ'NDE**  
**UZAKTAN EĞİTİM KANALLARI İÇERİSİNDE**  
**EĞİTİM TELEVİZYONUNUN ROLÜ VE TV EĞİTİM**  
**PROGRAMLARI ÜRETİM SÜRECİ**

- 52 CANDEMİR, Abdülkadir., Emine DEMİRAY, Nedim GÜRSES, Mediha SAĞLIK ve Aydın Z. ÖZGÜR.** "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uzaktan Eğitim Kanalları İçerisinde Eğitim Televizyonunun Rolü ve TV Eğitim Programları Üretim Süreci", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss.99-103, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, öncelikle uzaktan eğitim ve televizyonun eğitimde kullanılmasına ilişkin kuramsal bilgilerin açıklanması, TV eğitim programı üretiminin temel öğeleri, süreçleri, ve aşamaları, Açıköğretim Fakültesi'nin TV eğitim programı yapım uygulamaları, Açıköğretim Fakültesi Radyo ve Televizyon Yapım Merkezi'nin teknolojik ve insan kaynakları açısından sahip olduğu olanaklar, radyo-TV eğitim programlarının üretim koşulları, bu süreçte karşılaşılan sorunlar ile geleceğe yönelik hedeflere yer verilmektedir.

Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumunda sunulan bu bildirinin bitiminde; bildiriye hazırlayan ekip tarafından hazırlanan ve bildirinin içeriğine ilişkin olarak katılımcılara, kurumda bir televizyon eğitim programı üretim sürecini içeren ve çeşitli program türlerinden örnekleri kapsayan bir video gösterimi gerçekleştirilmiştir.

### **AÖF'ÜN YAYIN OLANAKLARI**

- 53 CANDEMİR**, Abdülkadir. "AÖF'ün Yayın Olanakları", **Açıköğretim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 983/ 549, C. 2, S. 2, ss. 43-53, Kış 1997, Eskişehir, Türkiye.

Açıköğretim Fakültesi, öğretime başladığı 1982 yılından bu yana, bilinen diğer eğitim-iletişim araçları yanında radyo ve televizyonla da öğrencilerine eğitim-öğretim hizmeti götürmektedir.

Bu hizmet yasalar çerçevesinde bir başka kurumun, TRT'nin kanallarını kullanarak gerçekleştirilmektedir. Açıköğretim Fakültesi ders programlarının üretildiği Radyo ve Televizyon Yapım Merkezi, gerek insan gücü ve gerek teknik alt yapısıyla yayın yeteneği ve gücüne sahip bir kuruluştur. Bu çalışmada Açıköğretim Fakültesi'nin başlangıcından bu yana eğitim programı üretim deneyiminin de desteği ile bir eğitim kanalı olarak yayına geçmesi olanak ve koşulları tartışılmaktadır.

### **İLETİŞİM SANATI OLARAK MÜZİĞİN ÖĞRETİM VE EĞİTİM ORTAMLARINDAKİ KURUMSAL YAPISI İLE YAYGIN EĞİTİMDE BİR MODEL ÖNERİSİ**

- 55 CEMALCILAR**, Ali. İletişim Sanatı Olarak Müziğin Öğretim ve Eğitim Ortamlarındaki Kurumsal Yapısı ile Yaygın Eğitimde Bir Model Önerisi. **Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları**, Yayın No: 280/133, 1988, Eskişehir, Türkiye.

Çalışma beş bölümden oluşmaktadır. Müziğin sanat ve iletişim ilişkileriyle tarihsel gelişiminin işlendiği ilk iki bölümden sonra kitabın üçüncü bölümünde, müzik eğitiminin kurumsal modelleri üzerinde durulmaktadır.

Türkiye'de müziğin tarihsel gelişimi ve müzik eğitiminin kurumsal yapısı dördüncü bölümde ele alınmaktadır. Beşinci bölüm ise, kitabın esas teması olan yaygın eğitime ayrılmakta, "Anadolu Üniversitesi'nde müziğin örgün ve yaygın eğitim alanında kurumlaştırılan çalışmaları" ve "Açıköğretim Fakültesi için yaygın müzik eğitimi ve iletişimi model önerisi" ana başlıkları altında müziğin kitle iletişim ve benzeri araçlarla, eğitim-sanat içerikli müzik programlarıyla geniş kitlelere iletebileceği savı öne sürülmektedir. Ayrıca, yaygın eğitimin

yapıldığı Açık üniversite sistemlerinin üretici, kültür üretip, bunları insanlara iletmede ana kaynağı oluşturacağı yeni yeni besteci, icracı ve yorumcunun yanısıra, şimdiye kadar dinleyemediği biçimde, bir konser dinleyicisi kitlesinin yaratılacağı savunulmaktadır.

#### **TURKEY: DISTANCE EDUCATION**

- 56 COUNCIL** of Europe Newsletter. "Turkey: Distance Education", **Council of Europe Documents**. M-ED 16-8, W. F.B., 3/89, pp. 38-40, 1989, Strasbourg, France.

Raporda, Türkiye'deki uzaktan eğitim uygulamaları genel çizgilerle anlatılmaktadır. Ayrıca Açıköğretim Fakültesi'nin Batı Avrupa Projesi ve Eğitim Önlisans Programı ile ilgili bilgi de verilmektedir.

#### **THE FUNCTIONS OF THE TELEVISION PRODUCTION AND PLANNING UNIT IN DISTANCE EDUCATION INSTITUTIONS:**

##### **A Case Study of The AU/OEF in Turkey**

- 57 CURABAY**, Sensu., Emine **DEMIRAY**. "The Functions of The Television Production And Planning Unit in Distance Education Institutions: A Case Study of The AU/OEF in Turkey," Presented at **C.R.E.A.D. Tenth Years of International Collaboration in the Field of Distance**. 19-22 November, 2000, Caracas, Venezuela.

Çalışmanın kuramsal bölümünde; uzaktan öğretimde kullanılan materyaller, bu materyaller içinde televizyonun yeri, uzaktan öğretim kurumlarındaki televizyon birimlerinde yapım planlama bölümünün işlevi ve televizyon ders programlarının yayın planı üzerinde durulmaktadır.

Çalışmanın uygulama bölümünde ise; Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin uygulamaları örnek olarak incelenmektedir. Bu incelemede:

Öğrenci profili

Hangi dallarda eğitim verildiği

Açıköğretim Fakültesi televizyon planlama bölümünün işleyişi

Televizyon ders programlarının yayın planının ilk günden itibaren genel değerlendirilmesi ele alınmıştır.

Çalışmada özetle, televizyon ders programlarının yayın planı yapılırken göz önünde bulundurulmuş koşullar ele alınmakta ve bu koşullar dünyadaki diğer açık üniversitelerin uygulamalarıyla karşılaştırılarak değerlendirilmektedir.

## **20. KURULUŞ YILINDA ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM SİSTEMİ VE AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ EĞİTİM TELEVİZYONU (ETV)**

**58 CURABAY**, Şensu., Emine **DEMİRAY**. 20. Kuruluş Yılında Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi ve Açıköğretim Fakültesi Eğitim Televizyonu ( ETV ), **Anadolu Üniversitesi Yayınları**: No. 1354, Açıköğretim Fakültesi Yayınları: No.721, 2002, Eskişehir, Türkiye.

Çalışma, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim sisteminde önemli bir işleve sahip olan Eğitim Televizyonunun tarihini, yapısını, işleyişini ve 20 yıllık sürede yapılan çalışmaları ayrıntılı olarak inceleyip, Yapım Planlama ve Koordinasyon Bölümünün arşivinde bulunan bilgileri kalıcı bir belge olarak sunmaktadır.

Üç ana bölümden oluşan çalışmanın “Uzaktan Öğretim” başlıklı birinci bölümünde; uzaktan öğretimin tanımı, özellikleri, uzaktan öğretimde kullanılan malzeme, araç ve yöntemlere değinildikten sonra dünyada ve Türkiye’de uzaktan öğretim uygulamalarına yer verilmiştir. İkinci bölümde ise, ilk olarak Anadolu Üniversitesi ve Açıköğretim sistemi tarihçesi, yasal düzenlemeler, Açıköğretim sistemine göre öğretim yapan fakültelerin bölümleri ve programları, verilen hizmetler, öğretim koşulları ve öğrenci profili ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu bölümde ayrıca Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Eğitim Televizyonu’nun tarihçesi, teknik olanakları ve personel yapısı yer almıştır. Çalışmanın üçüncü bölümünde ise, öncelikle Yapım Planlama ve Koordinasyon Bölümünün işlevine, bölümdeki iş düzenine ve uygulamalara yer verilmiş, daha sonra 20 yıllık sürede öğretim yılı temel alınarak her öğretim yılının yayın profilinin ayrıntılı dökümü yapılmıştır.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ**  
**BATI AVRUPA PROGRAMLARI MODELİ**

- 59 ÇAKIR, Mustafa., Ahmet Atilla DOĞAN.** “Anadolu Üniversitesi Batı Avrupa Programları Modeli,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Anadolu Üniversitesi’nin yurtdışındaki Türklerin eğitim düzeyleri ile mesleki ve toplumsal konumlarının iyileştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla, uzaktan eğitim yoluyla eğitim-öğretim hizmeti verilmesi projesi kapsamında, Türkiye’de Açıköğretim Fakültesi tarafından yürütülmekte olan açık yükseköğretim programlarının bir bölümü 1987-1988 öğretim yılından bu yana Köln’deki Batı Avrupa Bürosu aracılığı ile, Batı Avrupa’da uygulanmaktadır. Bu çalışmada, Anadolu Üniversitesi Batı Avrupa Programları (BAP) Modeli; amaçlar, hedef kitle, içerik, öğretim açılarından incelenmektedir.

**UZAKTAN EĞİTİM**  
**WEB SİTELERİNDE ANİMASYON KULLANIMI**

- 60 ÇALIŞKAN, Sabahattin.** “Uzaktan Eğitim Web Sitelerinde Animasyon Kullanımı,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık/Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Uzaktan Eğitim sitelerinde animasyon kullanımı, görsel zenginliği artırmada, etkileşimi en yüksek seviyeye taşımada ve anlam belirsizliğini en aza indirme ile konuları anlamada önemli bir araç durumundadır. Bu sayede öğrencilerin çok kısa sürede çok daha fazla bilgi sahibi olması sağlanabilmekte, soyut konular daha somut hale getirilebilmekte ve öğrencilerin öğrenme konsantrasyonu artırılabilir. Bu çalışmada, web tabanlı uzaktan eğitim süreçlerinde, animasyonların etkin olarak nasıl kullanılabileceği ele alınmaktadır.



**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
SAĞLIK TEKNİKERLİĞİ ÖNLİSANS PROGRAMININ  
UZAKTAN ÖĞRETİM SÜREÇLERİ AÇISINDAN  
DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 61 ÇETER,** Mehmet S. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Sağlık Önlisans Programının Uzaktan Öğretim Süreçleri Açısından Değerlendirilmesi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, Türkiye.

Araştırmanın amacı, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nce yürütülen Sağlık Teknikerliği Ön Lisans Programı'nı incelemek, öğrenci görüşlerine dayalı olarak uzaktan öğretimi temel öğretim süreçleri açısından değerlendirmek ve geliştirme önerilerinde bulunmaktır.

Çalışmada, Sağlık Teknikerliği Ön Lisans Programı'na kayıtlı olan, Ankara'da oturan ve farklı sağlık kuruluşlarında çalışan 1000 öğrenciden rassal yöntemle seçilen 234 öğrenciye anket uygulanmıştır. Uygulanan anket sonucu, deneklerden programın mezunlara sağlayabileceği yararlar, ders kitaplarının değerlendirilmesi televizyon derslerinin katkıları ve yüz yüze öğretimin gerekliliği ve sınav soruları konusunda bir dizi veri elde edilmiştir

**UZAKTAN MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE  
İŞİTSEL KASETİN KULLANILMASI:  
AÖF İÇİN BİR MODEL ÖNERİSİ**

- 62 ÇETİNÖZ,** Nermin. Uzaktan Matematik Öğretiminde İşitsel Kasetin Kullanılması: AÖF için Bir Model Önerisi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1993, Eskişehir, Türkiye.

Çalışmada, uzaktan eğitim yöntemi ile uygulanan matematik öğretiminde, Açıköğretim Fakültesi'ne model oluşturmak üzere işitsel kasetlere ağırlık verilmesine olanak sağlayacak kuramsal ve ampirik bilgiler yer almaktadır. Çalışmanın kuramsal bölümünde; Türkiye'deki uzaktan yükseköğretimin, uzaktan eğitimde kullanılan öğretim araçları, seçimi, bu araçlardan işitsel koşut türleri, araştırmanın amacı, önemi, problemi ve yönetimine, üçüncü bölümde de özet, yargı ve önerilere yer verilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre işitsel kasetlerin

bol bol tekrarı, ucuzluğu ve yaygınlığı konularında kabul gördüğü ve bu yöntemde işlevsel olma olanağı ortaya çıkmıştır

## **MEGA-UNIVERSITIES AND KNOWLEDGE MEDIA:**

### **Impications of New Technologies**

#### **For Large Teaching Universities**

- 63 DANIEL**, John S. Mega-Universities and Knowledge Media: Impications of New Technologies For Large Teaching Universities. Milton Keynes, The Open University Press, 1995, United Kingdom. (Bu çalışma 1995 yılında Canada Athabasca Universitsi'nde Yüksek Lisans tezi olarak hazırlanmıştır. Ayrıca Mega-Universities of the World /The Top Ten, adıyla The Meeting of the Executive Heads of These Universities 7. 27, 1995' de 17th World Conference of the ICDE, Birmingham, The United Kingdom sunulmuştur).

Çalışmada, dünyadaki uzaktan eğitim kuruluşlarından öğrenci sayısı ve bu öğrencilere sunulan hizmet açısından ilk on açıköğretim kuruluşunun yönetim yapısı, finans yapısı, öğrenci sayıları, sunulan programlar ile öğrenci ve mezunlara ilişkin bazı bilgilere yer verilmektedir. Daniel bu çalışmasında; Türkiye'deki AÖF uygulamasını dünyanın altıncı büyük kuruluş olarak nitelemekte ve AÖF hakkında genel değerlendirmelerde bulunmaktadır.

## **UZAKTAN EĞİTİMDE TEKNOLOJİ**

### **KULLANIMININ YASAL BOYUTLARI**

- 64 DEMİR**, Mehmet., Zeki **KAYA**. “Uzaktan Eğitimde Teknoloji Kullanımının Yasal Boyutları,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Uzaktan eğitimde teknoloji kullanımıyla ilgili yasal düzenlemelerin ayrıntılı olarak incelenmesi bu bildirinin kapsamı dışındadır. Ancak, uzaktan eğitimde teknoloji kullanımıyla ilgili yasalar hakkında genel bilgi sunulmakta ve bütün bu yasaların koruduğu hakların adil kullanılıp kullanılmadığı hakkında karar verecek olanlara yardımcı olabilecek bilgiler verilmektedir.

Çalışmada öncelikle uzaktan eğitim, eğitim teknolojisi ve uzaktan eğitime yönelik materyaller hakkında kısa bilgiler verilmektedir. Daha sonra uzaktan eğitimde teknoloji kullanımıyla ilgili uluslararası sözleşmeler sayılmakta ve konuyla uzaktan da olsa bağlantılı yasal düzenlemeler ana hatlarıyla incelenmektedir. Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ise konuyla daha yakından ilgili olduğundan ayrıntılı olarak ele alınmakta ve yabancı uygulama örneklerinden de yararlanılarak bu yasaya ilişkin yorumlar yapılmaktadır.

**DISTANCE EDUCATION and EDUCATIONAL TV  
PRODUCING PROCESS: Role of Educational TV Programs As Being  
One of the Educational Components in Distance Education Systems and  
Producing Process of Educational TV Programmes in Faculty of Open  
Education at Anadolu University-Turkey**

- 65 DEMİRAY**, Emine. Mediha **SAGLIK**., Nedim **GURSES**., Aydın Z. **OZGUR**. and Abdülkadir **CANDEMİR**. “Distance Education and Educational TV Producing Process: Role of Educational TV Programs As Being One of The Educational Components in Distance Education Systems and Producing Process of Educational TV Programs in Faculty of Open Education at Anadolu University-Turkey”, **TOJDE-Turkish Journal of Distance Education**. Vol:1, No:1, 2000, Anadolu University, Eskisehir, Turkey.

Bu çalışma; uzaktan eğitim sistemlerinde eğitim televizyon programlarının kullanımı ile ilgili olarak kuramsal bilgiler ile Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi tarafından üretilmekte olan radyo ve televizyon eğitim programlarının yapım-üretim sürecine ilişkin teknik alt yapı ve donanım ile sahip olunan insan kaynağı hakkında bilgileri içermektedir.

**THE ROLE AND IMPORTANCE OF  
DISTANCE EDUCATION IN WOMEN'S EDUCATION:**

**A Case Study of Home Management Pre-Licence Degree Program  
at Anadolu University's Open Education Faculty System in Turkey**

- 66 DEMIRAY, Emine., Senu CURABAY.** "The Role And Importance of Distance Education in Women's Education: A Case Study of Home Management Pre-Licence Degree Program at Anadolu University's Open Education Faculty System in Turkey," Presented at **C.R.E.A.D. Tenth Years of International Collaboration in the Field of Distance**, 19-22 November, 2000, Caracas, Venezuela.

Çalışmada öncelikle Dünyada ve Türkiye'de kadının konumu, okuma-yazma oranları, eğitim durumları, eğitime olan talep ve bu talebi karşılamada uzaktan öğretime olan gereksinim üzerinde durulmaktadır. Daha sonra, Türkiye'de şu an uygulanmakta olan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Önlisans projelerinden Ev İdaresi Önlisans Programı değerlendirmeye alınmıştır. Bu programın değerlendirilmesi şu açılardan yapılmıştır:

Programa giriş koşulları, tercih nedenleri.

Programda okutulan dersler, içerikleri (basılı materyaller açısından)

Bu program için hazırlanan televizyon programları ve içerikleri

Dersler bazında başarı durumu, kadın-erkek oranları

Programdan mezun olan öğrenci sayısı, kadın-erkek oranları

Programdan mezun olanların aldıkları bilgileri günlük yaşamlarına geçirebilme durumları.

Programda okutulan derslerin içerik olarak hangi kadına yönelik olduğu, kadının birey olarak kendini geliştirmesine katkısı olup olmadığı.

Ev İdaresi Önlisans Programına ait televizyon programlarının gündüz ve gece yayınlanması, öğrencileri dışında da izleniyor olması nedeniyle program, kadınlara yaygın eğitim hizmeti vermektedir.

## VE AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖNLİSANS EĞİTİM UYGULAMASI

- 67 **DEMİRAY**, Uğur. "..Ve Açıköğretim Fakültesi Önlisans Eğitim Uygulaması", **Milli Eğitim**. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, S. 74, ss. 36-40, 1987, Ankara, Türkiye.

Bu makalede, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin 1985-86 öğretim yılında uygulamaya koyduğu, orta öğrenimli ilköğretim öğretmenlerinin önlisans eğitimini uzaktan öğretim yöntemine dayalı olarak tamamlaması konusunda genel bilgiler verilmektedir

Çalışmada önce ilköğretim eğitiminin önemine ve daha sonra bu eğitimi yapılandıran öğretmenlerin 1739 sayılı yasada yer alan hizmet-içi eğitim faaliyetlerine değinilmiştir.

Öğretmenlerin hizmet-içi eğitimlerinin eğitim fakültelerince yüz yüze tamamlanmasının giderek zorlaşması yanında, diğer ülkelerdeki öğretmen eğitiminin uzaktan eğitim yöntemiyle yapılaş örneklerine yer verilmiştir. Daha sonra, bu hizmetin Anadolu Üniversitesi ve Milli Eğitim Bakanlığı arasındaki anlaşma gereğince Anadolu Üniversitesi'ndeki uygulamaya konuluş gerekçesi ve süreci anlatılmaktadır. Yaklaşık 130.000 öğretmeni eğitim kapsamına alan bu uygulamaya ilişkin bazı sayısal verilere yer verilmiştir.

## AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BOŞ ZAMANLARINI DEĞERLENDİRME EĞİLİMLERİ

- 68 **DEMİRAY**, Uğur. **Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Eğilimleri**. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No:252/121, 1987, Eskişehir, Türkiye. (Bu çalışmanın bir özeti ayrıca, **Çağdaş Eğitim**. S. 124, s. 9-16, 1987, Ankara, Türkiye ile **Kitle İletişim Araçları ve Boş Zaman**. (Ed. U. Demiray), Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yayın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No: 005, Eskişehir, 1988, Türkiye yayınlanmıştır).

Yazarın 1984-1986 yılları arasında doktora tezi olarak yaptığı çalışma, 1987 yılında aynı adla, gözden geçirilerek yazar tarafından kitap haline getirilmiştir. Bu özet çalışmasında, araştırmanın amacı, yöntemi, verilerin elde edilmesi, bulgu, yorum, sonuç ve önerilere yer

verilmiştir. Kamuoyunda "bütün günü boş" öğrenciler olarak nitelendirilen bu kitlenin özelliklerini ve örgün yükseköğretim öğrencileri ile olan fark ve benzer yönlerini ortaya çıkarmayı amaçlayan araştırma 10.000 kişiyi kapsayan uygulamalı bir çalışmadır.

Çalışmadan çıkarılan sonuçlar şu şekilde özetlenebilir: AÖF öğrencileri "bütün günü boş" öğrenciler niteliğinden öte; az boş zamana sahip, çoğunlukla çalışan öğrencilerdir. Bu öğrenciler örgün yükseköğrenim öğrencilerinden yaş, medeni durum, ekonomik ve yerleşim düzeni açılarından da farklılık göstermektedirler.

Anne ve babalarının ekonomik düzeyleri ile kültür düzeyleri örgün yükseköğrenim öğrencilerine göre daha alt düzeydedir. Boş zaman etkinliklerine bireyselden çok grup ve izleyici konumunda katılma eğilimindedirler. Açıköğretim Fakültesi öğrencileri, kendilerini gerçekleştirebilecekleri ve kurum (üniversite) tarafından oluşturulacak öğrenci Kültür Eğitim Merkezlerine yoğun biçimde gereksinim duymaktadırlar.

#### **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ MEZUNLARININ BAZI NİTELİKLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA**

**69 DEMİRAY, Uğur.** "Açıköğretim Fakültesi Mezunlarının Bazı Nitelikleri Üzerine Bir Çalışma", **Milli Eğitim**. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, S.75: ss.44-52, 1988, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, "Açıköğretim Fakültesi ilk Mezunları; İktisat-İş İdaresi" adlı kitap çalışmasının ve "Açıköğretim Fakültesi Mezunlarının Nitelikleri Üzerine Bazı Bilgiler" adlı makalenin özeti yer almaktadır.

Çalışmada, ülkemiz eğitim sisteminde uygulamasının özgünlüğü ve karşılaştığı talep açısından yeni bir dönemi başlatmış bulunan Açıköğretim Fakültesi'nin ilk mezunlarının sosyo-ekonomik ve kişisel özellikler açısından nasıl bir yapıya sahip olduğunun belirlenmesi amacıyla, 1985-1986 öğretim yılı Haziran döneminde Açıköğretim Fakültesi'nden mezun olan 768 öğrenci üzerinde uygulamalı bir çalışma yapılmıştır.

Makalede, Açıköğretim Fakültesi'nden mezun olanların daha çok Türkiye'nin kırsal kesiminde yaşadığı, iktisat bölümünde okuduğu, erkek öğrenci sayısının ve mezun olma yaş ortalamasının diğer örgün

bölgümlere göre daha fazla olduğu, anne babanın eğitim düzeyi yüksek olduğu, öğrencilerin mezun olma oranının arttığı, öğrencilerin günlük ders çalışma saati ile mezun olma arasında sıkı bir ilişki olduğu gibi sonuqlara yer verilmiştir.

**SOME CHARACTERISTIC OF THE FIRST SENIOR  
STUDENTS OF ANADOLU UNIVERSITY OPEN EDUCATION  
FACULTY IN 1985-1986 EDUCATIONAL YEAR (TURKISH  
CASE)**

- 70 DEMİRAY, Uğur.** Some Characteristics of The First Senior Students of The Anadolu University Open Education Faculty In 1985-1986 Educational Year (Turkish Case). Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları, No: 010, 1988, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmada, 1985-86 öğretim yılında Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakóltesi'nde son sınıf öğrencisi olan 9600 kişinin bazı kişisel ve sosyo-ekonomik özellikleri yer almaktadır. Ayrıca bu son sınıf öğrencilerinin ders çalışmaya ayırdıkları zaman konusu da çalışma kapsamına alınmıştır. Çalışmada bu öğrencilerin sahip olduğu bazı özellikler, diğer örgün yükseköğretim öğrencilerinin özellikleri ile de karşılaştırılmıştır.

Çalışma sonunda, AÖF öğrenci ailelerinin eğitim düzeyi biraz düşük, gelir diliminin ise normalin biraz altında olduğu ortaya çıkmıştır. AÖF öğrencilerinin %15'i günde üç saatten fazla, %30'u günde 1-2 saat düzenli olarak ders çalışmaya zaman ayırmaktadır. %55'i ise düzenli olarak ders çalışmadığını belirtmektedir.

**AÇIKÖĞRETİM FAKólTESİ İLK MEZUNLARI:  
İKTİSAT/İş İDARESİ**

- 71 DEMİRAY, Uğur.** Açıköğretim Fakóltesi İlk Mezunları: İktisat/İş İdaresi. Anadolu Üniv. Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları, No: 008, 1988, Eskişehir, Türkiye. (Ayrıca bu çalışma, **Kurgu.** Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakóltesi Yayınları, S.5, ss.393-403, Yayın No:320/141,1989, Eskişehir, Türkiye, yayınlanmıştır.)

Bu çalışmada, ölkemiz eğitim sisteminde uygulamasının özgünlüğu ve karşıladığı talep açısından yeni bir dönemi başlatmış bulunan

Açıköğretim Fakültesi'nin ilk mezunlarının sosyo-ekonomik ve kişisel özellikler açısından nasıl bir yapıya sahip olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Yazar çalışmada, 1985-1986 öğretim yılı haziran döneminde Açıköğretim Fakültesi'nden mezun olan 768 öğrenci üzerinde uygulamalı bir çalışma yapmıştır.

Dört bölümden oluşan bu kitap çalışmasının birinci bölümünde çalışmanın problemi, amacı, sınırlılık, önem ve sayıtları ile çalışmada sıkça söz edilen kavramlara yer verilmiştir. İkinci bölümde ise; çalışmanın yöntemine ilişkin bilgilerden söz edilmiştir. Üçüncü bölümde, bulgular ve yorum başlığı altında elde edilen bilgiler işlenerek, yorumuna gidilmiş, özet ve önerileri içeren dördüncü bölümle çalışma tamamlanmıştır.

Çalışmadan çıkarılan sonuçlara göre; AÖF ilk mezunlarının çoğunlukla Doğu ve Güney Doğu Anadolu Bölgesinden ve kırsal yörelerden olduğu, meslek sahibi ve orta gelir grubuna dahi oldukları görülmektedir. Mezunların anne ve babalarının da orta ve alt gelir grubundan oldukları söylenebilir. Cinsiyet ve yaş bakımından da özellikleri ortaya koyulan mezunların, ağırlıkla 26-30 yaş diliminde olduğu ve erkeklerin sayısının bayanlara oranla üç kat fazla olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu sonuçların yanı sıra, çalışmada mezunların medeni halleri, aile ortamları ve çevre ile etkileşimleri gibi özelliklerine de ayrıntılı olarak yer verilmiştir. Kitabın sonunda çalışmaya ilişkin bazı ek bilgilerle, okura yararlı olacağı düşüncesiyle, Açıköğretim Fakültesi'nden mezun olan grubun içinde yer aldığı 4.sınıf kitlesinin genel özelliklerini içeren okuma parçası da eklenmiştir.

### **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNE YENİ BİR HİZMET SUNUYOR: VIDEO İLE EĞİTİM**

- 72 **DEMİRAY**, Uğur., Murat **BARKAN**. "Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerine Yeni Bir Hizmet Sunuyor: Video İle Eğitim", **Yeni İletişim**. S. 3: ss.11-12,1988, İstanbul, Türkiye. (Ayrıca bu çalışma, **Çağdaş Bir İletişim Aracı Olarak Video**. (Ed. Cengiz Tekin), Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No: 4, ss. 217-224, 1988, Eskişehir, Türkiye, yayınlanmıştır.)



Bu çalışmada, Açıköğretim Fakültesi öğrencileri için gerçekleştirilen yazılı malzemeler, televizyon, radyo yayınları, akademik danışmanlık hizmetleri ve bu dönemde 19 ildeki AÖF bürolarında ek bir hizmet olan "Video ile hizmet" ele alınmıştır.

Çalışmada video ile eğitim merkezlerinin Konya, Denizli, Trabzon, Samsun, İzmir ve Eskişehir bürolarında yapılan pilot proje uygulamasının değerlendirmesi yapılmıştır. Video ile Eğitim Merkezinin tanıtımı, amaçları, hizmet süresi, sonuçları anlatılmaktadır.

#### **VIDEO EDUCATION CENTERS TO MEET STUDENT NEEDS IN TURKISH DISTANCE EDUCATION PROGRAMS**

- 73 DEMİRAY, Uğur, Marina S. McISAAC, Murat BARKAN and MURPHY, L. Karen. Video Education Centers To Meet Student Needs In Turkish Distance Education Programs.** Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları Yayın No: 012, Eskişehir, 1988, Türkiye. (Ayrıca bu çalışma, **Educational Communication an International Review Section-Fall. 1988, pp. 182-185, Washington DC, USA ve Kurgu. İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, S.5, ss.319-327, Ocak 1989, Eskişehir, yayınlanmıştır**)

Bu çalışmada, Açıköğretim Fakültesi öğrencilerine yönelik olarak önerilen Video ile Eğitim Merkezi projesinin genelde nasıl düşünüldüğü, uygulamasının nasıl olacağı, böyle bir eğitim bileşeninin Uzaktan Eğitim sistemi içinde (özellikle Türkiye ortamındaki uygulamada) ne şekilde yer alabileceği tartışılmaktadır. Bu çalışma, 1988 yılında ABD Louisiana'da AECT tarafından düzenlenen seminerde sunulmuştur. İzleyici kitleye AÖF'ün kuruluşu, işleyişi hakkında bilgi verilmiştir. Makalede VEM pilot proje olarak Konya ve Denizli bölgelerinde yapılan uygulama sonuçları özetlenmiştir. Uygulama sonunda öğrencilerin öğrenme düzeyinde 40-60 birimlik artış sağlandığı vurgulanmıştır.

**FINDINGS OF A RESEARCH ON THE STUDENTS' USE OF  
TIME: A CASE STUDY OF THE ANADOLU UNIVERSITY  
OPEN EDUCATION FACULTY IN TURKEY**

- 74 DEMİRAY, Uğur. Findings of a Research on The Students' Use of Time A Case Study of The Anadolu University Open Education Faculty In Turkey. Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No: 017, 1989, Eskişehir, Türkiye. (Ayrıca bu çalışma özet olarak, Sport and Leisure A Journal of Social Science Abstract SRLS, Vol:1, No:3, Winter 1988) p.354, Canada ve Leisure Recreation and Tourism Abstract LRTA. 1989, Vol:14, No:3, p.208, UK, yayınlanmıştır)

Yazarın daha önce Türkçe olarak yayınladığı "Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Eğilimleri" adlı yayınında yer alan öğrencilerin "zaman kullanımı" bölümünden hareketle hazırlanan özet çalışma, 25-28 Ekim 1988 tarihinde European Leisure and Recreation (ELRA) semineri için hazırlanmıştır.

Çalışmanın birinci bölümünde, insanoğlunun doğa ile mücadelesi ve onun modern dünyasındaki iş ile ev ortamı arasında zamanını planlaması gerektiği konusundaki çelişkileri anlatılmaktadır. Bu bölümde, ayrıca boş zaman ile toplumsal değişme arasındaki ilişkili kavramlara yer verilmektedir. İkinci bölümde ise, çalışmanın yöntemi anlatılmaktadır. Üçüncü bölümde, elde edilen bilgiler işlenmekte ve yorumu yapılmaktadır. Dördüncü bölüm ise, sonuç ve önerileri içeren son bölümdür. Yazarın yaptığı araştırmadan çıkardığı sonuçların bazıları şu şekilde özetlenebilir.

AÖF öğrencileri kamuoyunda "bütün günü boş" öğrenciler nitelimesinden ötede, az boş zamana sahip, çoğunlukla çalışan öğrencilerdir. Örgün yükseköğrenim öğrencilerinden yaş, medeni durum, ekonomik ve yerleşim kökeni gruplaşması açısından farklı bir kitledir. Anne ve babalarının ekonomik düzeyleri ile genel bilgi düzeyleri örgün yükseköğrenim öğrencilerine göre daha alt düzeydedir. AÖF öğrencileri, kurum tarafından (üniversite) sunulacak öğrenci Kültür Eğitim Merkezlerine yoğun biçimde gereksinim duyduklarını belirtmektedirler.

## **GRADUATES OF THE OPEN EDUCATION FACULTY IN TURKEY**

- 75 DEMİRAY, Uğur.** "Graduates of the Open Education Faculty In Turkey", **Journal of Educational Television**. Vol: 15, No:3, pp. 155-161, October 1989, Oxfordshire, UK.

Anadolu Üniversitesi 300.000'den fazla öğrencisiyle Türkiye'nin en büyük üniversitesi durumundadır. Uzaktan eğitim yöntemini kullanarak eğitim yapan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi 1982 yılında kurulmuştur. Kuruluşundan dört yıl sonra, 1985-86 öğretim yılında ilk mezununu veren AÖF Türk eğitim yaşamına yeni boyut getirmiştir. Haziran 1986 yılında 768 kişi, ilk mezun olarak, fakülteden lisans diploması almıştır. Bu çalışma, 768 mezunu sosyal, kişisel ve sosyo-ekonomik açılardan incelemeyi amaçlamıştır. Mezunlar kitlesinin bazı özelliklerinin sergilendiği bu çalışma, ileride yapılacak yerli-yabancı araştırmalara kaynaklık edebilecektir

## **TURKEY'S OPEN EDUCATION FACULTY**

- 77 DEMİRAY, Uğur.** "Turkey's Open Education Faculty", **Journal of Industry and Higher Education**. Vol: 4, No:1, pp. 53-54, Butterworth Scientific Publication Lts, March 1990, London, UK.

Bu makalede, Açıköğretim Fakültesi ile ilgili olarak toplumsal ve eğitimsel gelişmeler rapor edilmektedir. Çalışmada, Açıköğretim Fakültesi'nde yer alan bölümler, programlar, eğitim-öğretim malzemeleri, fakültede okuyor olmanın öğrenciye maliyeti, öğrenci profili ve örgütsel yapı ile uluslararası boyuttaki ilişkilere yer verilmektedir. Çalışmada 1990 değerleriyle öğrenciye olan yıllık maliyet 148.000 TL., 4 yıllık maliyetin ise; 700.000 TL. olduğu, bunun ise; örgün (geleneksel) yükseköğretime göre sekizde bir maliyete eşdeğer olduğu belirtilmiştir.

## **AN OVERVIEW OF THE OPEN EDUCATION FACULTY ANADOLU UNIVERSITY-TURKEY**

- 78 DEMİRAY, Uğur,** "An Overview of the Open Education Faculty Anadolu University-Turkey", **Research in Distance Education**. Vol. 2, No. 3, p. 12, July 1990, Athabasca, Canada.

Bu çalışmada, Açıköğretim Fakültesi uygulamasının çeşitli boyutları ile Türk toplumunda uzaktan eğitim uygulamalarının genel bir değerlendirmesi yer almaktadır. Bu yaklaşım çerçevesinde Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi uygulamasının dünyadaki diğer uzaktan eğitim kurum ve kuruluşları arasındaki karşılaştırmaya olanak verecek bilgiler çalışmaya dahil edilmiştir.

#### **UNDERGRADUTES OF THE OPEN EDUCATION FACULTY**

**79 DEMİRAY, Uğur.** *Undergraduates of The Open Education Faculty.* Anadolu University Publications, No 452/205,1990, Eskişehir, Türkiye.

Çalışma, yazarın 1988 yılında yapmış olduğu "Açıköğretim Fakültesi İlk Mezunları" adlı çalışmasının İngilizceleştirilmiş biçimidir. Çalışmanın amacı, konuyla ilgilenen yabancı araştırmacıları Türk uzaktan eğitim sistemi uygulaması olan Açıköğretim Fakültesi'nin ilk mezunları hakkında bilgilileştirmektir. Çalışmada ilk mezunların karakteristiği, başarı durumları, ders çalışmaya ayırdıkları zaman dilimi vb. konulara yer verilmiştir.

#### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ İLE İLGİLİ OLARAK YAPILAN ÇALIŞMALAR KAYNAKÇASI (1982-1990)**

**80 DEMİRAY, Uğur., Nermin Çıldır ÖZGÜR ve Feyyaz BODUR.** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile İlgili Olarak Yapılan Çalışmalar Kaynakçası (1982-1990). **Anadolu Üniversitesi Yayınları** Yayın No.454/207, 1990, Eskişehir, Türkiye.

Elinizde bulunan bu çalışmanın birinci baskısı olan çalışma, 1990 yılı Temmuz Ayına kadar olan Açıköğretim çalışmalarının özeti, bibliyografik bilgiler, broşür ve tanıtım yayınları ile konu ve yazar dizini bölümlerine yer vermektedir. Çalışmada yer alan özetler, ulaşılan yayınlardan birer kopya elde edilerek oluşturulmuştur.

**A REVIEW LITERATURE ON  
THE OPEN EDUCATION FACULTY  
(1982-1990)**

- 81 DEMİRAY, Uğur. A Review Literature On The Open Education Faculty (1982-1990).** Anadolu University Publications, No.455/208, 120p. 1990, Eskişehir, Turkey.

1982-1990 yılları arasında Açıköğretim Fakültesi ile ilgili olarak yapılan çalışmalar kaynakçasının İngilizceye uyarlanmış halidir. Yabancı araştırmacıları bu konuda neler yapıldığı konusunda bilgilendirmeyi ve çalışma sahipleri ile iletişim kurulabilmesini amaçlayan bu araştırma giriş, çalışmalar özeti, bibliyografik bilgi, broşür ve diğer tanıtım yayınları ile konu ve yazar indeksi bölümlerine yer vermektedir.

**SOME ASPECT OF TEACHER TRAINING IN TURKEY  
BY USING A DISTANCE EDUCATION SYSTEM**

- 82 DEMİRAY, Uğur. "Some Aspect of Teacher Training in Turkey by Using a Distance Education System", ICDE Bulletin. Vol. 24, pp. 47-51, Open University, Milton Keynes, 1990, UK.**

Bu çalışma, Açıköğretim Fakültesi Eğitim Önlisans Programı ile ilgili genel bilgileri içermektedir. Yaklaşık 13.000 ortaöğretim çıkışlı öğretmenin katıldığı programdaki dersler, TV ve radyo derslerinin yayım süreleri, ulaştırılan basılı malzemeler makalede yer almaktadır.

Temelde bu makale, yazarın daha önce yayınladığı aynı içerikteki yazılarının İngilizce anlatımını hedefleyen bir çalışmadır.

**IDENTIFICATION OF THE DISTANCE EDUCATION  
STUDENTS IN TURKEY: A Case Study Open Education Faculty**

- 83 DEMİRAY, Uğur. "Identification of the Distance Education Students in Turkey: A Case Study Open Education Faculty", Indian Journal of Distance Education. Vol.4. pp.83-91, 1991, Chandigarh, India.**

Çalışmada genel hatlarıyla Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin profilinin ortaya konulması hedeflenmiştir. Açıköğretim Fakültesi öğrencilerini sosyal, ekonomik ve bireysel özellikler açısından genelleyici bu çalışma ICDE 1988'de Oslo'da bildiri olarak sunulmuştur.

## **AFTER TEN YEARS OF DISTANCE EDUCATION IN TURKEY, WHAT LIES AHEAD**

- 84 DEMİRAY**, Uğur and Marina S. **McISAAC**. "After Ten Years of Distance Education in Turkey, What Lies Ahead" presented paper at **16th ICDE World Conference** on 9-13 November 1992, Bangkok, Thailand. (Ayrıca bu çalışma özet olarak: **16<sup>th</sup> International Council for Distance Education ICDE**. yayınlanmıştır)

Bu bildiri 10. öğretim yılını tamamlayan ve dünyanın 6. büyük uzaktan eğitim sistemi (kuruluşu) olan Açıköğretim Fakültesi'nin tarihçesini, gelişimini ve geleceğe yönelik planlarını içermektedir.

Bu 10 yıl içerisinde Açıköğretim Fakültesi'nin çeşitli programlarına beşyüzellibinden fazla öğrenci kaydolmuştur ve bu öğrenciler İş İdaresi, İktisat, Öğretmen Eğitimi, Hemşirelik eğitimi, turizm gibi programlara katılmış ve yaklaşık ikiyüzbini bu programlardan mezun olmuşlardır.

Birçok alanda olduğu gibi Türk uzaktan eğitimi Ortadoğu bölgesinde uzaktan eğitim alanında önder olma yolundadır.

## **ISTRUZIONE A DISTANZA IN TURCHIA CONCETTI GENERALI E SVILUPPI**

- 85 DEMİRAY**, Uğur. "Istruzione a Distanza in Turchia Concetti Generali e Sviluppo", **Istruzione A Distanza**. (Translated by: Emma NARDI), Anno IV, No: 2, pp. 53-56, 1992, Rome, Italy.

Dergi editörlerinden Dr. Emardi Nardi tarafından İngilizceden İtalyancaya çevirilen bu çalışmada, Açıköğretim Fakültesi uygulamasının çeşitli boyutları ile Türk toplumunda uzaktan eğitim uygulamalarının genel bir değerlendirmesi yer almaktadır. Bu yaklaşım çerçevesinde Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi uygulamasını dünyadaki diğer uzaktan eğitim kurum ve kuruluşları ile karşılaştırmaya olanak verecek bilgiler çalışmaya dahil edilmiştir.

## AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ YETİŞKİN-YAŞLI MEZUNLARI

- 86 **DEMİRAY, Uğur. Açıköğretim Fakültesi Yetişkin Yaşlı Mezunları.** Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 692/338, 1993, Eskişehir, Türkiye. (Ayrıca bu çalışma, **Proceedings of the Third International Conference on Assessing Quality in Higher Education.** (Edited by T.W. Banta, M.W. Bense, A. M. Pitts, R. Matlock-Published by Center for Assessment Research and Development, Tennessee University, Knoxville Tennessee, 1991, USA ve **ICDE Bulletin.** Vol. 28, pp. 62-67, January 1992, The Open University, Milton Keynes, United Kingdom, yayınlanmıştır )

Uzaktan öğretim sisteminde öğrenim gören yetişkin-yaşlı öğrenci grubun bazı özellikleri ile Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'ne kaydolmuş bu öğrencilerin mezun olması durumunda sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan neler elde ettiği araştırmanın problemi olarak belirlenmiştir.

Belli bir yaş diliminden ötede emekli olma yaşına gelmiş hatta emekli olmuş bireyler, uzaktan öğretim sisteminin hangi özellik ve özgün hizmetlerinden dolayı bu eğitim kurumlarında öğrenim görmeyi istemişler, öğrenci ve mezun olmuşlardır? Çalışmada, yetişkin-yaşlı diyebileceğimiz bu toplumsal gruptan, uzaktan öğretim kurumlarına devam edenlerin genel özelliklerinin neler olduğu, Türkiye'de uzaktan öğretim sistemi uygulaması olan Açıköğretim Fakültesi'ne kaydolup öğrenimlerini başarıyla tamamlayarak mezun olanların kişisel, ekonomik, sosyal ve kültürel boyutların bazı noktalarında neler elde ettikleri, uzaktan öğretim yöntemiyle öğrenim gören 45 ve daha ileri yaş dilimindeki Açıköğretim Fakültesi mezunlarının hangi amaçlarla bu fakülteye kayıt oldukları, bu fakültede geçirdikleri öğretim yılları boyunca elde ettikleri değerler, birikimler, sağladıkları kişisel yararlar ile bu mezun kitlenin genel yapısı araştırılmak istenmiştir.

Araştırmadan elde edilen veriler AÖF'den mezun olmuş 45 ve daha ileri yaş dilimindeki 156 yetişkin-yaşlı mezuna uygulanan anket ve yüz yüze görüşmelerden elde edilmiştir. Bu veriler, diğer ülkelerdeki uzaktan öğretim sistemlerinde kayıtlı yaşlı öğrenciler konusunda yapılmış çalışmalardaki karşılaştırılabilir verilerle desteklenmiştir.

Mezunların bir bölümü; ilerleyen yaşlarına (başlangıçta sadece diploma alma amacı taşımalarına) karşın, diploma almaktan öte kendilerini tamamlamak AÖF'deki deneyimleri sürecinde, kendilerine güven duymak, uzak-yakın toplumsal çevrede saygın bir konum elde etmek, ekonomik açıdan belli bir rahatlama sağlamış olmak, boş zamanlarını daha etkin geçirmiş olmak ve en önemlisi yaşama yeniden bağlanarak yaşam sürecinde etkin olmak gibi nedenlerle Açıköğretim'i tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Bu bağlamda, "Üçüncü Yaş Üniversitesi" kavramının, ülkemiz açısından yeniden yorumlanması, ülke nüfusunun %15'ini oluşturan toplam 9.000.000 yetişkin-yaşlının, (isteyenin ömürlerinin geri kalan kısmında), kendilerini toplumdan soyutlamalarına olanak vermeyecek uygulamalardan biri olan eğitim alanına yöneltilmesi gerekmektedir. Hem kendi gelişimlerini değerlendirmek, genç nesillere örnek olmak, hem de genç nesil ile aralarındaki kültürel iletişim boşluğunun daha da daralmaması konusunda çaba harcamak anlamına gelen "Üçüncü Yaş Üniversitesi" proje ya da örgütlenmesi konusunda geniş ölçekli uygulamalara gidilmelidir.

#### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ İLE İLGİLİ OLARAK YAPILAN ÇALIŞMALAR KAYNAKÇASI (1982-1992)**

- 87 DEMİRAY, Uğur. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile İlgili Olarak Yapılan Çalışmalar Kaynakçası (1982-1992). Genişletilmiş 2. Baskı, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No.767/389, 1994, Eskişehir, Türkiye.**

Bir önceki maddede özetlenen çalışmanın 1982-92 yıllarındaki Açıköğretim Fakültesi'ne ilişkin olarak yapılan çalışmaları içeren on yıllık periyota ulaştırılmış, genişletilmiş ikinci baskı bir literatür taramasıdır.



**A REVIEW LITERATURE ON  
THE OPEN EDUCATION FACULTY  
(1982-1992)**

- 88 DEMİRAY, Uğur. A Review Literature On The Open Education Faculty (1982-1992).** A Revised Second Edition, Anadolu University Publications, No. 766/390, 1994, Eskişehir, Turkey.

1982-1992 yılları arasındaki Açıköğretim Fakültesi'ne ilişkin olarak yapılan çalışmaları içeren on yıllık periyota ulaştırılmış literatür taramasının genişletilmiş İngilizce ikinci baskısıdır.

**Close Encounters to The Fourth Kind:**

**DISTANCE EDUCATION VERSUS CLASSROOM**

- 89 DEMİRAY, Uğur. (Editör) Close Encounters to The Fourth Kind: DISTANCE EDUCATION VERSUS CLASSROOM.** Turkuaz Yayınları, Araştırma Dizisi, No. 95/2-6, 1995, Eskişehir, Türkiye.

Distance Education for Development konulu uzaktan eğitim içerikli kurs için, 12 ülkeden gelen 25 kursiyerle birlikte, o ülkelerdeki uzaktan eğitim uygulamalarının hangi yön ve düzeyde olduğuna yer veren bir derleme çalışmasıdır. Bu derleme çalışması, kursa katılanların iznine dayanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamına; Colombia, Ghana, India, Indonesia, Jamaica, the Maldives, Mauritius, Pakistan, Sri Lanka, Sudan, Tanzania ve Türkiye'deki Uzaktan Eğitim uygulamaları genel bir profil bağlamında dahil edilmiştir. Çalışmanın Türkiye bölümünde ise, editör kendi ülkesinde 1982 yılından beri uygulanmakta olan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uygulamasına genel çizgilerle yer vermektedir.

Bu genel anlatım içerisinde, Açıköğretim Fakültesi'nin kuruluşu, tarihçesi ve hizmet sunduğu programlar, sistemde kullanılan eğitim bileşenleri, öğrenci sayıları, yapısı ve mezunlar profili ile Açıköğretim Fakültesi'nin yönetim yapısı yer almaktadır.

**İlkeleri, İşleyişi ve Örnekleriyle  
DÜNYADA AÇIKÖĞRETİM**

- 90 **DEMİRAY**, Uğur. (Yayına Hazırlayan) **İlkeleri, İşleyişi ve Örnekleriyle DÜNYADA AÇIKÖĞRETİM**. Turkuaz Yayınları, Çeviri Dizisi, No. 95-5,1995, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmada dünyada uzaktan eğitim yöntemini uygulamakta olan ülkelerdeki açıköğretim kuruluşları örneklerine yer verilmektedir.

Bu örnekler arasında; İngiliz Açık Üniversitesi'nde telefon ile eğitim uygulaması, Norveç, Fransa ve İtalya'da öğretmen eğitimi, İngiltere, Almanya ve İspanya'da uzaktan eğitim kurumlarından mezun olanların profili ve sektörde ne gibi bir konumda olduklarına ilişkin veriler yer almaktadır. Daha sonra Japon Açık Üniversitesi ve Açık Lisesi uygulaması, Arjantin'deki ilköğretim düzeyinde yapılan uzaktan eğitim uygulaması örneği, uzaktan eğitimin toplum kalkınmasına katkısı açısından Zambiya örneği, uzaktan eğitimin ekonomik boyut ve yapısı, uzaktan eğitimde maliyet, uzaktan eğitimde cinsiyet gibi konulara yer verilmektedir.

**TÜRK UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINI İÇEREN  
BİLİMSEL ETKİNLİKLERİN ULUSLARARASI  
LİTERATÜRDE YER ALMASI SORUNU ÜZERİNE BAZI  
DÜŞÜNCELER**

- 91 **DEMİRAY**, Uğur ve Adnan **YILMAZ**. "Türk Uzaktan Eğitim Uygulamalarını İçeren Bilimsel Etkinliklerin Uluslararası Literatürde Yer Alması Sorunu Üzerine Bazı Düşünceler", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 159-164, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Bildiride, uzaktan eğitim uygulamasının kuramsal ya da uygulama boyutları ile ilgili olarak gerçekleştirilen, gerçekleştirilmiş ya da ileride gerçekleştirilecek tez, rapor, kitap, bildiri, ve araştırma düzeyindeki bilimsel etkinlik ve çalışmaların, dünyanın diğer ülkelerinde bu konuda çalışan akademisyen, araştırmacı ve ilgili uzmanlara ulaşarak tartışma açılabilmesi için henüz yeni oluşmakta olan UZAKTAN EĞİTİM-DISTANCE EDUCATION literatüründe yer alması konusunda uyulması ve yerine getirilmesi gerekli

zorunluluklara değinilerek, yazarların bu konuda ileri sürdükleri görüşlerine yer verilmiştir.

Özellikle bundan sonra yapılacak bu türden çalışmaların, mutlak surette ya kendilerinin ya da hiç olmazsa bilinen bir veya iki yabancı dille yazılmış özetlerinin; ilgili dokümantasyon merkezlerine, özet dergilerine ve bilgi bankalarına, özellikle yazarları tarafından ısrarla gönderilmesi, bu kurum ve kuruluşlarla iletişimin sıcak tutularak, en azından ilgili alanda neler olup bittiği, gerekiyorsa ilgiler doğrultusunda ayrıntıya girecek biçimde alış veriş içerisinde bulunulması gerekliliği belirtilmiştir.

### **UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMLERİNDE GÖREV ALANLARA YÖNELİK SÜREKLİ HİZMET-İÇİ EĞİTİM GEREKLİLİĞİ:**

#### **AÖF Örneği Üzerine Bir Araştırma**

- 92 DEMİRAY, Uğur.** "Uzaktan Eğitim Sistemlerinde Görev Alanlara Yönelik Sürekli Hizmet-İçi Eğitim Gerekliliği: AÖF Örneği Üzerine Bir Araştırma", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Milli Eğitim Bakanlığı-FRTEB, ss.147-157, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Ülkemizde uygulanan uzaktan eğitim yöntemi ile eğitim yapan kurumlarda gelişen teknoloji ve ülke gereksinimleri doğrultusunda hizmete girecek yeni program ve projelerde görev alanların (ya da ofis çalışanlarından, akademik personele kadar görev alacak tüm personelin) sürekli hizmet-İçi eğitime alınması kaçınılmaz bir durum hatta daha da ötesi, bu öğretim yönteminin bir gereğidir.

Bu düşünce doğrultusunda ülkemizdeki en köklü uzaktan eğitim kurumu olan Açıköğretim Fakültesi'nin büro personeli, yazar/editör ve akademik danışman olmak üzere, her düzeyden personeline yönelik olmak üzere; genelde uzaktan eğitim kavramı, düşüncesi, tarihçesi ve dünyadaki uygulama örnekleri, özelde de Açıköğretim Fakülte'sinin toplumda gündeme gelmesi, işleyişi ve yapısal boyutları çerçevesinde bilgilenmenin "önemi" ve "gerekliliği" konusunda bir araştırma yapılmıştır. Araştırma alan taraması kapsamında, ampirik bir çalışma olarak, sözü edilen değişik personel türlerinden 200 deneğe anket uygulanarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın değerlendirme aşamasında elde edilen bulgular; personel, yazar/editör ve akademik danışmanlar olmak üzere üç ayrı başlık altında değerlendirmeye alınmıştır. Araştırma sonucunda hangi tür ve düzeyde olursa olsun; Açıköğretim Fakültesi çalışanları, genelde uzaktan eğitim sistemleri, özelde de Açıköğretim Fakültesinin ülkemizdeki uygulamasına ilişkin olarak bilgilendirilmelerinin kendileri için yüksek oranda “önemli” ve “gerekli” olduğunu belirtmişlerdir.

#### **DISTANCE EDUCATION FOR PRIMARY AND SECONDARY TEACHER TRAINING IN TURKEY**

- 93 **DEMİRAY**, Uğur and Bekir **ÖZER**. "Distance Education for Primary and Secondary Teacher Training in Turkey", **Indian Journal of Distance Education**. Silver Issue, Vol. 5, pp. 57-64, Panjab University, February 1997, Chandigarh, India. (Bu çalışmanın bir diğer versiyonu Marina McISAAC ve Gürbüz **YANGIN** ile birlikte **An International Survey of Distance Training Education and Teacher Training: From Smoke Signals to Satellite**. Compiled and Ed: by Peter FARKAS, Richard CORNELL, Charles, Saar, Self Amstrong-, University of Central Florida Orlando, Florida, pp. 76-83, 1993, USA, yayınlanmıştır).

Makalede, eğitim sürecinde bilişsel ve duyuşsal hazırlanma sürecinde ve özellikle de uzaktan eğitim sistemlerinde pedagojik formasyonun önemi, eğitim biliminin üzerinde önemle durduğu bir konudur. Söz konusu çalışmada bu durum söz konusu edilerek, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin ilk ve ortaokul öğretmenlerine yönelik olarak uyguladığı Uzaktan Eğitim yöntemi ile sunulan önlisans eğitim programlarında yer alan basılı, görsel ve işitsel ders materyallerinin yapıları, pedagojik formasyon açısından incelenmiştir.

## UZAKTAN EĞİTİMDE BİR ÖĞRENCİ DESTEK HİZMETİ OLARAK GAZETENİN ÖNEMİ VE ROLÜ

- 94 **DEMİRAY**, Uğur., Halil İ. **GÜRCAN**. “Uzaktan Eğitimde Bir Öğrenci Destek Hizmeti Olarak Gazetenin Önemi ve Rolü”, **Türkiye II. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, ss.197-207, 4-8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, uzaktan eğitim veren kurumlarda, kurum ile öğrenciler arasındaki iletişimi sağlayan gazetenin kullanımına yer verilmekte ve ülkemiz uzaktan eğitim uygulayan kurumları (AÖF ve AÖL uygulamaları) ile diğer ülkelerdeki uzaktan eğitim kurumlarındaki geleneksel gazeteden hareketle internet ortamına kadar uzanan sanal gazetelerin uzaktan eğitim öğrencilerinin gelişiminde, kurum ile olan etkileşimlerindeki önem ve bu iletişim kanalının rolü konusunda durulmaktadır. Bu çalışmada AÖF’ün ilk yıllarda öğrencilerine ulaştırdığı gazete “Anadolu”, içerik çözümlemesi yöntemi ile incelenerek elde edilen bulgulara yer verilmektedir.

## BİR ÇAĞDAŞ EĞİTİM MODELİ OLARAK UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMASI

- 96 **DEMİRAY**, Uğur. "Bir Çağdaş Eğitim Modeli Olarak Uzaktan Eğitim Uygulaması", **Jandarma Dergisi**. Jandarma Genel Komutanlığı, ss. 46-52, Ocak 1999, Ankara, Türkiye.

Makalenin birinci bölümünde, uzaktan eğitim yönteminin çağdaş toplumların giderek kıtlaşan kaynaklar karşısında artan eğitim gereksinmelerini karşılamada bir model oluşturduğu vurgulanarak, uzaktan eğitimin bileşenlerine, uzaktan eğitimin dünyadaki ve ülkemizde tarihsel gelişimine, uzaktan eğitimin sağladığı olanaklar ile karşılaşılan sınırlılıklara değinilmiştir. Daha sonra, uzaktan eğitimin Türk Silahlı Kuvvetleri'nde uygulanmasına bir örnek olarak, Jandarma Genel Komutanlığınca uygulanan uzaktan eğitim programlarına yer verilmiştir.

1989 yılından başlayarak, Jandarma Genel Komutanlığı Yaygın Öğretim Şube Müdürlüğü aracılığı ile Subay Jandarma Meslek Bilgileri Geliştirme, 1990 yılında Astsubay Jandarma Meslek Bilgileri Geliştirme, 1998 yılında Uzman Jandarma Meslek Bilgileri

Geliştirme, ve 1991 yılında ise İngilizce alanlarında subay, astsubay ve uzman jandarma çavuşlarına hizmet-içi eğitim verilmektedir. Bugüne kadar 693'ü subay, 1933'ü astsubay olmak üzere toplam 2626 kişi Jandarma Meslek Bilgileri Geliştirme, 423'ü subay, 1521'i astsubay olmak üzere toplam 1944 kişi İngilizce eğitimini tamamlamıştır.

Bu derslerin yanı sıra subaylara; Bölük Sevk ve İdaresi, İstihbarat, Halkla İlişkiler, astsubaylara; Bölük Sevk ve İdaresi, İstihbarat, Halkla İlişkiler ve Karargahta Çalışma Usulleri, uzman jandarma çavuşlara ise İstihbarat, Halkla İlişkiler, Adli Görevler ve Mülki Görevler dersleri de verilmektedir.

### **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ MEZUNLARININ SEKTÖRDEKİ KONUMLARI**

**97 DEMİRAY,** Uğur. "Açıköğretim Fakültesi Mezunlarının Sektördeki Konumları", **Uzaktan Eğitim**. UZEV Yayınları, ss. 3-22, Yaz/Summer 1999, Ankara, Türkiye

Bu makalede, 1986-1993 yılları arasında Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İktisat ve İş İdaresi Bölümleri mezunlarının, öğretim kurumunda edindikleri bilgi, beceri ve deneyimleri çalışma yaşamlarına ne oran ve düzeyde aktarabildikleri konusunda yapılan araştırmaya ilişkin bulgular özetlenmektedir.

Mezunların, A.Ö.F.'e kaydolma nedenleri, burada öğrenim görmek ve mezun olmakla elde ettikleri birikim ve kazanım, bu yıllar içerisinde amaçlarındaki değişim, değişimin yönü, derecesi ve düzeyi; alınan diplomanın diğer öğretim kurumlarının vermiş oldukları diplomalar karşısındaki eşdeğerliliği konusuna yönelik düşünceler; sektörde ya da piyasada iş bulma çabaları üç ayrı zaman dilimi esas alınarak (öğrencilik süresi, mezuniyet ve anketin uygulandığı zaman) irdelenmektedir.

**TÜRKİYE’DE UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARINI  
KONU ALAN ARAŞTIRMALAR ÜZERİNE  
GENEL BİR DEĞERLENDİRME**

- 98 DEMİRAY, Uğur.** “Türkiye’de Uzaktan Eğitim Uygulamalarını Konu Alan Araştırmalar Üzerine Genel Bir Değerlendirme”, **Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı, ss.87-92, 15-16 Kasım 1999, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, ülkemizdeki uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin elde edilen Açıköğretim Fakültesi, Açıköğretim Lisesi ve Açıkilköğretim ile ilgili çalışmalar; kapsam, düzey, yöntem ve genel sonuç bilgileri açısından değerlendirilmiştir. Bu çalışmalar arasında makaleler, tezler, broşürler, bültenler, kitaplar, bildiriler, raporlar yer almaktadır. Araştırma kapsamındaki çalışmalar kütüphanelerden, enstitülerden, Milli Eğitim Bakanlığı, FRTEB gibi kuruluşlar ve ilgili kişilerle yapılan görüşme ve taramalardan bilgi sahibi olunarak elde edilmiştir.

Açıköğretim Fakültesi’ne ilişkin çalışmada, Aralık 1982 ve Eylül 1997 dönemini kapsayan 15 yıl içerisinde yapılmış 200 çalışmaya yer verilmiştir. Araştırma kapsamında yer alan çalışmalar 110 araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırmalar incelendiğinde, AÖF uygulamasını konu alan çalışmaların 1987 yılı ve 1995 yıllarından sonra önemli ölçüde artış gösterdiği görülmektedir. Araştırmada AÖF uygulamasını konu alan 40 dolayında kitap, 120 dolayında makale, 20 tez, 25 dolayında bildiri ve 7 rapor çalışması yapıldığı gözlenmektedir.

**POSITIONS OF THE DISTANCE EDUCATION  
GRADUATES' IN THE JOB MARKET: A Case Study of the  
Open Education Faculty Graduates in Turkey.**

- 99 DEMİRAY, Uğur.** “Positions of The Distance Education Graduates: A Case of the Open Education Faculty Graduates in Turkey”, **Quarterly Review of Distance Education.** Vol:1 Number:2, pp:145-156, Summer, 2000, Publishing Information Age, USA.

Bu makale Uzaktan Eğitim Dergisinde yayınlanan çalışmanın ingilizce versiyonudur.

## ANADOLU ÜNİVERSİTESİ UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİNDE İLETİŞİM MERKEZİ UYGULAMASI

**100 DEMİRAY, Uğur., Erkan YÜKSEL, Berrin ÖZKANAL.**  
“Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Sisteminde İletişim  
Merkezi Uygulaması”, **Uluslararası Eğitim Teknolojileri  
Sempozyum ve Fuarı, Sakarya Üniversitesi Eğitim  
Fakültesi, 3, Özel Sayı 2, ss. 146-156, 2001, Adapazarı,  
Türkiye.**

Bu çalışmada, Anadolu Üniversitesi’nin uzaktan eğitim sistemi ile eğitim veren İktisat, İşletme ve Açıköğretim Fakülteleri öğrencilerine üniversiteleri, fakülteleri ve öğrencilik haklarına yönelik olarak her türlü konuda hizmet vermek amacıyla 1999 yılı sonunda bir iletişim köprüsü oluşturması amacıyla kurulan İletişim Merkezi uygulamasının ilk yılı değerlendirilmektedir.

“Anadolu Üniversitesi’nde uzaktan eğitim yöntemi ile öğrenim gören öğrenciler; dersleri, fakülteleri ya da üniversiteleri ile iletişim kurma gereksinmesi içerisinde midirler? Bu gereksinmelerini gidermek üzere bir merkeze ihtiyaçları var mıdır? Öte yandan kurulan İletişim Merkezi uygulamasında neler yaşanmıştır? Bu iletişim için hangi iletişim kanalı daha çok tercih edilmektedir? İletişimin içeriği, eş deyişle öğrencilerin İletişim Merkezi’ne başvurularının başında hangi konular gelmektedir?” sorularına İletişim Merkezi uygulamasının ilk yılı içerisindeki faaliyetleri çerçevesinde yanıt aranmaktadır.

Çalışmada öğrencilerin böyle bir iletişim gereksinimi içinde olup olmadıkları ve böyle bir merkeze ihtiyaç olup olmadığı bilgisi İletişim Merkezi’ne yapılan başvuruların sayısı ile değerlendirilmektedir. Daha sonra İletişim Merkezi uygulaması tanıtılarak 1 Ocak 2000 tarihi ile 31 Aralık 2000 tarihleri arasında yapılan başvurular konularına göre içerik analizi uygulamasına dayalı olarak sorgulanmaktadır. Bu nedenle uygulama, 1 Ocak 2000 ile 31 Aralık 2000 tarihleri arasındaki başvuru konu ve içeriklerini kapsamaktadır. Çalışmada telefon, e-mail, internet haber grubu, mektup ve fakslar aracılığıyla İletişim Merkezi’ne yapılan başvurular içerik analizi yöntemine dayalı olarak aylık bazda ve konularına göre kategorileştirilmiştir. Kategorileştirme;

Eğitime ve Eğitim Sistemine Yönelik Başvurular

Sınavlara Yönelik Başvurular



### Kişisel ve Öğrencilik Haklarına Yönelik Başvurular

İstek, Dilek, Şikayet ve Önerilere Yönelik Başvurular biçiminde sıralanan dört temel başlıkta gerçekleştirilmiştir.

Anadolu Üniversitesi İletişim Merkezi'ne 2000 yılı içerisinde haber grubu, e-mail, telefon, mektup ya da faks ile yapılan toplam başvurusu sayısı 10 bin 699'dur. İletişim Merkezi'ne yapılan başvuruların yarısından fazlası (yüzde 59) telefonla yapılmıştır. Başvuruların yüzde 35'inin iletişim kanalı ise e-mail olmuştur. En az kullanılan kanal ise, mektup ya da fakslardır.

Öğrencilerin başvurularının yaklaşık yarısını kişisel ve öğrencilik haklarına yönelik başvurular, üçte birini (yüzde 31,43) eğitime ve eğitim sistemine yönelik başvurular ve yine yaklaşık dörtte birini (yüzde 23,16) sınavlara yönelik başvurular oluşturmaktadır. Eş deyişle öğrenciler, İletişim Merkezi ile önemli bir şekilde, kişisel ve öğrencilik haklarına yönelik sorunlar konusunda iletişim kurma gereksinmesi içerisindeyler. Sonuç olarak ise başvuruların çokluğu ve giderek artan oranı İletişim Merkezi'nin gerek öğrenci gerekse de sistem için ne kadar gerekli ve işlevsel olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu çalışmada öğrencilerin hangi konularda sorunlarla karşılaştıkları ve hangi konularda daha çok bilgiye gereksinim duydukları, hangi alanlarda üniversiteden beklentileri oldukları genel olarak ortaya konulmuştur.

### **LIVE TELEVISION PROGRAMMES AS A STUDENT SUPPORT COMPONENT TO PREPARATION FOR EXAMS IN ANADOLU UNIVERSITY'S DISTANCE EDUCATION SYSTEM: A Pilot Study on Viewing-Benefits And Expectations Dimensions of Live TV Programmes**

- 101 **DEMIRAY, Ugur., Ozden CANDEMIR and Ayse INCEELLI.** "Live Television Programmes As A Student Support Component to Preparation For Exams in Anadolu University's Distance Education System: A Pilot Study on Viewing-Benefits and Expectations Dimensions of Live TV Programmes", **TechKnowLogia. International Journal of Technologies for Advancement of Knowledge and Learning.** Vol.:4, Issue:2, April-June 2002, USA. (Bu makale ayrıca **3rd Telecommunication Conference.** May 15-18, 2001, Prague,

Czech Republic sunulmuş ve **Televizyonda Canlı Yayın Ve Açıköğretim**. Çizgi Kitabevi, 2002. 171ss., Konya, Türkiye, yayınlanmıştır).

Alan uygulamasını içeren betimsel modele dayalı olarak yapılan bu araştırma; Anadolu Üniversitesi'nde uzaktan eğitim veren Açıköğretim, İktisat ve İşletme Fakültesi öğrencilerinin final, bütünleme ve ara sınavlar öncesinde yanıtlamakta zorlandıkları ya da anlaşılamayan bazı konuların daha anlaşılır duruma getirilmesi ve öğrenci- öğretici arasındaki etkileşimin sağlanabilmesi gibi amaçlarla düzenlenen Sınava Hazırlık Canlı Televizyon Yayınları'nın izlenme ortam ve koşulları, içerik ve sunum yapısı, sınava katkı boyutu ve öğrencilerin bu uygulamadan beklentilerini araştırmak amacı ile hazırlanmıştır.

Araştırma; I. Giriş, II. Bulgular ve Yorum, III. Özet, Sonuç ve Öneriler olmak üzere üç ana bölümden oluşmuştur.

Giriş bölümünde, araştırmanın konusuna temel oluşturan uzaktan eğitim sistemi ile ilgili kısa kuramsal açıklamalar yapılmış, Açıköğretim uygulaması ve SHCTVY'nın işleyişinden söz edilmiştir. Daha sonra araştırmanın problemi ortaya konmuş, amaç, önem, sayıltı, sınırlılıklar ve yönetime yer verilmiştir. Yöntem bölümünde araştırmanın nasıl yapılacağı açıklanmıştır. Sormaca elektronik posta yöntemiyle uygulanmıştır. Hedef kitle seçilirken Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi (AOF) Halkla İlişkiler Merkezi ve AOF Bilgisayar Destekli Eğitim Birimi (BDE)'ne Açıköğretim sistemi ile eğitim yapan İşletme ve İktisat Fakülteleri öğrencilerinden gelen elektronik postalardan 2580 kayıtlı HEDEF Elektronik Posta Adres Bankası oluşturulmuştur. Bu bankadaki adres bilgileri kullanılarak HEDEF adreslerine sormaca gönderilmiştir. Geri dönen 464 adet geçerli yanıt için değerlendirmeler yapılmıştır.

Bulgular ve Yorum Bölümü'nde ise deneklerin kimlik bilgilerine ilişkin veriler, SHCTVY'nı izleme ortam ve koşullarına ilişkin veriler, SHCTVY'nın içerik ve sunum yapısına ilişkin veriler, SHCTVY'nın sınava katkı boyutu ve öğrencilerin beklentilerine ilişkin veriler ve bu verilere ilişkin yorumlar yer almıştır.

Araştırmanın sonucunda, Anadolu Üniversitesi'nde uzaktan eğitim veren Açıköğretim, İktisat ve İşletme Fakülteleri öğrencilerinin final, bütünleme ve ara sınavlar öncesinde yanıtlamakta zorlandıkları ya da

anlaşılmalayan bazı konuların daha da anlaşılır hale getirilmesi ve öğrenci-öğretici arasındaki etkileşimi gerçekleştirebilmesi gibi amaçlarla düzenlenen Sınava Hazırlık Canlı Televizyon Yayınlarının, çalışmalara tekrar olanağı sağlaması, sınav sonucunu olumlu yönde etkilemesi, öğrenci ve konu uzmanı arasındaki etkileşimi sağlaması yönünde önemli bir işlev taşımasına rağmen, TRT TV4 yayınlarının tüm hedef kitleye net olarak ulaştırılabilmesi, SHCTVY'nın yayın saat ve tarihlerinin uygun duruma getirilmesi, bir haftalık yayın süresinin ve her ders için ayrılan bir saatlik ders süresinin uzatılması, yayında yer verilen ders sayısının ve iletişim hatlarının artırılması, sorumlu olunan tüm konulara yayınlarda yer verilmesi ve sunuş biçiminin öğrencinin de aktif olarak katılabileceği bir duruma getirilmesi ve öğrencilere canlı yayın tarih ve saatlerinin sağlıklı bir biçimde iletilmesi ile daha etkili bir duruma getirilebileceği belirtilmiştir.

Diğer bir söyleyişle, SHCTVY'nın daha etkili bir duruma getirilebilmesi, hedef kitlenin yayınları izleme, ortam ve koşullarının, içerik ve sunum yapısının, sınava katkı boyutu ve öğrenci beklentilerinin göz önüne alınmasıyla mümkündür.

#### **ELEKTRONİK AKADEMİK DERGİ YAYINCILIĞI: TÜRK UZAKTAN EĞİTİMİNDE TOJDE ÖRNEĞİ**

- 102 DEMİRAY, Uğur.** “Elektronik Akademik Dergi Yayıncılığı: Türk Uzaktan Eğitiminde Tojde Örneği,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Çalışma dört temel bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde elektronik yayıncılık ve akademik dergi yayıncılığı ile ilgili olarak kavram ve tanım, elektronik yayıncılığın gelişimi ve türleri, elektronik yayınların basılı yayınlara göre avantaj ve dezavantajları, elektronik yayıncılıkta etik konuları ile elektronik akademik yayıncılık konularına yer verilmektedir.

Çalışmanın ikinci bölümünde, akademik elektronik bir dergi olarak Anadolu Üniversitesi tarafından 2000 yılı Ocak ayından beri altı aylık sürelerle yılda iki kez internet ortamında uluslararası olarak yayınlanan The Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE

adlı derginin iki yıllık yayın yaşamına ilişkin bir dizi veri söz konusu edilmektedir.

Üçüncü bölümde de TOJDE'nin yayın yaşamına başladığı 2000 yılı Ocak ayından dördüncü sayısına kadar olan süre içerisinde yayın etkinliği ve ziyaretçi profili açısından genel bir değerlendirmesi yer almaktadır.

Dördüncü ve son bölümde ise çalışmanın sonucu, dipnotları, kaynakları ve belge niteliğindeki ekleri sunulmaktadır.

#### **'ANADOLU UNIVERSITY' SHORT DESCRIPTIONS OF SELECTED DISTANCE-EDUCATION INSTITUTIONS**

- 103 DOERFERT, F., R. SCHUMER. and R. TOMASCHEWSKI.**  
**'Anadolu University' Short Descriptions of Selected  
Distance Education Institutions.** 439p, FernUniversitat, 1989,  
Hagen, West Germany.

Federal Almanya uzaktan eğitim kuruluşu olan FernUniversitat Uzaktan Eğitim Araştırma Merkezi tarafından yapılan bu çalışmaya, dünyadaki uzaktan eğitim yapan kuruluşlardan yaklaşık 200'ü dahil edilmiştir.

Bu kuruluşların öğrenci sayıları, eğitim yaptığı alan ve dallar, kurumun resmi ya da resmi olmayan nitelik boyutu, öğretim yöntemi, araç ve malzemeleri, verilen diploma ya da sertifika türleri, öğrenci destek hizmetleri, sınıf ve eğitim alanına göre başarı oranları vb. açılardan kısa ve özet bilgiler şeklinde kapsam içerisine alınmıştır.

#### **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ BİLGİSAYAR DESTEKLİ EĞİTİM PROGRAMLARININ TASARIMI VE ÜRETİMİ**

- 105 DOĞAN, Özlem., Canan ÖZTÜRK ve Özlem ÖZÖĞÜT.**  
**"Açıköğretim Fakültesi Bilgisayar Destekli Eğitim  
Programlarının Tasarımı ve Üretimi", Türkiye I. Uluslararası  
Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri, Milli Eğitim  
Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı  
(FRTEB), ss.165-173, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.**

Anadolu Üniversitesi'nde Açıköğretim Fakültesi Öğrencileri için Bilgisayar Destekli Akademik Danışmanlık Projesi dahilinde Anadolu Üniversitesi Bilgisayar Destekli Eğitim Birimi tarafından sekiz ders

yazılımı üretilmiş ve halen altı ders yazılımının üretimi yapılmaktadır. Bu derslerin tasarımı oluşturulurken öncelikle uzaktan eğitim ortamı için gerekli olan araçlar saptanmıştır. Bu araçlar büyük ölçüde ders programları içinde yer almıştır. Programların kullanım açısından kolaylığını sağlamak için tüm ders yazılımlarında belli bir standart oluşturulmuş ve öğrenciye istediği araca, istediği anda ulaşım imkanı verilmiştir. Bu programlar hazırlanırken konu uzmanları, ekran tasarım uzmanları ve bilgisayar programcılarından destek alınmıştır.

### **PROJELİ EĞİTİM YAYINLARI VE AÇIKÖĞRETİM**

- 107 DOYMUŞ**, Hüsnür. Projeli Eğitim Yayınları ve Açıköğretim, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) , 1991, İstanbul, Türkiye.

Eğitim uygulamaları alanında, 'Açıköğretim', 'Duvarsız eğitim', 'Yaygın eğitim' ya da 'Yaygın öğretim' gibi tanımlamalarla da bilinen Uzaktan Eğitim , geleneksel eğitim-öğretim dizge ve etkinliklerinde karşılaşılan yetersizliklerin karşısında çağdaş öğrencinin değişen ve gelişen gereksinimleri doğrultusunda çok yönlü iletişim olanaklarının işe koşulması sonucu ortaya çıkan çağdaş bir eğitim-öğretim dizgesi seçeneğidir. Bugün Teknolojik engellerin ortadan kalkmasıyla uzaktan eğitim birçok ülkede ve ülkemizde de Açıköğretim uygulaması ile geçerliliğini sürdüren bir eğitim yöntemidir.

Pek çok yönü ile geleneksel öğretim yöntemine göre üstünlük ve eğitsel önceliklere sahiptir. Uygulama çalışmalarında belirtilen bazı sorun ve olumsuzluklara karşın topluma yararı olan bu eğitim yöntemi çalışma boyunca çeşitli açılardan irdelenmektedir.

### **TURKEY: DISTANCE EDUCATION IN TURKEY**

- 109 ERAUT**, Michael. "Turkey: Distance Education in Turkey", **Education and the Information Society, Council of Europe Publications**. Chapter 5, pp.280-285, Cassell Educational Ltd., 1991 London, UK.

Yazar, bilgi çağındaki teknik gelişmeleri ve bu gelişmelerin eğitime yansımaları temel aldığı kitabının bir bölümünü Türkiye'ye ve Türkiye'de uzaktan eğitim uygulaması olan Açıköğretim Fakültesine ayırmıştır.

Bu bölümde yabancı literatürde yer alan bilgilere göre; Açıköğretim Fakültesi sisteminin işleyişi, öğrenci profili ve eğitim verilen alanlar sistemin eğitim bileşenleri açısından incelenmiştir.

### **İLETİŞİM SÜRECİNDE MEDYA-MESAJ-YÖNTEM İLİŞKİSİ VE GELENEKSEL EĞİTİMDEN UZAKTAN ÖĞRETİM SİSTEMLERİNE GEÇİŞ SÜRECİ**

**110 EROĞLU, Erhan.** “İletişim Sürecinde Medya-Mesaj-Yöntem İlişkisi Ve Geleneksel Eğitimden Uzaktan Öğretim Sistemlerine Geçiş Süreci”, **Kurgu.** Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, S.14, ss. 275-294, 1996, Eskişehir, Türkiye.

İletişim, insanın varlık sürdürme biçiminin bir ürünü ve insanın varlık sürdürme biçimindeki gelişmelere göre değişimlere uğrayan insana özgü bir olgudur. Bu olguyla birlikte ortaya çıkan diğer iletişim teknolojileri de artık hayatımızın bir parçası haline gelmiştir. Parçası olmasıyla birlikte de toplumun tüm kesimlerinde kullanılmaya başlanmıştır. Bu kesimlerden biri de eğitimidir. Ama son dönemlerde yaşanan yetersizlikler ve eksiklikler, bireyleri geleneksel eğitimin dışında başka öğretim sistemleri aramaya yöneltmiştir. Dolayısıyla geleneksel eğitimden, buna alternatif olarak ortaya çıkan uzaktan öğretim sistemlerine doğru bir yönelim olmuştur. Çünkü günümüzde sık rastlanan “eğitim krizi”, “eğitim bunalımı”, “eğitimde darboğaz” ve “eğitim reformu” gibi sözcükler anlamları ve nedenleri yönünden incelendiğinde bunların eğitim kavramını oluşturan BİREY-BİLGİ-TOPLUM üçlüsünün niteliklerinde ve karşılıklı etkileşiminde meydana gelen değişimin sonucu olduğu görülmektedir.

Buradan hareketle, hemen her sorun tartışılırken, eğitim yetersizliğine değinilmekte, eğitim hizmetleri eleştirilmektedir. Aslında sorunun, hizmetin yaygın olmamasından doğduğu söylenemez. Zira, eğitim doğumdan ölüme kadar bütün bireyleri ve bireyin yaşamına etkin olan bütün sosyo-kültürel olguları ilgilendirdiğinden, kullanım alanının daha da genişlemesi gerekmektedir. İşte bu makalede de, öğretim sistemlerinin gelişiminden ve bu gelişme içinde yer alan basamakların (uzaktan eğitim, uzaktan öğretim, uzaktan öğrenim, açık öğrenim) özellikleri ve kullanım alanlarından söz etmektedir.

## UZAKTAN ÖĞRETİMDE BASILI MATERYALLER (AÖF ÖRNEĞİ)

- 111 GÖKDAĞ, Dursun. Uzaktan Öğretimde Basılı Materyaller (AÖF Örneği).** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No.134/54, 1986, Eskişehir, Türkiye.

Uzaktan eğitim için özel olarak hazırlanan ders kitaplarının sisteme uygunluğunu, seçilmiş bir uzman grubu ve öğrenci görüşleri açısından değerlendiren yazar, uygulamaya yönelik öneriler geliştirmektedir. İki ana bölümden oluşan kitabın birinci bölümünde, uzaktan öğretimin genel özellikleri ve uygulanma yöntemleri ile Türkiye'deki Açıköğretim Fakültesi uygulaması anlatılmaktadır. İkinci bölümde ise, 1983-84 öğretim yılında AÖF birinci sınıfa kayıt yaptıran öğrencilerden, 19.030 öğrenciye uygulanan anket sonuçları değerlendirilmiştir. Yazar, bu araştırmanın AÖF basılı materyallerinin güçlü ve zayıf yönlerini çok genelde ortaya koyduğunu, ancak tek tek dersler ve üniteler söz konusu olduğunda, araştırmanın çok şey söylemediğini, o nedenle daha başka araştırmaların yapılmasına gereksinim bulunduğunu belirtmektedir.

## AÖF'ÜN AÇIKLIK SINIRLARI

- 112 GÖKDAĞ, Dursun. "AÖF'ün Açıklık Sınırları", Kurgu.** Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, S.7, ss.493-504, Yayın No:386/149, Ocak, 1990, Eskişehir, Türkiye.

Makalede, genel hatlarıyla Açıköğretim Fakültesi'nin yapısı ve işleyişi özetlenmekte ve uzaktan eğitim sistemindeki "açıklık" kavramına yer verilmektedir. Makale boyunca "Açıklık" kavramı tartışılırken, Açıköğretim Fakültesinin kuruluş amaçları, eğitim öğretim içeriği, sınav yönetmeliği, kayıt-kabul koşulları, eğitimi tamamlama süresi, sınıf geçme koşulları, birim maliyet ve diğer üniversitelere yatay ve dikey geçiş konuları açılarından yaklaşılarak, Açıköğretim Fakültesinin bugünkü işleyişine bakıldığında ne kadar açık, esnek bir yapıya sahip olup olmadığı konularına değinilmektedir.

## **TÜRKİYE'DE UZAKTAN YÜKSEKÖĞRETİMİN SORUNLARI VE YENİ BİR MODEL ÖNERİSİ**

- 113 GÖKDAĞ,** Dursun. "Türkiye'de Uzaktan Yükseköğretimin Sorunları ve Yeni Bir Model Önerisi", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 261-269, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Türkiye'de yükseköğretim kademesinde uzaktan eğitim yapan tek kurum Anadolu Üniversitesi'dir. Bu üniversite 1982-1983 öğretim yılından beri Uzaktan Eğitim yapmaktadır. Başlangıçta bir tek fakülte (Açıköğretim Fakültesi) ile ve 2 alanda uzaktan eğitime başlayan Anadolu Üniversitesi'nin, bugünkü fakülte sayısı 3'e, program sayısı 20'nin üzerine çıkmıştır. Öğrenci sayısı ise, ilk yılda yaklaşık 30 bin iken, bugün 400-500 bine ulaşmıştır.

Anadolu Üniversitesi'nin uzaktan eğitim programlarında, özellikle sınavların test yapılması zorunluluğu, sistemin suistimaline varan kimi sorunlar yaratmaktadır. Gerek bu alanda çalışan dershanelerin, her ders için sorulabilecek olası soruları saptayıp açtıkları kurslara kayıtlı öğrencilerine belletmeleri ve kitap olarak yayınlamaları, gerekse sınavlar sırasında, soru kitapçıklarının yırtılarak, fotokopisi çekilerek ya da çalınarak dışarı çıkarılması, sistemi eksikliğe uğratmıştır.

Özellikle büyük kentlerdeki öğrenciler ders çalışmak yerine bu soruları ezberleyerek sınavlara girmektedirler. Sonuçta AÖF, bugünkü uygulamasıyla diploma dağıtan bir kuruma dönüşmüştür. Bunun nedeni uzaktan eğitim sistemi değil, AÖF'teki uygulama biçimidir.

AÖF'ün Türkiye'nin her tarafında öğrencisi vardır. Bu öğrencilerin kaydı, öğrenciliğin gerektirdiği tüm iş ve işlemler, öğretim materyallerinin hazırlanması ve öğrencilere dağıtımı, öğrencilere gereken destek hizmetler, sınav ve değerlendirme gibi tüm işler AÖF tarafından yürütülmeye çalışılmaktadır. Ve AÖF'te yaşanan sorunların kaynağı da bu uygulama biçimidir.

Önerilen modelde, Uzaktan Eğitim görmek isteyen öğrenciler istedikleri üniversitenin ilgili fakültesine kayıt yaptıracaktır. Öğrenci o üniversitenin öğrencisi olacaktır. Tüm öğrenci işleri, danışmanlık gibi destek hizmetler ve sınavları ilgili fakülte düzenleyecek, verilen diplomada AÖF'ün değil, o fakültenin diploması olacaktır. Bu



modelde AÖF'ün sorumluluğu, onların öğretim materyallerini hazırlayıp kendilerine ulaştırmakla sınırlı olacaktır.

Anadolu Üniversitesi'nin uyguladığı uzaktan eğitim sisteminde; var olan merkeziyetçi yapı ile bu yaşamsal sorunun üstesinden gelmek mümkün değildir. Ancak yaşanan olumsuzlukların da mutlaka çözüme kavuşturulması, dolayısıyla var olan yapının değiştirilmesi gerekmektedir. Bildiride, bu sorunun boyutları sergilenmekte, daha etkili, daha verimli bir sistemin nasıl olması gerektiği üzerinde durulmaktadır.

### **TÜRK YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ YARARLANAMADIĞI GÜÇ: UZAKTAN ÖĞRETİM**

**114 GÖKDAĞ,** Dursun. “Türk Yükseköğretim Kurumlarının Yararlanamadığı Güç: Uzaktan Öğretim,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Anadolu Üniversitesi’nin 1982 yılında başlattığı uzaktan öğretim 20 yılını tamamlamış bulunmaktadır. Yirmi yıl, Açıköğretimin (AÖ) Türk Eğitim Sistemi içindeki yerini, ilişkilerini, sorunlarını ve bugüne kadar uyguladığı programları değerlendirmek için yeterli bir süredir. Değerlendirme, sorun gidermenin ve daha iyiye ulaşmanın olmazsa olmaz bir ön koşuludur. En az bunun kadar önemli bir başka konu; AÖF’ün Türk Eğitim Sisteminin bugün yaşamakta olduğu ve gelecekteki hangi ihtiyaçları için işe koşulabileceğine ilişkin olasılıkları tartışıp olgunlaştırmaktır.

Türk Eğitim Sisteminin çok iyi bilinen süreğen sorunları, uzaktan öğretimin kendine özgü nitelikleri, değişik ülkelerde uygulama biçimleri, alana ilişkin literatürün zenginliği bu değerlendirmeyi kolaylaştırmaktadır. Bu çalışma, Türkiye’deki kimi yükseköğretim kurumlarının, ileri düzeyde yaşadığı öğretim elemanı açığı sorunu için deyim yerindeyse “ellerinin altındaki” Açıköğretim Fakültesi olanağını kullanmadıklarıyla ilgilidir. Türkiye’deki üniversiteler ile Açıköğretim Fakültesi arasındaki ilişkinin 20 yılına bakıldığında, bu ilişkinin hep AÖF’e destek şeklinde gerçekleştiği görülmektedir. Türkiye’nin dört bir yanındaki üniversiteler ve/veya bu üniversitelerin

öğretim elemanları; aşağıdaki hizmetleri, 20 yıldır AÖF'e ücreti karşılığı yapmaktadır:

Ders kitabı yazma

Televizyon öğretmenliği yapma

Danışmanlık hizmeti verme

Sınavları ve/veya danışmanlık hizmetlerini organize etme

Sınav ve danışmanlık hizmetleri için derslikleri kullandırma

Halbuki AÖF'le öteki üniversiteler arasındaki ilişkinin iki yönlü olması gerekir. Çünkü AÖF'ün dünyada bu denli yaygınlaşmasının temel nedenlerinden birisi, sistemin sayı ve nitelik açısından öğretim elemanı açığına çözüm olabilmesidir. Türkiye'de öğretim elemanı açığı nedeniyle her platformda yakınan pek çok üniversitede; alanı dışındaki hocayı, asistanı ya da devlet dairelerinde çalışan memurları derse sokma, öğrencilere, o dersi AÖF'den aldirmaya tercih edilmektedir.

İngiliz Açık Üniversitesi ilk kurulduğunda, Londra Üniversitesi'nin sınavlarına öğrenci hazırlanıyordu. Bugün Avrupa ve ABD'de pek çok üniversite uzaktan alınıp başarılan dersleri krediye saymaktadır. Ama Türk üniversiteleri; 20 yıldır AÖF ile yan yana, ama onun kendi öğretmenlerine yapabileceği katkıları ya bilmezlikten-görmezlikten gelerek; ya da gerçekten bilmeden yaşamlarını sürdürmektedirler.

### **SİSTEM YAKLAŞIMI İLE TELEVİZYON EĞİTİM PROGRAMI YAPIMI (AÖF ÖRNEĞİ)**

**115 GÜÇHAN, Naci. Sistem Yaklaşımı ile Televizyon Eğitim Programı Yapımı (AÖF Örneği).** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 286/135, 1988, Eskişehir, Türkiye.

Yazarın 1987 yılında doktora tezi olarak hazırladığı çalışma, sistem yaklaşımı ile bir televizyon eğitim programının nasıl hazırlandığını ortaya koymak ve Türkiye'de bugün uygulanmakta olan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi sistemindeki televizyon ders programlarının mevcut koşullar içerisinde iyileştirilmesine yönelik öneriler geliştirilmesi amacıyla yapılmıştır. Sistemin daha iyi

işleyebilmesini sağlayacak insan gücü ve sürece ilişkin kısa ve uzun vadeli öneriler çalışmada yer almıştır.

Çalışmada, bir eğitim programının hazırlanmasındaki aşamaların gerçekleşmesinde birikim gerekliliği, konu uzmanı ile diğer uzman kişilerin uyumlu işbirliğinin önemi de vurgulanmaktadır

### **AÇIKÖĞRETİM'İN PROFİLİ**

**116 GÜÇLÜ**, Abbas. "Açıköğretim'in Profili", **Milliyet Gazetesi**. s. 19, 5 Şubat 1999, İstanbul, Türkiye.

Milliyet Gazetesi'nin çoğunlukla eğitim konularında yazan köşe yazarı Güçlü'nün 1998-1999 Öğretim Yılı başında Açıköğretim Fakültesi'ne yeni kayıt yaptıran ve kayıt yenileme işlemleri sırasında yaklaşık 700.000 öğrenciye uygulanan anketten elde edilen bilgilerin kısa bir özetini içeren Şubat 1999 tarihli yazısında; Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin bir dizi özelliklerine yer verilmektedir.

Bu özelliklerden bazıları Güçlü tarafından; Açıköğretim öğrencilerinin % 62.2'sinin 24 yaşının üzerinde olduğu, kamuoyunun ileri sürdüğünün aksine askerliği ertelemek için okumadığı, %2.8'inin özürlü ve %2.7'sinin hükümlü (mahkum), öğrenci kitlesinin %60'ının erkek, %40'ının bayan olduğu, %79'unun (çalışanların %46'sının kamu, %54'ünün özel kesimde) çalıştığı, yine kamuoyunun iddia ettiğinin aksine %89.9'unun AÖF'de okumaktan memnun olduğu, %26.8'inin diploma almak, %29'unun çalıştığı işinde yükselmek (terfi etmek), %22'sinin kendini kanıtlamak, %8'inin mesleki bilgisini artırmak %5'inin daha iyi iş bulmak, %5.7'sinin daha önce kaçırmış olduğu eğitim fırsatını yeniden elde etmek ve sadece %1.6'sının askerliğini ertelemek için okuduğu şeklinde ifade edilmektedir.

### **ÜLKEMİZDE UZAKTAN EĞİTİM**

#### **UYGULAMALARI SORUNLAR VE ÖNERİLER**

**117 GÜLEZ**, Kayhan., Bekir **KARLIK** ve Celal **KOCATEPE**. "Ülkemizde Uzaktan Eğitim Uygulamaları, Sorunlar ve Öneriler", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**, Milli Eğitim Bakanlığı Film radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 281-285, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Ülkemizde uzaktan eğitim uygulamaları, içinde bulunan şartlar göz önüne alındığında, öğrenci sayısındaki fazlalık ve mekan darlığı gibi nedenlerle kaçınılmaz hale gelmiştir ve üniversite eğitimi bazında onbeş yılı aşkın bir süredir yakından izlenen "Açıköğretim Fakültesi" ile henüz beş yıl gibi yakın geçmişte uygulamaya konulan "Açık Lise" uygulamaları olarak gerçekleştirilmiştir. Uzaktan eğitim günümüz toplumsal yapısı ve gereksinimleri de dikkate alınarak yapılacak yeni düzenlemelerle ve çağdaş yöntemlerle Türk eğitim sorunlarının üstesinden gelinmesinde daha verimli hale getirilebilir. Çalışmada, yapılacak bu düzenlemelerle iyi sonuçlar elde edilebilmesi için karşılaşılan sorunlar belirli başlıklar altında gruplandırılmış ve bu sorunlara ilişkin çözüm yolları bir öneriler dizisi şeklinde verilmiştir.

### **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TELEVİZYON DERS PROGRAMLARINI İZLEME ETKİNLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

**118 GÜLTEKİN,** Bilgi. Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Televizyon Ders Programlarını İzleme Etkinliklerinin Değerlendirilmesi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1989, Eskişehir, Türkiye.

Bu tez çalışmasında, Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin, Açıköğretim Fakültesi tarafından hazırlanan televizyon eğitim programlarını izleme öncesi, izleme sırası ve izleme sonrasında gerçekleştirdikleri etkinliklerin neler olduğu sorusuna yanıtlar aranmaktadır.

Yapılan araştırmanın sonuçlarına göre; öğrencilerin, TV programlarını izlemenin bilincinde oldukları ancak TV programlarını izleyen öğrenci oranının çeşitli nedenlere bağlı olarak beklenenden az olduğu belirtilmektedir.

TV programlarını izleyenler, izlemede uyulması gereken koşullara genellikle uymamaktadırlar. Bulguların ilgili kişi, kurum ve birimlerce dikkate alınmasıyla öğrencilerin TV ders programlarını düzenli ve gerektiği gibi izleme ortam ve oranları daha da arttırılabilir önerilerine yer verilmektedir.

**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ TELEVİZYON  
DERSLERİNİN NİTELİĞİ VE KİTAPLARLA  
İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

- 119 GÜNAY**, Aysel, Açıköğretim Fakültesi Televizyon Derslerinin Niteliği ve Kitaplarla İlişkisi Üzerine Bir Araştırma. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1990, Eskişehir, Türkiye.

Bu tez çalışması dört bölümden oluşmaktadır. Çalışmada, toplumda değişen ve gelişen koşullara bağlı olarak, eğitimde televizyon kullanımının değişik yöntemleri ortaya konulmuş, eğitim aracı olarak televizyonun üstünlükleri, televizyon eğitim programlarının izleyiciye ulaştırılması, eğitim program türleri, iyi bir televizyon eğitim programının özellikleri ve Açıköğretim Fakültesi ve Açıköğretim Fakültesi'nin sunduğu uzaktan eğitim sisteminde televizyonun yeri ve önemine ilişkin bilgiler verilmektedir.

Açıköğretim Fakültesi uzaktan eğitim uygulamasında kullanılan televizyon ders programlarının, sahip olması gereken özellikleri ne ölçüde taşıdıkları ve ders kitaplarıyla olan ilişkisi sorun olarak ele alınmaktadır.

**UZAKTAN ÖĞRETİM KURUMLARINDA HALKLA  
İLİŞKİLER ETKİNLİKLERİ VE UYGULAMA BOYUTLARI**

- 120 GÜNAY**, Aysel, Uzaktan Öğretim Kurumlarında Halkla İlişkiler Etkinlikleri ve Uygulama Boyutları. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 2001, Konya, Türkiye.

Anadolu Üniversitesi'nin uzaktan eğitim hizmetini Türkiye koşulları içinde eğitim problemlerine bir çözüm, bir alternatif olarak uygulamaya sunduğu ve 1982 yılından bu yana yaşadığı gelişim, çeşitli konularda yaşadığı sıkıntılar pek çok araştırmaya konu olmuştur. Bu çalışmada da Açıköğretim sistemine toplumun bakışını, etkilerini ve öğrencisine destek hizmet sunması etkinliklerinden hareketle ne tür halkla ilişkiler etkinliklerine yer verdiği ve ne tür etkinliklere gereksinim olduğu ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışmada literatür tarama, kuramsal temel oluşturma ve araştırmacının gözlem, deneyim ve görüşmelerine dayanarak

geliştirdiği gereklilik sıralamaları ile Açıköğretim'in bugüne dek ele alınmamış bir yönüne açıklık getirilmeye çalışılmıştır.

Çalışmanın birinci bölümünde eğitim ortamı olarak geleneksel eğitim ve uzaktan eğitim kavramları ele alınmış, eğitimin kavram, kapsam ve işlevi ile uzaktan eğitim kavramı, Dünya'da ve Türkiye'de uzaktan eğitimin gelişimi özetlenmiştir. Yine bu bölümde uzaktan eğitim kurumlarının örgüt yapıları ve uzaktan eğitimde kullanılan ortamlara açıklık getirilmiştir. Toplum ve örgüt yaşamında bir iletişim ortamı olarak halkla ilişkiler süreci ve etkinliklerinin ele alındığı ikinci bölümde; halkla ilişkilerin tanımı, önemi ve temel özellikleri ile halkla ilişkiler süreci anlatılmış, halkla ilişkilerde kullanılan araç ve iletişim ortamları ve halkla ilişkilerde önemli bir boyut olarak kurum kimliği ve imajı açıklanmıştır.

Uzaktan eğitim kurumlarında halkla ilişkiler etkinliklerine temel oluşturmak amacıyla genel olarak eğitim kurumlarının örgüt yapısı ve kurumlarda halkla ilişkiler etkinliklerinin yönü ve boyutu ayrıntılarıyla üçüncü bölümde ele alınmış, eğitim kurumlarının hedef kitlelerine bu bölümde yer verilmiştir. Başta öğrenci olmak üzere, yöneticiler, eğitimciler, aileler, mezunlar ve çalışan personelin iç hedef kitle, bölge ve ülke halkı diğer eğitim kurumları, merkez örgütü, basın yayın kuruluşları, baskı grupları ve diğer kuruluşlar olarak, dış hedef kitlenin özelliklerine ve etkilerine değinilmiştir.

Araştırmanın dördüncü bölümünde ise Anadolu Üniversitesi Açıköğretim sistemi, öğrenci bilgileri, uzaktan eğitim fakültelerinin örgütsel yapıları, eğitim hizmet programları ve eğitim ortamlarına yer verilmiş, halkla ilişkiler etkinlikleri olarak öğrenci hizmet bürolarından, bilgisayar destekli eğitim laboratuvarlarından, kurum içi iletişim aracı olarak gazeteden, diğer basılı materyallerden, iletişim merkezinden, İnternet ve haber grubundan, deneme sınavlarından, haber programından, video konferans merkezinden, fuar, eğitim sergilerinden, tanıtım gezilerinden ve mezuniyet töreninden söz edilmiştir. Daha sonra ise araştırmacının görüş ve düşünceleri doğrultusunda gereklilikler tartışılmıştır.

### **A CENTRALIZED CAI MODEL FOR DISTANCE EDUCATION IN OEF**

- 121 GÜNEŞ, Ali.** "A Centralized CAI Model for Distance Education in OEF", Presented paper at **Seminar ADCIS held by Association of Computer Based Instructional System.** 5p, 7-10 November, 1988, Pennsylvania, USA.

Eskişehir Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi 130.000 öğrencisiyle önde gelen önemli fakültelerden biridir. Açıköğretim Fakültesinde basılı malzemeler (ders kitapları), televizyon, radyo ders programları ve yüzyüze danışmanlık hizmetleri bileşenlerinden oluşan öğretim yöntemi uygulanmaktadır. Daha sonraları sisteme video ile eğitim ile bilgisayar destekli eğitim bileşenleri girmiştir. Bu çalışma, danışmanlık hizmetlerini yürüten öğretim üyeleri ile eğitimcilere Uzaktan Eğitim yönteminde merkezileştirilmiş komputer tabanlı eğitim olanakları konusundaki düşünceler ile AÖF için yeni bir eğitim bileşeni olabilecek bir proje önermektedir.

Çalışmada sonuç olarak; televizyon-radyo ve basılı malzemelerden öğrenilenlerin ölçülmesinde bu yöntemin sağlıklı yansıma işlevini yerine getireceği, çok geniş bir soru bankası oluşturacağı, öğrencilerin sınav hizmetlerinin bugünkü işleyişten farklı bir konumda işleneceğini, öğrencilerin neyi, niçin yanlış yaptıklarını öğrenecekleri belirtilmektedir. Bu tür öğrenme yönteminde öğrenci ve öğretmenin daha aktif katılımlı bir öğrenme sürecine dahil olacağı belirtilmiştir.

### **KURULUŞUNUN 10. YILINDA AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ'NİN BİLGİSAYAR GEREKSİNMESİNDEKİ GELİŞMELER VE YENİ OLANAKLAR**

- 123 GÜNEŞ, Ali.** Kuruluşunun 10. Yılında Açıköğretim Fakültesi'nin Bilgisayar Gereksinmesindeki Gelişmeler ve Yeni Olanaklar. **Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları**, Yayın No. 663/326, 1992, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışma Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin (AÖF) kuruluşunun 10. yılı nedeniyle yapılmıştır. Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öncelikle AÖF'ün kuruluşu, öğeleri ve gelişimi ele alınmıştır. Bu bölümde 1982-1991 yılları arasında AÖF'de açılan programlar hakkında bilgiler verilmiş, bu arada aynı dönemde

Anadolu Üniversitesi Bilgisayar Araştırma ve Uygulama Merkezi'ndeki (AÜBAUM) gelişmeler ile AÖF'ün bilgisayar yükü ortaya konulmuştur. İkinci bölümde AÖF'ün bilgisayar gereksinimi üzerinde durulmuştur. Bu bölümde ele alınan bilgisayar gereksinimi, yeni kayıt işleri, kayıt yenileme işleri, öğrenci-not işleri, sınav işleri, büro hizmetleri ve danışmanlık hizmetleri adı altında ayrı ayrı incelenmiştir.

Üçüncü bölümde, AÖF'ün bilgisayar gereksiniminde ve uygulamada karşılaşılan sorunlar ile bunların çözüm yolları üzerinde durulmuştur.

Çalışmada üç sorun belirlenmiştir. Bunlardan birincisi elde varolan donanım yetersizliğinden kaynaklanan sorunlardır. İkinci sorun, öğrenci sayısının artmasından kaynaklanan uygulama sorunlarıdır. Üçüncü sorun ise; öğrencilerin genel başarı düzeylerinin düşük olmasından kaynaklanan sorunlardır. Çalışmada her sorun grubu için ayrı ayrı çözüm önerilerinde bulunulmuştur. Tüm çözüm önerilerindeki ortak nokta, AÖF'de daha fazla miktarda bilgisayar ve iletişim araçlarının kullanımıdır.

#### **UZAKTAN EĞİTİMDE BİLGİSAYAR DESTEKLİ EĞİTİMİ DESTEKLEYİCİ BASILI MATERYALLER**

**124 GÜRCAN, H. İbrahim., Ruşen YILMAZ.** "Uzaktan Eğitimde Bilgisayar Destekli Eğitimi Destekleyici Basılı Materyaller", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 287-296, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Anadolu Üniversitesi AÖF BDE Birimi, AÖF öğrencileri için Bilgisayar Destekli Akademik Danışmanlık hizmetlerine yönelik ders yazılımları üretmektedir. Birimde ayrıca ders yazılımlarını destekleyici basılı materyallerin eğitsel, görsel ve teknik düzenlemelerine yönelik çalışmalar da sürmektedir. Bu çalışmada AÖF BDE Birimi tarafından üretilen ders yazılımlarını destekleyici basılı materyallerin eğitsel, görsel ve teknik nitelikleri incelenmektedir. Uzaktan eğitime yönelik hazırlanan bilgisayar destekli eğitim yazılımlarının etkinliğini artırmaya yönelik bu çalışmada;

proje öncesi hazırlanan materyaller



proje sırasında hazırlanan materyaller

proje sonrasında hazırlanan materyaller ele alınmaktadır.

Bu materyallerin nitelikleri değerlendirilmekte ve Açıköğretim Fakültesi Bilgisayar Destekli Akademik Danışmanlık Projesi örneği üzerinde durulmaktadır.

#### **UZAKTAN EĞİTİMDE BASILI MATERYALLERİN YAYIMI: AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖĞRNEĞİ**

**125 GÜRCAN, H. İbrahim., Ruşen YILMAZ.** “Uzaktan Eğitimde Basılı Materyallerin Yayımı: Açıköğretim Fakültesi Örneği”, **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 297-303, 12-15 Kasım, 1996, Ankara, Türkiye.

Uzaktan Eğitimde basılı materyaller, öğretim sürecinin temelini oluşturmaktadır. Basılı materyallerin yayımı, yazarların bulunması, eserlerin yazdırılması, editörlük, basımı ve öğrencilere ulaşmasını kapsayan bir süreçtir. Çalışmada:

Uzaktan Eğitimde basılı materyallerin yayımlanması aşamaları.

Yazar ve editörlerin materyal hazırlamaya ilişkin görüşleri.

Hazırlık aşamasındaki işlemler.

Malzeme seçimi, baskı adedi ve süresi ile ilgili yapılan planlamalar belirlenmektedir.

Bu aşamaların Açıköğretim Fakültesi tarafından uygulanması, bu uygulamada yaşanan sorunlar incelenmekte ve çözüm önerileri geliştirilmektedir.

**UZAKTAN EĞİTİM MATERYALLERİNDE  
TELİF HAKLARI VE AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİNDE  
UYGULAMA ÖRNEKLERİ**

- 126 GÜRCAN, H. İbrahim., Aydın Ziya ÖZGÜR.** “Uzaktan Eğitim Materyallerinde Telif Hakları ve Açıköğretim Fakültesinde Uygulama Örnekleri,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Uzaktan eğitimde bilginin üretilme ve yayılma hızını arttırabilmek, eserleri ortaya koyan yaratıcıların yaratıcılıklarını korumak, sadece telif hakkı kanunlarının etkili ve verimli biçimde uygulanmasını sağlamakla mümkündür. Telif hakları ile ilgili mevzuat ülkenin sosyal, ekonomik ve politik yapısının yanında gelişen iletişim teknolojilerine göre kendini yenilemek durumundadır. Bu çalışmada uzaktan eğitimde öğretim materyallerinin (kitap, TV eğitim programı, radyo programı, CD-ROM, soru kitapçığı gibi) telif hakkı düzenlemelerinin nasıl gerçekleştiği varolan mevzuatlar çerçevesinde incelenmektedir.

**3-D COMPUTER ANIMATION  
PRODUCTION PROCESS ON DISTANCE EDUCATION  
PROGRAMS THROUGH TELEVISION: ANADOLU  
UNIVERSITY OEF MODEL**

- 127 GURSAC, Yucel.** “3-D Computer Animation Production Process On Distance Education Programs Through Television: Anadolu University OEF (The Open Educational Faculty) Model”, **TOJDE-Turkish Journal of Distance Education.** Vol: 2, Number: 2, Anadolu University, 2001, Eskişehir, Turkey.

Anadolu Üniversitesi, uzaktan öğretim yayınlarına 1982-1983 yılında başlamıştır. Televizyon eğitim programlarında, animasyon departmanının oluşturulduğu 1989 yılından itibaren, 3-D animasyon tekniğinden yararlanılmaya başlanmıştır.

Elektronik Grafik adı altında oluşturulan animasyon bölümünün kuruluş amacı; teknolojik gelişmeyle birlikte yaygınlaşan 3-D

animasyon tekniğinin üretim ve anlatım olanaklarından televizyon eğitim programları yapımında da yararlanmaktadır.

Bu çalışmada amaç; Açıköğretim Fakültesi TV eğitim programlarında uygulamaları gerçekleştirilen 3-D bilgisayar animasyon tekniği ve olanaklarından nerede ve nasıl yararlanıldığını, animasyonun AÖF’de gerçekleştirilen TV eğitim programlarının yapım sürecindeki yerini ve hangi üretim aşamalarından geçerek uygulamaya konulduğunu belirlemektir.

### **UZAKTAN ÖĞRETİMDE TELEVİZYON VE TELEVİZYON ÖĞRETMENLİĞİ**

- 128 GÜRSES**, Nedim., Mediha **SAĞLIK**, Emine **DEMİRAY**, Serap **ÖZTÜRK**, Aydın Ziya **ÖZGÜR**. “Uzaktan Öğretimde Televizyon ve Televizyon Öğretmenliği”, **Türkiye II. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, ss.208-219, 4-8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.

Çalışmada, uzaktan öğretimde televizyonun önemi ve televizyon programlarında başarıyı etkileyen önemli bir faktör olan televizyon öğretmeninin özellikleri ile programdaki rolünün vurgulanması amaçlanmaktadır. Bu amaçla, Açıköğretim Fakültesi’ndeki televizyon öğretmenlerinin kendi uzmanlık alanlarında hazırladıkları metinlerin sunuş aşamasındaki performansları, belirlenen ölçütler doğrultusunda içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir.

### **DIE GEGENWARTIGE ENTWICKLUNG DES BILDUNGSWESENST IN DER TÜRKEI**

- 129 HAKAN**, Ayhan. **Die Gegenwartige Entwicklung Des Bildungswesenst in Der Türkei**. Deutsches Institut Für Fernstudien An Der Universität Tübingen, 168s, 1986, Tübingen, Germany.

Almanya’daki Tübingen Üniversitesi’nin Uzaktan Eğitim Enstitüsü’nde (DIFF) gerçekleştirilen ve uzaktan eğitim yöntemine göre hazırlanan bu çalışma, Almanya’da Türk çocuklarının eğitime katılan eğitimcilere Türk eğitimindeki çağdaş gelişmeleri tanıtmak amacıyla hazırlanmıştır.

## **EĞİTİM ÖNLİSANS PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

**130 HAKAN, Ayhan. Eğitim Önlisans Programının Değerlendirilmesi.** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, No. 363/146, 1991, Eskişehir, Türkiye.

Alan uygulamasını içeren bu çalışmada, ortaöğretimli ilkokul öğretmenlerine yönelik Uzaktan Eğitim yöntemi uygulanan Önlisans Eğitim Programının bir değerlendirmesi yapılmaktadır. Çalışma sekiz bölümden oluşmaktadır. Cumhuriyet dönemi ilkokul öğretmen yetiştirme programlarını irdeleyen giriş bölümünden başka, hazırlanan öğretim programı, uygulanan organizasyon, programın değerlendirilmesi, bulgu, yorum, başarı değerlendirmesi ve öneriler yer almaktadır. Programa katılan öğretmenlere uygulanan anketten elde edilen bulgular değerlendirilmiş ve bu değerlendirme sonunda:

Programın geniş bir genel kültür ve meslek bilgisi kazandırdığı

Daha üst öğrenim düzeyi için olanak tanıdığı

Programda kullanılan eğitim-öğretim materyallerinin öğrenmeyi kolaylaştırdığı

Programdaki derslerin programın amaçlarını gerçekleştirdiği

Kıdemi daha yüksek öğretmenlerin yeni öğretmenlerden daha başarılı olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmacı, çalışmanın sonunda;

İleride bu kitleye lisans tamamlama olanağının verilmesi

Hizmet-içi eğitim uygulamalarına yer verilmesi

İlk ve ortaöğretimin yöneticilerine ve yönetici adaylarına "Yöneticilik Sertifika Programları" düzenlenmesi şeklinde önerilere yer vermiştir.

### **EĞİTİM ÖNLİSANS PROGRAMI VE UYGULAMASI**

- 131 HAKAN, Ayhan.**"Eğitim Önlisans Programı ve Uygulaması", **Eğitim Bilimleri I. Ulusal Kongresi.** Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayın No: 165, 1991, Ankara, Türkiye.

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesince düzenlenen Eğitim Bilimleri 1.Ulusal Kongresi'ne sunulan bu bildiride, ilköğretim öğretmenlerine yönelik olarak uygulanan ön lisans eğitim programı ayrıntılı bir biçimde anlatılmaktadır.

### **BRANŞ ÖĞRETMENLERİ LİSANS TAMAMLAMA PROGRAMLARI**

- 132 HAKAN, Ayhan.** "Branş Öğretmenleri Lisans Tamamlama Programları", **Kurgu.** Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No. 465/211, ss. 543-569, 1991, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmada da Türkiye'de görev yapan yaklaşık doksanbin ortaöğretim öğretmeni için hazırlanan lisans tamamlama programları tanıtılmaktadır. Ayrıca çalışma; uygulamaya yönelik bilgileri de içermektedir.

### **AÇIKÖĞRETİM YAYIN KATOLOĞU**

- 133 HAKAN, Ayhan, Kazım SEZGİN, Mehmet GÜLTEKİN ve Selma OZCUBAY.** **Açıköğretim Yayın Kataloğu.** Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 914/493, 383s, 1996, Eskişehir, Türkiye.

Türkiye'de Açıköğretim sistemi içinde kırk ayrı dalda öğretim yapılmaktadır. Uzaktan Eğitim sisteminin önemli eğitim bileşenlerinden olan basılı ders materyalleri, geleneksel eğitim sisteminde kullanılan kitap ya da ders notlarından daha farklı bir teknikle hazırlanmaktadır.

Açıköğretimde uygulanan radyo ve televizyon programlarına koşut olmak üzere 1983-1996 yılları arasında 359 farklı ders kitabı hazırlanmıştır. Bu kitapların hazırlanmasında 373 editör ve 996 yazar görev yapmıştır.

Bu katalogda Açıköğretim ders kitaplarının açılan programlar bazında sistematik bir biçimde ünite sayıları, yazarları, editörleri ve içerikleri Türkçe olarak özetlenmiştir. Bu sistematik içerisinde, her kitabın tanıtımı yanı sıra bir bölüm de o kitaba ilişkin televizyon ders programlarına ayrılmış ve bu bölümlere ders programlarının yapım bilgileri de eklenmiştir.

### **UZAKTAN ÖĞRETİMDE ÜNİTE YAZIMI**

- 134 HAKAN, Ayhan.** "Uzaktan Öğretimde Ünite Yazımı", **Açıköğretim Fakültesi Dergisi.** Anadolu Üniversitesi Yayınları Yayın No: 912/492, C. 2, S. 1, ss. 1-13, Bahar 1996, Eskişehir, Türkiye.

Uzaktan Eğitim için basılı ders materyali hazırlamada editör ve yazarların işlevlerinin incelendiği bu çalışmada, uzaktan öğretim yöntemlerinin en temel eğitim bileşeni olarak basılı ders materyallerinden kitap ya da bu kitaplarda yer alan ünite yazımı sırasındaki aşamalar ile ünite yazımı ile ilgili olarak uyulması ve dikkat edilmesi gereken noktalar ile organizasyon yapısı incelenmektedir.

### **İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ LİSANS TAMAMLAMA PROGRAMI**

- 135 HAKAN, Ayhan., Ersan SÖZER ve Mehmet GÜLTEKİN.** "İlkokul Öğretmenleri Lisans Tamamlama Programı", **Açıköğretim Fakültesi Dergisi.** Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No:912/492, C. 2, S.1, ss. 14-40, Bahar 1996, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmada, İlkokul öğretmenlerinin lisans tamamlama programlarına katılan kitlenin yapısı. lisans tamamlama programlarının yapısı, işleyişi ve lisans tamamlama programları ile bu programlardaki dersler, kitaplar ve görsel işitsel öğretim materyallerinin tanıtımı yer almaktadır.

### **BATI AVRUPA AÇIKÖĞRETİM PROGRAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 136 HAKAN, Ayhan. Batı Avrupa Açıköğretim Programlarının Değerlendirilmesi.** Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 915/494, 1996, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmada; Açıköğretim Fakültesi tarafından, Batı Avrupa ülkelerinde yaşayan Türk vatandaşlarına yönelik olarak uygulanan Açıköğretim programları, bu programların kapsamaları, sistemin işleyişi ile ilgili bilgiler yanında öğrenci ve mezunların eğilimleri de incelenmektedir. Eğilimlerin yanı sıra, programın amaçları, içeriği, öğretim süreçleri, bu programa kayıtlı öğrencilerin sistemden beklentileri, yine öğrenci bakışı açısından sistemin işleyişinde karşılaşılan sorunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir.

### **BATI AVRUPA AÇIKÖĞRETİM PROGRAMLARI**

- 137 HAKAN, Ayhan. "Batı Avrupa Açıköğretim Programları", Açıköğretim Fakültesi Dergisi.** Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 983/549, C.2, S.2, ss.1-18, Kış 1996, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmada da Batı Avrupa ülkelerindeki Türk vatandaşlarına yönelik olarak uygulanan Açıköğretim programlarının işleyiş ve verimliliğine ilişkin yapılan araştırmanın sonuçları yer almaktadır. Araştırma sonuçları Programların amaçları, kitapların içeriği, Akademik danışmanlık ve çalışma yöntemi, video kasetler, sınav değerlendirilmesi ve başarı değerlendirmesi başlıkları altında incelenmiştir. Daha sonra bu bulgulara dayanılarak önerilere yer verilmiştir.

### **FERNSTUDIUM IN DER TÜRKEI**

- 138 HAKAN, Ayhan ve Mustafa SAĞLAM. "Fernstudium in der Türkei", TABO-Aktuell.** Verinzeitschrift der Türkischen zu Akademiker Bochum, No.6 Januar,1997, Germany.

Türkiye'de Açıköğretim Fakültesi uygulamasının çeşitli boyutlarının incelendiği bu çalışma, Almanca olarak, Alman okur ve araştırmacılara yönelik olarak hazırlanmıştır.

**THE STATE OF THE ART OF DISTANCE EDUCATION IN  
EUROPE AS REPRESENTED IN PRE-CONFERENCE  
SURVEY**

- 139 HARRY, Keith.**"The State of the Art of Distance Education in Europe as Represented in Pre-Conference Survey", **Proceedings of the ICDE European Conference on Distance Education.** May 2-5 1990, at the Technical University of Budapest, pp. 33-35, 1990, Budapest, Hungary.

Uluslararası Uzaktan Eğitim Örgütü ICDE'nin Dökümantasyon Merkezi Başkanı olan K. Harry yukarıda künyesi verilen seminere hazırlamış olduğu çalışmasında, kendisi tarafından yürütülen alan araştırması projesinden elde ettiği sonuçları sergileyerek tartışmaktadır.

Harry, uzaktan eğitim uygulamalarına yer veren Türkiye ve diğer Avrupa Ülkelerindeki uzaktan eğitim kurumlarının yapılarını incelemiş; bu uzaktan eğitim kurum ve kuruluşlarını; yönetim yapısı, finans boyutu, hizmet verdiği program ve alanlar, öğrenci sayıları, sistemde kullandıkları ya da ağırlık verdikleri eğitim bileşenleri ve kurumların sahip olduğu teknik donanımları açılarından sınıflandırmıştır.

Araştırma sonucunda, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'ni, Avrupa'nın sahip olduğu uzaktan eğitim kurumları arasında öğrenci sayısı açısından en büyük uzaktan öğretim kuruluşu bağlamında değerlendirmiştir.

**DISTANCE EDUCATION IN EUROPE: A SURVEY**

- 140 HARRY, Keith.** Distance Education in Europe: A Survey, presented paper at **Budapest Platform Conference.** Prauge, Chechoslovakia, pp. 66-67, ICDL, 1991, Open University, Milton Keynes, UK.

Yazar çalışmasında, Avrupa'daki uzaktan eğitim kurumlarının özelliklerini daha önce 1990'da bu kurumlara uyguladığı anketten elde ettiği bilgiler doğrultusunda kategorize ederek, bir bütünlük içerisinde sunmuştur. Yazarın bu çalışması Avrupa'daki uzaktan eğitim kuruluşları ile ilgili olarak genel bilgiler vermektedir ve 66. ile 67. sayfalarda Türkiye'den, diğer bir deyişle Açıköğretim'den söz etmektedir.



## **TURKEY: HOME OF THE WORLDS LARGEST STUDENT BODY**

- 141 HOLBROOK, Deborah.** "Turkey: Home of the Worlds Largest Student Body", **Distance Educator Report**. Published by the International Monetary Fund, February 15, 2002, USA. (<http://www.distance-educator.com>)

1998-1999 öğretim yılında Anadolu Üniversitesi'nde 18 ayrı programa 650.000 öğrenci kayıtlı bulunmaktadır. Bu sırada Dünya Bankası Anadolu Üniversitesi'ni dünyanın en büyük üniversitesi ilan etmiştir. 1998 yılından itibaren yüz yüze, canlı öğretmen ve öğrenci etkileşimini sağlayan video konferans yayını Ankara stüdyolarından gerçekleşmiştir. Ocak 1999'da uydu yolu ile doğrudan Internet, elektronik posta ve faks bağlantıları ile soru ve cevap şeklinde öğrenci ve öğretmen etkileşimi gerçekleştirilmiştir.

Geleceğe ilişkin planlamalarda TV yayınlarının kapasitesinin artırılması, daha fazla video konferans gerçekleştirilmesi ve okul öncesi öğretmen yetiştirme sisteminin kurulması yer almaktadır. Anadolu Üniversitesi ulaşılabilirliği ve esnekliği geliştirmek için daha fazla bilgisayar destekli iletişim teknolojisi olanaklarını, elektronik sınıfları ve daha fazla öğretim materyalleri ve yabancı uzmanları da çalıştırarak gelişimine devam etmektedir.

## **DIFUSION OF DISTANCE EDUCATION IN TURKISH HIGHER EDUCATION**

- 143 İŞMAN, Aytekin.** "Difusion of Distance Education in Turkish Higher Education", **Educational Technology Research and Development**. Vol. 45, Number 2, pp.124-128, 1997, USA.

İşman bu makalede genel çizgilerle, çağın eğitim yöntemlerinden olan ve geleneksel eğitimin tıkandığı noktalarda kitle iletişim araç ve teknolojisinin devreye sokularak işlevselliği sağlanan uzaktan eğitim yönteminin Türk eğitim sistemi içerisinde yaygınlaşmasını irdelemektedir.

Bu irdeleme yapılırken çalışmanın çerçevesi, özellikle uzaktan eğitim yönteminde giderek yaygınlaşan iletişim kanallarının yayılması, uzaktan eğitimin kısa sürede yaygınlaşması, toplumsal bir sistem olarak uzaktan eğitimin yayılması, Türk uzaktan eğitim sisteminin sınırlılıkları olarak belirlenmiştir.

## **UZAKTAN EĞİTİM GENEL TANIMI TÜRKİYE'DEKİ GELİŞİMİ VE PROJE DEĞERLENDİRMELERİ**

- 144 İŞMAN, Aytekin. Uzaktan Eğitim Genel Tanımı Türkiye'deki Gelişimi ve Proje Değerlendirmeleri.** Değişim Yayınları, 127s, 1998, Adapazarı, Türkiye.

Bu kitapta uzaktan eğitimin tanımı, uygulama modelleri, Türkiye'deki tarihsel gelişimi ve proje değerlendirmeleri üzerinde durulmaktadır. Uzaktan eğitimin Türkiye'deki gelişim evrelerinin konu edildiği bölümde, Açıköğretim Fakültesi'nin tarihçesine de yer verilmiştir.

## **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ AKADEMİK DANIŞMANLIK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİLERİN BAŞARISI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI**

- 145 KARA, Erdal. Açıköğretim Fakültesi Akademik Danışmanlık Hizmetlerinin Öğrencilerin Başarısı Üzerindeki Etkisinin Araştırılması.** Anadolu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1998, Eskişehir, Türkiye

Akademik danışmanlık hizmetleri, uzaktan eğitim sistemlerinin en önemli eğitim bileşenlerinden biridir. Bu eğitim bileşeni, Türkiye gibi uzaktan öğretim uygulamaları için daha da ayrıcalıklı bir önem taşımaktadır.

Bu tez çalışması ile Anadolu üniversitesi Açıköğretim Fakültesi tarafından 55 merkezde uygulanan akademik danışmanlık hizmetlerinin öğrencilerin başarısı üzerindeki etkileri araştırılmak istenmiştir. Araştırmada kullanılan istatistiksel teknik, varyans analizidir. Araştırmada varyans analizi ile akademik danışmanlık derslerine katılım ve akademik danışmanlık merkezi özelliğinin başarı üzerindeki etkileri her ders için ayrı ayrı araştırılmıştır.

Çalışmada sırasıyla eğitim sistemleri, uzaktan eğitim, uzaktan eğitimde akademik danışmanlık kavramları açıklanmıştır. Daha sonra akademik danışmanlık hizmetlerinin öğrencilerin başarıları üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak üzere, araştırmanın yapısına en uygun teknik olarak varyans analiz yöntemi ayrıntılı incelenmiş ve son bölümde de, verilere varyans analizi uygulanmış ve elde edilen sonuçlara yer verilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre; araştırma yapılan derslerin hepsinde katılımın olumlu etkileri olduğu görülmüştür. Matematik dersi

dışında, danışmanlık merkezi özelliğinin başarı üzerinde farklı etkileri olmadığı ortaya çıkmıştır. 1. sınıf derslerinde genel başarı düzeyi 2. sınıf derslerine göre daha düşük çıkmıştır. 1. sınıf derslerinde ise Genel Matematik dersinde genel başarı düzeyi İktisada Giriş dersine göre daha düşük olmasına karşın, Genel Matematik dersinde akademik danışmanlık derslerine katılan öğrencilerle, katılmayan öğrenciler arasındaki başarı farklılığı İktisada Giriş dersine göre daha fazladır. 2. sınıf derslerinden İstatistik dersindeki genel başarı düzeyi Muhasebe Uygulamaları dersine göre daha yüksektir. İstatistik dersinde akademik danışmanlık derslerine katılan öğrencilerle, katılmayan öğrenciler arasındaki başarı farklılığı Muhasebe Uygulamaları dersine göre daha fazladır. Bu sonuçlar, sayısal derslerde akademik danışmanlık uygulamalarının daha etkin olduğunu göstermektedir.

#### **AÖF'DE ALMANCA DİL PROGRAMLARI**

- 146 KARTAL, Bilhan.** “AÖF’de Almanca Dil Programları”, **Tagungsbeitraege des V. Türkischen Germanistik Symposiums-Ulusal V. Germanistik Kongresi Bildiri Kitapçığı.** Anadolu Yayınları, ss.233-245, 1-2 Haziran 1995, Eskişehir, Türkiye.

Bildiride, Açıköğretim Fakültesinin yürüttüğü İngilizce, Almanca ve Fransızca yabancı dil programları ile İngilizce, Almanca ve Fransızca öğretmenlerine yönelik olarak düzenlenen Lisans Tamamlama Programlarının organizasyonu ve eğitim ortamlarının hazırlanma süreçlerinin değerlendirilmesi yer almaktadır.

#### **HAGEN UZAKTAN ÖĞRETİM ÜNİVERSİTESİ VE TÜRK UZAKTAN ÖĞRETİM SİSTEMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

- 147 KARTAL, Bilhan.** “Hagen Uzaktan Öğretim Üniversitesi ve Türk Uzaktan Öğretim Sistemi Açısından Değerlendirilmesi,” **Türkiye II. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumu Bildirileri.** Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), Uzaktan Eğitim Vakfı, ss.208-220, 4-8 Mayıs 1998, Ankara, Türkiye.

Günümüzde uzaktan öğretim uygulamaları yeni bir döneme geçiş sürecindedir. Uzaktan öğretim alanında ya da çağdaş yorumu ile, açık

uzaktan öğretim alanında bireysel özelliklerin ve çalışma alanlarının göz önüne alınmasını gerektiren ve eğitimde kaliteyi sorgulayan değişik beklentiler söz konusudur. Gittikçe artan bu eğitim talebi ve bütün eğitim alanlarında yeni teknolojilerin kullanılmasına yönelik yapılan çalışmalar uzaktan öğretime ivme kazandırmakta, sonuçta uzaktan öğretim sistemini yeniden yapılanmaya zorlamaktadır.

Yeniden yapılanma sürecinde bulunan uzaktan eğitim üniversitelerine örnek oluşturan Alman Hagen Uzaktan Öğretim Üniversitesi, uzaktan öğretim sistemini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapan birimleri ve bireysel özelliklerin, çalışma alanlarının ve çalışma koşullarının göz önünde bulundurulduğu öğretim seçenekleri ile Almanya'da ve birçok ülkede programlarını çağdaş açık uzaktan öğretim sistemi doğrultusunda yürüten bir kurumdur. Türkiye'de, Batı Avrupa ülkelerinde ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde geniş bir kitleye yükseköğretim düzeyinde uzaktan öğretim hizmeti veren Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ise kayıtlı sayısı ile en büyük uzaktan eğitim üniversiteleri arasında yer almaktadır.

Makalede evrensel uzaktan eğitim boyutları kapsamında günümüzde Alman uzaktan eğitim sisteminde etkin olan kurum ve kuruluşlar incelenmiştir.

Bu çalışmanın amacı, Hagen uzaktan öğretim sisteminden yola çıkarak Açıköğretim sisteminde gerçekleştirilebilecek olası uygulamalara dikkat çekmektir.

## UZAKTAN EĞİTİMDE YABANCI DİL PROGRAMLARI VE AÖF UYGULAMASI

- 148 KARTAL**, Bilhan. “Uzaktan Eğitimde Yabancı Dil Programları ve AÖF Uygulaması”, **Uzaktan Eğitim**. UZEV Yayınları, ss.43-54, 1998 Yaz/1999 Kış, Ankara, Türkiye.

Yabancı dil eğitimi, giderek işlevsel değeri yüksek bir dil kullanımı kazandırmaya yönelmektedir. Bunun bir nedeni de bilim ve teknolojide yaşanan gelişmelerin çalışma yaşamında kimi değişikliklere yol açmasıdır. Amaçlandığı biçimde bir işlevsel dil kullanımını kazandırmaya yönelik eğitim programı öncelikle hedef kitlenin özelliklerini ve beklentilerini dikkate almalıdır.

Bugün uzaktan öğretim uygulamaları yeni bir döneme geçiş sürecindedir. Uzaktan öğretim ya da çağdaş yorumu ile, açık uzaktan öğretim alanında bireysel özelliklerin ve çalışma alanlarının göz önüne alınmasını gerektiren ve eğitimde kaliteyi sorgulayan değişik beklentiler söz konusudur. Gittikçe artan bu eğitim talebi ve bütün eğitim alanlarında yeni teknolojilerin kullanılmasına yönelik yapılan çalışmalar uzaktan öğretime ivme kazandırmakta, sonuçta uzaktan öğretim sistemini yeniden yapılanmaya zorlamaktadır.

AÖF’ün yürüttüğü programların geliştirilebilmesi ve daha etkin yeni programların hazırlanabilmesi için programlarla ilgili öğelerin ve programlara kayıtlı öğrencilerin tutumlarının incelenmesi gerekmektedir. Önemli bir süreç olan değerlendirme, programlar ve hedef kitle yararına etkin karar vermede kullanılabilecek bilgileri ortaya çıkarır. Bu da programların hazırlanma sürecinde etkin rol oynayan ekibe, yani proje koordinatörlerine, editör ve yazarlara, grafikerlere, yapımcı-yönetmenlere, senaryo yazarlarına, moderatörlere, radyo programcılarına, radyo programı senaryo yazarlarına, yaratıcı meslek alanlarında kendilerini geliştirmeleri yönünden olumlu katkıda bulunacaktır.

Değerlendirme süreci, niteliği artan AÖF yabancı dil programları kanalıyla hedef kitlenin daha nitelikli bir eğitim alması sağlanacağı için büyük önem taşımaktadır.

Bu makalede, değinilen konuların ışığında, Açıköğretim Fakültesinin 1982 yılından bu yana uyguladığı yabancı dil programları evrensel ve ulusal boyutlar çerçevesinde irdelenmiştir.

## AVRUPA BİRLİĞİNDE AÇIK UZAKTAN ÖĞRENİME YÖNELİK EĞİLİMLER

- 149 **KARTAL**, Bilhan. “Avrupa Birliğinde Açık Uzaktan Öğrenime Yönelik Eğilimler,” **Süleyman Demirel Üniversitesi, Akademik Bilişim Konferansı**. ss.52-65, 10-11 Şubat 2000, Isparta, Türkiye.

Avrupa Birliğine üye ülkeler, Birliğin Dünya ekonomisinde rekabet gücünü korumasının, Birliğe üye ülkeler arasında ekonomik bir beraberlik sağlanmasına ve insan kaynaklarından verimli biçimde yararlanılmasına bağlı olduğu görüşünden yola çıkılarak Birlikte yer alan ülkelerin kaynaşması ve bu ülkelerin vatandaşlarının yaşam standardının yüksek tutulabilmesi için bireylerin eğitimine daha fazla yatırım yapılmasını zorunlu görmektedir.

Bu bağlamda, meslek sahibi olanların niteliklerinin iyileştirilmesi ile bilim ve teknik açısından en çağdaş konuma getirilmeleri hedeflenmiştir. Ancak söz konusu beklentilerin gerçekleştirilmesi dil, kültür, yönetim, hukuk ve ekonomi gibi alanlarda çeşitlendirilen yeni bilgi ve becerilerin bireylere kazandırılmasına bağlıdır. İşte bu noktada Avrupa çapında bireylere gerekli bilgi ve becerilerin kazandırılması konusunda açık uzaktan öğrenme biçiminin uygun olacağı görüşünde birleşen Avrupa Birliği Komisyonu, geleneksel uzaktan öğretimin açık uzaktan öğrenme doğrultusunda geliştirilmesini önermektedir. Önerilen yeni biçim eğitim programlarının yüksek esneklik düzeyi nedeniyle işletmelere veya öğrenmek isteyen bireylere izlenen eğitim yollarını belirleme gibi önemli bir olanak sağlayacaktır.

Son yıllarda uzaktan öğretime talep konusunda dünya çapında hızlı bir artış gözlenmektedir. Bu çağdaş öğrenme ve öğretme biçimi genelde daha çok işletmeler tarafından hizmet içi eğitim kapsamında tercih edilmektedir. Bünyesinde çalıştırdığı elemanlarının uzaktan öğretim programlarına katılmasını sağlayan işletmelerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Hem işletmeler hem de uzaktan öğretim hizmeti veren kurumlar bu sistemin sağladığı yararlar nedeniyle kolaylıkla birlikte çalışabilmektedir. İşletmelerde yürütülen hizmet içi eğitim anlayışında eğilim, işyerinde daha açık, resmi olmayan öğrenme biçimlerini kullanma yönündedir. Yeni uygulamalar, niteliği arttırma yönünde hizmet içi eğitimde de geniş yelpazeli öğrenme ve öğretme olanakları sağlamaktadır. Özellikle açık öğrenme biçiminde maliyetin önemli

ölçüde düşürülmesi de ülke ekonomilerinin gelişmesi açısından önemli bir etken olan ve artan oranda talep edilen işyerlerinde çalışanların niteliğinin iyileştirilmesi konusunda önemli bulunmaktadır. Günümüzde mesleki hizmet içi eğitimin güncel gelişme seyri ile uzaktan öğretimden açık uzaktan öğrenmeye yönelik gelişmeler paralellik göstermektedir.

Uzaktan öğretim ile açık öğrenme biçimleri temelde birbirinden farklılıklar gösteren iki öğrenme ve öğretme biçimidir. İki biçim arasındaki en belirgin farklılık, birinde öğretme diğerinde ise öğrenme olgusunun ağırlık kazanmasıdır. Açık uzaktan öğrenme biçimiyle karşılaştırıldığında uzaktan öğretimin sağladığı yararlar sınırlıdır. Günümüzde daha geniş hedef kitlelerine ulaşılabilmesi için uzaktan öğretim ve açık uzaktan öğrenme biçimlerinin avantajlı yönlerini kapsayan yeni bir biçimin geliştirilmesi gerekli görünmektedir. Niteliği iyileştirme süreci olan mesleki hizmet içi eğitim kapsamında uzaktan öğretim ile açık öğrenme destekleyici, etkin bir öğrenme ve öğretme biçimleri olarak ortaya çıkmaktadır.

Çalışmada Avrupa Birliği çerçevesinde uzaktan öğretimin açık uzaktan öğrenme doğrultusunda gösterdiği gelişmenin gerekçeleri ve perspektifleri ele alınmakta, Avrupa Birliği Komisyonu tarafından özellikle 90'lı yılların ortalarında başlatılan yeni açık uzaktan öğrenim yaklaşımı irdelenmekte ve Türkiye'deki uzaktan öğretim uygulamaları ile karşılaştırılmaktadır.

### **AÇIKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN YABANCI DİL DERSLERİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

- 150 KARTAL, Bilhan.** “Açıköğretim Öğrencilerinin Yabancı Dil Derslerinde Teknoloji Kullanımına İlişkin Görüşleri”, **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye. (Ayrıca bu çalışma, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No. 1284. [Anadolu Üniversitesi, Fonu Yayınları, Yayın No. 3, 2001)] 89s, 2001, Eskişehir Türkiye, yayınlanmıştır.)

Araştırma kapsamında, uzaktan öğretimde bir yabancı dilin yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanılarak en etkin ve en verimli

şekilde nasıl öğretilbileceğine ilişkin veriler elde edilmiştir. Söz konusu verileri elde etmek amacıyla, açıköğretim öğrencilerinin yabancı dil derslerinde teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerini ölçmeye yönelik bir anket geliştirilmiştir. Verilerin analizi sonucunda, yeni hazırlanacak ya da yenilenecek açıköğretim programlarında web sayfası üzerinden yapılacak düzenlemelerin göz önünde bulundurulması, ayrıca radyo ile televizyon programlarının da web sayfası üzerinden aktarılması ve yabancı dil derslerinin daha ilgi çekici ve istenildiğinde web üzerinden her an ulaşılabilir olması, aynı zamanda ilgili yabancı dilin konuşulduğu ülkelerin radyo kanallarına ulaşma olanaklarının sağlanması gerektiği ortaya çıkmıştır.

### **TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN 75. YILINDA UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARIMIZ**

- 151 KAYA, Zeki.** “Türkiye Cumhuriyeti’nin 75. Yılında Uzaktan Eğitim Uygulamalarımız”, **Milli Eğitim**. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları: 3218, S. 139, Süreli Yayınlar Dizisi: 113, ss. 44-48, 1998, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, Türkiye’deki uzaktan eğitim uygulamaları, Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Lisesi ve Açık İlköğretim Okulu başlıkları altında incelenmiştir. Makalede bu uygulamalar ve kullandıkları başlıca eğitim ortamları yer almaktadır. Anadolu Üniversitesi uzaktan eğitim sistemi içinde hizmet veren Açıköğretim Fakültesi, İktisat Fakültesi ve İşletme Fakültesi’nden ve kullanılan eğitim bileşenleri olarak basılı materyallerden, radyo ve televizyon programlarından, akademik danışmanlık ve uygulama hizmetlerinden ve bilgisayar destekli eğitimden bahsedilmiştir.

### **TÜRKİYE'DE UZAKTAN EĞİTİMİN GELİŞİMİ**

- 152 KAYA, Zeki ve Ferhan ODABAŞI.** "Türkiye'de Uzaktan Eğitimin Gelişimi", **Eğitim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, C. 6 S.1, Bahar ss. 29-41, 1996, Eskişehir, Türkiye.

Çalışmada, Türkiye'de uzaktan eğitimin gelişimi; 1927-1955 yıllarındaki uygulamalar, 1956-1981 ve 1982-1996 yılları arasındaki gelişmeler olmak üzere üç dönemde incelenmiştir.



Günümüzdeki uzaktan eğitim uygulamalarının ise, yükseköğretim aşamasında Anadolu Üniversitesi'nce, ortaöğretim aşamasında da Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı'nca yürütüldüğü belirtilmiştir.. Bu uygulamalarda ilk yıllara göre öğrenci, program, öğretim ortam ve süreçleri, uzaktan eğitim ders materyalleri ve kullanılan diğer teknolojiler açısından önemli gelişmeler kaydedildiği vurgulanmıştır.

#### **A REVIEW LITERATURE**

##### **ON THE OPEN EDUCATION FACULTY (1982-1997)**

- 153 KELLY**, Patrick. "A Review Literature On The Open Education Faculty (1982-1997)", **OPEN praxis ICDE Bulletin**. Book Review Section, A Revised and Expanded Third edition, Vol. 2, p.46, Open University Publications, Milton Keynes, 1998, UK. (Ayrıca bu makale, **TOJDE-Turkish Online Journal of Distance Education**. Vol:1, Number:1, 2001, Anadolu University, Eskisehir, Turkey.Yayınlanmıştır.).

Bu makalede adı geçen çalışmanın tanıtımı yapılmaktadır. Kelly bu tanıtımında, kitabın içerdiği bölümler ve bu bölümlerdeki bilgilere ilişkin değerlendirmelerde bulunmakta ve bu kaynakça çalışmasını alanda çalışacak olan araştırmacılara önermektedir.

##### **TURKISH OPEN UNIVERSITY TO START SOON**

- 154 KENNEDY**, Bernard. "Turkish Open University Start Soon", **Times Higher Education Supplement**. 8. Oct. 1982, UK.

Bu yazıda, henüz adının dahi tam olarak konmadığı dönemde Türk Açık Üniversitesi olarak anılan Açıköğretim Fakültesi'nin yakında hizmete gireceği belirtilmektedir.

##### **THE TURKISH OPEN GETS UNDERWAY**

- 155 KENNEDY**, Bernard. "The Turkish Open Gets Underway", **Times, Higher Education Supplement**. No: 530, 31. Dec. 1982, UK.

Bu yazıda, 1982 yılı sonunda çalışmalarına başlayan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile ilgili olarak İngiliz gazeteci Kennedy'nin görüşleri yer almaktadır. Kennedy, Açıköğretim Fakültesi'ni, sistemin işleyişini, Açıköğretim Fakültesi'nin sahip

olduğu teknik olanakları, fakülte yöneticilerinin sistemin geliştirilmesi için öne sürdükleri görüş ve projelere değinmekte ve Açıköğretim Fakültesi'nin Türkiye'de eğitime ve eğitimdeki fırsat eşitliğine getirdiği katkıları dile getirmektedir.

#### **TURKEY CHANGES TARGET**

**156 KENNEDY, Bernard.** "Turkey Changes Target", **Times Higher Education Supplement**. 13 May 1983, UK.

Makalede, 1983 yılında Türk üniversitelerinin toplam öğrenci kapasitelerinin yüzde 8 arttırıldığı, bu oranın yarısının Açıköğretim Fakültesi tarafından sağlandığı vurgulanmıştır.

#### **TURKEY LACKS EXPERIENCED LECTURERS**

**157 KENNEDY, Bernard.** "Turkey Lacks Experienced Lecturers", **Times Higher Education Supplement**. 11. Nov. 1983, UK.

Bu yazı, Türkiye'de öğrenci sayısının artışı ile öğretim üyesi ve öğrenci oranlarındaki artan eşitsizlikten dolayı eğitimin kalitesinin düştüğü konusundaki tartışmalara yer vermektedir. Anadolu Üniversitesi rektörünün bu eşitsizliğin giderilmesinde uzaktan eğitim yöntemlerinin bir çözüm olabileceğini savunduğu belirtilen makalede, Rektör Büyükerşen'in belirttiği, Açıköğretimde birinci sınıftan ikinci sınıfa geçme oranının yüzde elliyedi olduğu örneğine değinilmiştir. Makale, Açıköğretim hakkında yayınlanan ilk yazılardan biri olma özelliğini de taşımaktadır.

#### **İLETİŞİM TEKNOLOJİSİNDEKİ YENİ GELİŞMELERDEN TELETEX VE VIEWDATANIN UZAKTAN EĞİTİMDE KULLANILMASI**

**158 KESİM, Mehmet.** İletişim Teknolojisindeki Yeni Gelişmelerden Teletext ve Viewdata'nın Uzaktan Eğitimde Kullanılması. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 106/36, 1985, Eskişehir, Türkiye.

Yazar doktora tezi olarak hazırladığı bu çalışmasında, iletişimin ve teknolojinin yoğun olarak kullanıldığı şu günlerde teletext ve viewdata'nın öğretimde kullanılmasını, dünyadaki uygulamalardan örnekler vererek anlatmakta ve uzaktan eğitime dayalı Açıköğretim Fakültesi için bir uygulama model önerisi getirmektedir. İletişim

teknolojisindeki yeni gelişmelerden teletext ve viewdata sistemlerinin, uzaktan eğitimde kullanılabilmesinin dört aşamada gerçekleştirilebileceği görüşünü getiren yazar, bu aşamaları;

Mevcut olanaklardan yararlanabilme durumu, Açıköğretim Fakültesi öğrencilerin öğretiminde destek hizmet vermek için teletext yayın merkezi kurulması,

Açıköğretim Fakültesi idari personelinin ve öğrencilerinin idari ve eğitim-öğretim hizmetlerini desteklemek için bir viewdata yayın şebekesi kurulması şeklinde sıralamaktadır.

### **HERKES İÇİN, HER YERDE, HER ZAMAN ETKİN ÖĞRENİM E-ÖĞRENME**

**159 KESİM**, Mehmet. “Herkes İçin, Her Yerde, Her Zaman Etkin Öğrenim E-Öğrenme”, AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

21.Yüzyıl iletişim teknolojilerinin yoğun olarak kullanıldığı bir yüzyıl olacaktır. Bilgi birikiminin her geçen gün dünya çapında arttığını ve bu birikimden en fazla yararlanmanın gerektiği tartışılmaz bir gerçektir. Küreselleşme ile birlikte bilginin dolaşımı da artmış, bu bilgidan en fazla yararlanma ve bu bilgiyi alma teknolojileri de geliştirilmiştir. E-learning son yıllarda üzerinde önemle durulan bir kavramdır. Bu kavramın anlaşılabilmesi ve hangi kuramsal ve uygulama tabanlarına dayandığının iyice belirlenmesi gerekmektedir.

E-learning kısaca elektronik öğrenme olarak tanımlanabileceği gibi, internet veya bir ağ üzerinden öğrenme olarak da tanımlanabilir. Tanım nasıl yapılırsa yapılsın amaç, her geçen gün değişen ve gelişen bilginin "Her Yerde, Her Zaman ve Herkese" sağlıklı bir şekilde iletebilmesi ve dönüşümünün etkileşimli olarak sağlanabilmesidir.

### **REPORT ON CHANNEL E PROJECT**

**160 KILIÇ**, Levend. Report on Channel E Project, Prepared for the Council of Europe and presented to Anadolu University Administration. (Unpublished Report), 1991, Eskişehir, Turkey.

Avrupa konseyi DELTA (Development European Learning Through Technological Advance) projesi içinde yer alan Channel E projesine, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi de, Türk Dili ve Edebiyatı, Coğrafya, Turizm ve Türk Mutfağı konularında hazırlanan eğitim programları ile katılmaktadır. 1991 yılından bu yana destek verilen bu proje Almanya (Gothe Instiute), İngiltere (The Open University), Almanya (FernUniversitat ve CEDEFOP) ve İrlanda (National Distance Education Center) tarafından da desteklenmektedir. Raporda bu konulara ve işleyiş ile ilgili bilgilere yer verilmektedir.

**AHMET YESEVİ ÜNİVERSİTESİNDE  
ANKARA/ESKİŞEHİR-TÜRKİSTAN ARASINDAKİ  
UZAKTAN EĞİTİMİN OPTİMİZASYONU**

**161 KÖKSOY**, Mümin. “Ahmet Yesevi Üniversitesi’nde Ankara/Eskişehir-Türkistan Arasındaki Uzaktan Eğitimin Optimizasyonu”, **BTİE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi Bildiriler Kitabı**. Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

İşbirliği kapsamında pilot niteliğinde Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile Eskişehir-Türkistan bağlantılı olarak “pazarlama-marketing” dersi, Ankara-Türkistan bağlantılı olarak da seri konferanslar verilmektedir. Aynı haberleşme kanalından Internet, fax ve e-posta paylaşımına sunulmuştur.

Mevcut koşullarda sistemin kullanımının optimizasyonu için yapılan çalışmalardan ve bunun için hangi noktaların göz önüne alınması gerektiği tartışılmaktadır.

**A MODEL FOR ORGANIZING WRITTEN INSTRUCTIONAL  
MATERIALS IN THE CONTEXT OF A PROPOSED  
FOR OPEN UNIVERSITY IN TURKEY**

**162 KÖYMEN**, Ülkü. A Model for Organizing Written Instructional Materials In The Context of a Proposed Model For Open University In Turkey. Graduate School of Syracuse University (Unpublished Doctoral Dissertation), 1983, Syracuse, USA.

Bu çalışmada, Türk Açık Üniversitesi için basılı öğretim malzemeleri ve bir model önerisinin uyarlaması işlenmektedir. Bu bağlamda, yeni kavram ve modellerin uyarlama olanaklarının irdelenmesi, çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

Çalışma iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, İngiliz Açık Üniversitesi'nin Türkiye koşullarına uygun olan yönleri ve özellikleriyle ilgilidir. İkinci bölüm, basılı öğretim malzemelerinin düzenlenmesi ve bunların Türk Açık üniversitesine uyarlanmasıyla ilgilidir. Birinci bölüm dört aşamayı içermektedir.

Birinci aşamada uzaktan eğitim sistemlerinin genel özellikleri gözden geçirilmektedir. İkinci aşamada, başarılı iki uzaktan eğitim kurumunun (İngiliz Açık Üniversitesi ve İsraill Everyman's University) önemli özelliklerinin çözümlemesi yapılmaktadır. Üçüncü aşamada, uyarlama sürecinin temel değişkenleri incelenmektedir. Dördüncü bölümde, ikinci ve üçüncü bölümdeki bulgulara dayanarak İngiliz Açık Üniversitesi'nin Türkiye koşullarına uyarlanması işlenmektedir.

İkinci bölümde, nitelikli öğretim malzemeleri incelenmekte uzaktan eğitim sisteminde bu malzemelerin önemi, yeri ve yapısı mikro ve makro düzeyde sorgulanmaktadır. Mikro düzeyde Merill'in öğretim malzemesi düzenleme modelleri, gösterim kuramı bileşenleriyle karşılaştırılarak Türk Açık Üniversitesine uyarlanmıştır.

Uyarlama sürecinde yöntemlerarası ilişkiler, şartlar ve dış değişkenler formüle edilmiştir. İkinci olarak, iç ve dış değişkenlerin Türk Açık Üniversite yöntemine etkisi hesaplanmıştır.

Sonuçta, birincil ve ikincil bileşenlerin özellikleri, öğrencileri kontrol derecesi ve modelin elde ettikleri hesaplanmıştır. Makro düzeyde de Reigehith'un öğretim malzemesi düzeleme elbration modelleri kullanılmıştır. Özetle elbration kuramı ve modelleri incelenmiştir. Sonuçta bu kurum ve modelin Türk Açık Üniversite modelinde, öğrencinin kontrol derecesi açısından öğretim malzemesi düzenlemesi ve modelin önemi tartışılmıştır.

**COMPARISON OF THE TRADITIONAL HIGHER  
EDUCATIONAL AND OPEN EDUCATION SYSTEM FROM  
POINT OF LEARNING AND STUDY STRATEGIES**

- 163 KÖYMEN, Ülkü.** "Comparision of The Traditional Higher Educational and Open Education System From The Point of Learning and Study Strategies", **14<sup>th</sup> ICDE World Conference.** 13ss., August 9-16, 1988, Oslo, Norway. (Ayrıca, **Distance Education.** Vol.13, Number 1, pp.108-117, 1992, Toowoomba, Australia, yayınlanmıştır.)

Bu çalışmada, geleneksel yükseköğretim temsilcisi olarak Çukurova Üniversitesi İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri ile aynı bölgede kayıtlı Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin öğrenme ve ders çalışma stratejileri incelenmiştir. Araştırmada araç olarak Claire E. Weinstein (1987) tarafından geliştirilen LASSI öğrenme ve ders çalışma stratejileri envanteri kullanılmıştır.

LASSI: Tutum, Motivasyon, Zaman Kullanma, Kaygı, Konsantrasyon, Bilgi İşleme, Anafikri Seçme, Çalışma Yardımcıları, Kendi Kendini Test Etme ve Test Stratejileri olmak üzere on skaladan oluşmaktadır. Toplam 704 öğrenciye uygulanan envanter sonuçları LASSI değerlendirme formu üzerine işlenerek öğrencilerin öğrenme ve ders çalışma strateji profilleri çıkartılmaktadır.

Her iki sistem öğrencilerinin, öğrenme ve ders çalışma stratejileri, envanterin daha önce uygulandığı diğer grupların sonuçlarıyla karşılaştırıldığında çok düşük bulunmasına karşın, iki değişik sistem öğrencileri arasında önemli bir fark bulunamamıştır.

**WOMEN IN TURKEY AND THE POTENTIAL  
FOR OPEN LEARNING**

- 164 KÖYMEN, Ülkü.** "Women in Turkey and the Potential for Open Learning", **Toward New Horizons for Women in Distance Education: International Perspective.** (Ed. Karlene Faith), pp. 205-213, Routlege Publications, 1988, London, UK.

Bu makale, Türkiye'de kadınların Atatürk Devrimlerinden sonraki eğitim olanakları ve düzeyleri ile ilgilidir. Makalede halen örgün eğitimin, özellikle kadınların eğitimi konusunda yeterince işlevsel olmadığı, buna seçenek olarak da Açıköğretimin kadınların eğitim düzeylerinin artırılmasında önemli etkisi ve işlevi olabileceğinden söz

edilmektedir. Açıköğretim Fakültesi'nin sahip olduğu bayan öğrenci sayısındaki artış da buna örnek olarak verilmektedir.

#### **A NEW TEACHER TRAINING MODEL FOR TURKEY: DELTT**

- 166 KÖSE, D. Gül, "A New Teacher Training Model for Turkey: DELTT", AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Bu bildiride, 2002-2001 öğretim yılında uygulamaya giren Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile Milli Eğitim Bakanlığı arasındaki anlaşma çerçevesinde etkileşimli uzaktan eğitim modeli temeline dayalı ve orta öğretimde İngilizce öğretmenlerine yönelik dört yıllık İngilizce Öğretmenliği Programı-İÖP ile ilgili olarak programın yapısı, dersler, eğitim materyalleri ve test sistemi anlatılmaktadır.

#### **AHMET YESEVİ ÜNİVERSİTESİNDE UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARI**

- 167 KURMANALIYEV, Musrepbek. "Ahmet Yesevi Üniversitesinde Uzaktan Eğitim Uygulamaları," AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Türkiye Cumhuriyeti ile Kazakistan Cumhuriyeti tarafından 1993 yılında ortaklaşa olarak kurulmuş uluslararası bir devlet üniversitesi olan Ahmet Yesevi Üniversitesi, uzaktan eğitim teknolojilerinin bütün imkanlarından yararlanma gayreti içindedir. Üniversitenin Çimkent yerleşimindeki Dışardan Eğitim (Açıköğretim) Fakültesinde 24 program açıköğretim şeklinde verilmektedir.

Dışardan Eğitim Fakültesindeki ders programları, örgün öğretim fakültelerindekilerle aynıdır; ancak eğitim süresi örgün öğretimde 4 yıl iken, dışardan eğitimde dersler 5 yıla yayılmıştır. Öğrenciler 1. ve 2. sınıflarda 5 hafta; 3., 4., 5. sınıflarda 7 hafta yüz yüze eğitim görmektedirler. Öğrencilerin yarıyıl sonu ve devlet imtihanları gözetim altında yapılmaktadır. 2000-2001 eğitim-öğretim yılından itibaren Üniversitenin Türkistan yerleşiminde ikinci bir Açıköğretim

Fakültesi açılmıştır. Kazak Türkçesi ile eğitim yapılan bu fakültelerde multimedya olanaklarından daha fazla yararlanılmasına; bazı derslerin mahalli radyo ve televizyonlarla, web tabanlı internet üzerinden ve Eğitim CD-ROMları ile desteklenmesine çalışılmaktadır.

Üniversite, yalnız Kazakistanlı ve Türkiyeli öğrencilere değil, bütün Türk dünyasındaki gençlere de yüksek öğrenim imkanı sunmaktadır. Bu imkânı yaygınlaştırmak amacıyla, 2002-2003 eğitim-öğretim yılından itibaren çağdaş eğitim teknolojilerinin bütün imkanlarından yararlanarak, bazı programların tümünü web tabanlı internete dayalı olarak ve Türkiye Türkçesi ile verilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu hizmetin 2002-2003 eğitim-öğretim yılına yetiştirilebilmesi için Üniversite, bir yandan kendi teknolojik alt yapısını kurarken, bir yandan da konusunda uzmanlaşmış firmalardan hizmet alımı yapmaktadır. Üniversitede 1998 yılından beri bazı dersler, Uydu Haberleşme Sistemi'nden yararlanılarak Ankara'dan Türkistan yerleşimindeki uzaktan eğitim dershanesine video-tele-konferans şeklinde, interaktif, senkron olarak verilmektedir.

### **AÇIK YÜKSEKÖĞRETİME OLAN BİREYSEL TALEBİ ETKİLEYEN ETKENLERİN İNCELENMESİ**

**168 KURNAZ, Kerim.** Açık Yükseköğretime Olan Bireysel Talebi Etkileyen Etkenlerin İncelenmesi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, Türkiye.

Açık yükseköğretime olan bireysel talebi etkileyen etkenlerin incelenmesini konu alan bu çalışmada, açık yükseköğretim öğrencilerinin bireysel, toplumsal ve ekonomik özelliklerini betimlemek, açık yükseköğretimi tercih etme nedenleri ve bu öğrenimden beklenen yararlarla ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu temel amaca bağlı olarak açık yükseköğretimin tercih edilme nedenlerine ve bu öğrenimden beklenen yararlarla ilişkin öğrenci görüşlerinin cinsiyet, mezun olunan lise türü ve yaş değişkenlerine göre değişip değişmediği, ayrıca yine açık yükseköğretim öğrencilerinin yapmış oldukları harcamalara ilişkin bilgilerin elde edilmesi amaçlanmıştır.

Araştırma “tarama modeli” esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya temel oluşturan veriler, 1995-1996 öğretim yılında



Ankara’da bulunan açıköğretim kurslarına devam eden Anadolu Üniversitesi İşletme ve İktisat Fakültelerinin birinci sınıf öğrencileri arasından tesadüfi olarak seçilen 400 öğrenci üzerinden toplanmıştır.

Araştırmada açık yükseköğretim öğrencilerinin çoğunluğunu kızlar, bekarlar, yaşları 26’nın üzerinde olanlar ve kamu ya da özel bir kurumda orta veya alt düzey memuru olarak çalışanlar oluşturmaktadır. Yine öğrencilerin çoğunluğunun sosyo-ekonomik düzeyi düşük ailelerden geldikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin büyük bir kısmı yaptığı iş ile gördüğü öğrenimi ilgisiz görmektedir.

Açık yükseköğretim çalışma ve öğrenim yaşamını birlikte sürdürme olanağı verdiği için tercih edilmektedir. Açık yükseköğretimden beklenen yararların başında kademe ve derece ilerlemesi alabilmek gelmektedir. Buna ek olarak üst makamlara yükselebilmek, ücret artışı sağlayabilmek, işe girebilmek ve iş değişikliği yapabilmek gibi yararlar önemli ölçülerde beklenmektedir.

#### **TURKEY'S OLD-FASHIONED DISTANCE EDUCATION DRAWS THE LARGEST STUDENT BODY ON EARTH**

**169 MacWILLIAMS, Bryon.** “Turkey's Old-Fashioned Distance Education Draws the Largest Student Body on Earth”, **The Cronicle of Higher Education**. September 22, 2000.USA. (<http://chronicle.com>).

Bu makale, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi tarafından kullanılan ortamlardan bahsetmektedir. Bu ortamlar (radyo, televizyon, basılı materyaller, telekonferans) kırsal kesimde yaşayanların da eğitim olanaklarından yararlanabilmesi için kullanılmaktadır.

Bu makalede ayrıca Anadolu Üniversitesi’nin tarihi, Türk yükseköğretim sistemi içindeki rolü, Üniversite rektör yardımcısı, Açıköğretim Fakültesi dekanı, dekan yardımcısı, ve bir öğrencinin görüşleri, harçlar, mezuniyet oranları, yayınlar ve Üniversitenin olanaklarıyla ilgili çeşitli bilgiler yer almaktadır.

#### **TURKEY: DOES DISTANCE EDUCATION MEET NATIONAL EDUCATIONAL PRIORITIES?**

**171 McISAAC, Marina S. and Karen L. MURPHY.** "Turkey: Does Distance Education Meet National Educational Priorities?", (Ed:

D. Sewart, J. S. Daniel), **Developing Distance Education**. pp.307-309, Oslo, 1988, Norway.

Çalışmada, uzaktan eğitim yönteminin ülke gereksinmelerini karşılamadaki işlevinin Türkiye boyutu incelenmiştir. Türk Açıköğretim Fakültesi uygulamasının en azından bölgelerarası dengesizliği ortadan kaldırmaya yönelik olduğu, üniversitede okuma şansını yitirmiş olanlara bu olanağı sağladığı, ülke düzeyinde üniversitelerin dengesiz dağılışındaki eksikliği giderdiği ve üniversite eğitimini kırsal yörelere ulaştırma açısından ülke gereksinmelerini karşıladığı ileri sürülmektedir.

Birçok yönetsel sorunlara karşın, Açıköğretim Fakültesi'nin ülkenin yükseköğretiminde önde gelen bu çıkmazlara bir çözüm olarak işlevsel olduğu savunulmaktadır.

#### **DISTANCE EDUCATION OPPORTUNITIES FOR WOMEN IN TURKEY**

- 172 **McISAAC**, Marina S. and Ülkü **KÖYMEN**. "Distance Education Opportunities for Women in Turkey", **ICDE Bulletin**. V. 17, pp. 22-27, 1988, Lancashire, UK.

Çalışmada, Atatürk'ün kadınlara verdiği önem ve kadınların sosyal yaşamımızdaki yeri belirterek Türk Toplumunda kadınların eğitime verilmesi gereken önem vurgulanmaktadır. Kadınların eğitiminde uzaktan eğitim teknik ve uygulamalarının bir dizi olanaklar yaratabileceği, Türkiye'de özellikle sosyal-kültürel ve sosyo-ekonomik bir çok etkenden dolayı, eğitimlerini yeterince tamamlayamamış, yarıda bırakmak zorunda kalmış olan kadınların eğitiminde Açıköğretim'in önemli bir işlev üstlenebileceği yeralmaktadır.

#### **EXAMINING DISTANCE EDUCATION IN TURKEY**

- 173 **McISAAC**, Marina S., Karen L. **MURPHY** and Uğur **DEMİRAY**. "Examining Distance Education In Turkey", **International Journal of Distance Education**. V.:9, No:1, pp.106-114, 1988, Toowoomba, Australia. (Ayrıca, Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları No 13 , 1988, yayınlanmıştır.)

Bu çalışmada, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim programları konu edilmekte ve fakültenin karşılaştığı sorunlar, benzer Asya uzaktan eğitim kurumları sorunlarıyla ile karşılaştırılmaktadır. Çalışmada, Açıköğretim Fakültesi'nin kuruluş tarihçesi, kaydolun öğrenci sayıları, gelecek ile ilgili düşünceler tanımlanmıştır.

Çalışmanın sonunda, 1981 yılında düzenlenen Türk Yükseköğretim sistemlerinde eğitim sorunlarına çözüm getirici katkılar da bulunması planlanan AÖF'ün bu amaç doğrultusunda başarılı olabilmesi ve ülkenin çağdaşlaşabilmesinde işlevsel olması için önerilere yer verilmiştir.

#### **PROBLEMS AFFECTING EVALUATION OF DISTANCE EDUCATION IN DEVELOPING COUNTRIES**

**174 McISAAC, Marina S.** "Problems Affecting Evaluation of Distance Education in Developing Countries", **Research in Distance Education**. Vol. 2, No. 3, pp.12-17, July 1990, Athabasca, Canada.

Bu makalede yazar, gelişmekte olan ülkelerde uzaktan eğitim sistemlerinin etkilendiği sorunlar üzerine tartışmaktadır. Türkiye, Pakistan, Hindistan gibi ülkelerde yapılmış olan araştırmalarda, söz konusu edilen sorunlar, ekonomik, sosyal ve politik sorunlar olarak belirtilmektedir. Her ne kadar bu ülkeler, büyük sayısal kitlelere uzaktan eğitim olanağı sağlamakta iseler de, söz konusu olan çalışmalarda bilgi elde etme ve değişkenlerin kontrol edilmesi oldukça güçtür. Örneğin Türkiye gibi ülkelerde araştırma yöntemlerini etkileyici politik etkinliklerin ulusal eğitim sistemini etkilemekte olduğu söylenebilir. Benzeri sorunlar bu ülkelerde orijinal araştırmaların ortaya konulmasını zorlaştırmaktadır.

Yazar, makalenin ikinci bölümünde Türkiye ve benzer diğer ülkelerde uzaktan eğitim ile ilgili yapılan araştırmaları tanımlamaya çalışır. Yazar, çalışmalar ve raporların geniş olan kitlelere ve araştırmacılara ulaşmasında sınırlı basım ve literatüre yansıma gibi önemli bir soruna değinmektedir. Makalede, çalışmaların bir yerde toplanarak değerlendirilmesi ve bu değerlendirmelerin de, meta-analiz yöntemiyle yapılması önerilmektedir.

### **LEARNING FOR THE FUTURE**

- 175 McISAAC, S. Marina.** “Learning for the Future”, Invited speaker for **First International Distance Education Conference.** November 10-15, 1996, Ankara, Turkey.

1996 yılı Kasım ayında Ankara’da Milli Eğitim Bakanlığı FRTEM tarafından düzenlenen Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumuna “Çağrılı Konuşmacı” olarak davet edilen Professor McIsaac, uzaktan eğitimin Türkiye’deki gelişimi ve geleceğine ilişkin öneriler de içeren açış konuşması yapmıştır.

### **USING THE INTERNET AS A GLOBAL CLASSROOM: THE TURKISH OPPORTUNITY**

- 176 McISAAC, S. Marina.** “Using the Internet as a Global Classroom: The Turkish Opportunity”, Invited speaker for **Faculty of Communication Sciences Symposium.** Anadolu University İletişim Fakültesi, March 1996, Eskisehir, Turkey.

Bu bildiride McISAAC, network şebeke linklerinin bir diğer deyişle, internetin kullanımı ile uzaktan eğitim öğrencilerinin ulaşmakta zorluk çektikleri ders materyallerine ulaşmadaki avantaj ve yararları dikkat çekmektedir. İnternetin global bir sınıf ortamı yarattığı ve Türk uzaktan eğitim uygulamalarında bunun gelecekte bir avantaj olabileceği vurgulanmıştır.

### **COMPUTER LINKS TO THE WEST: EXPERIENCES FROM TURKEY**

- 177 McISAAC, S. Marina., Petek ASKAR, Buket AKKOYUNLU.** “Computer Links to the West: Experiences From Turkey”, In A. DeVaney, S. Vance and Y. Ma (Eds.) **Technology and Resistance: Digital Communications and New Coalitions Around the World. Counterpoints: Studies in the Postmodern Theory of Education Series.** Vol. 59. pp.153-165, 2000, New York: Peter Lang, USA.

Bildiride, herhangi bir toplumda teknolojinin uyarlanması aşamasında toplumsal ve kültürel etkenlerin önemi belirtilmekte ve Türkiye’de giderek gelişen ve yaygınlaşan internet ve elektronik ortamda gerçekleştirilen iletişimin etkileri, batı dünyası ile etkileşimde internetin önem ve etkisi Türkiye açısından tartışılmaktadır.

### **EDUCATIONAL TECHNOLOGY IN THE GLOBAL MARKETPLACE**

- 178 McISAAC, S. Marina.** (Ed: Special Issue. "Educational Technology in the Global Marketplace", **Educational Media International**, Vol: 39, Number: 2, USA.

EMI dergisinin bu özel sayısında (Cilt:39, Sayı:2) yayınlanan makalede, eğitim teknolojilerinin geçmişteki, bugün ve gelecekteki kullanımı ile ilgili olarak, Türkiye'nin yanı sıra Avustralya, Kıbrıs, İsrail, Tayvan ve İran uzaktan eğitimcilerinin de yer aldığı araştırmanın sonuçlarına yer verilmektedir. Belirgin olarak bu ülkelerde eğitim teknolojilerinin kullanımında büyük artış ve gelişme kaydedildiği ortaya çıkmıştır.

### **GLOBAL DISTANCE EDUCATION: ANADOLU UNIVERSITY'S RISE TO PROMINENCE**

- 179 McISAAC, S. Marina.** "Global Distance Education: Anadolu University's Rise to Prominence", **AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu'na sunulan bildiri**, Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Bildiride, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim sisteminin gelişimi ve bu gelişim içerisinde gözlenen aşamalar ile digital teknolojinin getirilerine yer verilmektedir. Ayrıca bildiride, gelecekte Türkiye'de geliştirilecek olan uzaktan eğitim projelerinin eğitsel düzenlemesi ve pedagojik bir tabana oturtulması gerekliliği ve öğretmen eğitiminin hızla yaygınlaşması konuları söz konusu edilmektedir.

### **RESEARCH ON DISTANCE EDUCATION IN TURKEY: A REVIEW OF RESEARCH OF FROM AN INTERNATIONAL PERSPECTIVE**

- 180 MANOHAR K. Murali.** "Research on Distance Education in Turkey A Review of Research of From an International Perspective", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

bazı bölümlerinde (örn. s.162,164) Açıköğretim Fakültesi'nden söz etmişler ve ayrıntılı bilgi için AÖF uygulamasına çeşitli yönleriyle ekte yer vermeyi uygun görmüşlerdir. Makalede Açıköğretim Fakültesi'nin işleyişi eleştirel bir yaklaşımla incelenmektedir.

### **TÜRKİYE 1. ULUSLARARASI UZAKTAN EĞİTİM SEMPOZYUM BİLDİRİLERİ**

**183 MİLLİ EĞİTİM. Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Milli Eğitim Bakanlığı, Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 701s, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Etkileşimli uzaktan eğitim yöntemleri yer ve zamandan bağımsız eğitim olanakları sunmakta, daha çok kişiye ve daha nitelikli, rafine bilgilerin en kısa zamanda ve daha ekonomik yoldan götürülmesini sağlamaktadır. Öz bir deyişle, sınırsız eğitimin kapılarını aralamaktadır. Eğitim sistemlerine bu denli katkıları olan uzaktan eğitim yönteminin ülkemizde uygulanma tarihçesi uzun yıllara dayanmakla birlikte, böyle bir sempozyum dünyadaki benzerlerine koşut olarak ilk kez 1996 Yılında ve bundan böyle de iki yılda bir kez olmak üzere organize edilmektedir.

Söz konusu bildiriler kitabı sempozyum davetlilerine, literatüre ve araştırmacılara sunulmuştur. 711 sayfa olarak hazırlanan bu kitapta alfabetik olarak yer alan toplam 90 bildiriye yer verilmiştir.

### **TÜRKİYE THE FIRST INTERNATIONAL DISTANCE EDUCATION SYMPOSIUM ABSTRACTS**

**184 MİLLİ EĞİTİM. Türkiye The First International Distance Education Symposium Abstracts.** Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), 100p,12-15 Kasım 1996, Ankara,Türkiye.

Bu kitapta, Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum bildirilerinin ingilizce özetleri yer almaktadır.

## THE INTEGRATION OF TELECONFERENCING IN DISTANCE TEACHING

- 185 MURPHY, Karen L.** "Integration of Teleconferencing in Distance Education", **Epistolo Didactica the European Journal of Distance Education**. V.1, 1988. Helsinki, Finland. (Ayrıca bu çalışma, **Association of European Correspondence Schools 4th Annual Seminar, 4-8 Nisan 1988**, İstanbul'da bildiri olarak sunulmuştur).

Bu çalışmada, telekonferans sistemi kullanılarak uzaktan öğretim sisteminde öğrenciye sunulan yeni bir hizmet boyutu incelenmiş ve bu sistemin daha da geliştirilmesi önerilmiştir. Çalışmada uzaktan eğitim kavramı ve belli başlı uygulamalardan söz edilerek Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi sisteminin işleyişine yer verilmiştir.

İletişim teknolojisindeki yeni gelişmelerden olan telekonferans sisteminde başlangıçta maliyetin oldukça yüksek olduğu, ancak giderek birim maliyetin düştüğü belirtilmiş ve bu teknolojinin Açıköğretim Fakültesi uygulamasında kullanılmasının mümkün olduğu ileri sürülmüştür. Bu sistemle ayrıca görüntü ve çift yönlü iletişimin mümkün olması nedeniyle eğitim-öğretim sürecinin daha etkin bir düzeyde işlevsel konuma sahip olacağı belirtilmiştir.

## THE MOTIVATION OF STUDENTS IN DISTANCE OF EDUCATION SYSTEM: THE CASE OF THE TURKISH OPEN EDUCATION FACULTY

- 186 MURPHY, Karen. L** "The Motivation of Students in Distance Education System: The Case at the Turkish Open Education Faculty", **ICDE Bulletin**. Vol:20, pp. 26-31, The Open University, 1989, Milton Keynes, UK. (Ayrıca bu çalışma, **14. ICDE World Conference**. Oslo-Norway, 9-16 Ağustos 1989' da bildiri olarak sunulmuştur).

Bu araştırmada, uzaktan eğitim sistemlerinde öğrencilerin nasıl motive edildiği (yöneltildiği) konusu, öğrencilerin algılamalarına dayalı olarak açıklanmıştır. Bu konu özellikle birinci sınıftaki öğrencilerin başarılı olması ya da olmaması açısından oldukça önemlidir.

Çalışmadaki bulgular Eskişehir'de oturan ve birinci sınıf AÖF öğrencilerinden gözlem, görüşme ve anket yoluyla, diğer demografik bilgiler ise; ülke genelindeki Açıköğretim Fakültesi öğrencilerine ilişkin, fakültece tutulan kayıtlardan elde edilmiştir. Sonuçta, öğrencilerin kişisel, sosyal ve eğitimsel faktörlerden başarılı ya da başarısız olduklarına ilişkin bir dizi veri elde edilmiştir.

#### **TURKEY'S OPEN EDUCATION POLICY**

**187 MURPHY,** Karen L. "Turkey's Open Education Policy", **Educational Technology Research and Development**, V. 5, No: 37, pp. 122-125, 1989, Washington DC, USA.

Bu makalede yazar, Türk Açıköğretim sistemi ve uzaktan eğitimin ekonomik boyutu ile Açıköğretim Fakültesi öğrenci yapısı konusunda yapılan iki çalışmayı özetlemekte, Açıköğretim Fakültesinin gelişimine ilişkin bilgiler vermektedir. Ayrıca Açıköğretim Fakültesi konusunda yapılan bazı çalışmalar da sadece isim olarak söz konusu edilmektedir.

Makalenin sonucunda, Türk Açıköğretim sisteminin öğretim araçları, iletişim teknolojisi ve bu teknolojinin türevi olan araçların eğitime koşularak artan öğrenci talebinin karşılanmasında işlevsel olduğu vurgulanmakta ve bugün Açıköğretim Fakültesi'nin 150.000 dolayında öğrenciye öğrenim olanağı sağladığı vurgulanmaktadır.

#### **PATRONAGE AND AN ORAL TRADITION INFLUENCES ON ATTRIBUTIONS OF DISTANCE LEARNING IN TRADITIONAL SOCIETY**

**191 MURPHY,** Karen L. "Patronage and an Oral Tradition Influences on Attributions of Distance Learners in Traditional Society -A Qualitative Study-", **Journal of Distance Education**. Vol.12, No.1, pp.27-53, 1991, Toowoomba, Australia.

Bu çalışmada, Türkiye'de uzaktan eğitim öğrencilerinin başarı ya da başarısızlıklarına etkide bulunan sosyo-kültürel etmenler araştırılmıştır. Bilgilerin elde edilmesinde, derinleme görüşme ve dört birinci sınıf uzaktan öğretim öğrencisi üzerindeki gözlem yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada Osmanlı toplumunun yapısı ve İslam dininin oluşturduğu ileri sürülen Türk toplum yapısındaki egemen olma ve



sözlü kültür geleneği etkisinin söz edildiği iki temel etken üzerinde durularak bu etkenler incelenmiş ve etkileri araştırılmıştır.

Araştırma sonunda, uzaktan öğretim öğrencilerinin sözlü geleneğin hakim olduğu toplum yapısı içerisinde batı kökenli olan uzaktan eğitim yönteminin ilişkisi çerçevesinde öğrenci ve eğitimcilerin her ikisinin de üstlendikleri rollerin yeniden kavramlaştırılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Eşdeyişle batı kaynaklı uzaktan eğitim kavramı ile geleneksel kültürler arasındaki kavramsal ilişkilendirmelerin gözden geçirilmesi gerektiği belirtilmektedir.

### **SOCIO-CULTURAL CONTEXT OF TURKISH DISTANCE EDUCATION**

**192 MURPHY, Karen. L** "Socio-cultural Context of Turkish Distance Education", presented paper at **17. Annual Conference on Distane Teaching and Learning.** p.7, August 14-16, 1991, Madision, USA.

(Ayrıca bu çalışma, **4th Annual European Correspondence Schools Seminar.** 1988, İstanbul, Turkey sunulmuştur).

Araştırmacı bu çalışmasında, Türk Uzaktan Eğitimi, Açıköğretim sistemini sosyo-kültürel bağlamda ele almış ve uzaktan eğitim sistemlerindeki sosyo-kültürel yapının özelliklerinden olan bireyin kişiliği, eğitim geçmişi ve diğer toplumsal etmenlerin öğrenim sürecine etkilerini kitle iletişim araçlarının eğitim boyutuyla ilişkili olarak incelenmiştir.

### **DISTANCE EDUCATION AND TRAINING IN TURKEY: PATH TO FUTURE**

**193 MURPHY, Karen L.** "Distance Education and Training in Turkey: Path to Future", presented paper at **Annual Conference of Middle East Studies Association.** October 30,1992, Portland, Oregon, USA.

Bildiride, Türk toplumunun değişen gereksinmelerini karşılamaya yönelik uzaktan öğretim projelerine değinilmekte ve Türk Açıköğretimi'nin devamlı olarak kendisine farklı hedef kitleler bulunduğu konusuna yer verilmektedir.

## ENHANCING INTERACTION IN TURKISH DISTANCE EDUCATION

- 194 MURPHY, Karen L.** "Enhancing Interaction in Turkish Distance Education", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss.417-424, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Telekomünikasyondaki gelişmeler uzaktan öğrenenlerin etkileşim imkanlarını geliştirmiştir. Öğrencilerin gelişimlerine ilişkin geri beslemeleri almaları ve aktif öğrenme tekniklerini kullanabilmeleri için bu gelişmiş etkileşim olanaklarına gereksinimleri olmakla birlikte, karşılıklı etkileşim sadece teknoloji ile mümkün olamamaktadır.

Tipik bir uzaktan eğitimde karşılıklı etkileşim türleri şunlardır: Öğrenci-kapsam, öğrenci-öğretmen, öğrenci diğer öğrenciler (Moore, 1989) ve öğrenci-teknoloji. Etkileşim türleri: Öğrenci-kapsam, öğrenci-öğretmen, etkileşim (Hillman, Willis Gunawardena, 1994). Dersin tasarımı veya öğretmen karşılıklı etkileşimi belirlediği takdirde bu etkileşim resmidir. Diğer taraftan, karşılık etkileşim kültürden kaynaklandığı takdirde, bu biçimsel olmayan bir etkileşim kaynağıdır.

Bu çalışmada, karşılıklı etkileşim türlerine ve seviyelerine göre Türk uzaktan eğitimindeki karşılıklı etkileşimin var olan durumu açıklanmaktadır. Daha sonra, diğer uzaktan eğitim sistemlerindeki karşılıklı etkileşim ortam ve koşulları belirtilmektedir. Sonuçta ise, Türk kültürü ve inanışlarına uygun karşılıklı etkileşim teknolojileri ve öğretim stratejilerine yer verilmektedir.

## YAZAR SİSTEM GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI: ANADOLU ÜNİVERSİTESİ'NDE İKİ UYGULAMA

- 195 MUTLU, M. Emin.** "Yazar Sistem Geliştirme Çalışmaları: Anadolu Üniversitesi'nde İki Uygulama", **Eğitim Teknolojisi ve BDE 1. Sempozyumu'na sunulan bildiri**. Anadolu Üniversitesi BDE Birimi, 25-27 Eylül 1991, Eskişehir, Türkiye.

Bilgisayarlarda ders yazılımı geliştirme, uzun süre bilgisayarın olanaklarından eğitime destek sağlamak biçiminde görülmüştür. Bilgisayar teknolojisindeki gelişmeler tümüyle eğitime yönelik

ürünlerin ortaya çıkmasına neden olarak bu görüşün zamanla değişmesine neden olmuştur.

Günümüzde bilgisayarlar, eğitim problemlerinin bir alt kümesinin çözümüne karşı gelen araçlar olmaktan çıkmışlardır. Bunun daha da ötesinde eğitim dünyası bilgisayarın sağladığı bir üst çözüm kümesi içinde kendisini yeniden biçimlendirmek zorunda kalmıştır.

Bu değişimi olanaklı kılan kavramlardan birisi de yazar sistem düşüncesidir. Bir yazar sistem kısaca ders yazılımı hazırlama ve kullanma olanağı sağlayan yazılım olarak tarif edilebilir. Yazar sistemlerin olmadığı durumda bir ders yazılımı geliştirmek için geleneksel yöntemlere göz atılırsa, yazar sistemlerin sağladığı faydalar açıkça görülür.

Bu çalışmada, Anadolu Üniversitesi BDE Birimi'nde geliştirilen iki farklı yazar sistem hakkında bilgiler sunulmaktadır.

#### **UZAKTAN EĞİTİM VEREN FAKÜLTELERE YÖNELİK BİLGİSAYAR DESTEKLİ EĞİTİM YAZILIMLARININ INTERNET ÜZERİNDEN YAYIMLANABİLİRLİĞİ**

**196 MUTLU, Emin M., Ruşen YILMAZ ve Canan ÖZTÜRK.**  
"Uzaktan Eğitim Veren Fakültelele Yönelik Bilgisayar Destekli  
Eğitim Yazılımlarının İnternet Üzerinden Yayınlanabilirliği",  
**IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi'ne sunulan bildiri.**  
Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Eğitim Bilimleri  
Enstitüsü, 10-12 Eylül 1997, Eskişehir, Türkiye.

1993-94 öğretim yılında hizmet vermeye başlayan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Bilgisayar Destekli Akademik Danışmanlık (BDAD) Merkezleri, Bilgisayar Destekli Eğitim (BDE) yardımıyla uzaktan öğretim gören öğrencilerin akademik danışmalık ihtiyaçlarına katkı sağlamayı amaçlamaktadır. 20-30 bilgisayarlık laboratuvarlar biçiminde tasarlanan BDAD Merkezlerinin sayısı 1997 yılında 14'e yükselmiştir. Bu laboratuvarlar, öğrencilerin akademik danışmanlık hizmetleri çerçevesinde aldıkları bazı dersleri bilgisayar desteğiyle pekiştirmelerini sağlamaktadır. BDAD Merkezleri için üretilen ve halen öğrencilerin izleyebildikleri ders yazılımlarının sayısı 13'e ulaşmıştır.

Bu ders yazılımlarının ve genel olarak BDAD Merkezleri projesinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için, Anadolu Üniversitesi

Bilgisayar Destekli Eğitim (BDE) Birimi'nde üretim ve araştırma çalışmaları sürdürülmektedir. Bu çalışmalardan birisi de BDAD Merkezleri ile BDE Birimi arasındaki iletişimi sağlama fonksiyonunun internet üzerinde gerçekleştirilmesi ve İnternet üzerinde yayınlanabilir bilgisayar destekli ders yazılımlarının üretilmesi konularının araştırılmasıdır.

İnternet, barındırdığı iletişim ve erişim olanaklarıyla, geleneksel teknolojilerle daha önceleri verilmesi ekonomik olmayan uzaktan öğretim hizmeti bileşenlerinin üretilebilmesini ve sunulmasını olanaklı kılmaktadır. Bu çalışma, internet üzerinden yayınlanması amaçlanan uzaktan öğretim ders yazılımlarının tasarımı ve üretimi için bir çerçeve oluşturmayı amaçlamaktadır.

Çağdaş üretim modellerinden yararlanılarak BDAD Merkezleri için üretilen ders yazılımlarının bir bölümü, internet üzerinde yayınlanabilir ders yazılımları haline getirilerek, internet'e özgü iletişim yetenekleriyle donatılmıştır. Çalışma boyunca İnternet'in geleneksel BDE ders yazılımlarına göre sağladığı fazladan olanakların yanı sıra, bir dizi kısıtlılığa da sahip olduğu görülmüştür.

Çalışma sonunda, insan işlemleri bir hizmet sınıfında tutulan eğitim hizmetlerinin bilgi tabanlı hizmetlere dönüştürülmesi için bilgi ağlarından faydalanılması gerektiği, eğitim hizmetlerinin bir bilgi ürününe dönüştürülmesi için çağdaş üretim modellerinden yararlanılabileceği ve internet üzerinde tüketilecek ders yazılımları üretmenin, geleneksel BDE yazılımlarının üretiminden hangi alanlarda ayrıldığı saptanmıştır.

#### **İNTERNET TABANLI TEST HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME PROGRAMLAMA ARAYÜZÜ**

**198 MUTLU, Emin., Ruşen YILMAZ, "İnternet Tabanlı Test Hazırlama ve Değerlendirme Programlama Arayüzü", 19. Ulusal Yöneyim Araştırması ve Endüstri Mühendisliği Kongresi'ne sunulan bildiri. Haziran 1998, Ankara, Türkiye.**

Bu çalışmada, uzaktan eğitim gören öğrencilere yönelik internet tabanlı bir test hazırlama ve değerlendirme sistemi üzerinde durulmaktadır. İnternet ile uzaktan eğitim verenlerin kolaylıkla uygulayabilecekleri bu uygulamayla; eğitsel uygulama geliştiricilerinin internet üzerinde kullanılmak amacıyla test

hazırlamaları ve bu testleri barındıran uygulamaları bir test hizmet birimi (test server) ile yayınlamaları, öğrencilerin hazırlanmış eğitim yazılımlarındaki testlere verdikleri yanıtlarının değerlendirme merkezine iletilmesi, test hizmet biriminin değerlendirme sonuçlarının öğrencilere geribildirimi ve test hizmet biriminin kullanım kayıtlarını tutması ve geliştiricilere değerlendirme raporları üretmesi sağlanabilmektedir. Bu sistem ile örgütlerin eğitim bölümlerinin örgüt ağları üzerinde, yenilenme etkinliklerinin eğitim boyutunu desteklemek amacıyla uzaktan eğitime dayalı uygulama geliştirmeleri süreci basitleştirilmiştir.

### **INTERNET TABANLI DENEME SINAVLARI SİSTEMİ TASARIMI**

**199 MUTLU, Emin., Ruşen YILMAZ., Fethi ŞENİŞ,** “İnternet Tabanlı Deneme Sınavları Sistemi Tasarımı”, **BTİE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, Anadolu Üniversitesi'nin uzaktan eğitim gören (lisans, önlisans ve lisans tamamlama programlarının çeşitli sınıflarında bulunan) öğrencilerine yönelik "internet tabanlı deneme sınavları sistemi" ele alınmaktadır.

İnternet tabanlı deneme sınavları sistemiyle, öğrencilerin merkezi sistemle yapılacak olan sınavlara (ara, dönem sonu ve bütünleme sınavları) hazırlanmalarına internet üzerinden akademik destek verilmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaçla, tüm derslerde kullanılabilecek yapıda bir soru bankası oluşturulacaktır. Soru bankası, deneme sınavlarını gerek basılı materyal, gerekse elektronik yayım biçiminde hazırlayabilecek ve istenen sayıda sorunun düzenlenmesine olanak sağlayacak biçimde tasarlanmıştır.

İnternet erişimi olan öğrenciler, herhangi bir internet gezgini (Browser) aracılığıyla, Test Merkezi'nde bulunan deneme sınavlarına katılabileceklerdir. İnternet'te deneme sınavları, öğrencilerin ekranlarına üç farklı çerçeve (Frame) ulaştıracaktır:

Rassal olarak soru bankasından elde edilen sorular;

Kimlik bilgilerinin girileceği ve doğru varsayılan yanıtların işaretleneceği cevap anahtarı,

Öğrencilere soru adedi ve zorluğuna göre verilen ve kalan zamanı gösterecek kronometre.

Öğrenciler soruları kendilerine verilen sürede yanıtlamaya çalışacaklardır. Bu süre sona erdiğinde soru çerçevesi ekrandan silinecektir. Öğrenciler sınav süresinin bitiminde, cevap anahtarını göndererek yanıtlarını kontrol etme fırsatı bulabileceklerdir.

Bu uygulamayla, uzaktan eğitim gören öğrencilerin başarı oranları artırılmış olabilecektir. Bu amaçla değerlendirme yazılımı, öğrencilerin deneme sınavlarında gösterdikleri performansı izleyecek ve bir veri tabanına kaydedecektir.

#### **INTERNET ÜZERİNDE BİLGİSAYAR DESTEKLİ EğİTİM YAZILIMI GELİşTİRME VE SUNUM ARAÇLARININ GEREKSİNİMLERİ KARşILAMA DÜZEYLERİ**

**200 MUTLU, Emin., Canan ÖZTÜRK.** “Internet Üzerinde Bilgisayar Destekli Eğitim Yazılımı Geliştirme ve Sunum Araçlarının Gereksinimleri Karşılama Düzeyleri”, **BTİE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

Günümüzde Web Tabanlı Eğitim, Internet Tabanlı Eğitim, Ağ Tabanlı Eğitim adı altında pek çok eğitim yazılımına rastlanmaktadır. Bu eğitim yazılımlarını geliştirmek ve sunmak amacı ile çok sayıda internet üzerinde ders yazılımı geliştirme ve sunmayı sağlayan araçlar üretilmiştir. Ancak internet üzerinde ders yazılımı geliştirmek ve sunmak üzere kullanılan bu araçlarda, geleneksel BDE yazılımı geliştirme programlarında bulunan bazı önemli gereksinimlerin göz ardı edildiği görölmektedir.

Bu çalışma, internet üzerinden BDE yazılımı geliştiren ve sunan (yaygın olarak kullanılan) araçların ele alınarak özelliklerinin saptanması, kendi aralarında yapılacak karşılaştırmalardan yararlanılması, ortak noktaların ve farklılıkların belirlenmesi ve böylece BDE yazılımlarda bulunan ve bu araçlarda göz ardı edilen gereksinimlerin saptanması amacına yöneliktir.

## **DÜNYANIN EN BÜYÜK ONBİR AÇIK ÜNİVERSİTESİNDE İNTERNETE DAYALI EĞİTİM UYGULAMALARI**

- 201 MUTLU, Emin., Ruşen YILMAZ., Canan ÖZTÜRK., Özlem ÖZÖĞÜT.** “Dünyanın En Büyük Onbir Açık Üniversitesinde INTERNETe Dayalı Eğitim Uygulamaları”, **BTİE’2000 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Sempozyumu.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 15-17 Mayıs 2000, Ankara, Türkiye.

Açıköğretim Fakültesi, öğrencilerine verdiği hizmeti genişletmek amacıyla eğitim teknolojisinin son yeniliklerinden biri olan Internete Dayalı Eğitim (İDE) çalışmalarına başlamıştır. Bu amaçla Anadolu Üniversitesi’nde uzaktan eğitim hizmeti veren Açıköğretim Fakültesi, İşletme Fakültesi ve İktisat Fakültesi bünyesinde pilot çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Kitap, televizyon, radyo, akademik danışmanlık hizmetlerinin yanında bir ders aracı olarak sunulacak olan İDE hizmetinin, Deneme Sınavları, İşletme Oyunları, Öğretici Ders Yazılımları, Elektronik Kitap gibi malzemeleri içermesi tasarlanmaktadır.

Açıköğretim Fakültesi Bilgisayar Destekli Eğitim Birimi’nde İDE çalışmaları gerçekleştirilirken dünya çapında bu hizmetin diğer mega üniversitelerde nasıl verildiği de sorgulanmıştır. Bu amaçla uzaktan eğitim, yüksek öğretim ve büyüklük (sahip olunan öğrenci sayısı) özellikleri göz önünde bulundurularak yapılan değerlendirmelere göre saptanan mega üniversiteler arasında bir araştırma yapılmıştır. Bu araştırma sonucunda bu mega üniversiteler, web sayfasının bulunması, web sayfasının eğitim ders aracı olarak kullanılması, web sayfasının on-line eğitim hizmeti vermesi gibi özellikler açısından değerlendirilmiştir.

Bu çalışmanın sonucunda Anadolu Üniversitesi bünyesinde hazırlanmakta olan İDE çalışmalarını diğer mega üniversitelerle karşılaştırma olanağı bulunmuştur. Ayrıca İDE çalışmaları henüz hazırlık aşamasında olduğu için daha önce gerçekleştirilmiş iyi tasarlanmış uygulamaların kılavuzluk edeceği düşünülmektedir.

### **AÖF ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET ERİŞİM PROFİLLERİ**

- 202 MUTLU, M. Emin. ve M. Faruk GÜLEN.** “AÖF Öğrencilerinin İnternet Erişim Profilleri,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Anadolu Üniversitesi’nde açıköğretim yöntemiyle eğitim yapan fakültelere yönelik olarak düzenlenen internete dayalı deneme sınavları uygulamasına açıköğretim öğrencilerinin önemli bir bölümü katılmaktadır. Deneme sınavlarının kullanımı sonucunda öğrencilere ait ayrıntılı bilgiler elde edilmekte ve bilgilerin çözümlenmesiyle açıköğretim öğrencilerinin internet kullanımına ilişkin temel davranışlar saptanabilmektedir. Bu çalışmada 1999-2000, 2000-2001 ve 2001-2002 öğretim yıllarına ait açıköğretim öğrencilerinin internet erişimi profilleri incelenmiştir.

### **ALTERNATİF EĞİTİM ARAÇLARIYLA ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ İNTERNETE DAYALI EĞİTİM MODELİ**

- 203 MUTLU, M. Emin., Canan ÖZTÜRK., Nermin ÇETİNÖZ.** “Alternatif Eğitim Araçlarıyla Zenginleştirilmiş İnternete Dayalı Eğitim Modeli,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Günümüzde internete dayalı eğitim (IDE) hizmeti veren çok sayıda eğitim kurumu bulunmaktadır. Birbirinden farklı özellikler taşıyan bu eğitim hizmetlerinin geliştirilmesi ve sunulmasında değişik yaklaşımlar uygulamaktadır. 2001-2002 öğretim yılında Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi BDE birimi tarafından tasarlanan ve uygulamaya konulan internete dayalı Bilgi Yönetimi Programı, internet ortamında ders içeriğini sunmasının yanı sıra kitap, yazılım, sayısal video, akademik danışmanlık hizmeti, bulunduğu ilde öğrenci işleri ve sınav, teknik destek ve ders arası faaliyetlerinin düzenlenmesi gibi diğer eğitim hizmetlerini de sunmaktadır. Bu çalışmada, uygulanan programda yer alan bileşenler ele alınarak alternatif eğitim araçlarıyla zenginleştirilmiş IDE modeli tanıtılmaktadır.



**İNTERNET ORTAMINDA ROL TABANLI  
İŞLETME EĞİTİMİ VE ANAYAY.COM**

- 204 MUTLU, M. Emin., Özlem ÖZÖĞÜT., Hülya AVDAN.** “İnternet Ortamında Rol Tabanlı İşletme Eğitimi ve Anayay.com”, **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Bilgi Yönetimi Önlisans Programına kayıtlı öğrenciler için sanal bir işletme ortamı tasarlanarak bu işletmede değişik roller verilmiştir. Öğrenciler, ünite uygulamalarında sanal bir işletmenin farklı bölümlerinde görevlendirilmiş ve karşılaşabilecekleri gerçek hayat problemlerine çözümler üretmeleri sağlanmıştır.

**AÇIKÖĞRETİM SİSTEMİ İLE ÖĞRETİM YAPAN  
FAKÜLTELERDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN  
BAŞARILARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER**

- 205 NARTGÜN Şenay Sezgin ve Aysel ESEN.** "Açıköğretim Sistemi İle Öğretim Yapan Fakültelerde Okuyan Öğrencilerin Başarılarını Etkileyen Etmenler", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 431-435, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Türkiye’de uzaktan eğitim yöntemi ile öğretim yapan fakültelerde okuyan öğrenci sayısı oldukça fazladır. Türk uzaktan eğitim sistemi sayısal verilere göre Dünyada altıncı sırada bulunmaktadır. Uzaktan eğitim yöntemi ile öğrenim yapan fakülteleri tercih edip okumak isteyen öğrenciler genellikle çalışan kesim olup, üniversite eğitimi alma konusunda bugüne değin olanak bulamayan kişilerden oluşmaktadır.

Yaş ortalaması normal örgün eğitime oranla hayli yüksek olan bu öğrenci grubunun başarı düzeyleri de oldukça önemlidir. Daha önce üniversitede eğitim alma olanağı bulamayan bu kişiler uzaktan eğitim sistemi ile eğitim yapan fakülteler sayesinde eğitim şansını yakalayabilmektedirler. Ancak, bu kadar üniversite eğitimi almaya istekli kişilerin başarı oranlarının düşük olması ve uzun yıllar uzaktan eğitim yöntemi ile öğretim yapan fakültelere devam ederek mezun olmaya çalışmaları, üzerine eğinilmesi gerekli bir konu olarak

düşünülmelidir. Araştırmacılar tarafından yapılan bu çalışmanın amacı, açıköğretim sistemi ile öğretim yapan fakültelerde okuyan öğrencilerin, öğretim ve değerlendirme yöntemleri açısından başarısını etkileyen etmenleri belirlemektir.

Bolu ilinde sınava giren 200 Açıköğretim sistemi ile öğretim yapan fakülte öğrencisi üzerinde yapılan bu araştırma sonuçlarında öğrencilerin danışmanlık hizmetlerinden yararlanmadıkları hatta bu hizmetten bazılarının haberi bile olmadığı belirlenmiştir.

Diğer yandan ellerinde bulunan kaynak kitapları çoğunlukla kullandıkları, televizyon ve özel kurslardan yararlanmadıkları belirlenmiştir. Bu bildiride kaynak kitaplar, medya danışmanlık hizmetleri ve özel kurslar gibi öğrenci başarısına etki eden etmenler irdelenmiştir.

#### **FERNSTADIUM UND OSTTERRICH**

**206 NIGSCH,** Otto and Franz **PALANK.** Fernstudium und Österreich, Bestandaufnahme/ Entwicklungsperspektiven, p. 40-41, Wien 1991, Linz, Austria.

Çalışmada, Avrupa'da yer alan uzaktan eğitim kurumlarından olan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin ikiyüzbinin üzerinde öğrencisi olduğu ve Türk uzaktan eğitim kurumu olan Açıköğretim Fakültesi'ne 1987 yılında yapılan bir çalışmaya gönderme yapılarak yer verilmektedir.

#### **COMPUTERS IN DISTANCE EDUCATION: An Application in Anadolu University Open Education Faculty**

**207 ODABAŞI** Ferhan. "Computer in Distance Education: An Application in Anadolu University Open Education Faculty", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 439-443, 12-15 Kasım 1996, Ankara, Türkiye.

Çağımızda bilgisayarlar birçok eğitim sorununun giderilmesinde ya da azaltılmasında kullanılmaktadır. Uzaktan eğitimde bilgisayarların kullanılması ise öğrenci kayıt işlemlerinden telekonferansa kadar yayılan bir yelpazede değişik uygulamaları kapsamaktadır.

Çalışmada, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi bünyesinde, Bilgisayar Destekli Akademik Danışmanlık uygulaması şeklinde yeni bir hizmet başlatıldığı. bu hizmetle AÖF öğrencilerinin zaman esnekliği, bireysel çalışma özgürlüğü gibi gereksinimlerinin karşılanmasının amaçlandığı, 1996 yılı itibarıyla (13 il merkezinde) sekiz derste hazırlanmış yazılımların kullanıldığı bilgisayar laboratuvarlarının hizmete açıldığı konularında bilgi verilmektedir.

### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ UYGULAMASINDA SİSTEM YAKLAŞIMI**

**208 ODABAŞI**, Ferhan ve Güler **SAYIN**. "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uygulamasında Sistem Yaklaşımı", **Uzaktan Eğitim**. Uzaktan Eğitim Vakfı Yayınları, S. 1, ss. 34-41, Yaz, 1997, Ankara, Türkiye.

Bireylerin eğitime olan taleplerindeki artış, bilim ve teknolojiye gelişmeler, hızlı nüfus artışı gibi etmenler, uzaktan öğretim ve eğitim uygulamalarını ortaya çıkarmıştır. Türkiye'nin uzaktan eğitim uygulamaları yapan kurumlarından biri de Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'dir.

Makalede Açıköğretim Fakültesi örgütlenmesi, sistem yaklaşımı ile ele alınıp, uygulamadaki öğeler ve birbirleri ile ilişkileri incelenmiştir.

### **TRENDS IN DISTANCE LEARNING: A NEW WAVE**

**209 OLIVEIRA**, Joao. "Trends In Distance Learning: A new wave", **Development Communication Report**. Vol.63, No.1-2, published by Clearinghouse, 1988, Arlington, USA.

Bu makalede, gelişmekte olan ülkelerdeki uzaktan eğitim uygulamalarına yer verilmektedir. Ortadoğu ülkelerinin bu yöntemi uygulamasına değinen yazar, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin de 1982'de uygulamaya girdiğini, 150.000den fazla öğrencisinin, yüzbinin üzerinde öğretmenin Eğitim Önlisans Programından mezun olduğunu, programların Batı Almanya'daki Türklerin eğitiminde de işlevsel olma çalışmalarının yapıldığı konularına yer vermektedir. Yazar, uzaktan eğitim yöntemine yönelmenin, ekonomik ve teknolojik gelişmeler yanında, yönetsel, zaman ve eğitimsel nedenlerinin bulunduğuna da dikkat çekerek, bu konulara ayrıntıyla değinmektedir.

## **AÇIK ÜNİVERSİTE**

**210 ÖNGÖREN,** Mahmut T. "Açık Üniversite", **Bilim ve Sanat**. S. 28, ss. 23-25, 1983, İstanbul, Türkiye.

Bu çalışmada, eğitimin ve kitle iletişim araçlarının insanlara eşit derecede ulaşmadığı vurgulanarak, Anadolu Üniversitesi bünyesinde kurulan Açıköğretim Fakültesi'nin de pek çok yönden yetersiz olduğu belirtilmektedir. Açık Üniversitenin basılı materyaller, kitle iletişim araçları, yüz yüze eğitim, danışmanlık hizmetleri bürolar ve ekip çalışmalarını kapsayan bir bünyede olması gerektiği yer almaktadır. Diğer ülkelerde Açık Üniversitelerin amacının yükseköğrenim diploması vermek yerine, mesleklerinde kendilerini geliştirmek olduğu, ancak ülkemizde ise; sadece yükseköğrenim olanağı yaratma amacının yer aldığı vurgulanmaktadır. Açıköğretim Fakültesi'nin bazı yetersizliklerine karşın Türk Yükseköğretiminde bir eksikliği gidermesi açısından önemli görevler üstlendiği de yazar tarafından yadsınılmıyor.

## **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ İŞ İDARESİ VE İKTİSAT PROGRAMI ÖĞRENCİLERİ**

**211 ÖZ-ALP,** Şan. "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İş İdaresi ve İktisat Programı Öğrencileri", **İİBF**. Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları, Yayın No: 258/56, C.5, S.2, ss. 275-297, Kasım 1987, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmada Açıköğretim Fakültesi'nin, öğrencilerine her yıl "Öğrenci Bilgi Formu" adı altında uyguladığı anket sonuçları ele alınmıştır.

Bu anket formunda öğrencilere; doğum yerinin niteliği, oturulan yerin niteliği, doğum yılları itibariyle öğrenci dağılımı, aile üyeleri sayısı, kardeşlerin durumu, babanın ve annenin iş durumları, yükseköğretim yapma nedenleri, Açıköğretim Fakültesi'ni tercih sırası, Açıköğretim Fakültesi'nin olumlu ve olumsuz nitelikleri, sosyal etkinliklerle ilgili olup olmadıkları türünde sorular sorulmuştur.

Bu sorulardan elde edilen bilgilerle AÖF öğrencilerinin profili çıkarılmaya çalışılmıştır. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun erkek, annelerinin ev hanımı ve gelir düzeylerinin ülke ortalamaları altında olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin yarıdan fazlasının çalıştığı, hemen

hemen hepsinin evinde radyo ve televizyon bulunduğu ve tiyatro, halk oyunları gibi etkinliklere katılma eğiliminde oldukları saptanmıştır.

### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ KKTC PROJESİ VE 1988 MEZUNLARI**

**212 ÖZ-ALP**, Şan. "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi KKTC Projesi ve 1988 Mezunları", **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No: 320/141, S. 5, ss. 287-301, Kasım 1987, Eskişehir, Türkiye.

Makalede, AÖF öğrencilerinin sınıflara ve programlara göre dağılımı, yıllara göre Açıköğretim Fakültesi mezunları, yükseköğretimdeki KKTC öğrencileri, Açıköğretim Fakültesi KKTC öğrencileri, Açıköğretim Fakültesi KKTC öğrencilerinin sınıflara, yaş dilimlerine göre dağılımları, cinsiyetlerine göre mezuniyet dağılımları, Açıköğretim Fakültesi KKTC mezunlarının bir işte çalışma durumları vb. konularına yer verilmektedir.

1987-88 öğretim yılında KKTC'nin yükseköğretimde 3900 öğrencisi vardır. Bunlardan 917'si Açıköğretim Fakültesi öğrencisidir. Öğrencilerin en genci 17, en yaşlısı 46 yaşındadır. 1988 mezunu öğrencilerden 61'i bir işte çalışmaktadır. Bu sonuç, herhangi bir işte çalışmanın okumak için bir engel taşımadığını göstermektedir.

### **TURİZM SEKTÖRÜNDE İNSANGÜCÜ AÇIĞININ UZAKTAN ÖĞRETİMLE KARŞILANMASI**

**213 ÖZ-ALP**, Şan. "Turizm Sektöründe İnsangücü Açığının Uzaktan Öğretimle Karşıllanması", **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No: 386/149, S. 7, ss. 433-473, Ocak 1990, Eskişehir, Türkiye.

Yazar, turizmde insangücü yetiştirilmesi konusunu incelerken, 1982 yılından bu yana ülkemizdeki uzaktan öğretim yönteminin turizmdeki insangücü eğitime uygulanabileceğine yer vermiştir. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi uygulamasına değinen yazar, yazısında uzaktan eğitimin avantajlarının turizmdeki insangücü açığını kapatmada olumlu seçenek oluşturduğuna dikkatleri çekmek istemiştir.

**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ TELEVİZYON  
PROGRAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ  
(Malatya'da Oturan AÖF Öğrencileri Üzerinde Yapılan Bir  
Araştırma)**

- 214 ÖZBİLGİN,** Lütfi., Şenay **IŞIK** ve Ali **YILDIRIM.**  
Açıköğretim Fakültesi Televizyon Programlarının  
Değerlendirmesi -Malatya'da Oturan AÖF Öğrencileri Üzerinde  
Yapılan Bir Araştırma. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi.  
(Yayınlanmamış Çoğaltma), 1985, Malatya, Türkiye.

Malatya'da oturmakta olan Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinden oluşturulan 100 kişilik bir örneklem üzerinde, Açıköğretim Fakültesi televizyon ders programlarını izleme etkinliği ve yararlanma düzeyi araştırılmıştır. Araştırmanın yapıldığı dönemde, öğrencilerin bu programlardan genel olarak yararlandıkları ancak televizyon ders programlarının yayın saatlerinin yeterince uygun olmadığı, bu nedenle öğrenme süreçlerine katkıda bulunabilecek eğitim ortamından daha fazla verim elde etmelerinin mümkün olmadığı, televizyon ders programlarının anlatımının oldukça yararlı olduğu ortaya çıkmıştır.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
ÖĞRENCİLERİNİN TELEVİZYONDA VERİLEN  
DERSLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

- 215 ÖZCAN,** Kenan. “Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Televizyonda Verilen Derslere İlişkin Görüşleri,” AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Uzaktan eğitim, çağdaş eğitim teknolojisinin sağladığı olanaklardan yararlanarak zaman ve mekan sınırlarını zorlamadan öğrenme ve öğretme etkinliklerinin gerçekleştirilmesidir. Bu anlamda uzaktan eğitim, çağdaş eğitim teknolojisi modeli olup, yeni bir düşünsel temele dayalı olarak eğitim alanına yeni stratejiler, fonksiyonlar ve kavramlar sunar.

Uzaktan eğitim aynı zamanda eğitim sürecini demokratikleştirir, yaşam boyu eğitime katkı sağlar. Uzaktan eğitimin temeli basılı kaynakların üzerine kurulmuş olsa da günümüzde radyo, internet ve özellikle ülkemizde en yaygın olarak televizyonla yapılmaktadır.

Televizyonla yapılan öğretimde, en az maliyetle en geniş katılım sağlanarak bölgelerarası eşitsizlik giderilmekte, fırsat eşitliği sağlanmakta ve hedef kitlenin dışında kalan geniş halk kitlelerine de bilgi sunulmaktadır.

Eğitim amaçlı televizyon yayınlarının öğrenciye önemli katkılar sağlamanın yanında bazı sınırlılıkları da vardır. Bunlar televizyonun tek yönlü iletişim aracı olması ( kapalı devre yayınları hariç), alıcının o anki tutum ve davranışlarını, tepkilerini belirleme şansının bulunmaması, derste rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin olmaması gibi sınırlılıklardır.

Bu araştırma, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinde okuyan öğrencilerin görüşlerine göre, televizyonla uzaktan öğretimde verilen derslerin etkililiğini, karşılaşılan problemleri belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın evrenini Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi öğrencileri, örneklemini ise İstanbul'da bulunan 300 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada betimsel tarama modeli uygulanmıştır. İstatistik çözümlemede SPSS 8.0 paket programı kullanılmıştır. Elde edilen sonuçların ışığında öneriler sunulmuştur.

### **UZAKTAN EĞİTİM YAKLAŞIMIYLA UYGULANAN EĞİTİM ÖNLİSANS PROGRAMININ ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİNİ KAZANDIRMA YÖNÜNDEN ETKİLİLİĞİ**

**217 ÖZER, Bekir.** Uzaktan Eğitim Yaklaşımıyla Uygulanan Eğitim Önlisans Programının Öğretmenlik Meslek Bilgisini Kazandırma Yönünden Etkililiği. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 1989, Eskişehir, Türkiye.

Bu araştırma ile Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nce uzaktan eğitim yaklaşımıyla uygulanan bir öğretmen eğitimi programı olan Eğitim Önlisans Programının; programdan geçen öğretmenlerin, öğretmenlik meslek bilgisine ilişkin amaçlanan davranışları kazanmalarında ne ölçüde etkili olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Öntest-sontest ayrı örnek grup modelinin kullanıldığı araştırmanın verileri, 1987-88 öğretim yılında Eğitim Ön lisans Programı'na katılan 428 ilkokul öğretmenine uygulanmış olan iki test ve bir anket

aracılığıyla toplanmıştır. Öğretmenlik meslek bilgisine ilişkin davranışları ölçmeye yönelik olan testler, programda öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin öğretimine başlamadan önce öntest olarak, bu derslerin öğretimının tamamlanmasından sonra da son test olarak örneklemdeki öğretmenlere uygulanmıştır. Ayrıca anketle, öğretmenlere ilişkin kişisel bilgiler ve öğretmenlerin, uzaktan eğitim sürecindeki öğrenme etkinliklerine ilişkin bilgiler sağlanmıştır. Öntest ve sontest uygulama sonuçları ile anket bilgilerinin çözümlemeleri sonucunda şu bulgular elde edilmiştir:

Eğitim Önlisans Programı'ndan geçen öğretmenlerde, öğretmenlik meslek bilgisi yönünden önemli sayılabilecek ölçüde öğrenme olmuştur. Bu, uzaktan eğitim yaklaşımının etkili olduğunun bir kanıtı olarak değerlendirilebilir.

Eğitim Önlisans Programı'ndan geçen öğretmenlerin öğretmenlik meslek bilgisine ilişkin öğrenmelerinin cinsiyetlerine, bitirdikleri öğretim kurumlarına ve öğretmenlikteki hizmet süresine göre değişmediği anlaşılmıştır.

Eğitim Önlisans Programı'ndan geçen öğretmenlerin büyük çoğunluğunun ders kitaplarından yararlanmalarına karşılık televizyon ve radyo programlarını pek izlemedikleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca, öğretmenlerin bir çoğunun ek öğrenme etkinliğinde bulundukları ve yüz yüze öğretime gereksinme duydukları anlaşılmıştır. Bunların yanısıra, beklenenin dışında sonuçlar olarak, öğretmenlerin öğretmenlik meslek bilgisindeki öğrenme düzeylerinin, ek öğrenme etkinliğinde bulunma durumlarına ve yüz yüze öğretime gereksinme duyma derecelerine göre değiştiğini gösteren kanıt elde edilememiştir.

Eğitim Önlisans Programı'ndan geçen öğretmenlerce, uzaktan eğitim yaklaşımıyla öğretmenler için öğretmenlik meslek bilgisini yenileyici ve geliştirici hizmetiçi eğitim programları ile lisans ve lisansüstü öğrenim sağlamaya ve genel kültürü zenginleştirmeye yönelik programların uygulamaya konması, ayrıca hizmetiçi eğitim programlarında başarılı olan öğretmenlerin, özellikle özlük durumlarında iyileştirme yapılarak ödüllendirilmeleri önerilmiştir.



## **TÜRKİYE'DE UZAKTAN EĞİTİM: ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİNİN UYGULAMALARI**

- 218 ÖZER, Bekir.** "Türkiye'de Uzaktan Eğitim: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinin Uygulamaları", **Eğitim Fakültesi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, C. 2, S. 2, ss.1- 4, 1989, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmada, Türkiye'de 1950'li yıllardan başlayarak günümüze dek önemini korumuş başlıca eğitim sorunları ele alınmış ve Türkiye'de eğitim sorunlarının çözümünde uzaktan eğitim sisteminden yararlanmayı amaçlayan girişimlere yer verilmiştir.

Bu konuda kısa bir tarihçe verilerek, günümüzde gerçek anlamda uzaktan eğitim, Türk eğitim sistemi ve üniversite yapısı içinde ilk kez Anadolu Üniversitesi içinde kurulmuş olan sistemin, örgüt yapısı, işleyişi, öğrencileri, akademik programı, öğretim ortamları, öğrencilere verilen hizmet ve maliyet konularında bilgi verilmiştir. Anadolu Üniversitesi'nin uzaktan eğitim uygulamaları çalışmaları kimi önemli eğitim sorunlarının çözümünde somut sonuçlar ortaya çıkarmıştır.

## **ÖĞRETMEN DAVRANIŞLARININ UZAKTAN EĞİTİM YAKLAŞIMIYLA KAZANDIRILMASI**

- 220 ÖZER, Bekir.** **Öğretmen Davranışlarının Uzaktan Eğitim Yaklaşımıyla Kazandırılması**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No.706/36, 1993, Eskişehir, Türkiye.

Araştırmada, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nce Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki ilkokullarda çalışan ve öğretmenlik yetiştirmeyen öğretmenlere uygulanan Öğretmenlik Sertifikası Programının öğretim süresi koşuluyla değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırma başlıca dört bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde yabancı ülkelerde ve Türkiye'de uygulanan öğretmen eğitime yönelik uzaktan eğitim programları, bununla ilgili araştırma bulguları ile bu araştırmanın sorunu ele alınmaktadır.

Yöntemi oluşturan ikinci bölümde araştırmanın gerçekleştirilmesinde izlenen yol anlatılmaktadır. Üçüncü bölümü oluşturan bulgular ve yorumlar bölümünde ise, Öğretmenlik Sertifikası Programı'nda

öğretmenlerin amaçlarının öğretmen davranışlarını kazanmadaki başarı durumları ile programın öğretim ortamını oluşturan başlıca gereçlerden, televizyon ve radyo programları ile yüzyüze öğretim etkinliklerinden yararlanma durumlarının başarılarında farklılık oluşturup oluşturamadığına ilişkin bulgulara ve bu bulguların yorumlarına yer verilmiştir.

Dördüncü bölümde de araştırma ile sağlanan sonuçlar açıklanmış ve ileride öğretmen eğitimine yönelik olarak uygulanacak olan uzaktan eğitim programlarına ışık tutabilecek kimi önerilere yer verilmiştir.

Araştırmanın sonunda programa katılan öğretmenlerin 100 üzerinden 65-100 arasında başarı ortalaması elde ettikleri programda fen ve sağlık alanlarındaki öğretmenlerin, sosyal bilimler alanındaki öğretmenlere oranla daha başarılı oldukları, başarıda basılı malzemelerin daha fazla rolü olduğu, ancak televizyon derslerinin de oldukça yararlı olduğu, radyo ders programların çok etkili olmadığı, bununla birlikte yüz yüze etkileşimin çok etkili olduğu sonuçları ortaya çıkmıştır.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
MERKEZİ AÇIKÖĞRETİM PROGRAMLARI  
(İktisat ve İş İdaresi) BİRİNCİ YIL UYGULAMASININ  
DEĞERLENDİRİLMESİ**

**221 ÖZER**, Gündüz Mukadder. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları -İktisat ve İş İdaresi- Birinci Yıl Uygulamasının Değerlendirilmesi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 1985, Ankara, Türkiye.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin birinci öğretim yılını tamamlaması ile birlikte bu uygulamanın değerlendirmesini kapsayan bu çalışmada Açıköğretim Fakültesi öğrencileri ile 1982-1983 öğretim yılında Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi'ne ÖSYM'ce yerleştirilen öğrencilerin bazı sosyo-ekonomik özellikleri karşılaştırılmıştır.

Çalışmanın sonunda, Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin yaşca daha yüksek bir öğrenci grubunu oluşturduğu, ekonomik düzeylerinin daha alt gelir diliminde yer aldığı ortaya çıkmıştır. Çalışmada, uzaktan

eğitim sisteminin Türkiye'deki uygulamalarının kısa tarihçesine de değinilmektedir.

**ORTA ÖĞRENİMLİ İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNE  
UZAKTAN ÖĞRENİM YOLUYLA ÖNLİSANS  
ÖĞRETİMİ SAĞLAMA PROJESİ ÖN RAPORU**

**222 ÖZGÜ**, Tahir, Aytaç **AÇIKALIN.**, Ayhan **HAKAN**. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nce düzenlenen Orta Öğrenimli İlkokul Öğretmenlerine Uzaktan Öğrenim Yoluyla Önlisans Öğretimi Sağlama Projesi Ön Raporu (Yayınlanmamış Çoğaltılmış Rapor), 1985, Eskişehir, Türkiye.

Milli Eğitim Bakanlığı'na sunulmak üzere hazırlanmış bu raporda, 1739 sayılı Temel Eğitim Yasası'nda yer alan ve uygulaması zorunlu olan öğretmenlerin hizmetiçi eğitimlerinin, kitle iletişim araçlarının devreye sokularak uzaktan eğitim yöntemiyle önlisans eğitimi verilmesi, planlanan öğretim programı, uygulama organizasyonu ile kaynaklar ve kurumlararası işbirliği açılarından ele alınmıştır.

Raporda, mevcut öğretmenlerin yeterlilikleri ile boşlukları ortaya konularak, basılı malzeme, radyo-TV ders programları ve yüz yüze eğitim ortamlarının nasıl ve hangi sınırlılıkla işleneceğine, organizasyon ile ilgili olarak ayrıntılı bilgiye yer verilmiştir. Raporda, ülkemizdeki yaklaşık 130.000 dolayındaki ortaöğrenimli ilkokul öğretmenin, önlisans programını tamamlayarak, eğitimsel, yasal ve bürokratik açılardan toplumumuza yarar ve katkı sağlayacağı savunulmaktadır.

**EĞİTİM SORUNLARI VE ÇÖZÜMÜNDE KİTLE İLETİŞİM  
ARAÇLARI: EKONOMİK VE TEKNOLOJİK BİR YAKLAŞIM**

**223 ÖZGÜ**, Tahir. **Eğitim Sorunları ve Çözümünde Kitle İletişim Araçları: Ekonomik ve Teknolojik Bir Yaklaşım**. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 216/106, 1986, Eskişehir, Türkiye.

Yazar kitabında, ilköğretimden yükseköğretime kadar tüm eğitim öğretim kurumlarında karşılaşılan sorunları ve bu sorunların çözümü için bugüne kadar yapılan çalışmaları ele alarak eksiklikleri belirtiyor ve çözüm önerileri getiriyor.

Üç bölümden oluşan kitabın birinci bölümünde, eğitim sorunlarının analizi yapılmış, bu sorunların pahalı olan ve teknolojiden yararlanmayan bir sistemin mahkum ettiği finansman zorluklarından kaynaklandığını ve dolayısıyla sorunun çözümünün bu mahkumiyeti kullanmak değil, bu sistemde değişiklik yapmakta saklı olduğu belirtilmiştir.

İkinci bölümde, çözüm önerileri getirilmiştir. Yeni eğitim sisteminde öğrencinin örgün mekanda eşdeyişle okulda bulunması gerektiği de savunulmalıdır. Bunun dışında, “eğitim ve öğretim sistemlerinde, tüm eğitim ve öğretim ortamlarından yararlanılmalıdır”, görüşünde olan yazar bu ortamları, kitle iletişim araçları, üretim dünyası ve sosyal çevre olarak özetlemektedir.

Üçüncü bölümde ise; çıraklık ve Mesleki Eğitim Kanunu ele alınmıştır. Kanunun çıkarılma nedenleri ile kanun çıktıktan sonra uygulamada görülen aksaklık ve gündeme gelen yeni kanunların yararlılıkları belirtilmiştir.

#### **DISTANCE EDUCATION AND ITS CONTRIBUTION SOLUTION OF EDUCATIONAL PROBLEMS IN A DEVELOPING COUNTRY: TURKEY**

**224 ÖZGÜ, Tahir. Distance Education and Its Contribution to The Solution of Educational Problems in a Developing Country: Turkey.** Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No: 018, 1988, Eskişehir, Türkiye. (Ayrıca bu çalışma, Anadolu Üniversitesi Yayınlarından 1988 yılında 272/130 yayın numarasıyla yayınlanmıştır).

Bu çalışma Açıköğretim Fakültesi ile ilgili olarak, işe koşulan iletişim araçları, örgütlenme süreci, öğrenci sayıları, ülke dışındaki uygulamaları, mezunlar, uzaktan eğitimin ekonomik boyutu, çoklu eğitim araçları ve eğitim ortamları, Açıköğretimin uygulama alanları ile Türkiye'de Açıköğretim konusundaki tartışmalara yer vermektedir.

Sonuçta, Açıköğretim sisteminin öğrenci maliyetinin aynı alanda ve aynı üniversite bünyesindeki (Kütahya Kampusündeki) örgün öğrencilere oranla dörtte bir düzeyde olduğu belirtilerek, bu sistemle, gelişmekte olan ülkelerin eğitim sorunlarına çözüm getirebileceği savunulmaktadır.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ BATI AVRUPA FAALİYETİ,  
YAPILANLAR, YAPILACAKLAR, GEREKLİLİKLER**

- 225 ÖZGÜ,** Tahir. Anadolu Üniversitesi Batı Avrupa Faaliyeti-Yapılanlar-Yapılacaklar-Gereklikler, Anadolu Üniversitesi Yayını (Yayınlanmamış çoğaltılmış rapor), Haziran 1988, Eskişehir, Türkiye.

Raporda, 1987-1988 öğretim yılında Türkiye'de uygulanan Açıköğretim programlarının Batı Avrupa ülkelerinde de uygulamaya konulduğu, bu öğretim yılında Anadolu Üniversitesi Batı Avrupa İrtibat Bürosuna 2084 öğrencinin kayıtlı olduğu, geçen akademik dönem içerisinde yaklaşık 39.000 video bandı ile 43.000 dolayında basılı malzemenin bu programlardan yararlanan öğrenciye ulaştırıldığı, Köln, Essen, Berlin Nurnberg, Frankfurt, Lahey ve Brüksel yerleşim merkezlerindeki öğrencilere Akademik danışmanlık hizmeti verildiği, Federal Almanya bilim ve eğitim çevrelerinde çeşitli düzeylerde işbirliğine gidildiği belirtilmekte ve gelecekte yapılabilecek uygulamalardan söz edilmektedir..

**TV EĞİTİM PROGRAMLARINDA ETKİLİ VE YARATICI  
SENARYO YAZIMI: AÖF UYGULAMALARINA  
ELEŞTİREL BİR BAKIŞ**

- 228 ÖZGÜR,** Z. Aydın. ve Halim ESEN. “TV Eğitim Programlarında Etkili ve Yaratıcı Senaryo Yazımı: Anadolu Üniversitesi AÖF Uygulamalarına Eleştirel Bir Bakış,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

TV eğitim programı yapımı son derece karmaşık bir teknolojik altyapıyı ve çok sayıda insanın emeği, dikkati, araştırması, fikri, becerisi ve uzmanlığının bir araya getirilmesi ile gerçekleştirilir. TV eğitim programlarının, uzaktan eğitimde öğretimi destekleme ve zenginleştirme, bilgi verme, karmaşık bir konuyu açıklama ve öğrencileri güdüleme gibi amaçları gerçekleştirebilmesi için kaliteli, özgün, yaratıcı, öğretici, etkili, bilimsel ve amaçlara uygun olarak televizyon dili ve anlatım tekniklerine göre üretilmesi gerekir.

TV eğitim programlarında bu amaçların gerçekleştirilmesinde ön koşul, senaryonun yazılmasıdır. Senaryo bir televizyon eğitim

programında biçimi, içeriği ve yapım bilgilerini görsel-işitsel öğelerle anlatan yazılı bir metindir. İstisnalar ve canlı yayın programları gibi özelliği olan programlar hariç senaryosuz bir program çekilmesi mümkün değildir. Bu çalışmada etkili, öğretici ve yaratıcı bir televizyon eğitim programı gerçekleştirebilmek için senaryonun amaçları, özellikleri, işlevleri ve biçimsel yapısı Anadolu Üniversitesi uygulamaları dikkate alınarak değerlendirilmektedir.

#### **A SOLUTION FOR TEXT BOOK PRODUCTION**

- 229 ÖZKAZANÇ, Önder and Nezir KARADAYI, "A Solution for Massive Text Book Production", *Academic Computing in Machintosh Environment III, Proceedings of Seminar*. May 13-15, 1992, p.131-137, Anadolu University Publications, 1992, Eskişehir, Turkey.**

Yazarlar, büyük sayıdaki kitleler için bilgisayar teknolojisi ile test soru kitapçıklarının hazırlanmasındaki karşılaşılan sorunların çözümü konusundaki görüşlerini Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin çeşitli projelerindeki deneyimlerinden örnekler vererek açıklamaktadırlar.

Bu kapsamda, uzaktan eğitim veren Açıköğretim Fakültesi'nin 10 ayrı projesi için çeşitli formül, grafik ve illüstrasyon içeren 300 ayrı test kitapçığının hazırlanmasındaki sorunlar karşısındaki durum tartışılmaktadır.

#### **AÇIKÖĞRETİM'DE KAYIT VE SINAVLARIN DÜNYÜ, BUGÜNÜ VE GELECEĞİ**

- 230 ÖZKAZANÇ, Önder. "Açıköğretim'de Kayıt ve Sınavların Dünyü, Bugünü ve Geleceği, *AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyum'una sunulan bildiri*. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.**

Anadolu Üniversitesinin açık öğretimle eğitim veren fakültelerinin öğrenci sayısı 2002 yılında 524000'i aşmıştır. Her öğrencinin en az iki oturumda sınava gireceği düşünülürse, öğrenci çarpı sınav kâğıdı sayısının en az 1048000 olması gerekir ki gerçek sayı 1200000 civarındadır. Kitleli sınavların kendine özgü zorlukları ve

gereksinimleri vardır. Bu sınavların sağlıklı yapılabilmesi için öğrencilere ilişkin tüm bilgilerin sağlıklı olarak tutulması gerekir.

Kayıtların sağlıklı tutulması, güncellenmesi, sınavların zamanında ve sorunsuz yapılması, en kısa zamanda sağlıklı olarak değerlendirilmesi; üniversite içinde birçok birimin birlikte, uyum içinde ve senkronize olarak işlerini yürütmesi, her birimin bir diğerine olası aksaklıklar için zaman kazandırması gerekir.

### **BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN AÇIKÖĞRETİMDE KULLANILMASI: OLANAKLAR-SINIRLILIKLAR**

- 233 ÖZKUL, A Ekrem. Mehmet KESİM.,** “Bilişim Teknolojilerinin Açıköğretimde Kullanılması: Olanaklar - Sınırlılıklar”, **BTİE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, ss.59, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim sistemi 17 yılı aşan bir süredir Türk Eğitim Sistemine hizmet vermektedir. Uzaktan eğitim teknolojilerindeki gelişmeler açıköğretimde de önemli olanaklar sağlamaktadır.

Bu bildiride, açıköğretim sisteminde uzaktan eğitim teknolojilerinden yararlanma potansiyeli incelenerek, değişik ve farklı teknolojilerin sağlayabileceği katkılar değerlendirilmekte ve bu teknolojilerden yararlanma konusundaki engel ve sınırlılıklar tartışılmaktadır.

### **DISTANCE TEACHING BETWEEN ANADOLU UNIVERSITY (TURKEY)-AHMET YESEVI UNIVERSITY (KAZAKHISTAN)**

- 234 ÖZKUL, A Ekrem., Mümin, KÖKSOY.** “Distance Teaching Between Anadolu University (Turkey)-Ahmet Yesevi University (Kazakhstan)”, **BTİE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi’ne Sunulan bildiri.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, May 13-15, 1999, Ankara, Türkiye.

Videokonferans, coğrafi olarak iki ya da daha fazla tarafın görüntülü ve sesli olarak iki yönlü etkileşimini sağlayan bir iletişim teknolojisidir. Bu teknoloji yoluyla tek bir sayısal bağlantı üzerinden iki yönlü olarak video, ses, veri ve grafik iletimine olanak sağlanarak

uzaktan eğitimdeki etkileşim sorununun çözümünde önemli katkı sağlanmaktadır.

Anadolu Üniversitesi ve Kazakistan'ın Türkistan kentindeki Ahmet Yesevi Kazak Türk Üniversitesi arasında bir videokonferans bağlantısı kurulmuştur. Yürütülen bir pilot proje çerçevesinde Ahmet Yesevi Üniversitesi Ekonomi Fakültesi programında yer alan bir ders, Anadolu Üniversitesi tarafından açık öğretim ders materyalleri kullanılarak videokonferans destekli olarak verilmektedir. Bu bildiride söz konusu pilot proje tanıtılmaktadır.

### **AÇIKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN INTERNET KULANIM ALIŞKANLIKLARI**

**236 ÖZKUL, A.** Ekrem., Emin **MUTLU**, “Açıköğretim Öğrencilerinin İnternet Kullanım Alışkanlıkları”, **BTİE'2000 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi'ne sunulan bildiri.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 15-17 Mayıs 2000, Ankara, Türkiye.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nde 1999-2000 öğretim yılında internet üzerinden deneme sınavları uygulaması başlatılmış ve projenin ilk üç ayında 35.000 öğrenci tarafından 300.000 deneme sınavı gerçekleştirilmiştir.

Proje öncesinde, Açıköğretim öğrencilerinin internete erişim olanakları ve kullanım özellikleri hakkında yeterli veri bulunmadığından dolayı, bu projede elde edilecek verilerin, Açıköğretim Fakültesi'nin gelecekteki internete dayalı uzaktan öğretim uygulamalarının planlanmasındaki önemi göz önünde tutulmuştur.

Öğrenciler, proje süresince internet sunucusunun oluşturduğu güncel dosyalar ve deneme sınavları yazılımı tarafından kaydedilen bilgiler yardımıyla yakından izlenerek, kapsamlı demografik bilgiler ve kullanım bilgileri elde edilmiştir.

Çalışmada öncelikle araştırma yöntemi tanıtılarak, elde edilen bilgilerin özetine yer verilmiştir. Ardından, öğrencilerin internetten yararlanma düzeylerini etkileyen faktörler araştırılmış, internet kullanımı deneyimlerinin belirgin özellikleri elde edilmeye çalışılmıştır.



Uygulama sırasında öğrencilerin projenin tasarımı sırasında öngörülmeven davranışlarda da bulundukları gözlemlenmiştir. Bu davranışların nedenleri ve etkileri anlaşılmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın sonunda, gerçekleştirilebilecek benzeri projeler için uygulamaya dönük önerilere yer verilmiştir.

### **UZAKTAN EĞİTİM: DÜNYADAKİ GELİŞMELER VE TÜRKİYE**

- 237 ÖZKUL**, Ali Ekrem. “Uzaktan Eğitim: Dünyadaki Gelişmeler ve Türkiye”, **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 3. Özel Sayı 2**, ss. 460-483, , Sakarya Üniversitesi, 2001, Adapazarı, Türkiye.

Çalışmada, uzaktan eğitim konusunda dünyadaki ve Türkiye’deki gelişmeler, uzaktan eğitim ve uzaktan eğitim teknolojilerine ilişkin bilgiler, uzaktan eğitim sunumu, uzaktan eğitim yönetimi yanında Türkiye’deki gelişmelere ilişkin, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi’ne olan talep ve buna karşılık sunulan eğitim hizmeti, uzaktan eğitimle ilgili belirli tarihlerdeki gelişmeler, Türkiye’de etkinlik gösteren uzaktan eğitime dayalı program ve uygulamalar, uzaktan eğitim politikaları ve bu konuların değerlendirilmesi ve tartışılması konularına yer verilmiştir.

### **KURUMLAR İÇİN EĞİTİM YAZILIMLARI ÜRETİMİ**

- 238 ÖZÖĞÜT** Özlem., Nermin **ÇETİNÖZ**, Yasemin **YILDIRIM**. “Kurumlar İçin Eğitim Yazılımları Üretimi,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Anadolu Üniversitesi Bilgisayar Destekli Eğitim Birimi’nin 2001 yılında Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü’ne ürettiği Belediye Personel Yönetimi konulu CD-ROMun yerel yönetimlerde kullanımına yönelik bir anket çalışması yapılarak sonuçlar değerlendirilmiştir.

### TELEVİZYON ÖĞRETMENLİĞİ

- 239 **ÖZSOY**, Yahya ve Dursun **GÖKDAĞ**. "Televizyon Öğretmenliği", **Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, C. 2, S. 1, ss. 123-139, 1987, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışma, televizyonda ders verecek öğretim elemanlarının, daha iyi televizyon öğretmeni olmalarına yardımcı olmak ve dolayısıyla televizyon öğretim programlarının niteliğini arttırmak amacıyla yazılmış bir makaledir.

Makalede, televizyon öğretmenliği ve bunun getirdiği sorumluluğun bilincinde olmak, stüdyo denilen özel ortamı tanımak, kamera önüne çıkmadan ne tür bir ön hazırlık yapmak gerektiği konularına değinilmektedir.

Sonuç olarak, TV öğretmenliğinin öğrenilmesi gereken bir sanat olduğu ve bunu öğretecek birilerinin ya da bir kurumun olması gerektiği öne sürülmektedir. Bu öncülüğü de Anadolu Üniversitesi'nin yüklenmesi gerektiği belirtilmektedir.

### UZAKTAN EĞİTİM TEKNOLOJİSİNİN EĞİTİMDE KULLANILMASI

- 240 **ÖZSOY**, Yahya. "Uzaktan Eğitim Teknolojisinin Eğitimde Kullanılması", **İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Sempozyumu**. 15-17 Haziran, İnönü Üniversitesi, 1989, Malatya, Türkiye.

Bu bildiri, uzaktan eğitimde kullanılan teknolojinin, genel eğitime katkısındaki gizli gücü irdelemek amacıyla hazırlanmıştır. Türkiye'de Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi tarafından uygulanmakta olan uzaktan eğitim teknolojisinin, genelde eğitimimize ne gibi etkileri olmaktadır ya da olabilir sorusu akla gelmektedir. Bu gibi soruların yanıtları, belli başlı başlıklar altında çalışmada toplanmıştır.

### AÖF EĞİTİM MEDYALARININ ENTEGRASYONUNUN SAĞLADIĞI OLANAKLAR

- 241 **ÖZTÜRK** Canan., Nihat **YALAMA**, Hülya **AVDAN**. "AÖF Eğitim Medyalarının Entegrasyonunun Sağladığı Olanaklar," **AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve**

**Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir. Türkiye.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Bilgisayar Destekli Eğitim Birimi tarafından Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin hizmetine sunulmak üzere Genel Matematik ve Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi derslerinin CD-ROMları hazırlanmıştır. Bu CD-ROMlarda BDE Birimi tarafından üretilen ders yazılımlarının yanı sıra, bu derslere ait Açıköğretim Fakültesi TV programları, ders kitaplarının sayısal ortama aktarılmış verileri bulunmaktadır. Ayrıca CD-ROM ortamında çalışan öğrenciler internet bağlantısı kurduklarında, Açıköğretim Fakültesi Deneme Sınavları hizmetine erişerek kendilerini değerlendirebilme olanağı bulmaktadırlar. Bu çalışmada eğitim medya entegrasyonu olarak hazırlanan CD-ROMlardan öğrencilerin ne şekilde ve nasıl yararlandıklarını değerlendirmek üzere yapılan anket çalışmasının sonuçları yer almaktadır.

#### **BİLGİSAYAR DESTEKLİ FAALİYET ÇİZELGELEMESİ VE AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ'NDE BİR UYGULAMA**

**242 ÖZTÜRK,** Öznur. Bilgisayar Destekli Faaliyet Çizelgelemesi ve Açıköğretim Fakültesi'nde Bir Uygulama. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2000, Eskişehir, Türkiye.

Günümüzde rekabetin artması sonucunda işletme kaynaklarından biri olan bilginin giderek ön plana çıktığı görülmektedir. İşletme yöneticilerinin doğru ve etkin kararlar alabilmesi, iç ve dış kaynaklardan çeşitli bilgilerin zamanında alınmasına ve değerlendirilmesine bağlı olmaktadır. Bir işletmede yönetimin bilgi ihtiyacının etkin bir şekilde karşılanması ise, bilgi sisteminin kurulması ile sağlanabilmektedir. Proje yönetimi; belirli bir amacı tanımlanan zaman periyodu içerisinde, verilen kaynakları kullanarak takip etmek olarak tanımlanabilmektedir. Proje yönetimi, çalışan bir sistem kurmayı ve planlamayı, kaynakları elde etmeyi, faaliyetleri çizelgelemeyi ve tamamlanan faaliyetleri değerlendirmeyi gerektirmektedir.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, ülkemizin en geniş öğrenci kapasitesine sahip üniversitesidir. Öğrencilere verilen

hizmetlerin zamanında ve istenen kalitede olabilmesi için tüm sistemin kontrol altında tutulması gerekmektedir. Açıköğretim Fakültesi'nde gerçekleştirilen faaliyetlerin bilgisayar destekli çizelgelenmesi yoluyla, üst yönetime bilgi sağlamada ve karar vermede yardımcı olacak bir bilgi sistemine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bilgi sistemi sayesinde, sistem kontrol altında tutulabilecektir.

Bu amaç doğrultusunda proje yönetimi tekniklerinden Kritik Yol Yöntemi kullanılarak faaliyetlerin bilgisayar destekli çizelgelenmesi yapılmaya ve yönetime destek olacak bir yönetim bilgi sistemi oluşturulmaya çalışılmıştır.

### **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN AÇIKÖĞRETİM SİSTEMİNE İLİŞKİN TUTUMLARI**

**243 PARLAK, Y. Nuray.** Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Açıköğretim Sistemine İlişkin Tutumları. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1991, Ankara, Türkiye.

Tarama modeli esas alınarak gerçekleştirilen bu araştırma ile Açıköğretim Fakültesi İktisat ve İş İdaresi Bölümlerine devam eden öğrencilerin Açıköğretim sistemini oluşturan öğelere ilişkin tutumlarının saptanması amaçlanmıştır.

Bu öğeler ders kitapları, destek hizmetler, yönetim, akademik danışmanlık hizmetleri ve AÖF TV ders programları olarak belirlenmiştir. Araştırma kapsamına 1990-1991 yılında AÖF Ankara Bürosuna kayıtlı 1. ve 4. sınıf öğrencileri içinden seçilen 379 öğrenci alınmıştır.

Araştırma verileri, örneklem grubuna alınan bu öğrencilere gönderilen bir tutum ölçeğiyle toplanmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; Açıköğretim Fakültesi'ne ilişkin öğrenci tutumları, fakülteyi tanıma, fakülteyi seçme nedeni, AÖF TV programlarını izleme ve akademik danışmanlık hizmetlerine katılma durumları değişkenleriyle ilişkili görülmektedir. Araştırmada kişisel bilgiler için elde edilen verilerde frekans ve yüzde hesapları kullanılmıştır.

## **TÜRKİYE'DE YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINA ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME SİSTEMİ**

- 244 PAYASLIOĞLU, Arif. Türkiye'de Yükseköğretim Kurumlarına Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi. ÖSYM Araştırma, Geliştirme Birimi, Bilkent, 1985, Ankara, Türkiye.**

Bu çalışmada ülkemizdeki Yükseköğretim kurumlarına öğrenci seçme ve yerleştirmede uygulanan sistem tanıtılmakta ve öğrenci yerleştirme konusunda özgün bir yönü oluşturan Açıköğretim sistemine öğrenci alımının özellikleri, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nce Açıköğretim programlarına sağlanan hizmetlerin katkısına yer verilmiştir. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi sınavına girecek öğrenciler ile YÖK ilgilileri ve AÖF ilgililerini hedef seçen çalışmada Açıköğretim Fakültesi'nin niteliği, Açıköğretim Fakültesi'nin ders malzemeleri, akademik danışmanlık hizmetlerinin yapısı, Açıköğretim Fakültesi'nin sınav ve değerlendirme sistemi ile Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi-Açıköğretim Fakültesi ilişki boyutuna değinilmektedir.

## **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ SINAVLARI KONUSUNDA DÜŞÜNÜLEBİLECEK YENİ YÖNTEMLER**

- 245 PAYASLIOĞLU, Arif: "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Sınavları Konusunda Düşünülebilecek Yeni Yöntemler", Mülkiyeliler Birliği Dergisi. S.164, ss. 37-42, Şubat 1994, Ankara, Türkiye.**

Bilindiği gibi, 1995-1996 Öğretim yılı öncesine kadar AÖF'ün sınavları ÖSYM tarafından gerçekleştirilmekteydi. Bu tarihe kadar olan sınav uygulamalarında karşılaşılan güçlükler göz önüne alındığında, 500.00 den fazla öğrencinin sınav organizasyonunun yenilenmeye ya da farklılaştırılmaya gereksinimi vardır. Dr. Payaslıoğlu bu çalışmasında, Açıköğretim sınavlarının kaldırılmasını bunun yerine çok geniş bir ağa sahip bilgisayar sistemi ile çoktan seçmeli soru uygulamasının yarattığı güçlükleri yaratmayacak tipte sorularla öğrencilerin sınanabileceğini, böylelikle sınav ve ardından gelen diplomanın hedef olmaktan çıkacağını, gerçek öğrenme ve sınavın olabileceğini ileri sürmektedir.

## UZAKTAN ÖĞRETİMDE MUHASEBE EĞİTİMİ VE BİLGİSAYAR DESTEKLİ MUHASEBE EĞİTİMİ UYGULAMASI

- 246 PİŞİREN**, Uğur. Uzaktan Öğretimde Muhasebe Eğitimi ve Bilgisayar Destekli Muhasebe Eğitimi Uygulaması. Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1997, Eskişehir, Türkiye.

Eğitimin toplumlar için önemi ve gereği kaçınılmazdır. Toplumu oluşturan bireylere yaygın eğitimi ulaştırabilmek, günümüzde uzaktan öğretim ile sağlanabilmektedir. Uzaktan öğretim öğrencileri, sistemin süreçlerinden (basılı ders malzemeleri, televizyon ve radyo ders programları, akademik danışmanlık hizmetleri ve bilgisayar destekli eğitim) yararlanarak öğrenimlerini sürdürmektedirler.

Uzaktan öğretimde yaygın olarak karşılaşılan “muhasebe”nin, en uygun koşullarda nasıl bir eğitim politikasıyla sunulması gerektiği, bu çalışmanın araştırma konusunu oluşturmaktadır. Uzaktan öğretimde muhasebe eğitiminin istenen şekilde gerçekleşmesi, sistemin süreçlerinin verimli çalışmasına bağlıdır.

Uzaktan öğretim süreçlerinden en yenisi olan “Bilgisayar Destekli Eğitim”in muhasebe eğitimine olan katkısı, sunulan uygulama ile pekiştirilmiştir.

## DISTANCE EDUCATION: GROWTH AND DIVERSITY

- 247 POTANHNIK**, Michael., Joanne **CAPPER** “Distance Education: Growth And Diversity”, Finance & Development. Published by **the International Monetary Found**, March 1998, USA.

(<http://www.worldbank.org/fandd/english/0398/articles/0110398.htm>)

Ekonominin teşvik ettiği, yeni teknolojilerin kolaylık sunduğu uzaktan eğitim giderek popülerleşmekte ve yaygınlaşmaktadır. Bu makale, “uzaktan eğitim ne gibi avantajlar sunmaktadır, bu hizmeti sunanlar yeni yatırımlar yapmadan önce neleri göz önünde tutmalıdır?” sorularına yanıt aramaktadır.

Anadolu Üniversitesi, bu makalede söz edilen mega üniversiteler arasında yer almaktadır. Mega üniversiteler, her yıl 100.000’den fazla öğrenci kaydeden, uzaktan eğitim yoluyla eğitim veren büyük üniversitelerdir. Kullanım ve amaçlar, iş başında öğrenme, öğretmen

yetiştirme, genişleyen sınıflar, kalite sağlama, maliyet değeri, eğilimler ve bunlarla başa çıkma makaleden bazı başlıklardır.

### **TÜRK AçIKÖğRETİMİ İLE İNGİLİZ AçIKÖğRETİMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

**248 RIZA,** Enver Tahir. "Türk Açıköğretim ile İngiliz Açıköğretiminin Karşılaştırılması", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss.557-565, 12-15 Kasım 1996, Ankara.

Bu yüzyılın ikinci yarısında özellikle gelişmekte olan ölkeler dikkate alındığında eğitimle ilgili olan önemli krizler yaşanmıştır.

Dolayısıyla ilk, orta ve yüksek öğretime olan istek gitgide büyümüş ve öğretmen eksikliği ile sınıf izdihamı problemlerini yaratmıştır. Bu problemleri klasik yöntemlerle çözmek de olanaksız bir duruma gelmiştir.

Bu problemlerin bir bölümünü çözmek amacıyla dünyanın birçok yerinde yüksek teknolojiye dayanan açık üniversiteler kurulmuştur. Gün geçtikçe bu üniversitelerin sayısı daha da artmıştır. 1968 yılında kurulup bir yıl sonra yayına geçen İngiliz örneği, kısa bir zamanda hızlı bir şekilde bütçesi, program ve çeşitliliği ile ilgili büyük gelişmeler kaydetmiştir.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakóltesi 1982 yılında kurulmuştur. 14 yıllık süre içerisinde bu üniversitede de kendine göre belli gelişmeler kaydedilmiştir. Değişik kuruluşların birbiriyle karşılaştırılması, bu kuruluşların gelişmesine hizmet etmektedir.

Açıköğretim üniversiteleri; İngiliz ve Türk örneklerini karőılaőtırmak da, bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Değişik temellere dayanan karşılaştırma hem benzeyen hem de benzemeyen yönleri kapsamaktadır. Karőılaőtırmanın temelleri; sistemin işleyişinde açıklık, öğrencinin yaşı, toplum görüşleri, program çeşitliliği, basılı materyaller, radyo ve televizyon programları, öğrenme paketleri, bilgisayar hizmetleri, diğer araçlar, sınavlar ve yaz kamplarını (yüz yüze eğitim ortamlarını) kapsamaktadır.

### **AÇIKÖĞRETİM: 10. YILDA NE OLDU NE OLACAK?**

- 249 SAĞLAM**, Mustafa. "Açıköğretim:10 Yılda Ne Oldu, Ne Olacak?", **Akademi**, No.1, December, 1993, pp.4-11, Cologne, Germany.

Açıköğretim Fakültesinin kuruluşunun onuncu yılında yazar, fakültenin genel bir değerlendirmesini yaparak, geçen bu süre içerisinde neler yapıldığını ve bundan sonra neler yapılması gerektiğine ilişkin bir dizi öneride bulunmuştur. Açıköğretim Fakültesi on yıl gibi kısa bir sürede, ulaştığı öğrenci sayısı ve verilen hizmetin hacmi ölçü alınarak, yılların açık üniversitelerinin yer aldığı Mega-üniversiteler boyutuna ulaşmıştır. Bununla birlikte ülke içi ve dışında Türk Eğitime soluk kazandırmıştır. Bundan sonra Fakülte, yaşadığı sorunların üstesinden gelebilmek için çağdaş yapı donanımını sürdürmeli, çok amaçlı, bireyselle yönelik kendi sistemini oturtmalıdır.

### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ UZAKTAN EĞİTİM ÇALIŞMALARI VE RADYONUN KULLANIMINA İLİŞKİN BİR MODEL GELİŞTİRİMİ**

- 250 SAĞLIK**, Mediha. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uzaktan Eğitim Çalışmaları ve Radyonun Kullanımına İlişkin Bir Model Geliştirimi. Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1985, Eskişehir, Türkiye.

Çalışma, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin uzaktan eğitim çalışmalarında kullanılan eğitim bileşenlerine radyo kanalının da eklenmesi konusunda bir model geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, çalışmanın kuramsal bölümünde; Türkiye radyolarında eğitsel yayınlar, Türkiye'de uygulanan uzaktan öğretim çalışmaları ve diğer ülkelerdeki çalışmalardan örneklerle yer verilmiştir. Araştırmanın model geliştirimi bölümünde ise; uzaktan eğitim olgusu ve süreci, Açıköğretim Fakültesi (AÖF) uzaktan eğitim uygulaması, radyo model geliştirimi bulunmaktadır.

Bu bölümde radyonun diğer materyallerle eş güdümlü olarak kullanımı ve ideal bir radyo eğitim programının nasıl olabileceği konusunda öneriler yer almaktadır. Önerilen modelin, Açıköğretim



Fakültesi'nin uygulama olanakları çerçevesinde olduğu belirtilmektedir.

#### **UZAKTAN ÖĞRETİM SİSTEMİNDE TELEVİZYONUN YERİ**

- 251 SAĞLIK**, Mediha. “Uzaktan Öğretim Sisteminde Televizyonun Yeri”, **Kocaeli Uzaktan Eğitim Semineri**. Kocaeli Üniversitesi ve Kocaeli Sanayi Odası, ss.50-64, 4-6 Ekim 1997, Kocaeli, Türkiye.

Bildiride, uzaktan öğretim sisteminin bir eğitim bileşeni olan televizyonun yeri ve önemi üzerinde durulmuş, televizyon eğitim programı yapım süreci planlama, hazırlıklar ve televizyona uyarlama olmak üzere üç aşamada ele alınmıştır. AÖF eğitim programları ise yayın türü ve yayın zamanı açısından ele alınmış ve Açıköğretim Fakültesi'nin kendine ait bir yayın kanalı olmayıp, yayınların TRT kanalından gerçekleştirilmesinin emek, zaman, para ve teknik kalite yitimi gibi sonuçlar doğurduğu vurgulanmıştır.

#### **BİR ÖĞRETİM ARACI OLARAK TELEVİZYON: ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİNDE KULLANIMI VE SONUÇLARI**

- 252 SAĞLIK**, Mediha., Serap **ÖZTÜRK**. “Bir Öğretim Aracı Olarak Televizyon: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinde Kullanımı Ve Sonuçları”, **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, S. 18, ss.237-249, Temmuz 2001, Eskişehir, Türkiye. (Ayrıca bu çalışma, **TOJDE-Turkish Journal of Distance Education**. Vol:2, Number:1, 2002, Anadolu University, Eskişehir, Turkey, yayınlanmıştır.)

Uzaktan eğitimde öğrenme yolları ve nitelik, teknolojik gelişmelerle yakından ilintilidir. Görsel ve işitsel bir araç olan televizyon yayınlarının ülkenin her yanına ulaşabilmesi, televizyonun araç olarak kolay erişilebilir olması, eğitimde fırsat eşitliği yaratması, insan kaynaklarını en etkili biçimde kullanması, geleneksel eğitim yöntemlerinden farklı olması gibi nedenlerle; televizyon programı üretme açısından her tür donanıma sahip bir fakülte olarak AÖF kurulduğu günden bu yana, basılı malzemeler ve radyonun yanı sıra televizyon, temel destek eğitim aracı olarak kullanılmaktadır.

Çalışma, AÖF televizyon programlarının hangi projelerde kullanıldığı, öğrenciye ne gibi hizmetler sunulduğu, program üretim süreçleri, yapım olanaklarıyla birlikte televizyondan yararlanma biçimleri hakkında bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır.

### **UZAKTAN EĞİTİMDE İNTERNET VE AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ UYGULAMALARI**

**253 SAĞLIK**, Mediha. “Uzaktan Eğitimde İnternet ve Açıköğretim Fakültesi Uygulamaları”, **Kurgu**. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Sayı: 19, 2002, Eskişehir, Türkiye.

Uzaktan eğitimde belirleyici rollere sahip olan teknolojilerin etkili kullanımının yolu; her bir teknolojinin sağladığı olanakları bilmek, hangi teknolojinin öğrencinin ihtiyaçlarına ve öğretilecek içeriğin gerektirdiklerine uygun olacağına karar vermektir. Sanayi toplumundan bilişim toplumuna geçişin habercisi, taşıyıcısı ve bir ön modeli olarak tanımlanabilecek olan İnternet, çoklu ortam özellikleriyle uzaktan eğitim alanında son yıllarda yaygın bir teknoloji olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu teknolojinin eğitim ortamlarına ve öğrenmeye katkıları nelerdir? İnterneti uzaktan eğitimde kullanma biçimleri nelerdir? Bir uzaktan eğitim kurumu olan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, bu teknolojinin olanaklarından nasıl yararlanmaktadır? Çalışmada bu soruların yanıtları aranmıştır.

### **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK ÖNLİSANS PROGRAMI VE MALİYET TASARRUFU**

**254 SEÇİM**, Hikmet. "Açıköğretim Fakültesi Hemşirelik Önlisans Programı ve Maliyet Tasarrufu", **Eğitim Teknolojisi ve Bilgisayar Destekli Eğitim I. Sempozyum Bildirileri**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No. 552, ss. 71-73, 1991, Eskişehir, Türkiye.

Yardımcı sağlık personeli Önlisans Eğitimi'nin birinci adımını oluşturan Hemşirelik Önlisans Programı'nın uzaktan öğretim yöntemi ile gerçekleştirilmesi durumunda tasarruf edilecek maliyet hesaplamasının ağırlık verildiği çalışmada, bu eğitim dalında üçte ikilik bir kazanım elde edileceği savunulmuştur. Bunun yanısıra rakamlaştırılamayan bir başka kazanım ise uygulamanın getireceği toplumsal yaşam refahı düzeyidir. Yazar sonuçta sahip olunan

olanakların her türden konulara yöneltilerek ulusca eğitim düzeyimizin yükselebileceğine inandığını belirtmektedir.

### **DÜNYA'DA AÇIKÖĞRETİM UYGULAMALARINDAN BAZI ÖRNEKLER**

- 255 SEÇİM**, Hikmet. "Dünya'da Açıköğretim Uygulamalarından Bazı Örnekler", **Açıköğretim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 777/392, C. 1, S. 1, ss. 237-260, Haziran 1994, Eskişehir, Türkiye.

Makalenin yazarı, 1980 öncesinden başlayarak uygulamaya konulan ancak mektupla öğretim ayrı tutulursa, bir dizi nedenden dolayı başarılı olamayan uzaktan eğitimin, 1982 yılında Anadolu Üniversitesi'nin çatısı altında bilimsel ve üniversiter bir ortamda ele alınması ile dünyadaki benzer uygulama düzeyine ulaştığı görüşünü savunmaktadır. 1993 yılında 496 Sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile işlev ve organizasyon yapısında yeni düzenlemelere giden Açıköğretim Fakültesi uygulaması, dünyadaki diğer uygulamalarına daha da yaklaşmıştır. Yazar makalenin sonunda dünyadaki belli başlı uzaktan eğitim kurumlarının listesine ve uygulama alanlarına yer vermiştir.

### **UZAKTAN ÖĞRETİM VE EĞİTİM HAKKI**

- 256 SELVİ**, Kıymet. "Uzaktan Öğretim ve Eğitim Hakkı," **AÖF'ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu**. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmada, Anadolu Üniversitesi AÖF tarafından yürütülen uzaktan öğretim uygulamaları eğitim hakkı kavramı bağlamında değerlendirilmeye çalışılmıştır. Çalışmanın birinci bölümünde uzaktan öğretim sistemi ile örgün öğretim sistemi arasındaki farklılıklar ve benzerlikler analiz edilmiş ve uzaktan eğitim sisteminin genel özellikleri ile örgün eğitim sisteminin genel özellikleri eğitim hakkı açısından değerlendirilmiştir.

İkinci bölümünde ise AÖF programları; program türleri, programa giriş koşulları, program hedef kitlesinin özellikleri, programların gerçekleştirilme biçimi, öğrenme-öğretme süreçleri, değerlendirme ve geribildirim verme, programlar arasındaki yatay ve dikey geçiş

olanakları, bireysel ihtiyaçlara cevap verme, öğrenci giderleri gibi boyutlar açısından eğitim hakkı kavramı bağlamında analiz edilmiştir. Analizler sonucunda AÖF sisteminin eğitim hakkını sağlamada ne derece yeterli olduğu değerlendirilmeye çalışılmıştır.

#### **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ AKADEMİK DANIŞMANLIK VE UYGULAMA HİZMETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

**257 SERTER, Nuray. Açıköğretim Fakültesi Akademik Danışmanlık ve Uygulama Hizmetlerinin Değerlendirilmesi.** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 243/16, 1986, Eskişehir, Türkiye.

1982-1983 öğretim yılından itibaren Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi tarafından, yükseköğretim düzeyinde uygulanan uzaktan eğitim sisteminde yer alan Akademik Danışmanlık ve Uygulama Hizmetlerinin amaçları doğrultusunda ne derece işlediği yeterince bilinmemektedir. Açıköğretim programının ilk yıl uygulamasının eğitim faaliyetleri boyutunu değerlendirmeye yönelik, öğrencilere uygulanan anket sonuçları değerlendirilerek, Akademik Danışmanlık faaliyetlerinin iyileştirilmesi doğrultusunda önerilerin geliştirildiği bu çalışma, yazarın doktora tezinin kitap olarak basımıdır.

Yazar, önerileri kısa sürede uygulanacak öneriler ve uzun sürede uygulanacak öneriler olarak iki grupta ele almıştır. Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının Akademik Danışmanlık Hizmetlerinden beklentilerinin farklı olduğu yargısına varan yazar, öğrencilerin beklentilerinin uygulamanın ikinci yılında daha da farklılaştığını, bu farklılaşmanın bir tür bilinçlenme olarak nitelendirileceği gibi açıköğretim öğrenci tipinin oluşması olarak da görülebileceğini belirtmektedir.

#### **ÜNİVERSİTELERE GİRİŞ SORUNU; EĞİTİM TEKNOLOJİSİNDEKİ GELİŞMELER VE BİR ÖNERİ**

**258 SERTER, Nuray. "Üniversitelere Giriş Sorunu; Eğitim Teknolojisindeki Gelişmeler ve Bir Öneri", Kurgu.** Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Yayınları, Yayın No: 320/141, S.5, ss. 347-355, Ocak 1989, Eskişehir, Türkiye.

1960'lı yıllardan başlayarak yükseköğretim sistemimizin talebi karşılama yetersiz kaldığı ve bu yıldan başlayarak üniversitede okumaya aday sayısında aşırıya varacak artışlar kaydedilmiştir.

1974 yılına kadar olan uygulama kendi sınavlarını yapan üniversitelere bir dizi sorun getirmiş, 1974 yılında çıkarılan bir yönetmelikle ÖSYM kurulması kararlaştırılmıştır. Bu uygulama belli oranda üniversiteye giriş sorununa, seçme ve yerleştirme açısından bir rahatlama getirmiş ancak, elenerek üniversiteye giremeyenlerin ulaştığı sayı ve bu insanların beraberinde yaşadıkları bir dizi sorun üniversiteye giriş sorunu olarak, bilgiler ve liselerarası dengesizlik şeklinde tanımlanmıştır.

1982 yılında 2547 sayılı yasanın ilgili maddesince uzaktan öğretimin uygulamaya geçirilmesiyle bu soruna geçici bir çözüm getirilmiş görülmektedir.

Çalışmada, 8 temel alandaki temel ders ve kavramlar uzaktan eğitim yöntemiyle verilerek yükseköğretimdeki fon, kaynak ve olanakların yine aynı alanın uygulamayı ya da yüz yüze eğitimi gerektiren mesleki ve mesleksi eğitime kaydırılarak, temel kavramların ve derslerin geniş kitlelere ulaştırılması, uzmanlık ve mesleki eğitimin, bu kitleden başarılı olanlara verilmesi önerilmektedir.

### **AÇIKÖĞRETİMDE AKADEMİK DANIŞMANLIK**

**259 SERTER, Nuray. Açıköğretimde Akademik Danışmanlık.** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 985/550, 1997, Eskişehir, Türkiye.

Uzaktan Eğitim sistemlerinde eğitim genel olarak üç temel boyutta sürdürülmektedir. Bunlar, ders programlarının kitle iletişim araçlarıyla ve basılı ders malzemelerinin öğrencilere ulaştırılması ve belirlenen zaman dilimlerinde öğrenci ve eğiticinin karşı karşıya geldiği yüz yüze eğitim ortamlarının yaratılmasıdır. Bu çalışmada 15. yılını tamamlayan Açıköğretim Fakültesi'nin akademik danışmanlık hizmetlerinin ülke genelindeki işleyişi ele alınmakta ve öğrenci merkezli görüşler baz alınarak sistemin bu boyutu değerlendirilmektedir. Çalışmada bu hizmetin en ufak birimlere dek yaygınlaştırılarak bütünleşmenin katılımı artıracağı yargısına ulaşılmıştır.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ**  
**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİNCE, UZAKTAN ÖĞRETİM**  
**GÖREN İKTİSAT VE İŞLETME FAKÜLTESİ**  
**ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK OLARAK**  
**UYGULANMAKTA OLAN AKADEMİK DANIŞMANLIK VE**  
**UYGULAMA HİZMETLERİNİN AMAÇLARI, TARİHSEL**  
**GELİŞİMİ VE GÜNÜMÜZDEKİ DURUMU**

**260 SERTER, Nuray.** “Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesince, Uzaktan Öğretim Gören İktisat ve İşletme Fakültesi Öğrencilerine Yönelik Olarak Uygulanmakta Olan Akademik Danışmanlık ve Uygulama Hizmetlerinin Amaçları, Tarihsel Gelişimi ve Günümüzdeki Durumu,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi bünyesindeki Akademik Danışmanlık ve Uygulama Hizmetleri, uzaktan öğretim gören İktisat ve İşletme Fakültesi öğrencilerine yönelik olarak Türkiye çapında 62 merkezde yüz yüze eğitim imkanı sunmaktadır.

Bu çalışmada 1982 yılında başlayan Akademik Danışmanlık ve Uygulama Hizmetlerinin amaçları, tarihsel gelişimi ve günümüzdeki durumu değerlendirilmektedir.

**RADYODA ÖRGÜN EĞİTİM PROGRAMLARI**  
**VE TÜRKİYE'DEKİ UYGULAMALAR**

**261 SEZGİN, Jülide.** Radyoda Örgün Eğitim Programları ve Türkiye'deki Uygulamalar. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1989, İstanbul, Türkiye.

Radyoda Örgün Eğitim Programları ve Türkiye'deki Uygulamalar adlı tez çalışmasının amacı; ülkemiz eğitim ve öğretiminin daha geniş kitlelere ulaştırılmasında kullanılan radyonun, bir kitle iletişim aracı olarak bu konuda ne derecede başarılı olabileceğini araştırmak ve ortaya koymaktır.

Çalışmanın birinci bölümünde eğitim ve radyo kavramları üzerinde durulmuş, eğitim kavramı açıklandıktan sonra, Türkiye'deki eğitim sistemi ve eğitim sorunları incelenmiş, ikinci bölümde; radyonun

eğitim amaçlı kullanımına ilişkin gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki uygulamaların durum saptamasına yer verilmiştir.

Üçüncü bölümde ise; Türkiye'deki uygulamalar açısından, TRT'nin kuruluşundan önceki ve sonraki uygulamalar olmak üzere radyonun eğitime katkısı araştırılmıştır.

Dördüncü ve son bölümde Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nce hazırlanan ve radyo ile iletilen ders programlarından yararlanma düzeylerine yer verilmiştir. Araştırmanın sonucunda; Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin büyük bir bölümünün AÖF radyo ders programlarının varlığından bile habersiz olduğu, haberdar olanların ise yayın saatlerinin uygun olmaması nedeni ile gerektiği biçimde bu ders programlarından yararlanamadığı, öğrencilerin radyo ders programlarının yayın saatlerinin öğretim yılı başında kendilerine gönderilen kılavuzda belirtilmesini istediği ortaya çıkmıştır.

#### **INNOVATION IN HIGHER EDUCATION THE OPEN UNIVERSITIES**

- 262 SHALE**, Doug."Innovation in Higher Education: The Open Universities", **Journal of Distance Education**. Vol. 2, No. 1, p. 8, Spring 1987,Canada.

Yazar bu makalesinde, uzaktan eğitim kurumlarının Açık Üniversite olarak hızla yapılaşması ve yaygınlaşması konusunu açıklarken Türk Açık Üniversitesi olarak Açıköğretim Kurumunun da yer aldığı bir liste hazırlamıştır.

#### **TURKEY**

- 263 SÖZEN**, Nur. "Turkey", **Distance Education in Asia And the Pasific**, adlı panele sunulan bildiri. 1991 (Diğer bilgiler bulunmamaktadır)

Asya Pasifik ülkelerinde uzaktan eğitimi odak alan uluslararası konferansta, Türkiye'deki uzaktan eğitimin tarihsel geçmişini aktarmakla başlayan bildiride, Türkiye'de çarpıcı toplumsal gelişme ve genç nüfusun eğitim sorununa bir alternatif olarak sunulan ve Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi uygulaması genel çizgileri ile söz konusu edilmektedir.

Bu çerçevede, Açıköğretim Fakültesinin bölümleri, dersleri, sınav sistemi, eğitim bileşenleri, TV yayınları, kitaplar ve AÖF'ün yasal konumu hakkındaki bilgilere yer verilmektedir.

**THE LATEST DEVELOPMENTS IN EDUCATIONAL  
TECHNOLOGY AND TEACHING ACCOUNTING:  
(TURKISH CASE)**

- 264 SÜRMELİ, Fevzi. The Latest Developments in Educational Technology And Teaching Accounting (Turkish Case).** Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No: 014, 1989, Eskişehir, Türkiye.

Çağdaş teknolojik gelişmelerin, eğitim sürecinde kaçınılmaz olarak yer aldığı vurgulanan bu çalışmada, eğitim teknolojisi, eğitimde iletişim teknolojisinin kullanımı, uzaktan eğitim yöntemi ve bu süreçte kullanılan uzaktan eğitim materyalleri, bu materyallerden özellikle TV dersleri, basılı malzemelerden yararlanma ve Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi uygulamasında muhasebe eğitimi konuları üzerinde durulmaktadır.

Çalışmanın sonunda ise; eğitim/öğretim sürecinde yönetim, planlama, örgütlenme ve değerlendirilmesinde TV video, telefon, telex, kaset, film, bilgisayar vb. araçlardan yararlanmanın eğitim teknolojisi alt disiplininin temelini oluşturduğu ve yoğun olarak kullanılan eğitim teknolojisinin uzaktan eğitim sistemi içindeki yeri ve önemi vurgulanmaktadır.

**MESLEK LİSESİ MEZUNLARI İÇİN  
AÇIKÖĞRETİMDE EĞİTİM MODELLERİ**

- 265 SÜRMELİ, Fevzi., Ali. Ekrem ÖZKUL, Mehmet KESİM, Nazmi ULUTAK. “Meslek Lisesi Mezunları İçin Açıköğretimde Eğitim Modelleri,” BTİE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi’ne sunulan bildiri.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

Bu bildiride meslek yüksekokulları, Açıköğretim yoluyla sağlanabilecek katkılar incelenerek değerlendirilmektedir.

Meslek liseleri ve bunların uzantısı olan meslek yüksek okullarının Türk eğitim sistemi içerisinde önemli bir yeri bulunmaktadır. Ancak



mevcut meslek yüksekokulları alan ve program yönüyle çok çeşitlilik göstermekle birlikte, belirli bilim alanları kapsamında gruplandırılmaları mümkündür. Böyle bir gruplandırma ortak derslerin standardizasyonunu sağlayabileceği gibi uzaktan eğitim yoluyla da verilmesine olanak sağlayacaktır.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim sistemi ile verdiği eğitim hizmetini üç fakülte aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Bu fakülteler Açıköğretim, İktisat ve İşletme Fakülteleridir. İktisat ve İşletme Fakülteleri dört yıllık lisans eğitimi vermektedir. İktisat Fakültesinde; İktisat, Maliye, Kamu Yönetimi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümleri, İşletme Fakültesinde ise İşletme, Pazarlama, Yönetim-Organizasyon ve Muhasebe-Finansman bölümleri yer almaktadır

Açıköğretim Fakültesi ise iki yıllık ön lisans ve lisans tamamlama eğitimi vermektedir. Açıköğretim Fakültesinin iki yıllık ön lisans bölümleri Meslek Yüksekokulu statüsündedir. Bu fakültenin bünyesinde şu andaki uygulamada üç tür program bulunmaktadır. Bunlar İktisadi ve İdari Programlar, Sağlık Programları ve diğer programlardır.

1997-1998 öğretim yılında Mesleki ve Teknik Liselerin toplam sayısı 3.369 ve öğrenci sayısı 949.504'tür. 1996-97 öğretim yılında bu liselerden toplam 237.090 öğrenci mezun olmuştur (1997-98 öğretim yılında toplam 360 Meslek Yüksekokulunda toplam 192.326 öğrenci okumaktadır. Varolan Meslek Yüksekokullarının öğretim kapasitelerinin ve kalitelerinin artırılması için, açıköğretim sisteminden yararlanmak en somut olanaklardan biridir.

Bu bildiride; Anadolu Üniversitesi kendine verilen görev doğrultusunda, ülkemizde yürüttüğü açıköğretim sistemi ile, çağın gerektirdiği teknolojik olanakları da devreye sokarak, toplumumuzun yüksek öğretim gereksiniminin oldukça önemli bir bölümünü karşılamaya çalışmaktadır. Kurumun yürüttüğü programların dışında, ülkenin kısıtlı kaynaklarını daha verimli kullanmak ve öğretimdeki kaliteyi arttırmak amacıyla, ilgili kurumların da işbirliği ve desteği ile;

Meslek Liselerinden Mezun Sınavsız Kendi Alanlarında Yüksek Öğretim Yapacaklara,

Kayıtlı Oldukları Meslek Yüksek Okulunda Okurken, Açıköğretim Sisteminden Programlarına Uygun Ders Almak İsteyenlere,

Kayıtlı Oldukları Meslek Yüksek Okulunda Okurken, Uygun Olan Programların Birinci Yılını Açıköğretim Sisteminden Almak İsteyenlere hizmet verilmesi önerilmektedir.

### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ UZAKTAN EĞİTİMDE BİLGİ SİSTEMİ: BİR MODEL ÖNERİSİ**

**266 ŞAKAR, Nurhan A. Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Bilgi Sistemi: Bir Model Önerisi.** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No: 997/554, 1997, Eskişehir, Türkiye.

1982 yılında Açıköğretim Fakültesi (AÖF) uzaktan yükseköğretime başlamıştır. Kurulduğu ilk yıllarda lisans düzeyinde öğretim veren AÖF daha sonraki yıllarda önlisans ve sertifika derecesi veren programları da bünyesine almıştır. AÖF'ün örgüt yapısı 1993 yılında iki yeni uzaktan eğitim yapan fakültenin kurulması ile değişikliğe uğramıştır. AÖF yapısında meydana gelen bu değişikliğe göre bundan böyle, sadece önlisans ve sertifika programlarına yönelik olarak eğitim ve bu iki fakülteye (İktisat ve İşletme Fakültelerine) görsel-işitsel ders malzemesi hazırlama ve bu malzemeleri öğrencilere ulaştırma, kayıt, sınav ve akademik danışmanlık organizasyonu gibi destek servis hizmeti verecektir.

İşte bu araştırma, 1993'ten sonra AÖF'ün örgüt yapısında meydana gelen değişikliklerin varolan bilgi sistemi üzerinde açığa çıkardığı etkileri ortaya koymayı amaçlamıştır. Buna göre, ilk önce AÖF'ün mevcut bilgi sistemi analiz edilmiş, daha sonra bu sistemin daha etkili ve verimli çalışabilmesi amacıyla bir model önerilerek sorunların çözüm yolları aranmıştır.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ**  
**AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ İNGİLİZCE ÖĞRETMENLİĞİ**  
**LİSANS PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN**  
**MEMNUNİYETLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK**  
**BİR ARAŞTIRMA VE SONUÇLARI**

- 267 ŞAKAR, Nurhan.** “Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Memnuniyetlerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma Ve Sonuçları,” AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında 28.02.2000 tarihinde imzalanan protokol gereği başlatılan İngilizce Öğretmenliği Lisans Programının (İÖLP) ana misyonu, kaliteden ödün vermeden ülkemizin içinde bulunduğu İngilizce Öğretmeni açığını en kısa sürede kapatmaktır.

Söz konusu bu temel misyonu gerçekleştirmek üzere başlatılan İngilizce Öğretmenliği Lisans Programına kayıtlı toplam 4.806 öğrenci bulunmaktadır. Söz konusu Lisans programı bir proje olarak başlatılmıştır. İÖLP’de eğitimin ilk iki yıl yüzyüze, son iki yıl ise uzaktan eğitim sistemi ile verilmesi öngörülmüştür.

İÖLP, Anadolu Üniversitesi bünyesinde uygulanmakta olan Açıköğretim Sistemi içindeki programlardan farklı ve ilk olması nedeniyle ayrı bir önem taşımaktadır. Yapılan bu çalışma ile İÖLP’de okuyan öğrencilerin programla ilgili düşünceleri araştırılmış ve karşılaşılan sorunlara çözüm önerileri sunulmuştur.

**AÇIKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN YERLEŞİM**  
**ALANLARINA GÖRE DAĞILIMINI BELİRLEMeye**  
**YÖNELİK TAHMİN MODELİ GELİŞTİRİLMESİ**

- 268 ŞEN AYMAN, Mine.** Açıköğretim Öğrencilerinin Yerleşim Alanlarına Göre Dağılımını Belirlemeye Yönelik Tahmin Modeli Geliştirilmesi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1999. Eskişehir, Türkiye.

Günümüzde yapılan istatistiksel çalışmalarda veri derlemenin zorluğu, maliyetin yüksek olması, zamanın kısıtlı olması gibi pek çok nedenden dolayı, tahmin yapma ihtiyacı doğmaktadır. Gelişen tahmin teknikleri yardımıyla organizasyonlar, belirsizlikleri azaltarak gelecek için doğru karar alabilmektedirler. 21'nci yüzyıla girerken eğitimde klasik yaklaşımların yanısıra yeni yaklaşımlar arama ihtiyacı ile ortaya çıkan uzaktan öğretim sistemi, Türkiye'de Anadolu Üniversitesi'nce yürütülmektedir. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, ülkemizin en geniş öğrenci kapasitesine sahip fakültesidir. Bu sebeple sisteme ve öğrencilere kolaylık getirebilecek yeni uygulamalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Açıköğretim öğrencilerine götürülecek destek hizmetlerinin planlanabilmesi için yerleşim alanlarına göre dağılımın bilinmesine (iller-ilçeler-kasaba-köyler) ihtiyaç duyulmaktadır. Öğrencilere uygulanan destek hizmetlerinin bölgesel düzeyde ele alınması ile, uygulama kolaylıkları sağlanabileceği düşünülmüştür. Bu amaç doğrultusunda tahmin yöntemleri denenerek en uygun tahmin yönteminin seçilmesine ve farklı modeller geliştirilmeye çalışılmıştır.

### **AÇIKÖĞRETİM SORU BANKASI YÖNETİM SİSTEMİ**

**269 ŞENEL, Hakan. “Açıköğretim Soru Bankası Yönetim Sistemi”, BTİE’99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi’ne sunulan bildiri. Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.**

Anadolu Üniversitesi bünyesindeki Türk Açıköğretim Sisteminde 550 binden fazla öğrenci bulunmaktadır. Bütün öğrenciler merkezi bir organizasyonda yılda üç kez sınava girmektedirler. Açıköğretim sisteminin bütün programlarında 178 ders olması nedeniyle, sınav hazırlama oldukça karmaşık ve yorucu olmaktadır. Bu yoğun yükü uğraşabilmek üzere, 1996 yılında Test Araştırma Birimi adı altında bir birim kurulmuştur.

Birimin hazırladığı 1996 yılı sınavlarında karşılaşılan sorunlar, test hazırlama sürecini otomatikleştirecek ve istem dışı insan hatalarını en aza indirecek bir yazılımın geliştirilmesi kararının verilmesine yol açmıştır. Sistemin geliştirildiği ilk yılda yazılım hataları ayıklanmış ve zamanla yeni özellikler eklenmiştir. Yazılım, kullanıcı tarafından soruların kabul edildiği ve test kitapçıklarının diğer uçtan basıldığı bir

duruma gelmiştir. Sayfa düzenleme, noktalama hatası denetleme, basit gramer kontrolü, yazım hatası düzeltmeleri, test gurupları için soruların yerlerinin harmanlanması gibi işlemler program tarafından yapılmaktadır. Sistemin kullanımıyla birlikte, sorulardaki insan hatalarının sayısı belirgin bir şekilde azalmıştır. Sistemin hazırladığı testlerin kullanıldığı ilk sınav olan 1997 ara sınavında hiç bir hata bulunmamıştır.

Haziran 1997’de, soruların kalitesini (güçlük seviyesi, ayıricılık oranı) ölçebilmek için istatistiksel bir araç sisteme entegre edilmiştir. Sınav sonrası bu araçtan alınan verilerle, soruların kalitesi hakkında soru yazarlarına geribildirim sağlanmaktadır.

### **AÇIKÖĞRETİM ÖĞRENCİ DESTEK SİSTEMİ**

**270 ŞENEL, Hakan. Akif KUTLU. “Açıköğretim Öğrenci Destek Sistemi,” AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu. Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.**

Türkiye’de bütün büyük şehirlerde bulunan Açıköğretim Fakültesi Öğrenci Büroları, 1982’den beri öğrencilere hizmet vermektedir. Öğrenciyle fakülteleri arasında bir bilgi akış köprüsü durumunda olan bürolarda, 1998’den itibaren teknolojik iyileştirilmelere gidilmiş ve hizmet kalitesi artırılmıştır.

Düşük işletim maliyetli bir bilgisayar ağı kurularak, bürolarda öğrencilere verilen hizmet çeşitlendirilmiştir. Bu makalede büro sisteminin işleyişi, hazırlanan büro otomasyonu projesi çerçevesinde meydana gelen yapısal değişiklikler ve iyileştirmeler anlatılmaktadır.

### **AÇIKÖĞRETİMDE EĞİTSEL İLETİŞİM ORTAMI OLARAK BİLGİSAYAR: Akademik Danışmanlık Sistemi İçin**

#### **Bir Bilgisayar Destek Eğitim Modeli**

**271 ŞENİŞ, Fethi. Açıköğretimde Eğitsel İletişim Ortamı Olarak Bilgisayar: Akademik Danışmanlık Sistemi İçin Bir Bilgisayar Destek Eğitim Modeli. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın No. 684/333, 1993, Eskişehir, Türkiye.**

Özellikle son yıllarda tüm dünyada gözlenen hızlı değişim, pek çok sistem üzerinde sarsıntı boyutlarında etkilere neden olmuştur. Bu etkilerden payını alan önde gelen sistemlerden biri de kuşkusuz,

eğitim sistemleridir. Böylesi koşullarda geleneksel eğitim sistemlerinin toplumların eğitim talebini karşılamada tıkanıdığı bir dünyada, uzaktan öğretim yöntemleri, eğitim hizmetini sunarken sadece kitle iletişim araçlarına bağlı kalmamakta, özel ders materyalleri hazırlamakta ve akademik danışmanlık etkinliklerini farklı biçimlerde çeşitlendirmektedir.

Bu çalışmada sorun; Açıköğretim Fakültesi akademik danışmanlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması konusunda bilgisayardan yararlanma konusunda bir model önerilmesidir. Model önerilirken uygulamada karşılaşılabilecek olası sorunlar ve bu sorunlar için çözüm yolları önerilmiştir.

**ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ  
BİLGİSAYAR DESTEKLİ AKADEMİK DANIŞMANLIK  
MERKEZLERİ PROJESİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

**272 ŞENİŞ, Fethi B. ve M. Emin MUTLU.** “Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Bilgisayar Destekli Akademik Danışmanlık Merkezleri Projesi'nin Değerlendirilmesi”, **IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi'ne sunulan bildiri.** Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 10-12 Eylül 1997, Eskişehir, Türkiye.

Açıköğretim Fakültesi (AÖF) Bilgisayar Destekli Akademik Danışmanlık (BDAD) Merkezleri Projesi, Anadolu Üniversitesi Bilgisayar Destekli Eğitim (BDE) Birimi tarafından 1992-1994 tarihleri arasında tasarlanmış ve 1994 yılında uygulamaya konulmuştur. Bu çalışma BDAD Merkezleri Projesi'nin bir değerlendirilmesidir.

Bu amaçla projenin donanım ve yazılım özelliklerine ve uygulama biçimi ve sonuçlarına yer verilmiştir. Projenin yeterince tanıtılmamasına karşın Anadolu Üniversitesi İşletme, İktisat ve Açıköğretim Fakülteleri öğrencilerinden beklenen ilgiyi gördüğü gözlenmiştir.

**INTERNET TABANLI EĞİTİM UYGULAMALARINDA  
ÖĞRETMENİN SAHİP OLDUĞU İZLEME ARAÇLARININ  
AÇIKÖĞRETİM SİSTEMİNDE UYGULANABİLİRLİLİĞİ**

- 273 ŞENİŞ** Fethi., Emin **MUTLU**, Nermin **ÇETİNÖZ**. "İnternet Tabanlı Eğitim Uygulamalarında Öğretmenin Sahip Olduğu İzleme Araçlarının Açıköğretim Sisteminde Uygulanabilirliği," **BTİE'99 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi'ne sunulan bildiri**. Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 13-15 Mayıs 1999, Ankara, Türkiye.

İnternet Tabanlı Eğitim Uygulamaları'nda öğrenciyle etkileşim sağlama ve öğrenciyi izleme amacıyla çeşitli araçlar kullanılmaktadır. Öğretmenin yer aldığı çevrim içi etkileşim sağlayan araçlar; beyaz tahta, sohbet kanalları, sesli konferans, görüntülü konferans sitemleridir. Öğretmenin yer aldığı çevrim dışı etkileşimi sağlayan araçlara ise elektronik posta ve tartışma grupları örnek olarak verilebilir. Bunların dışında öğretmenin öğrencinin ders sırasında gösterdiği performansı ve ders izleme ile ilgili tutumlarını izlemesi amacıyla log çözümleyiciler ve çevrim içi test sonuçları kullanılmaktadır.

Bugüne kadar İnternet tabanlı eğitim uygulamalarında öğretmenin sahip olduğu denetim araçları incelenerek Açıköğretim Fakültesi'nin uzaktan eğitim sisteminde uygulanabilmesi için bir model önerisi sunulmuştur.

**TÜRKİYE'DE UZAKTAN EĞİTİMİN TARİHSEL GELİŞİMİ**

- 274 ŞİMŞEK**, Ali. "Türkiye'de Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi", **Çağdaş Eğitim**. S.108, ss. 34-39, 1986, Ankara, Türkiye.

Çalışmada, son yıllarda eğitime olan istemin olağanüstü boyutlarda artması ve geleneksel eğitim sistemlerinin bu gereksinimi karşılayamaması üzerine uzaktan eğitimin hızla yaygınlaştığı belirtilmektedir.

Yazıda Türkiye'de girişilen uzaktan eğitim denemeleri ve bunların sonuçları, eğitim teknolojisi açısından değerlendirilmeye çalışılmıştır. Uzaktan eğitim yapacak kurumların, öğrencilerinin içinde bulunduğu koşulları iyi bilerek başlamaları belirtilmektedir.

## **AÇIKÖĞRETİM DERS KİTAPLARININ KENDİ KENDİNE ÖĞRETME YETERLİLİĞİ**

- 275 ŞİMŞEK**, Nurettin. "Açıköğretim Ders Kitaplarının Kendi Kendine Öğretme Yeterliliği", **I. Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiriler**. Cilt-2, ss.537-543, 28-30 Nisan 1994, Çukurova Üniversitesi, Adana, Türkiye.

Çalışma 1992-1993 yılında aynı alanda yapılmış deneysel bir araştırmanın bir bölüm bulgularını tartışmaktadır. Açıköğretim Fakültesi'nce hazırlanan ders ünitelerinin hazırlanmasında uyulması öngörülen ölçütlerin; söz konusu materyallerle öğrenen öğrencilerin kendi kendine öğrenme başarıları üzerindeki etkiyi belirlemeyi amaçlayan araştırma öntest-sontest kontrol gruplu modele uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın ilk bölümünde araştırma sistematigiine ilişkin bilgilere yer verilmekte, ikinci bölümde bulgular ve bulgulara ilişkin yorumlar, son bölümünde ise araştırma sonuçlarına dayalı bir tartışmaya yönelinmektedir.

Araştırmada; söz konusu ölçütlere uyan materyallerin, uymayan materyallere göre anlamlı düzeyde bir başarı farkı yarattığı ancak, ölçütlere farklı düzeyde uyan materyallerin neden olduğu öğrenci başarıları arasındaki farklardan hiçbirinin manidar olmadığı ortaya çıkmıştır.

## **UZAKTAN EĞİTİM VEREN KURUMLARDA TOPLAM KALİTE FELSEFESİNİN UYGULANABİLİRLİĞİ**

- 276 TAŞÇI**, Deniz. "Uzaktan Eğitim Veren Kurumlarda Toplam Kalite Felsefesinin Uygulanabilirliği", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri**. Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 599-605, 12-15 Kasım1996, Ankara, Türkiye.

Türkiye'nin eğitim gereksinmesi büyüklüğü ile eğitime aktarabileceği kaynakların sınırlılığı dikkate alındığında, ülkede bir uzaktan eğitim sisteminin bu kadar geç kurulması şaşırtıcıdır. Ancak AÖF'ten önce, yükseköğretim aşamasında çeşitli uzaktan eğitim modellerinin denendiği ama bunların başarılı olamadığı görülmektedir. Daha önce denenen modellerin başarısızlıklarının çok çeşitli sebepleri vardır. AÖF'ün kuruluş aşamasında, bu başarısızlıklardan gerekli deneyimlerin çıkarıldığı söylenebilir. Bu sayede sistem kısa süre



içinde kamu nezdinde saygın bir yer edinmiş ve işlerlik kazanmıştır. Daha ilk yıllarından itibaren AÖF'ü konu alan tartışmalar, sistemin başarısız olduğu ve kaldırılması gerektiği gibi temalardan hep uzak durmuş, kalitenin iyileştirilmesi ile sınırlı kalmıştır.

AÖF'ün kısa süre içinde kabul görmesi üzerine sistemin kontenjanı sürekli olarak artırılmıştır. Bu kontenjan artışları çok zaman olanaklar ve hedefler dikkate alınmadan gerçekleştirilmiştir. Kalite ise genel olarak kantiteyle çelişir. Ayrıca kalitenin iyileştirilmesi, hemen her zaman maddi kaynak gerektirir. AÖF bir yandan kontenjanları artırılırken, bir yandan da maddi kaynak açısından daralan olanaklarla hizmet verme zorunda kalmıştır. Dolayısıyla eğitim kalitesinin iyileştirilmesi açısından fakülte yönetiminin hareket alanı her geçen gün biraz daha daralmıştır.

Buna karşılık kalitenin iyileştirilmesi, aynı zamanda zihinsel kaynak da gerektirir. Diğer bir deyişle uygun bilgi ve know-how, kalitenin iyileştirilmesi açısından çok önemli girdilerdir. Bu bildiride, kalite çemberlerinden toplam kalite yönetimine kadar bir dizi teknik ve yaklaşımın, AÖF'ün ürettiği hizmetin iyileştirilmesine nasıl katkı sağlayabileceği tartışılmaktadır.

### **TÜRKİYE'DE UYGULANAN UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİNDE VIDEO İLE EĞİTİM MERKEZİ PROJE ÖNERİSİ**

**277 TEKİN, Cengiz, Uğur DEMİRAY ve Murat BARKAN**  
**Türkiye'de Uygulanan Uzaktan Eğitim Sisteminde Video ile**  
**Eğitim Merkezi Proje Önerisi.** Anadolu Üniversitesi Eğitim  
Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayın No. 1, 1987,  
Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmada videonun, Türkiye'de uygulanan uzaktan eğitim sistemi olan Açıköğretim Fakültesi öğrencilerinin çalışmalarında, bir destek hizmet olarak sistemde yer alması savunulmuş ve nasıl ve niçin kullanılması gerektiği konusunda öneriler ileri sürülmüştür. Bu çalışma daha önce "Videonun Türk Toplumunda Kullanımı" konusunda yapılan araştırmanın verilerinden hareketle yapılmıştır.

Çalışmanın amacı, videonun Anadolu Üniversitesi'nce uygulanmakta olan uzaktan eğitim sisteminde öğrencilere bir destek hizmeti olarak

yer alabileceğini ortaya koymaktır. Çalışma beş bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde, uzaktan eğitim sistemlerinde kullanılan iletişim araçları ve bu araçların sistemin işleyişinde üstlendikleri işlevler, videonun uzaktan eğitime yönelik kullanım olanaklarına ilişkin literatür kaynaklı bilgiler verilmiştir.

İkinci bölümde, Türkiye'de bugüne değin uygulanan uzaktan eğitim çabalarına yer verilmiş ve Açıköğretim'in ülkemizde başlayışı öncesindeki geçmişi, gelişimi, uygulaması, karşılaşılan sorunları ile Açıköğretim'in öğrencilerine ulaşabilme kanalları ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Üçüncü bölümde, videonun AÖF' de kullanım olanakları, AÖF büroları ile Video Eğitim Kütüphaneleri arasındaki ilişki, Video Eğitim Merkezi VEM' in işleyiş süreci, VEM ile taşra bürolarındaki VEM ve VEK uygulamaları arasındaki eşgüdümeye yer verilmiştir.

Dördüncü bölümde, videonun kullanılmasına ilişkin sonuç, öneriler yer almakta, eşgüdümeye gerek duyulan diğer birimlerle ilgili bilgilere yer verilen değerlendirme bölümü bulunmaktadır.

Beşinci bölümde ise pilot uygulama yer almaktadır. Çalışmada elde edilen sonuçlar şu şekilde özetlenebilir: Video, eğlence amaçlı, boşa zaman harcayan bir araç olma konumundan çıkarılarak, insanımızın eğitim ve bilgi düzeyinin yükselmesinde işlevsel olarak kullanılacak bir araç konumuna getirilebilir. Videonun bu alanda kullanımı onu, dünyadaki benzer uygulamalarıyla karşılaştırıldığında, toplumumuza özgü ve diğer ülkelerle eşzamanlı kullanılan bir araç konumuna getirecektir. Video, bu öneri uygulamasıyla diğer alanlarda da kullanım alanı bulabilecek, kullanıldığı alanlarda da toplumun eğitiminde işlevsel olabilecektir.

#### THE OPEN EDUCATION FACULTY OF ANADOLU UNIVERSITY

**278 TEKİN**, Cengiz., Durmuş Ali **ÖZÇELİK**, Uğur **DEMİRAY** ve Murat **BARKAN**. **The Open Education Faculty of Anadolu University**. İkinci baskı, Anadolu Üniversitesi, 1988, Eskişehir, Türkiye.

Anadolu Üniversitesi ve ağırlıklı olarak Açıköğretim Fakültesi'ni, özellikle yabancı kişi, kurum ve kuruluşlara tanıtmayı amaçlayan bu çalışmada genel çizgileriyle Anadolu Üniversitesi ve Açıköğretim Fakültesi'nin tarihçesi ve işleyişi ile diğer bilgilerine yer verilmiştir. Resimli ve 45 sayfa olan bu tanıtıcı çalışma, fakültenin ilk tanıtım çalışmalarından biridir.

### **ÇAĞDAŞ BİR EĞİTİM ARACI VIDEO: ARAŞTIRMA-KURAM-UYGULAMA**

**279 TEKİN, Cengiz (Editör). Çağdaş Bir Eğitim Aracı Video: Araştırma-Kuram-Uygulama.** Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No. 004, 1988, Eskişehir, Türkiye.

Çalışma, günümüzde videonun kitle iletişim araçlarından biri olduğunu savunan ve videonun çeşitli boyutlardaki işlevselliği konularındaki yazılardan oluşmaktadır. Çalışmanın Açıköğretim Fakültesi boyutu ile ilişkilendirilmesi ise videonun Uzaktan Eğitim sistemlerinde kullanımı, Açıköğretim Fakültesi Video ile Eğitim merkezleri ve bu merkezlerdeki uygulamalarla ilgili yazıların yer almasından dolayıdır. İlgili makalelerde videonun uzaktan eğitimde işlevsel olabilecek bir araç olduğu ileri sürülerek, videonun uzaktan eğitim öğrencisine öğrenme açısından katkıda bulunduğu bilgileri yer almaktadır.

### **HOME VIDEO A POSSIBILITY TO SUPPORT DISTANCE EDUCATION STUDENTS**

**280 TEKİN, Cengiz and Murat BARKAN. Home Video: A Possibility to Support Distance Education Students,** Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları, Yayın No: 11, 1988, Eskişehir, Turkey.

Bu çalışmada uzaktan eğitim öğrencileri için destekleyici bir araç olarak ev videolarının eğitim sürecinde kullanımı tartışılmaktadır. Çalışmada video cihazının kendine özgü özelliklerinin eğitim ortamında kullanılabilirliği ve öğrencilerin farklı algı merkezlerini harekete geçirerek katkıda bulunacağı savunulmaktadır.

**SHORT PROFILE OF THE FIRST GRADUATES  
OF THE OPEN EDUCATION FACULTY**

- 281 TEKİN**, Cengiz and Uğur **DEMİRAY**. "Short Profile of The First Graduates of The Open Education Faculty", **ICDE**. Vol:19, The Open University, 1989, Milton Keynes, UK. (Ayrıca bu çalışma, Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Yaygın Eğitim Vakfı Yayınları (no:15) ,1988, yayınlanmıştır).

Açıköğretim Fakültesi, 1982 yılında eğitime başlayarak Türk eğitim Sistemine yeni bir boyut getirmiştir. Getirilen yeni boyutun Türk toplumsal yapısına uygun olduğu ve giderek kamuoyunca da kabul gördüğü belirtilmiştir. Bu çalışmada Açıköğretim Fakültesi'nin ilk mezunlarının bazı özelliklerine ilişkin bilgiler verilmiştir.

**UZAKTAN/AÇIK ÖĞRETİMİN MALİYET ANALİZİ**

- 283 TEZCAN**, Mediha. "Uzaktan/Açık Öğretimin Maliyet Analizi", **Uzaktan Eğitim**. UZEV Yayınları, Milli Eğitim Bakanlığı, Yaz 1998/Kış, ss.93-95, 1999, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, uzaktan öğretim sisteminin maliyet analizinin tanımsal düzeyde açıklaması yapılmaktadır.

**UZAKTAN EĞİTİMDE EKONOMİK YAPI ÇÖZÜMLEMESİ:  
TÜRK YÜKSEKÖĞRETİMİNDE ÖRGÜN VE UZAKTAN  
EĞİTİMİN MALİYET- ETKİNLİK KARŞILAŞTIRMASI**

- 284 TEZCAN**, Mediha. Uzaktan Eğitimde Ekonomik Yapı Çözümlemesi: Türk Yükseköğretiminde Örgün ve Uzaktan Eğitimin Maliyet-Etkinlik Karşılaştırması. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 2000, Eskişehir, Türkiye.

Bu çalışmada açık/uzaktan eğitim kavramsal düzeyde anlatılmış ve tarihsel süreçteki gelişimi incelenmiş, açık/uzaktan eğitim sistemlerinin ekonomik analizi yapılmıştır. Örnek olaylara ait sayısal veriler, geometrik düzlem aracılığı ile analiz edilmiştir. Uzaktan ve örgün eğitimin maliyet karşılaştırması geometrik düzlemde gösterilmiştir. Başabaş noktası analizi sonuçlandırılmıştır. Açık/uzaktan eğitim sistemlerinde yararlanılan teknolojiler; eğitsel televizyon, uydu yayını, videokonferans, radyo, ses kasetleri, bilgisayar-temelli eğitim, çoklu medya ve etkileşimli-bilgisayar

bağlantılarının ayrıntılı maliyetleri gerçek sayısal verilerle analiz edilip geometrik düzlemde incelenmiştir. Açık/uzaktan eğitim sisteminde yararlanılan tek ve iki yönlü teknolojilerin maliyet farklılıkları geometrik düzlem aracılığı ile analiz edilmiştir. Açık/uzaktan eğitim teknolojilerinin yönetsel ve ekonomik model çözümlemeleri yapılmıştır. Türk yükseköğretiminin bugünkü durumuna ait sayısal verilerin dünyadaki diğer yükseköğretim kurumlarının verileri ile karşılaştırılıp verimlilik analizi yapılmıştır.

Türk Yükseköğretimindeki örgün ve Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Sisteminin ayrıntı cari maliyet hesaplaması yapılmıştır. Hesaplanan sonuçlar aracılığı ile örgün ve uzaktan eğitimin maliyet-etkinlik karşılaştırması yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar aracılığı ile dünyadaki örgün ve uzaktan eğitim kurumlarının maliyet-etkinlik karşılaştırması hesaplanmıştır.

Ek Birinci Bölümde; Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Sisteminin; kuruluşunu sağlayan koşullar, yasal dayanağı, uzaktan eğitim sisteminin hizmet birimleri ve günümüze kadar verdiği hizmetler ayrıntılı olarak incelenmiştir. Ek İkinci Bölümde; Anadolu Üniversitesi İktisat, İşletme ve AÖF'ün bölümlerine göre öğrenci sayılarının kuruluş tarihlerinden günümüze kadarki verileri yer almaktadır.

Ek Üçüncü Bölümde; Tez çalışmasının altıncı bölümündeki “Türk yükseköğretiminde örgün ve uzaktan eğitim sisteminin maliyet-etkinlik analiz” çalışmasını oluşturan Türk yükseköğretiminde cari maliyet hesaplamasına ait analiz tabloları yer almaktadır.

### **TÜRK YÜKSEKÖĞRETİMİNDE ÖRGÜN EĞİTİM İLE UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİNDE ÖNLİSANS EĞİTİMİNİN MALİYET-ETKİNLİK ANALİZİ**

**285 TEZCAN, Mediha.** “Türk Yükseköğretiminde Örgün Eğitim ile Uzaktan Eğitim Sisteminde Önlisans Eğitiminin Maliyet-Etkinlik Analizi”, **Ulusal Meslek Yüksekokulları Sempozyum Bildirileri**. Marmara Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, ss.1-18, 18-19 Ekim 2001, İstanbul ,Türkiye.

Bu çalışmada Türk Yükseköğretim Sistemi ile örgün eğitim sistemi arasındaki maliyet farklılığı ortaya konmuştur. Anadolu Üniversitesi uzaktan eğitim veren fakültelerinin önlisans programları ile örgün

eğitim veren sosyal bilimler alanındaki meslek yüksekokullarının cari maliyet analizi yapılarak elde edilen verilere göre maliyet-etkinlik analizi yapılmıştır. Cari maliyet analizi dört aşamada gerçekleştirilmiştir.

İlk aşama “Ortak Cari Maliyet”in hesaplanmasıdır. Bir üniversiteye ait cari maliyet analizi; Katma Bütçeli İdarelerin her yıl “Katma Bütçe Kanunu” ile verilen ödeneklerine ait “Genel Yönetim ve Destek Hizmetleri” ile “Eğitim ve Öğretim Hizmetleri” isimli ödeneklerden üniversitedeki her öğrencinin yararlandığı ilgili bütçe ödeneklerinden alınarak hesaplanmıştır.

İkinci aşamada hesaplanan “Ortak Cari Maliyet” toplamından “Öğrenci Başına Düşen Ortak Cari Maliyet” elde edilmiştir. Üçüncü aşamada, analizi yapılan ilgili Uzaktan Eğitim Sisteminde “Öğrenci Başına Düşen Fakülte/Yüksekokul Ödeneği” bulunmuştur. Dördüncü aşamada, “Öğrenci Başına Düşen Cari Maliyet” ile “Öğrenci Başına Düşen Fakülte/ Yüksekokul Ödeneği” toplanmıştır. Böylece “Öğrenci Başına Düşen Cari Maliyet”e ulaşılmıştır. Daha sonra, analizi yapılan programlara ait “Öğrenci Başına Düşen Cari Maliyet” değerlerinden Türk yüksek öğretimindeki örgün ve uzaktan eğitim sistemlerinde maliyet-etkinlik analizi yapılmıştır.

#### **TARİHSEL SÜREÇTE UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMLERİNİN MALİYET-ETKİNLİK ANALİZİ**

**286 TEZCAN, Mediha.** “Tarihsel Süreçte Uzaktan Eğitim Sistemlerinin Maliyet-Etkinlik Analizi,” **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları 3.** Özel Sayı 2, Sakarya Üniversitesi, 2001, Adapazarı, Türkiye.

Dünyada yükseköğretimde uzaktan eğitim sistemi ile eğitim vermeye başlayan ilk kurum İngiltere’deki Açık Üniversitedir. Açık Üniversitenin kuruluşunu takip eden yıllarda İngiltere’de, yükseköğretimde hem örgün hem de uzaktan eğitim sisteminin sayısal verileri farklı zaman dilimlerinde farklı araştırmacılar tarafından değerlendirilmiştir. Araştırmacıların farklı zaman dilimlerinde Açık Üniversiteye ait buldukları ortak ekonomik sonuçları, uzaktan eğitim sistemlerinin teorik yapısını oluşturmuştur.

Uzaktan eğitim sistemlerinin ekonomik yapısına dair uluslararası literatürde 1990'lı yılların sonlarında da ana kaynak olarak hâlâ dipnot olarak düşülen 6 ana analiz çalışmasına ulaşılmıştır. İlgili araştırmalar çalışmada ayrı ayrı bulgular olarak çıkarılmış, sonuç bölümünde araştırmalardan çıkan ortak özellikler yorumlanmıştır.

### **AÇIK/UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMLERİNDE TEK-YÖNLÜ VE İKİ-YÖNLÜ EĞİTİM TEKNOLOJİLERİNİN EKONOMİK YAPI ANALİZİ**

- 287 TEZCAN, Mediha.** “Açık/Uzaktan Eğitim Sistemlerinde Tek-Yönlü ve İki-Yönlü Eğitim Teknolojilerinin Ekonomik Yapı Analizi,” **Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyum ve Fuarı, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları 3.** Özel Sayı 2, Sakarya Üniversitesi, 2001, Adapazarı, Türkiye.

Bu çalışmanın amacı, açık/uzaktan eğitim sistemlerinde yararlanılan tek-yönlü ve iki-yönlü eğitim teknolojilerinin ekonomik yapı analizidir. Analiz üç aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada tek-yönlü uzaktan eğitim teknolojilerinin ekonomik yapısı analiz edilerek, örgün ile uzaktan eğitim sistemleri arasındaki iktisadi yapısal farklılıklar ortaya konulmuştur. İkinci aşama uzaktan eğitim sistemlerinde iki-yönlü eğitim teknolojilerinin ekonomik yapısının örgün ve uzaktan eğitim için karşılaştırma analizidir. Üçüncü aşamada ise uzaktan eğitim sistemlerinde tek yönlü ve iki yönlü eğitim teknolojilerinin ekonomik yapıları, gerçek uygulama verileri aracılığı ile geometrik düzlemde karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.

### **ON-LİNE ÖĞRENİMİN MALİYET ANALİZİ**

- 288 TEZCAN, Mediha.** “On-Line Öğrenimin Maliyet Analizi”, **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Nüfus yoğunluğu ve ekonomik nedenlerle uzaktan eğitim dünyada yaygınlaşmaktadır. Bilişim teknolojilerindeki hızlı gelişme, on-line öğrenim, hem uzaktan eğitime, hem de örgün eğitime birçok yeni uygulama imkanları tanımaktadır. Bu çalışmada, on-line öğrenim sistemlerinin maliyet yapısı analiz edilmiştir. On-line maliyet analizi şu değişkenler aracılığı ile açıklanmaktadır: Planlama ve geliştirme maliyeti; üretim ve dağıtım maliyeti; sürdürme ve değerlendirme

maliyeti. Dünyadaki on-line öğrenim sistemlerinin maliyet yapılarını inceleyen araştırmalar birbirleriyle karşılaştırılarak, on-line öğrenim sistemlerinin maliyet yapısı ve araştırmacıların analizlerinde uyguladıkları maliyet modelleri ortaya konulmuştur.

### **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SİSTEMİ**

**289 TOKBUDAK, Ayşegül., Hakan G. ŞENEL, Nejdet KARADAĞ.** “Açıköğretim Fakültesi Ölçme ve Değerlendirme Sistemi”, **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye. (Bu bildirinin öncül hali **TOJDE-Turkish Journal of Distance Education.** Vol:3, Number:1, 2002, Anadolu University, Eskişehir , Türkiye yayınlanmıştır.).

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi tarafından uygulanan uzaktan öğretim programlarının ölçme değerlendirme faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere 1996 yılında Test Araştırma Birimi kurulmuştur. Açıköğretim Fakültesi programlarında bulunan 304 dersin test hazırlıkları ve sınav sonrasında soru yazarlarına gönderilen geribildirimler bu birim tarafından gerçekleştirilmektedir.

Bu makalede, birimin kurulma aşamasında karşılaşılan sorunlar, bunlara getirilen çözümler ve kurulan sistemin işleyişi hakkında bilgi verilmektedir. Ayrıca, bu birim için özel olarak tasarlanan yazılım sistemi hakkındaki ayrıntılar da sunulmaktadır.

### **DERS KİTAPLARINDA GÖRSELLİĞİN YERİ VE ÖNEMİ**

**290 TÜMLÜ, Zeki.** Ders Kitaplarında Görselliğin Yeri ve Önemi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi), 1996, İstanbul, Türkiye.

Öğrenci ve öğretmenin aynı mekanlarda biraraya gelmesindeki maliyet ve gün geçtikçe artan eğitim maliyeti ile öğrenci potansiyeli, öğrencilerin eğitim talebinin karşılanamaması, eğitim çağında olan ya da eğitim fırsatını elinden kaçırmış bireyler için içinden çıkılmaz bir hal almaktadır.

Çağımızda gelişen teknoloji ve kitle iletişim teknolojisindeki baş döndürücü ilerlemeler sayesinde bugün değişik eğitim ortamlarında ve



çok sayıda bireye anlatılmak istenen konu ile gönderilmek istenen ileti, kurulan iletişim ağı yolu ile daha az maliyetle ulaştırılabilmektedir. Bununla birlikte yine, Uzaktan Eğitim sistemlerinin birincil ve vazgeçilemeyecek eğitim bileşeninin temelinde basılı ders malzemeleri bulunmaktadır.

Bu açıdan öğrenciler için hazırlanacak olan basılı ders malzemesi kitapların günün koşullarına ve algılamada kolaylık sağlayacak biçimde hazırlanması, konuları, içeriği, görsel düzenleme ve bezenmesi bir bütün oluşturacak biçimde tasarlanmasını kaçınılmaz kılmaktadır.

Çalışma Açıköğretim Fakültesi basılı ders malzemelerinden kitapların görsel açıdan tasarım ve düzenlenmesine ilişkin bir araştırmayı kapsamaktadır.

Benzer araştırmalarda olduğu gibi, bu araştırmada da Açıköğretim Fakültesi basılı ders malzemelerinden ders kitaplarının görsel düzenlenmesinin daha farklı, günün koşulları ile algılama ve öğrenme psikolojisi göz önüne alınarak düzenlenmesinin gerektiği ve öğrencilerin de bu doğrultuda bir beklentiye sahip olduğu ortaya çıkmıştır.

### **TELEVİZYON EĞİTİM PROGRAMLARINDA GRAFİK KULLANIMI: AÖF Örneği**

**291 TÜTÜNCÜ**, Özden. Televizyon Eğitim Programları da Grafik Kullanımı: AÖF Örneği. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1988, Eskişehir, Türkiye.

Çalışma dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, toplumda değişen ve gelişen koşullara bağlı bir eğitim aracı olarak televizyonun sahip olduğu üstün nitelikler ortaya koyulmuştur.

İkinci bölüm yazılı kaynaklara dayanarak; televizyon eğitim programları, televizyon eğitim program grafiklerinin özellik ve türlerini kapsamaktadır. Üçüncü bölümde ise, çalışmanın sınırlılığı içinde ele alınan Açıköğretim Fakültesi televizyon eğitim programlarından 1986-87 öğretim yılında yayınlanan 4.sınıf branş derslerinde kullanılan grafikler üzerinde bir inceleme yapılmıştır. Çalışmanın dördüncü bölümünde özet, sonuç ve önerilere yer verilmektedir.

## **TÜRKİYE’DE ULUSAL EĞİTİM TELEVİZYONU KANALININ OLUŞTURULMASININ GEREKÇELERİ**

**292 ULUTAK, Nazmi.** “Türkiye’de Ulusal Eğitim Televizyonu Kanalının Oluşturulmasının Gerekçeleri”, **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir. Türkiye.

Açık ve uzaktan eğitim günümüzde yeni teknolojilerin de uygulanmaya başlaması ile birlikte, tüm dünyada gittikçe daha yaygın bir biçimde kullanılmaya başlamıştır. Türkiye’de de günümüzde açık ve uzaktan eğitim sistemine dayalı olarak ilköğretim, lise ve üniversite öğretimi yapılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı ilköğretim ve lise öğretiminde bu uygulamayı yaparken, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat ve İşletme Fakülteleri de üniversite düzeyinde bu uygulamayı gerçekleştirmektedir. Açık ve uzaktan eğitim sisteminin uygulanmasında çeşitli eğitim araçları kullanılmaktadır. Günümüzde en yaygın olarak kullanılan eğitim araçları ders kitapları, televizyon ve radyo yayınları, danışmanlık hizmetleridir. Ayrıca, gelişen teknoloji ile bilgisayar tabanına bağlı olarak çalışan internet, CD-Rom gibi araçlar da eğitim alanında kullanılmaya başlamıştır.

Ülkemizde açık ve uzaktan eğitim, sayıları yüzbinlere varan öğrenciye (Anadolu Üniversitesinin aktif öğrenci sayısı 660.000’dir) uygulanmaktadır. Bu öğrenciler ülkemizin herhangi bir ilinde, ilçesinde ya da köyünde bu eğitim hizmetini alabilmektedirler. Bu hizmetin verilmesinde televizyon yayınlarının önemi tartışılmazdır. Çünkü ülkemizin neresinde olurlarsa olsunlar, öğrencilere yardımcı ders aracı olarak üretilen ders programlarına televizyon izleyerek ulaşabilmeleri mümkündür. Televizyon şu anda ülkemizde neredeyse her evde bulunan bir kitle iletişim aracıdır. Açık ve uzaktan eğitim sistemi ile eğitim gören öğrencilerin, öğretim yılı boyunca yararlanabildikleri ve içinde bulundukları eğitim sistemine ait olduklarını onlara benimseten televizyon yayınları, ülkemiz koşullarındaki en önemli ve yaygın eğitim araçlarından biridir.

Bir kamu hizmeti olan açık ve uzaktan eğitimin, yine bir kamu yayıncısı olan TRT aracılığıyla öğrencilere ulaştırılması kaçınılmazdır. Zaten bugün yürürlükte olan yasalar, gerek Milli Eğitim Bakanlığını gerekse Anadolu Üniversitesini, kendileri adına televizyon yayını yapmalarını engellemektedir. Yukarıda belirtilen

nedenlerden dolayı, açık ve uzaktan eğitim sisteminin ülkemizde daha etkin bir biçimde uygulanabilmesi için, kimliği tamamen EĞİTİME dayanan, TRT'nin yayınlayacağı bir televizyon kanalının oluşturulması gerekmektedir. Bu kanal diplomaya yönelik açık ve uzaktan eğitime dayalı ders yayınlarının yanı sıra, yaygın eğitim için hazırlanan televizyon programlarının yayınında da kullanılabilecektir.

### **TÜRKİYE AÇIKÖĞRETİMİ BECEREMİYOR**

**293 URAL**, Ozana. "Türkiye Açıköğretimi Beceremiyor", **Yeni Yüzyıl**. 1996, s. 6, 24 Ekim 1996, İstanbul, Türkiye.

Ural bu makalesinde, 1996 yılında ÖSYM'nin organize ettiği Açıköğretim Fakültesi sınavlarında meydana gelen soru çalınması konusundan hareketle, uzaktan eğitim sisteminin Amerika, Sri Lanka Thailand, Pakistan gibi başka ülkelerde de uygulandığını ve bu ülkelerdeki uygulamalarda sınav ve değerlendirme yöntemine dayalı olarak Türkiye'deki gibi olayların yaşanmadığını, böyle sınamalarla diplomanın hedef olmaması gerektiği görüşünü dile getirmektedir. Açıköğretim Fakültesi'nin statüsünün değiştirilerek, böyle olayların önüne geçilebileceğini savunmaktadır. Makalede bu uygulamayla uzaktan eğitimin toplumdaki işlevini yitirmeyeceği, aksine daha yararlı ve işlevsel olacağı ileri sürülmektedir.

### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK ÖNLİSANS PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN VE UYGULAMA GÖREVLİLERİNİN DERS KİTAPLARI, TELEVİZYON PROGRAMLARI VE UYGULAMA İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ**

**294 ÜNLÜ**, Canan. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Hemşirelik Önlisans Programının Öğrencilerinin ve Uygulama Görevlilerinin Ders Kitapları, Televizyon Programları ve Uygulama Çalışmaları İle İlgili Görüşleri. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, Türkiye.

Bu araştırmanın amacı, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Hemşirelik Önlisans Eğitim Programı öğrencilerinin ve uygulama görevlilerinin ders kitapları, TV programları ve uygulama çalışmaları ile ilgili görüşlerini saptayarak çağdaş standarda uygun hemşirelik eğitim programlarının gelişmesine katkı sağlamaktır.

Araştırma 1994-1995 yılında Ankara ili hastanelerinde beş yılını doldurmuş olarak çalışan 190 hemşirelik önlisans öğrencisi ve 15 uygulama görevlisinin görüşleri alınarak gerçekleştirilmiştir.

Betimsel metod kullanılan araştırmada veriler anket yoluyla toplanmıştır. Anket; bireysel bilgiler, genel durum, ders kitapları, TV programları ve uygulama çalışmaları ile ilgili 76 önermeden oluşmaktadır. Öğrenci ve uygulama görevlilerine aynı anket uygulanmıştır. Ankette beşli derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde; frekans, yüzdelik ve ortalama hesaplamaları yapılmıştır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; örnekleme katılan öğrenciler çoğunlukla 25'ten küçük ve 30 yaş arasında bulunan klinik hemşirelerinden oluşmaktadır. Çoğunluğu fakülteyi tanımadıklarını, bu programa emekli ikramiye ve derecelerini yükseltmek, üniversite mezunu olmak ve çalışarak okuma fırsatı yarattığı için katıldıklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin büyük bir kısmı, klinik uygulama süresinin yeterli olduğunu belirtirken, uygulama görevlileri bu düşüncelere hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir. Uygulama çalışmalarında, uygulama görevlisinin sayısı ve gerekli araç-gerecin yetersiz olduğu belirtilmiştir.

Kitap, TV ve Uygulamalarda görsel ve duyuşal öğelere yönelik eğitim çalışmalarının öğrenmeyi olumlu yönde etkilediği belirtilirken, yeterli düzeyde olmadığı saptanmıştır. Araştırmadaki genel durum, ders kitapları, TV programları ve uygulama çalışmaları ile ilgili diğer önermelere öğrencilerin ve uygulama görevlilerinin görüşleri kararsız boyutunda yer almıştır.

Bu sonuçlara göre, AÖF Hemşirelik önlisans bölümünün, çağdaş standartlara uygun ve daha nitelikli hemşireler yetiştirecek eğitim programları geliştirilmesine yönelik öneriler getirilmiştir.

#### **TURİZM EĞİTİM SERTİFİKA PROGRAMI**

**295 ÜNLÜ, İlhan.** "Turizm Eğitim Sertifika Programı", **Turizm Yılığ 1988-1989.** Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Yayını, ss.114-119, Ekim 1990, Ankara, Türkiye.

Yazar bu makalesinde, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile TRT, T.C. Devlet Bakanlığı, T.C. Turizm Bakanlığı işbirliğini ortaya koyarken servis, bar hizmetleri, kat hizmetleri, mutfak hizmetleri ve ön büro alanlarında "Turizm Eğitim Sertifika "projesine ilişkin genel bilgilere yer vermiştir.

Makalede, projenin kapsamı, eğitim süreci, aşamaları, uygulama süreci, kursiyerlerin kayıtları, sınavların yapılması ve değerlendirilmesi, uygulamalı eğitim ve değerlendirme, I. aşama programının genel değerlendirmesi, projenin II. aşamasına ilişkin çalışmalar ile planlanan faaliyetler yer almaktadır.

### **UZAKTAN EĞİTİM TEKNOLOJİSİNİN TURİZM EĞİTİMİNDE KULLANILMASI**

**296 ÜNLÜ**, İlhan. "Uzaktan Eğitim Teknolojisinin Turizm Eğitiminde Kullanılması", **Turizm Yıllığı 1990**. Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. Yayını, ss. 70-73, Ocak 1991, Ankara, Türkiye.

Yazar bu makalesinde de özetle, turizm sektörünün acil çözüm bekleyen sorunlarının başında gelen eğitilmiş işgören (personel) konusunun her geçen gün daha büyük boyutlara ulaştığına ve varolan durumla bu açığı kapatmada nicel ve nitel olarak olanak bulunmadığına dikkat çekerek, çok ortamlı eğitim modellerinin kurulup işletilmesi ile bu soruna çözüm gelebileceğine işaret etmektedir. Bu amaçla T.C. Devlet Bakanlığı, T.C.Turizm Bakanlığı, TRT ve Anadolu Üniversitesi işbirliği ile turizm sektörünün ara eleman ihtiyacını karşılamaya yönelik geliştirilen eğitim sistemine ilişkin bilgiler makalede yer almaktadır. 1990 Haziran ayında sona eren projenin sorunları, yazar tarafından sektörde köklü bir eğitim anlayışının olmaması, kamu kuruluşları arasındaki eşgüdüm eksikliği, kursiyerlerden kaynaklanan sorunlar şeklinde gruplandırılmıştır.

### **İŞİTME ENGELLİ ÇOCUKLARI OLAN AİLELERİN UZAKTAN ÖĞRETİM İLE EĞİTİLMESİ**

**297 ÜNLÜ**, Sezen. **İşitme Engelli Çocukları Olan Ailelerin Uzaktan Eğitim İle Eğitilmesi**. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No. 248/118, 1987, Eskişehir, Türkiye.

Yazarın bu çalışması, program modeli geliştirmeye yönelik uygulamalı bir alan araştırmasıdır. Kitap dört bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölüm, ikinci bölüme dayanak oluşturan iletişim ve aile eğitimi ile uzaktan eğitimin yazılı kaynaklarından yararlanılan olarak ortaya çıkarılan kuramsal bölümdür. İkinci bölümde yöntem yer almaktadır. Üçüncü bölümde ise; verilerin çözümlenmesi ve çözümleme sonucunda oluşan bulgular ve bu bulgularla ilgili yorumlar yer almaktadır. Kitapta özet, yargı ve öneriler bölümünden sonra araştırmaya ilişkin kaynakça, anket, öntest, kitap, radyo ve TV programı ile eğitim uygulamalarında kullanılan metinler ile son test ek olarak verilmiştir.

Yazar, araştırmanın bulgularına göre, kullanılan uzaktan eğitim programının aile eğitimine olumlu katkısı olacağı yargısına varmaktadır. İşitme engellilerin eğitimleri, çok yönlü yeterlilikleri ve teknik bilgileri gerektirdiğinden, yazar bu sistemde bir ekip çalışmasını zorunlu görmektedir.

Aile eğitim programlarının sürekli olabilmesi için, özel uzaktan eğitim kurumlarında oluşturulan ders ekipleri içerisinde özel gruplar görevlendirilebileceği gibi, uzaktan eğitim ve radyo-televizyon kurumları, Anadolu Üniversitesi ile İşitme Engelli Çocuklar Eğitim Merkezi personelinin işbirliği ile program ekiplerinin oluşturulması gerekliliği savunulmaktadır. Bunun için de yazar çalışmasının sonunda, TRT ve Anadolu Üniversitesi arasında ortak çalışma önerisi getirmektedir.

### **TELEVİZYON EĞİTİM PROGRAMLARINDA DRAMATİZASYON FORMATININ KULLANIMI AÖF PROGRAMLARINDAN BİR ÖRNEK : İTHALAT- İHRACAT UYGULAMALARI**

- 298 ÜNLÜER, A. Oğuz., Aydın Z. ÖZGÜR.** “Televizyon Eğitim Programlarında Dramatizasyon Formatının Kullanımı AÖF Programlarından Bir Örnek: İthalat İhracat Uygulamaları”, **BTİE’2000 Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve Sergisi’ne sunulan bildiri.** Türkiye Bilişim Derneği ve ODTÜ Öğrenci Kolu, 15-17 Mayıs 2000, Ankara, Türkiye.

Yeni teknolojilerin sunduğu geniş olanaklara rağmen; yüksek maliyetler, erişim zorlukları, teminde güçlük vb. nedenlerden dolayı

televizyon uzaktan öğretimde gözde bir araç niteliğini korumaktadır. Eğitim amaçlı televizyon programlarında farklı amaçlara bağlı olarak değişik program formatları kullanılmaktadır. Bu formatlardan birisi de dramtizasyondur.

Bildiride Açıköğretim Fakültesi televizyon programlarında dramtizasyonun kullanımı üzerinde durulmuş ve örnek olarak dış ticaret ön lisans programı ithalat ihracat uygulamaları dersi için hazırlanan televizyon programlarından birisinin gösterimi planlanmıştır.

### **OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİN UZAKTAN ÖĞRETİM YÖNTEMİ İLE YETİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK PROGRAM MODELİ**

**299 ÜSTÜNOĞLU, Ülkü. Okul Öncesi Öğretmenlerin Uzaktan Öğretim Yöntemi ile Yetiştirilmesine Yönelik Program Modeli.** Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Yayın No 220/107, 1987, Eskişehir, Türkiye.

Kaynak incelemeye dayalı olarak yapılan bu araştırma; günümüzde, giderek önem kazanan okul öncesi eğitim hizmetlerinin gerçekleştirilip yaygınlaştırılmasında; sistemin temel sorunlarından biri olan, eğitim hizmetlerini yürütebilecek öğretmen yetersizliğini aşabilmek için; gerekli sayıda ve nitelikte okul öncesi öğretmenin, uzaktan öğretim ile yetiştirilmesine yönelik bir program modeli geliştirmek amacı ile hazırlanmıştır.

Yazar bu program modelini, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nin mevcut olanaklarından yararlanılarak; basılı gereçlerin temel süreç olarak alındığı çok araçlı bir yaklaşımın benimsendiği; basılı gereçler, radyo, televizyon ve yüz yüze eğitim-öğretim gibi uzaktan eğitim süreçleri ile uygulanabilir bir program modeli olarak tanımlamaktadır. Yazar, çalışmasının sonucunda, araştırmanın sınırlılığı içinde elde ettiği bulgulara dayanarak, uygulamaya ve ileriye yönelik öneriler getirmiştir.

### **DISTANCE EDUCATION IN TURKEY**

**300 YANGIN, Gürbüz. "Distance Education in Turkey", The Online Journal of Distance Education. V. 2, No 4, 6p., Alaska, Canada.**

Yazar bu makalesinde genel öğeleriyle Türkiye'de uzaktan öğretimi incelemektedir. Bu genel öğeler arasında uzaktan eğitim sisteminin bileşenleri olarak basılı malzemeler, TV ve radyo ders programları ile yüz yüze akademik danışmanlık hizmetleri yer almaktadır. Ayrıca öğretmen eğitim programına ilişkin sayısal verilere de makalede yer verilmektedir.

### **UZAKTAN ÖĞRETİM SİSTEMİYLE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN YABANCI DİL PROGRAMINA İLİŞKİN TUTUMLARI**

**301 YAŞAR**, Şefik. Uzaktan Öğretim Sistemiyle Öğrenim Gören Öğrencilerin Yabancı Dil Programına İlişkin Tutumları. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1985, Ankara, Türkiye.

Bu araştırmada, uzaktan eğitim sistemiyle öğrenim gören öğrencilerin yabancı dil (İngilizce) programına ilişkin görüş ve tutumlarının, program geliştirme bakımından yorumlanması ve öğrencilerin, uygulanan programa ilişkin önerilerinin alınması amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi (AÖF) Yaygın Bölümü öğrencileri; örneklemini ise, 1984-85 öğretim yılında Açıköğretim Fakültesi'ne kayıtlı öğrencilerin %5'i (595 öğrenci) oluşturmuştur. Araştırma verilerinin elde edilebilmesi için Likert tipi bir tutum ölçeği geliştirilmiştir.

### **UZAKTAN ÖĞRETİM SİSTEMİNDEKİ ÖĞRENCİLERİN YABANCI DİL ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN TUTUMLARI**

**302 YAŞAR**, Şefik. "Uzaktan Öğretim Sistemindeki Öğrencilerin Yabancı Dil Öğretimine İlişkin Tutumları", **Eğitim Fakültesi Dergisi**. Anadolu Üniversitesi Yayınları, C.2, S.2, ss. 227-233., 1989, Eskişehir, Türkiye.

Bu makalede, daha işlevsel yabancı dil eğitim programlarının geliştirilebilmesi için öğrenci tutumlarının bilinmesinin önemi vurgulanarak, yazarın 1985 Yılında gerçekleştirdiği 'Uzaktan Eğitim Sistemi İle Öğrenim Gören Öğrencilerin Yabancı Dil Programına İlişkin Tutumları' konulu araştırma bulguları özetlenmiştir. Makalede sözü edilen araştırmanın ortaya koyduğu bulgular kısaca şöyle özetlenebilir.



Öğrenci tutumları; cinsiyet, mezun olunan ortaöğretim kurumu, ortaöğretim kurumunda iken izlenilen yabancı dil ve yabancı dil derslerini kitle iletişim araçlarından izlemeye göre farklılık göstermektedir.

Öğrenciler; yabancı dilden bir araç olarak yararlanmak, toplumsal yaşamda saygınlık kazanmak ve yabancı dilin konuşulduğu toplumla bütünleşmek amacıyla yabancı dil öğrenmektedirler.

Öğrencilerin yaklaşık olarak tümü "konuşma" becerisini geliştirici etkinliklere yer verilmesinden yana olduklarını belirtmektedirler.

#### **DISTANCE EDUCATION ON THE NET: A MODEL FOR DEVELOPING COUNTRIES**

**303 YAZICI Ali., Irfan ALTAS and Ugur DEMIRAY.** "Distance Education On The Net: A Model For Developing Countries", **TOJDE-Turkish Journal of Distance Education.** Vol:2, Number:2, Anadolu University, Eskisehir, Turkey.

Makalede Avustralya ve Türk uzaktan eğitim sistemlerinin genel bir karşılaştırılması yapılarak gelişmekte olan bu iki ülkenin uygulaması model olarak önerilmektedir. Bu modelde online ve internetin kullanımıyla uzaktan eğitime sağlanabilecek katkının üzerinde durulmaktadır. Makalede Anadolu Üniversitesi uygulamasına ayrıntılı olarak yer verilmektedir.

#### **UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİ ÖĞRENCİLERİNE KÜTÜPHANE DESTEK HİZMETLERİ VE ÖNERİLER**

**304 YILMAZ, Adnan.** "Uzaktan Eğitim Sistemi Öğrencilerine Kütüphane Destek Hizmetleri ve Öneriler", **Türkiye I. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri.** Milli Eğitim Bakanlığı Film Radyo Televizyonla Eğitim Başkanlığı (FRTEB), ss. 683-691, 12-15 Kasım 1996, Ankara.

Bu çalışmada, Uzaktan Eğitim sisteminde öğrenciye destek hizmeti olarak kütüphane ve kütüphanecilik hizmetinin katkı boyutu, sistem ile uyumlu olması halinde sistem ve öğrenci açısından işlevi ve rolü incelenmeye çalışılmıştır.

### **AÇIKÖĞRETİM WEB SİTELERİNİN ETKİNLİĞİ**

- 305 YILMAZ.** Ruşen., Sabahattin, **ÇALIŞKAN.** Ülkü **YILMAZ.** “Açıköğretim Web Sitelerinin Etkinliği,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Açıköğretim Web Siteleri, öğretimi süresince, uzaktan öğretim gören öğrencilerin, her tür bilgiye ve Web tabanlı hizmetlere, en kısa sürede ve doğru biçimde ulaşmasını sağlaması açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışmada, Açıköğretim öğrencileri açısından, Açıköğretim Web Sitelerinin kullanım amaçları, işlevselliği ve geliştirilmesi için neler yapılabileceği ortaya çıkarılmaya çalışılmaktadır.

1997 yılından beri yayınıni sürdüren Açıköğretim Web Siteleri, öğretimi süresince, uzaktan öğretim gören öğrencilerin, her tür bilgiye, habere ve Web tabanlı hizmetlere, en kısa sürede ve doğru biçimde ulaşmasını sağlaması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada, Açıköğretim Fakültesi, İktisat Fakültesi ve İşletme Fakültesi öğrencileri açısından, bu fakültelere ait Web sitelerinin kullanım amaçları, işlevselliği ve geliştirilmesi için neler yapılabileceği ortaya çıkarılmaya çalışılmaktadır.

### **AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ MÜZİK EĞİTİMİ BÖLÜMÜ**

- 306 YURGA,** Cemal. “Açıköğretim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü,” **AÖF’ün 20. Yılı Nedeniyle Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.** Anadolu Üniversitesi, 23-25 Mayıs 2002, Eskişehir, Türkiye.

Müzik, kültürün ve yaşamın en önemli parçasıdır. Avrupa’yı Türkiye’den ayrı kılan özelliklerden biri, Avrupa’nın müziğe ve eğitime verdiği değerdir. Bu amaçtan yola çıkarak, ülkemizdeki müzik eğitimi veren kuruluşların azlığı da bilinerek, tıpkı Anadolu Üniversitesi’nin Açıköğretim, İktisat, İşletme bölümleri gibi, müzik eğitimini de ülke geneline yaymak, ülkemizi müzikte önemli bir yere getirecektir.

Ülkelerin müziksel gelişimi, popüler ve ticari amaç taşıyan müzik çeşitleriyle ölçülmez. Müzik eğitime verdikleri değer ile ölçülür, çalgı üretimiyle ölçülür, müzik eğitimi veren kurumların çokluğu ve

buralarda yetişen öğrencilerin yetkinlikleriyle ölçülür. Halen ülkemizde müzik öğretmeni açığı vardır ve bu konuda Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü eğitim vermektedir. Bu çalışmada ders programları, tahmini kontenjanlar, AÖF'ün, Milli Eğitim Bakanlığının, ÖSYM'nin sorumlulukları üzerinde durulmuş ve kurslar hakkında kısa bilgi verilmiştir.

### **EĞİTİM ÖNLİSANS RADYO PROGRAMLARININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

**307 YÜKSEL**, Coşğül. Eğitim Önlisans Radyo Programlarının Öğretmen Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi. Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1990, Eskişehir, Türkiye.

Araştırma, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Eğitim Önlisans Programı çerçevesinde hazırlanan radyo programlarını, hedef kitlenin görüşleri açısından değerlendirme amacını taşımaktadır. Çalışma dört bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde, öğretmen eğitiminin gelişimi, yüksek öğrenimli olmayan öğretmenler için tamamlama programı projesi, radyonun işlevleri ve eğitimdeki yeri, radyo eğitimi izlencelerinin hazırlanmasındaki temel ilkeler konularına, ikinci bölümde ise özet yargı ve önerilere yer verilmektedir.

Çalışmanın sonunda yayın saatlerinin uygun olmamasının, program içeriklerinin ve kitapların aynı olmasının EÖP programlarının başarılı olmasında etken olduğu, ayrıca Uzaktan Eğitimde "radyodan nasıl yararlanacağımı biliyorum" biçiminde yanıt veren denek oranının yüksek olmasına karşın, gerçekte bunu bilmedikleri yargısına ulaşılmıştır.

### **ANADOLU ÜNİVERSİTESİ AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ EĞİTİM ÖNLİSANS PROGRAMINDA YAYIMLANAN TELEVİZYON PROGRAMLARININ YAPIMI ÜZERİNE BAZI NOTLAR**

**308 YÜKSEL**, A. Haluk. "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Eğitim Önlisans Programında Yayınlanan Televizyon Programlarının Yapımı Üzerine Bazı Notlar", **Milli Eğitim**. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, S. 74, ss. 48-61, 1987, Ankara, Türkiye.

Bu çalışmada, çağdaş eğitimin temel amacının, toplumun gereksinme duyduğu alanlarda insangücü ve uzmanlaşmış eleman yetiştirmek olduğu vurgulanarak Anadolu Üniversitesi AÖF'ün yaptığı çalışmalarla kitle iletişim araçlarını da kullanarak öğretmenlerin önlisans düzeyinde yükseköğretim yapmış bireyler konumuna getirilmesi ile ilgili Eğitim Önlisans Programı için hazırlanan televizyon ders programlarının yapım süreci ve bu programlara ilişkin bazı sayısal verilerden söz edilmektedir.

**AN EVALUATION OF THE IMPACT OF INTERACTIVE  
VIDEO SYSTEMS IN EDUCATION AND A MODEL FOR  
TURKISH DISTANCE EDUCATION SYSTEM-I**

**309 YÜKSEL, A. Haluk.** "An Evaluation of the Impact of Interactive Video System in Education And a Model For Turkish Distance Education System-I", **Kurgu.** Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No. 546/3, S. 9, ss. 281-322, Aralık 1991, Eskişehir, Türkiye.

Teknolojik yenilikler eğitimcilerin temel ilgi alanlarından birisini oluşturmaktadır. Çünkü teknolojik gelişmeler eğitimi "daha kolay, daha ucuz, daha etken ve daha ilgi çekici" hale getirme potansiyeline sahiptir. Etkileşimli video, gelişmiş video ve bilgisayar teknolojilerinin bir sentezi olarak karşımıza çıkmaktadır. Etkileşimli video öğretim çalışmalarında "pasifliğin" sonunu belirleyecek ve bunun yerine etkenliği koyacaktır. Etkileşimli video öğrencilerin gerektiğinde programı kesebilmesine, tekrarlayabilmesine veya ara verebilmesine, hızı ayarlayabilmesine, tarayabilmesine, gözden geçirebilmesine ve materyali bireysel ihtiyaçları doğrultusunda ve hızlı bir biçimde istediği yere yerleştirebilmesine" olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışma, İngiliz eğitim sisteminde etkileşimli video'nun etkilerini değerlendirmenin yanısıra Türkiye'de uygulanmakta olan uzaktan eğitim sistemini güçlendirmek ve daha etkin hale getirebilmek için etkileşimli video konusunda bir model önerisi geliştirmeyi amaçlamaktadır.

**AN EVALUATION OF THE IMPACT OF INTERACTIVE  
VIDEO SYSTEMS IN EDUCATION AND A MODEL FOR  
TURKISH DISTANCE EDUCATION SYSTEM-II**

- 310 YÜKSEL, A. Haluk.** "An Evaluation of the Impact of Interactive Video System in Education And a Model For Turkish Distance Education System-II", **Kurgu.** Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No.689/11, S.11, ss. 257/280, Aralık 1992, Eskişehir, Türkiye.

Bu makale bir önceki maddede özetlenen bilgilerin yer aldığı makalenin devamıdır.

**YÖRESEL AÇIKÖĞRETİM**

- 311 YÜKSEL, Mehmet.** "Yöresel Açıköğretim", **Uzaktan Eğitim.** UZEV Yayınları, S.1, ss. 25-28, Yaz, 1997, Ankara, Türkiye.

Türk Üniversitelerinin toplumumuzdaki eğitim/öğrenim gereksinimlerine yanıt verdiği söylenemez. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi de söz konusu gereksinmeyi bir dizi dezavantajlarından dolayı karşılayamamaktadır. Bu makalede, herkesin istediği dalda bir yüksek öğrenim görebilmesini sağlayabilmek, üniversiteler arasındaki uçurum derecesindeki kalite farklarını ortadan kaldırmak, ikinci kez yükseköğrenim olanağı sağlamak, hem devlete hem de öğrenciye daha ucuz maliyetle üniversitede okuma olanağı yaratmak amacıyla Yöresel Açıköğretim Üniversiteleri önerilmektedir.

Yöresel açıköğretim üniversiteleri; bulundukları yöreye bölgesel televizyon yayınlarıyla dersleri yayınlayacaklar, öğretim elemanı ile yüz yüze ilişki, iletişim kurmasına olanak tanıyacaklar ve üst sınıflarda ise başarılı olan öğrencilere örgün öğretim olanağı sağlayacaklardır.

**ETKİLEŞİMLİ TELEVİZYONDA EĞİTİM-ÖĞRETİM  
AMAÇLI PROGRAMI HAZIRLAMA  
AÇIKÖĞRETİM İÇİN MODEL ÖNERİLERİ**

- 312 YÜZER, Volkan,** Etkileşimli Televizyonda Eğitim/Öğretim Amaçlı Program Hazırlama Açıköğretim İçin Model Önerileri. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1997, Eskişehir, Turkey.

Yirminci yüzyılın son çeyreğinde televizyon ile ilgili olan gelişmelerden biri de etkileşimli televizyon çalışmalarıdır. Bu televizyon anlayışında televizyon izleyicileri, televizyondaki sunumları (programları veya filmleri) sadece izlemekle kalmayıp onları yönlendirebilme şansına da sahip olabilmektedir. Ayrıca, birçok sunum arasından istediklerini seçip izleyebilmektedir. Bu gelişme televizyon aracılığıyla yapılan uzaktan öğretim çalışmalarını da etkilemiştir. Dünya çapında, etkileşimli televizyonun kullanılmasıyla izleyici/öğrencilerin televizyon karşısında nasıl aktif duruma getirilebileceği hakkında çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Bu tür bir eğitim/öğretim tarzının öğrenci üzerinde daha etkili ve verimli sonuçlar doğuracağı öne sürülmektedir. Yapılan araştırmada etkileşimli televizyonun özellikleri, eğitim/öğretim amaçlı olarak nasıl kullanılabileceği ve bir örnek olarak Türkiye'deki Açıköğretim Fakültesi'nde nasıl uygulanabileceği (model önerileriyle beraber) incelenmiştir.

**AÇIKÖĞRETİM  
FAKÜLTESİNCE  
YAYINLANAN  
BÜLTEN YÖNETMELİK  
YÖNERGE VE  
KILAVUZLAR**

## BROŞÜR

---

**Açıköğretim Fakülteniz ve Siz**, Eskişehir, 1982, Türkiye.

**Açıköğretim Fakülteniz ve Siz**, Eskişehir, 1983, Türkiye.

**Açıköğretim Fakülteniz ve Siz**, Eskişehir, 1984, Türkiye.

**Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi EÖP Albümü**, Eskişehir, 1986, Türkiye.

**Televizyon ile Eğitim Enstitüsü**, Eskişehir, İTİA Basımevi, 1973, 13s, Türkiye.

**The Open Education Faculty of Anadolu University**, Eskişehir, August, First Edition, 1988, Turkey.

**The Open Education Faculty of Anadolu University**, Eskişehir, Second Edition, September 1988, Turkey.



## GAZETE VE BÜLTENLER

---

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Gazetesi**, Şubat 1983, Eskişehir, Türkiye, Yıl 1, Sayı 1.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı, Mart 1983, Eskişehir, Türkiye, Yıl1, Sayı 2.**

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Nisan 1983, Eskişehir, Türkiye, Yıl 1, Sayı 3.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Mayıs 1983, Eskişehir, Türkiye, Yıl 1, Sayı 4.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Haziran 1983, Eskişehir, Türkiye, Yıl 1, Sayı 5.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Temmuz 1983, Eskişehir, Türkiye, Yıl 1, Sayı 6.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Eylül 1983, Eskişehir, Türkiye, Yıl 1, Sayı 7.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Ekim 1983, Eskişehir, Türkiye, Yıl 1, Sayı 8.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Kasım 1983, Eskişehir, Türkiye, Yıl 1, Sayı 9.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Aralık 1983, Eskişehir, Türkiye, Yıl 1, Sayı 10.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Ocak 1984, Eskişehir, Türkiye, Yıl 2, Sayı 11.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Şubat 1984, Eskişehir, Türkiye, Yıl 2, Sayı 12.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Mart 1984, Eskişehir, Türkiye, Yıl 2, Sayı 13.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Nisan 1984, Eskişehir, Türkiye, Yıl 2, Sayı 14.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı, Mayıs 1984, Eskişehir, Türkiye, Yıl 2, Sayı 15.**

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Şubat 1985, Eskişehir, Türkiye, Yıl 3, Sayı 16.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Mart 1985, Eskişehir, Türkiye, Yıl 3, Sayı 17.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Nisan 1985, Eskişehir, Türkiye, Yıl 3, Sayı 18.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Mayıs 1985, Eskişehir, Türkiye, Yıl 3, Sayı 19.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Haziran 1985, Eskişehir, Türkiye, Yıl 3, Sayı 20.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Kasım 1986, Eskişehir, Türkiye, Yıl 4, Sayı 21.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Nisan 1987, Eskişehir, Türkiye, Yıl 5, Sayı 22.

**Anadolu, Açıköğretim Fakültesi İletişim Organı**, Nisan 1988, Eskişehir, Türkiye, Yıl 6, Sayı 23.

**Genç Anadolu Açıköğretim Özel Eki**, Ekim-Kasım 1994, Yıl 9, Sayı 41, Eskişehir, Türkiye.

**Genç Anadolu Açıköğretim Özel Eki**, Aralık-Ocak 1995, Yıl 9 Sayı 42, 1994, Eskişehir, Türkiye.

**Genç Anadolu Açıköğretim Özel Eki**, Mayıs 1995, Yıl 10, Sayı 43, Eskişehir, Türkiye.

**Genç Anadolu Açıköğretim Özel Eki**, Eylül 1995, Yıl 10, Sayı 44, Eskişehir, Türkiye.

**Genç Anadolu Açıköğretim Özel Eki**, Ocak 1996, Yıl 11, sayı 45, Eskişehir, Türkiye.

**Açıköğretim Haber Bülteni, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayın Organı (Üç ayda bir yayımlanır)**, Haziran 1996, Eskişehir, Türkiye.

**Açıköğretim Haber Bülteni, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayın Organı (Üç ayda bir yayımlanır)**, Eylül 1996, Eskişehir, Türkiye.

**Açıköğretim Haber Bülteni, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayın Organı (Üç ayda bir yayımlanır ), Aralık 1996, Eskişehir, Türkiye**

**Açıköğretim Haber Bülteni, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayın Organı (Üç ayda bir yayımlanır), Haziran 1997, Eskişehir, Türkiye.**

**Açıköğretim Haber Bülteni, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayın Organı (Üç ayda bir yayımlanır), Ağustos 1997, Eskişehir, Türkiye.**

**Anadolu Haber Açıköğretim Özel Eki, Ocak 1999, Eskişehir, Türkiye.**

**Anadolu Haber Açıköğretim Özel Eki, Ocak 1999, Eskişehir, Türkiye.**

**Anadolu Haber Açıköğretim Özel Eki, Mayıs 1999, Eskişehir, Türkiye.**

**Anadolu Haber Açıköğretim Özel Eki, Ağus., 1999, Eskişehir Türkiye.**

**Anadolu Haber Açıköğretim Özel Eki, Kasım 1999, Eskişehir, Türkiye.**

**Anadolu Haber Açıköğretim Özel Eki, Şubat 2000, Eskişehir, Türkiye.**

**Anadolu Haber Açıköğretim Özel Eki, Mart 2001, Eskişehir, Türkiye.**

## KILAVUZ

---

**Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, Eğitim Önlisans Programı Kılavuzu**, Eskişehir, 1986, Eskişehir Türkiye,

**Anadolu Üniversitesi Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1986, Eskişehir, Türkiye,

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları, 1982-1983 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1983, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları, 1983-1984 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1984, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları, 1984-1985 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1985, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları, 1985-1986 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1986, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Açıköğretim Programları, 1986-1987 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1987, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Açıköğretim Programları, 1987-1988 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1987, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Açıköğretim Programları, 1988-1989 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1988, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Açıköğretim Programları, 1989-1990 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1989, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Açıköğretim Programları, 1990-1991 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1990, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Açıköğretim Programları, 1991-1992 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1991, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Açıköğretim Programları, 1992-1993 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1992, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Açıköğretim Programları, 1993-1994 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1993, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları, 1994-1995 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1994, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları, 1995-1996 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1995, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları, 1996-1997 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1996, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları, 1997-1998 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1997, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları, 1998-1999 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1998, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları, 1999-2000 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 1999, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları, 2000-2001 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 2000, Türkiye.

**T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları, 2001-2002 Öğretim Yılı Öğrenci Kılavuzu**, Eskişehir, 2001, Türkiye.

**Anadolu Üniversitesi İktisat ve İşletme Fakültesi Dikey Geçiş Kayıt Kılavuzu**, Kasım 2001, Eskişehir Türkiye.

1983-2002 Yılları arasında her yıl öğrencilere gönderilen “**Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Kayıt Yenileme, Kılavuzları**”, Eskişehir, Türkiye.

## ÖZEL BASILI MATERYALLER

---

**Anadolu Üniversitesi'nin Açıköğretim Hizmetleri: Açıköğretim ve Örgün Yükseköğretimin Karşılaştırılması**, Anadolu Üniversitesi Yayınları Yayın No. 462, Kasım 1989, Eskişehir, Türkiye.

**Açıköğretim Fakültesi ve Türk Eğitim Sisteminin Sorunlarına Çözüm İmkanları**, Anadolu Üniversitesi Yay. No. 463, 1990, Eskişehir, Türkiye.

**Açıköğretimin Türkiye ve Türki Cumhuriyetler Eğitim Sorunlarına Çözüm Olanakları**, Anadolu Üniversitesi Yayınları Yayın No. 463, 1992, Eskişehir, Türkiye.

**Anadolu Basınında Açıköğretim, (Yay. Haz. Feyyaz Bodur)**, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, No. 677/332, 1993, Eskişehir, Türkiye.

## KONU VE YAZAR DİZİNİ



## **KONU İNDEKSİ**

---

|                                                                                                          |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>A Case Study of Organizing Distance Education: Anadolu University</b>                                 | <b>4</b>  |
| <b>Kitle İletişim Araçlarının Yükseköğretimde Kullanımı<br/>Açıköğretim Fakültesi Örneği</b>             | <b>1</b>  |
| <b>Üniversitelerde Öğretmenlerin Hizmet İçinde Yetiştirilmesi</b>                                        | <b>2</b>  |
| <b>Açıköğretim'de Bilgisayar</b>                                                                         | <b>3</b>  |
| <b>Eşitlik Kavramının Felsefî Kökenleri</b>                                                              | <b>5</b>  |
| <b>Eğitim Ortamındaki İletişim Kaynak ve Süreçlerinin Uzaktan<br/>Eğitim Açısından Değerlendirilmesi</b> | <b>6</b>  |
| <b>Uzaktan Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Geleceğin<br/>Teknolojileri</b>                               | <b>7</b>  |
| <b>Açıköğretimde Araştırma</b>                                                                           | <b>8</b>  |
| <b>Uzaktan Eğitimde Gelişim</b>                                                                          | <b>9</b>  |
| <b>Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi, Uzaktan Eğitim Uygulama<br/>Modelleri ve Maliyetleri</b>          | <b>10</b> |
| <b>Eğitim Önlisans Programı İçin İlişkisel Veri Tabanına Dayalı Bir<br/>Sınav Organizasyonu</b>          | <b>11</b> |
| <b>Türkiye'de Televizyonla Yapılan Yükseköğretim:<br/>Açıköğretim</b>                                    | <b>12</b> |
| <b>Anadolu Üniversitesi'nin 30. Yılı İçinden:</b>                                                        | <b>14</b> |
| <b>Yükseköğretim ve Yaygın Eğitim</b>                                                                    | <b>13</b> |

|                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Uzaktan Öğretimde Etkileşimli Televizyonun Kullanılması:<br/>Açıköğretim Fakültesi Örneği: 15</b>                                                                                             |
| <b>Tele-Education Service Structure And 21<sup>st</sup> Century Projects of<br/>Anadolu University In Turkey: 16</b>                                                                             |
| <b>Integrating New Technologies into Açıköğretim Programs: A<br/>Show Case: 17</b>                                                                                                               |
| <b>Redesigning The Distance Education Courses of Anadolu<br/>University in Turkey 18</b>                                                                                                         |
| <b>Uzaktan Eğitimde Web Üzerinden Eğitim Programı Yönetimi–<br/>AÖF/İOLP Uygulaması 19</b>                                                                                                       |
| <b>Üç Yıllık Eğitim Enstitüsü Mezunları İçin Hazırlanan Anadolu<br/>Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Lisans Tamamlama Programı<br/>Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarının İncelenmesi 20</b> |
| <b>Uzaktan Eğitimde Kullanılan Ders Kitaplarının Biçimsel<br/>Özellikleri: Anadolu Üniversitesi İşletme ve İktisat Fakülteleri<br/>Örneği 21</b>                                                 |
| <b>Bir Uzaktan Eğitim Aracı Olarak Basılı Ders Malzemesi ve<br/>Görüntü Düzenlemesi 22</b>                                                                                                       |
| <b>Uzaktan Öğretim Tekniği ile Hazırlanmış Ders Kitapları ve<br/>Görsel Düzenleme 23</b>                                                                                                         |
| <b>Uzaktan Eğitim İlkelerinin Edebiyat Öğretimine<br/>Uygulanması: 24</b>                                                                                                                        |
| <b>Eğitim Amaçlı Videonun İşlevleri: Anadolu Üniversitesi<br/>Açıköğretim Fakültesinde Örgütsel Uygulama Model Önerisi 25</b>                                                                    |
| <b>Uzaktan Eğitimde Video 26</b>                                                                                                                                                                 |
| <b>Uzaktan Öğrenim Modelinde Video Kullanımının Verimliliğe ve<br/>Öğrenmede Başarıya Katkısının Ölçümlenmesi İçin Bir Örnek<br/>Uygulama: AÖF Video ile Eğitim Merkezleri 27</b>                |

**Zincire Vurulmuş Prometheus Tragedyası ve Açıköğretim Adına  
Düşündürdükleri 28**

**Açıköğretimde Değişim Rüzgarları: İngiliz Açık Üniversitesinde  
Uygulanan Değişim ve Yeniden Yapılanma Programının Ulaştığı  
Sonuçların AÖF İçin Doğurguları 33**

**New Dimensions System With Advanced Distance Education  
Support 29**

**VEC Pilot Project The Use of Video Education in Turkey Open  
Education Faculty 30**

**Yeni Teknolojik Gelişmeler Işığında Eğitim İletişimi: Uzaktan  
Eğitimin Yeniden Yapılanması 32**

**Videocassette E Istruzione A Distanza Come Mezzi Di Sostegno  
Della Scuola Primaria Nelle Aree Rurali Della Turchia 31**

**University-Level Distance Education in Turkey 34**

**AÖF Büro Yönetimi Programı Klavye Öğretim Dersi İçin  
Uzaktan Eğitim ve Sınav Uygulaması 35**

**Uzaktan Eğitim Süreçlerinde Kullanılan Basılı Materyallere  
Yönelik Toplam Kalite Analizi (AÜ Açıköğretim Fakültesi  
Örneği) 36**

**Anadolu Basınında Açıköğretim 37**

**Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Sisteminde Basılı Ders  
Malzemelerinin Basım ve Dağıtım Organizasyonu 38**

**Ders Öğretiminde Televizyondan Yararlama 39**

**Sistem Yaklaşımı ile Hazırlanan Eğitim Programlarının  
Etkinliği: Açıköğretim Fakültesi Örneği 40**

**Yazılı ve Görüntülü Sembol Sistemleri ile Yapılan Öğretimin  
Örgün ve Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Başarısına Etkisi 41**

**Ders Kitaplarının Tasarımı: Bireyselleştirilmiş Öğrenme İlkelerine Göre Açıköğretim Fakültesi Ders Kitapları Örneği 42**

**Ders Kitaplarından Öğrenmede Farklı Düzenleyicilerin Kullanımı: AÖF Ders Kitapları Örneği 43**

**Distance Education System in Turkey 44**

**Anadolu Üniversitesi'nin Açıköğretim Hizmetleri 45**

**'Açık Üniversite' Önerisi Üzerine 46**

**Türk Eğitim Sistemi ve Yükseköğretimde Talep Fazlası Karşısında Türkiye İçin Bir Model Önerisi 48**

**Yükseköğretim ve Yaygın Eğitim 47**

**Çağdaş Eğitim Sorunları Karşısında Çağdaş Bir Çözüm Olarak Açıköğretim 49**

**Anadolu Üniversitesinde 30 Yıl 50**

**Açıköğretimin Türkiye ve Türki Cumhuriyetler Eğitim Sorunlarına Çözüm Olanakları 51**

**Açıköğretim Fakültesi'nin Televizyon Yayın Olanakları 54**

**Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi'nde Uzaktan Eğitim Kanalları İçerisinde Eğitim Televizyonunun Rolü ve TV Eğitim Programları Üretim Süreci 52**

**AÖF'ün Yayın Olanakları 53**

**İletişim Sanatı Olarak Müziğin Öğretim ve Eğitim Ortamlarındaki Kurumsal Yapısı ile Yaygın Eğitimde Bir Model Önerisi 55**

**Turkey: Distance Education 56**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                         |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>The Functions of The Television Production and Planning Unit in Distance Education Institutions:<br/>A Case Study of The Au/Oef in Turkey</b>                                                                                                                                        | <b>57</b> |
| <b>20. Kuruluş Yılında Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi ve Açıköğretim Fakültesi Eğitim Televizyonu (ETV)</b>                                                                                                                                                                   | <b>58</b> |
| <b>Anadolu Üniversitesi Batı Avrupa Programları Modeli</b>                                                                                                                                                                                                                              | <b>59</b> |
| <b>Uzaktan Eğitim Web Sitelerinde Animasyon Kullanımı</b>                                                                                                                                                                                                                               | <b>60</b> |
| <b>Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Sağlık Teknikerliği Önlisans Programının Uzaktan Öğretim Süreçleri Açısından Değerlendirilmesi</b>                                                                                                                                        | <b>61</b> |
| <b>Uzaktan Matematik Öğretiminde İşitsel Kasetin Kullanılması: AÖF İçin Bir Model Önerisi</b>                                                                                                                                                                                           | <b>62</b> |
| <b>Mega-Universities and Knowledge Media: Impications of New Technologies for Large Teaching Universities</b>                                                                                                                                                                           | <b>63</b> |
| <b>Uzaktan Eğitimde Teknoloji Kullanımının Yasal Boyutları</b>                                                                                                                                                                                                                          | <b>64</b> |
| <b>Distance Education and Educational TV Producing Process: Role of Educational TV Programmes As Being One of The Educational Components in Distance Education Systems and Producing Process of Educational TV Programmes in Faculty of Open Education At Anadolu University-Turkey</b> | <b>65</b> |
| <b>The Role and Importance of Distance Education in Women's Education: A Case Study of Home Management Pre-Licence Degree Program At Anadolu University's Open Education Faculty System in Turkey</b>                                                                                   | <b>66</b> |
| <b>Ve Açıköğretim Fakültesi Önlisans Eğitim Uygulaması</b>                                                                                                                                                                                                                              | <b>67</b> |
| <b>Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Eğilimleri</b>                                                                                                                                                                                                    | <b>68</b> |

**Açıköğretim Fakültesi Mezunlarının Bazı Nitelikleri Üzerine Bir Çalışma 69**

**Some Characteristic of The First Senior Students of Anadolu University Open Education Faculty in 1985-1986 Educational Year (Turkish Case) 70**

**Açıköğretim Fakültesi İlk Mezunları: İktisat/İş İdaresi 71**

**Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerine Yeni Bir Hizmet Sunuyor: Video ile Eğitim 72**

**Video Education Centers to Meet Student Needs in Turkish Distance Education Programs 73**

**Findings of A Research On The Students' Use of Time: A Case Study of The Anadolu University Open Education Faculty in Turkey 74**

**Graduates of The Open Education Faculty in Turkey 75**

**AÖF İlk Mezunlarının Nitelikleri Üzerine Bazı Bilgiler 76**

**Turkey's Open Education Faculty 77**

**An Overviev of The Open Education Faculty Anadolu University-Turkey 78**

**Undergradutes of The Open Education Faculty 79**

**Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile İlgili Olarak Yapılan Çalışmalar Kaynakçası (1982-1990) 80**

**A Review Literature On The Open Education Faculty (1982-1990) 81**

**Some Aspect of Teacher Traning in Turkey By Using A Distance Education System 82**

**Identification of The Distance Education Students in Turkey: A  
Case Study Open Education Faculty 83**

**Açıköğretim Fakültesi Yetişkin-Yaşlı Mezunları 86**

**After Ten Years of Distance Education in Turkey, What Lies  
Ahead 84**

**Istruzione A Distanza in Turchia Concetti Generali E Sviluppo  
85**

**Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi ile İlgili Olarak  
Yapılan Çalışmalar Kaynakçası (1982-1992) 87**

**A Review Literature on The Open Education Faculty  
(1982-1992) 88**

**Close Encounters To The Fourth Kind:  
Distance Education Versus Classroom 89**

**İlkeleri, İşleyişi ve Örnekleriyle Dünyada Açıköğretim 90**

**Türk Uzaktan Eğitim Uygulamalarını İçeren Bilimsel  
Etkinliklerin Uluslararası Literatürde Yer Alması Sorunu  
Üzerine Bazı Düşünceler 91**

**Uzaktan Eğitim Sistemlerinde Görev Alanlara Yönelik Sürekli  
Hizmet-İçi Eğitim Gerekliği: AÖF Örneği Üzerine Bir  
Araştırma 92**

**Distance Education for Primary and Secondary Teacher Training  
in Turkey 93**

**Uzaktan Eğitimde Bir Öğrenci Destek Hizmeti Olarak Gazetenin  
Önemi ve Rolü 94**

**A Review Literature On The Open Education Faculty  
(1982-1997) 95**

**Türkiye’de Uzaktan Eğitim Uygulamalarını Konu Alan  
Araştırmalar Üzerine Genel Bir Değerlendirme 98**

**Bir Çağdaş Eğitim Modeli Olarak Uzaktan Eğitim Uygulaması  
96**

**Açıköğretim Fakültesi Mezunlarının Sektördeki Konumları 97**

**Positions of The Distance Education Graduates' in The Job  
Market: A Case Study of the Open Education Faculty Graduates  
in Turkey 99**

**Live Television Programmes As A Student Support Component  
To Preparation for Exams in Anadolu University’s Distance  
Education System: A Pilot Study On Viewing-Benefits and  
Expectations Dimensions of Live TV Programmes 101**

**Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitim Sisteminde iletişim Merkezi  
Uygulaması 100**

**Elektronik Akademik Dergi Yayıncılığı:Türk Uzaktan Eğitiminde  
Tijde Örneği 102**

**‘Anadolu University’ Short Descriptions of Selected Distance-  
Education Institutions 103**

**İlköğretimin İkinci Kademesine Devam Edemeyenler İçin  
Uzaktan Öğretim Yaklaşımı 104**

**Açıköğretim Fakültesi Bilgisayar Destekli Eğitim  
Programlarının Tasarımı ve Üretimi 105**

**Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Eğitim Önlisans  
Programının Değerlendirilmesi 106**

**Projeli Eğitim Yayınları ve Açıköğretim 107**

**Küreselleşme Sürecinde Eğitimin Kalkınmadaki Önemi:  
Açıköğretimin Yeri, Açıköğretim Öğrencilerinin ve Ailelerinin  
Sosyo-Ekonomik Durumu ve Beklentileri 108**



|                                                                                                                         |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Turkey: Distance Education in Turkey</b>                                                                             | <b>109</b> |
| <b>İletişim Sürecinde Medya-Mesaj-Yöntem İlişkisi ve Geleneksel Eğitimden Uzaktan Öğretim Sistemlerine Geçiş Süreci</b> | <b>110</b> |
| <b>Uzaktan Öğretimde Basılı Materyaller (AÖF Örneği)</b>                                                                | <b>111</b> |
| <b>AÖF'ün Açıklık Sınırları</b>                                                                                         | <b>112</b> |
| <b>Türkiye'de Uzaktan Yükseköğretimin Sorunları ve Yeni Bir Model Önerisi</b>                                           | <b>113</b> |
| <b>Türk Yükseköğretim Kurumlarının Yararlanamadığı Güç: Uzaktan Öğretim</b>                                             | <b>114</b> |
| <b>Sistem Yaklaşımı ile Televizyon Eğitim Programı Yapımı (AÖF Örneği)</b>                                              | <b>115</b> |
| <b>Açıköğretim'in Profili</b>                                                                                           | <b>116</b> |
| <b>Ülkemizde Uzaktan Eğitim Uygulamaları Sorunlar ve Öneriler</b>                                                       | <b>117</b> |
| <b>Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Televizyon Ders Programlarını İzleme Etkinliklerinin Değerlendirilmesi</b>      | <b>118</b> |
| <b>Açıköğretim Fakültesi Televizyon Derslerinin Niteliği ve Kitaplarla İlişkisi Üzerine Bir Araştırma</b>               | <b>119</b> |
| <b>Uzaktan Öğretim Kurumlarında Halkla İlişkiler Etkinlikleri ve Uygulama Boyutları</b>                                 | <b>120</b> |
| <b>A Centralized CAI Model for Distance Education in OEF</b>                                                            | <b>121</b> |
| <b>AÖF İçin Merkezi Bir Bilgisayar Destekli Öğretim Modeli</b>                                                          | <b>122</b> |
| <b>Kuruluşunun 10. Yılında Açıköğretim Fakültesi'nin Bilgisayar Gereksinmesindeki Gelişmeler ve Yeni Olanaklar</b>      | <b>123</b> |
| <b>Uzaktan Eğitimde Bilgisayar Destekli Eğitimi Destekleyici Basılı Materyaller</b>                                     | <b>124</b> |

|                                                                                                                                                                 |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Uzaktan Eğitimde Basılı Materyallerin Yayımı: Açıköğretim Fakültesi Örneği</b>                                                                               | <b>125</b> |
| <b>Uzaktan Eğitim Materyallerinde Telif Hakları ve Açıköğretim Fakültesinde Uygulama Örnekleri</b>                                                              | <b>126</b> |
| <b>3-D Computer Animation Production Process On Distance Education Programs Through Television: Anadolu University OEF (The Open Educational Faculty) Model</b> | <b>127</b> |
| <b>Uzaktan Öğretimde Televizyon ve Televizyon Öğretmenliği</b>                                                                                                  | <b>128</b> |
| <b>Die Gegenwartige Entwicklung Des Bildungswesenst In Der Türkei</b>                                                                                           | <b>129</b> |
| <b>Eğitim Önlisans Programının Değerlendirilmesi</b>                                                                                                            | <b>130</b> |
| <b>Eğitim Önlisans Programı ve Uygulaması</b>                                                                                                                   | <b>131</b> |
| <b>Branş Öğretmenleri Lisans Tamamlama Programları</b>                                                                                                          | <b>132</b> |
| <b>Açıköğretim Yayın Katoloğu</b>                                                                                                                               | <b>133</b> |
| <b>Uzaktan Öğretimde Ünite Yazımı</b>                                                                                                                           | <b>134</b> |
| <b>İlkokul Öğretmenleri Lisans Tamamlama Programı</b>                                                                                                           | <b>135</b> |
| <b>Batı Avrupa Açıköğretim Programlarının Değerlendirilmesi</b>                                                                                                 | <b>136</b> |
| <b>Batı Avrupa Açıköğretim Programları</b>                                                                                                                      | <b>137</b> |
| <b>Fernstudium in Der Türkei</b>                                                                                                                                | <b>138</b> |
| <b>The State of The Art of Distance Education in Europe As Represented in Pre-Conference Survey</b>                                                             | <b>139</b> |
| <b>Distance Education in Europe: A Survey</b>                                                                                                                   | <b>140</b> |
| <b>Turkey: Home of The Worlds Largest Student Body</b>                                                                                                          | <b>141</b> |

|                                                                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Uzaktan Öğretimde Video ile Eğitim                                                                                | 142 |
| Difusion of Distance Education in Turkish Higher Education                                                        | 143 |
| Uzaktan Eğitim Genel Tanımı Türkiye’deki Gelişimi ve Proje Değerlendirmeleri                                      | 144 |
| Açıköğretim Fakültesi Akademik Danışmanlık Hizmetlerinin Öğrencilerin Başarısı Üzerindeki Etkisinin Araştırılması | 145 |
| Uzaktan Eğitimde Yabancı Dil Programları ve AÖF Uygulaması                                                        | 148 |
| Avrupa Birliğinde Açık Uzaktan Öğrenime Yönelik Eğilimler                                                         | 149 |
| Hagen Uzaktan Öğretim Üniversitesi ve Türk Uzaktan Öğretim Sistemi Açısından Değerlendirilmesi                    | 147 |
| AÖF’de Almanca Dil Programları                                                                                    | 146 |
| Açıköğretim Öğrencilerinin Yabancı Dil Derslerinde Teknoloji Kullanımına İlişkin Görüşleri                        | 150 |
| Türkiye Cumhuriyeti’nin 75. Yılında Uzaktan Eğitim Uygulamalarımız                                                | 151 |
| Türkiye’de Uzaktan Eğitimin Gelişimi                                                                              | 152 |
| A Review Literature On The Open Education Faculty (1982-1997)                                                     | 153 |
| Turkish Open University To Start Soon                                                                             | 154 |
| The Turkish Open Gets Underway                                                                                    | 155 |
| Turkey Changes Target                                                                                             | 156 |
| Turkey Lacks Experienced Lecturers                                                                                | 157 |

**İletişim Teknolojisindeki Yeni Gelişmelerden Teletext ve  
Viewdatanın Uzaktan Eğitimde Kullanılması 158**

**Herkes İçin, Her Yerde, Her Zaman Etkin Öğrenm  
E-Öğrenme 159**

**Report On Channel E Project 160**

**Ahmet Yesevi Üniversitesinde Ankara/Eskişehir-Türkistan  
Arasındaki Uzaktan Eğitimin Optimizasyonu 161**

**A Model for Organizing Written Instructional Materials in The  
Context of A Proposed for Open University in Turkey 162**

**Comparison of The Traditional Higher Educational and  
Open Education System From Point of Learning and  
Study Strategies 163**

**Women in Turkey and The Potential for Open Learning 164**

**Açıköğretim Sistemi Öğrencileriyle Geleneksel Yükseköğretim  
Öğrencilerinin Öğrenme ve Ders Çalışma Stratejilerinin  
Karşılaştırılması 165**

**A New Teacher Training Model for Turkey: DELTT 166**

**Ahmet Yesevi Üniversitesinde Uzaktan Eğitim Uygulamaları 167**

**Açık Yükseköğretime Olan Bireysel Talebi Etkileyen Etkenlerin  
İncelenmesi 168**

**Turkey's Old-Fashioned Distance Education Draws The Largest  
Student Body On Earth 169**

**Research on Distance Education in Turkey: A Review of Research  
of From An International Perspective 180**

**The Impact of Information Technologies and  
Distance Education 170**

|                                                                                                                |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Turkey: Does Distance Education Meet National Educational Priorities?</b>                                   | <b>171</b> |
| <b>Distance Education Opportunities for Women in Turkey</b>                                                    | <b>172</b> |
| <b>Examining Distance Education in Turkey</b>                                                                  | <b>173</b> |
| <b>Problems Affecting Evaluation of Distance Education in Developing Countries</b>                             | <b>174</b> |
| <b>Learning for the Future</b>                                                                                 | <b>175</b> |
| <b>Using the Internet as a Global Classroom: The Turkish Opportunity</b>                                       | <b>176</b> |
| <b>Computer Links To The West: Experiences From Turkey</b>                                                     | <b>177</b> |
| <b>Educational Technology in The Global Marketplace</b>                                                        | <b>178</b> |
| <b>Global Distance Education: Anadolu University's Rise To Prominence</b>                                      | <b>179</b> |
| <b>Önlisans Programı Ortaöğretimli İlkokul Öğretmenlerine Neler Getiriyor?</b>                                 | <b>181</b> |
| <b>Enformasyon Toplumu ve Eğitim Sistemlerine Etkisi</b>                                                       | <b>182</b> |
| <b>Türkiye 1. Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyum Bildirileri</b>                                            | <b>183</b> |
| <b>Türkiye The First International Distance Education Symposium Abstracts</b>                                  | <b>184</b> |
| <b>The Integration of Teleconferencing in Distance Teaching</b>                                                | <b>185</b> |
| <b>The Motivation of Students in Distance Education System: The Case of The Turkish Open Education Faculty</b> | <b>186</b> |
| <b>Turkey's Open Education Policy</b>                                                                          | <b>187</b> |

**A Qualitative of Attribution in Turkish Distance Education: The Student Perspective 190**

**Distance Education in Turkey: An Approach To Individual and Social Higher Education Needs 188**

**Higher Education At A Distance in Turkey 189**

**Patronage and An Oral Tradition Influences On Attributions of Distance Learning in Traditional Society 191**

**Socio-Cultural Context of Turkish Distance Education 192**

**Distance Education and Training in Turkey: Path To Future 193**

**Enhancing Interaction in Turkish Distance Education 194**

**Yazar Sistem Geliştirme Çalışmaları: Anadolu Üniversitesi'nde İki Uygulama 195**

**Uzaktan Eğitim Veren Fakültelere Yönelik Bilgisayar Destekli Eğitim Yazılımlarının İnternet Üzerinden Yayınlanabilirliği 196**

**Uzaktan Eğitim veren Fakültelere Yönelik Bilgisayar Destekli Akademik Danışmanlık Merkezleri İçin Üretilen Ders Yazılımlarının İnternet Üzerinde Yayınlanabilirliği 197**

**İnternet Tabanlı Test Hazırlama ve Değerlendirme Programlama Arayüzü 198**

**İnternet Tabanlı Deneme Sınavları Sistemi Tasarımı 199**

**İnternet Üzerinde Bilgisayar Destekli Eğitim Yazılımı Geliştirme ve Sunum Araçlarının Gereksinimleri Karşılama Düzeyleri 200**

**Dünyanın En Büyük Onbir Açık Üniversitesinde İnternete Dayalı Eğitim Uygulamaları 201**

**AÖF Öğrencilerinin İnternet Erişim Profilleri 202**

|                                                                                                                                               |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Alternatif Eğitim Araçlarıyla Zenginleştirilmiş İnternete Dayalı Eğitim Modeli</b>                                                         | <b>203</b> |
| <b>İnternet Ortamında Rol Tabanlı İşletme Eğitimi ve Anayay.Com</b>                                                                           | <b>204</b> |
| <b>Açıköğretim Sistemi ile Öğretim Yapan Fakültelerde Okuyan Öğrencilerin Başarılarını Etkileyen Faktörler</b>                                | <b>205</b> |
| <b>Fernstadium Und Ostterich</b>                                                                                                              | <b>206</b> |
| <b>Computers in Distance Education: An Application in Anadolu University Open Education Faculty</b>                                           | <b>207</b> |
| <b>Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uygulamasında Sistem Yaklaşımı</b>                                                              | <b>208</b> |
| <b>Trends in Distance Learning: A New Wave</b>                                                                                                | <b>209</b> |
| <b>Açık Üniversite</b>                                                                                                                        | <b>210</b> |
| <b>Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İş İdaresi ve İktisat Programı Öğrencileri</b>                                                  | <b>211</b> |
| <b>Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi KKTC Projesi ve 1988 Mezunları</b>                                                              | <b>212</b> |
| <b>Turizm Sektöründe İnsangücü Açığının Uzaktan Öğretimle Karşılanması</b>                                                                    | <b>213</b> |
| <b>Açıköğretim Fakültesi Televizyon Programlarının Değerlendirilmesi : (Malatya'da Oturan AÖF Öğrencileri Üzerinde Yapılan Bir Araştırma)</b> | <b>214</b> |
| <b>Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Televizyonda Verilen Derslere İlişkin Görüşleri</b>                              | <b>215</b> |
| <b>Uzaktan Eğitim Sisteminde Fizik Eğitimi ve Fizik Ders Kitapları</b>                                                                        | <b>216</b> |

**Uzaktan Eğitim Yaklaşımıyla Uygulanan Eğitim Önlisans Programının Öğretmenlik Meslek Bilgisini Kazandırma Yönünden Etkililiği 217**

**Türkiye'de Uzaktan Eğitim: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinin Uygulamaları 218**

**In-Service Training of Primary School Teachers At A Distance in Turkey 219**

**Öğretmen Davranışlarının Uzaktan Eğitim Yaklaşımıyla Kazandırılması 220**

**Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Merkezi Açıköğretim Programları (İktisat ve İş İdaresi) Birinci Yıl Uygulamasının Değerlendirilmesi 221**

**Orta Öğrenimli İlkokul Öğretmenlerine Uzaktan Öğrenim Yoluyla Önlisans Öğretimi Sağlama Projesi Ön Raporu 222**

**Eğitim Sorunları ve Çözümünde Kitle iletişim Araçları: Ekonomik ve Teknolojik Bir Yaklaşım 223**

**Distance Education and It's Contribution Solution of Educational Problems in a Developing Country: Turkey 224**

**Anadolu Üniversitesi Batı Avrupa Faaliyeti, Yapılanlar, Yapılacaklar, Gereklilikler 225**

**Televizyon Eğitim Programlarında Yapım Biçimleri ve Görselleştirme Boyutu 226**

**Uzaktan Eğitimde Öğrenmeyi Destekleyen Bir Araç Olarak Radyo ve Açıköğretim Fakültesi Uygulamaları 227**

**TV Eğitim Programlarında Etkili ve Yaratıcı Senaryo Yazımı: AÖF Uygulamalarına Eleştirel Bir Bakış 228**

**A Solution for Massive Text Book Production 229**



|                                                                                                    |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Açıköğretim'de Kayıt ve Sınavların Dünyü, Bugünü ve Geleceği</b>                                | <b>230</b> |
| <b>Experiences of Anadolu University on Distance Education</b>                                     | <b>231</b> |
| <b>Using Videoconferencing in Distance Education: A Feasibility Analysis at Anadolu University</b> | <b>232</b> |
| <b>Bilişim Teknolojilerinin Açıköğretimde Kullanılması: Olanaklar-Sınırlılıklar</b>                | <b>233</b> |
| <b>Distance Teaching Between Anadolu University (Turkey)-Ahmet Yesevi University (Kazakhstan)</b>  | <b>234</b> |
| <b>Anadolu University Distance Education System from Emergence to 21<sup>st</sup> Century</b>      | <b>235</b> |
| <b>Açıköğretim Öğrencilerinin İnternet Kullanım Alışkanlıkları</b>                                 | <b>236</b> |
| <b>Uzaktan Eğitim: Dünyadaki Gelişmeler ve Türkiye</b>                                             | <b>237</b> |
| <b>Kurumlar İçin Eğitim Yazılımları Üretimi</b>                                                    | <b>238</b> |
| <b>Televizyon Öğretmenliği</b>                                                                     | <b>239</b> |
| <b>Uzaktan Eğitim Teknolojisinin Eğitimde Kullanılması</b>                                         | <b>240</b> |
| <b>AÖF Eğitim Medyalarının Entegrasyonunun Sağladığı Olanaklar</b>                                 | <b>241</b> |
| <b>Bilgisayar Destekli Faaliyet Çizelgelemesi ve Açıköğretim Fakültesi'nde Bir Uygulama</b>        | <b>242</b> |
| <b>Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Açık Öğretim Sistemine İlişkin Tutumları</b>               | <b>243</b> |
| <b>Türkiye'de Yükseköğretim Kurumlarına Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi</b>                   | <b>244</b> |

|                                                                                                                                            |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Sınavları Konusunda<br/>Düşünülebilecek Yeni Yöntemler</b>                                   | <b>245</b> |
| <b>Uzaktan Öğretimde Muhasebe Eğitimi ve Bilgisayar Destekli<br/>Muhasebe Eğitimi Uygulaması</b>                                           | <b>246</b> |
| <b>Distance Education: Growth and Diversity</b>                                                                                            | <b>247</b> |
| <b>Türk Açıköğretimi ile İngiliz Açıköğretiminin<br/>Karşılaştırılması</b>                                                                 | <b>248</b> |
| <b>Açıköğretim: 10 Yılda Ne Oldu Ne Olacak?</b>                                                                                            | <b>249</b> |
| <b>Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uzaktan Eğitim<br/>Çalışmaları ve Radyonun Kullanımına İlişkin Bir Model<br/>Geliştirimi</b> | <b>250</b> |
| <b>Uzaktan Öğretim Sisteminde Televizyonun Yeri</b>                                                                                        | <b>251</b> |
| <b>Bir Öğretim Aracı Olarak Televizyon: Anadolu Üniversitesi<br/>Açıköğretim Fakültesinde Kullanımı ve Sonuçları</b>                       | <b>252</b> |
| <b>Uzaktan Eğitimde İnternet ve Açıköğretim Fakültesi<br/>Uygulamaları</b>                                                                 | <b>253</b> |
| <b>Açıköğretim Fakültesi Hemşirelik Önlisans Programı ve Maliyet<br/>Tasarrufu</b>                                                         | <b>254</b> |
| <b>Dünya'da Açıköğretim Uygulamalarından Bazı Örnekler</b>                                                                                 | <b>255</b> |
| <b>Uzaktan Öğretim ve Eğitim Hakkı</b>                                                                                                     | <b>256</b> |
| <b>Açıköğretim Fakültesi Akademik Danışmanlık ve Uygulama<br/>Hizmetlerinin Değerlendirilmesi</b>                                          | <b>257</b> |
| <b>Üniversitelere Giriş Sorunu; Eğitim Teknolojisindeki Gelişmeler<br/>ve Bir Öneri</b>                                                    | <b>258</b> |
| <b>Açıköğretimde Akademik Danışmanlık</b>                                                                                                  | <b>259</b> |

**Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesince, Uzaktan Öğretim  
Gören İktisat ve İşletme Fakültesi Öğrencilerine Yönelik Olarak  
Uygulanmakta Olan Akademik Danışmanlık ve Uygulama  
Hizmetlerinin Amaçları, Tarihsel Gelişimi ve Günümüzdeki  
Durumu 260**

**Radyoda Örgün Eğitim Programları ve Türkiye'deki  
Uygulamalar 261**

**Innovation in Higher Education The Open Universities 262**

**Turkey 263**

**The Latest Developments in Educational Technology and  
Teaching Accounting: (Turkish Case) 264**

**Meslek Lisesi Mezunları İçin Açıköğretimde  
Eğitim Modelleri 265**

**Anadolu Üniversitesi Uzaktan Eğitimde Bilgi Sistemi: Bir Model  
Önerisi 266**

**Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İngilizce  
Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Memnuniyetlerinin  
Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma ve Sonuçları 267**

**Açıköğretim Öğrencilerinin Yerleşim Alanlarına Göre Dağılımını  
Belirlemeye Yönelik Tahmin Modeli Geliştirilmesi 268**

**Açıköğretim Soru Bankası Yönetim Sistemi 269**

**Açıköğretim Öğrenci Destek Sistemi 270**

**Açıköğretimde Eğitsel İletişim Ortamı Olarak Bilgisayar:  
Akademik Danışmanlık Sistemi İçin Bir Bilgisayar Destek Eğitim  
Modeli 271**

**Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Bilgisayar Destekli  
Akademik Danışmanlık Merkezleri Projesi'nin  
Değerlendirilmesi 272**

|                                                                                                                                      |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>İnternet Tabanlı Eğitim Uygulamalarında Öğretmenin Sahip Olduğu İzleme Araçlarının Açıköğretim Sisteminde Uygulanabilirliği</b>   | <b>273</b> |
| <b>Türkiye'de Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi</b>                                                                                 | <b>274</b> |
| <b>Açıköğretim Ders Kitaplarının Kendi Kendine Öğretme Yeterliliği</b>                                                               | <b>275</b> |
| <b>Uzaktan Eğitim Veren Kurumlarda Toplam Kalite Felsefesinin Uygulanabilirliği</b>                                                  | <b>276</b> |
| <b>Türkiye'de Uygulanan Uzaktan Eğitim Sisteminde Video ile Eğitim Merkezi Proje Önerisi</b>                                         | <b>277</b> |
| <b>The Open Education Faculty of Anadolu University</b>                                                                              | <b>278</b> |
| <b>Çağdaş Bir Eğitim Aracı Video: Araştırma-Kuram-Uygulama</b>                                                                       | <b>279</b> |
| <b>Home Video: A Possibility To Support Distance Education Students</b>                                                              | <b>280</b> |
| <b>Short Profile of The First Graduates of The Open Education Faculty</b>                                                            | <b>281</b> |
| <b>Video Education Centers: A Modal Proposal to Improve The Video Education Project. AV/OEF</b>                                      | <b>282</b> |
| <b>Uzaktan/Açık Öğretimin Maliyet Analizi</b>                                                                                        | <b>283</b> |
| <b>Uzaktan Eğitimde Ekonomik Yapı Çözümlemesi: Türk Yükseköğretiminde Örgün ve Uzaktan Eğitimin Maliyet-Etkinlik Karşılaştırması</b> | <b>284</b> |
| <b>Türk Yükseköğretiminde Örgün Eğitim ile Uzaktan Eğitim Sisteminde Önlisans Eğitiminin Maliyet-Etkinlik Analizi</b>                | <b>285</b> |
| <b>Tarihsel Süreçte Uzaktan Eğitim Sistemlerinin Maliyet-Etkinlik Analizi</b>                                                        | <b>286</b> |

|                                                                                                                                                                                                  |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Açık/Uzaktan Eğitim Sistemlerinde Tek-Yönlü ve İki-Yönlü Eğitim Teknolojilerinin Ekonomik Yapı Analizi</b>                                                                                    | <b>287</b> |
| <b>On-Line Öğrenimin Maliyet Analizi</b>                                                                                                                                                         | <b>288</b> |
| <b>Açıköğretim Fakültesi Ölçme ve Değerlendirme Sistemi</b>                                                                                                                                      | <b>289</b> |
| <b>Ders Kitaplarında Görselliğin Yeri ve Önemi</b>                                                                                                                                               | <b>290</b> |
| <b>Televizyon Eğitim Programlarında Grafik Kullanımı: AÖF Örneği</b>                                                                                                                             | <b>291</b> |
| <b>Türkiye’de Ulusal Eğitim Televizyonu Kanalının Oluşturulmasının Gerekçeleri</b>                                                                                                               | <b>292</b> |
| <b>Türkiye Açıköğretimi Beceremiyor</b>                                                                                                                                                          | <b>293</b> |
| <b>Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Hemşirelik Önlisans Programı Öğrencilerinin ve Uygulama Görevlilerinin Ders Kitapları, Televizyon Programları ve Uygulama ile İlgili Görüşleri</b> | <b>294</b> |
| <b>Turizm Eğitim Sertifika Programı</b>                                                                                                                                                          | <b>295</b> |
| <b>Uzaktan Eğitim Teknolojisinin Turizm Eğitiminde Kullanılması</b>                                                                                                                              | <b>296</b> |
| <b>İşitme Engelli Çocukları Olan Ailelerin Uzaktan Öğretim ile Eğitilmesi</b>                                                                                                                    | <b>297</b> |
| <b>Televizyon Eğitim Programlarında Dramatizasyon Formatının Kullanımı AÖF Programlarından Bir Örnek : İthalat- İhracat Uygulamaları</b>                                                         | <b>298</b> |
| <b>Okul Öncesi Öğretmenlerin Uzaktan Öğretim Yöntemi ile Yetiştirilmesine Yönelik Program Modeli</b>                                                                                             | <b>299</b> |
| <b>Distance Education in Turkey</b>                                                                                                                                                              | <b>300</b> |
| <b>Designing A Database Management System For Course Design Process In Distance Education</b>                                                                                                    | <b>301</b> |

|                                                                                                                                                       |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Uzaktan Öğretim Sistemiyle Öğrenim Gören Öğrencilerin<br/>Yabancı Dil Programına İlişkin Tutumları</b>                                             | <b>302</b> |
| <b>Uzaktan Öğretim Sistemindeki Öğrencilerin Yabancı Dil<br/>Öğretimine İlişkin Tutumları</b>                                                         | <b>303</b> |
| <b>Distance Education On The Net: A Model for Developing<br/>Countries</b>                                                                            | <b>304</b> |
| <b>Uzaktan Eğitim Sistemi Öğrencilerine Kütüphane Destek<br/>Hizmetleri ve Öneriler</b>                                                               | <b>305</b> |
| <b>Açıköğretim Web Sitelerinin Etkinliği</b>                                                                                                          | <b>306</b> |
| <b>Açıköğretim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü</b>                                                                                                     | <b>307</b> |
| <b>Eğitim Önlisans Radyo Programlarının Öğretmen Görüşleri<br/>Açısından Değerlendirilmesi</b>                                                        | <b>308</b> |
| <b>Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Eğitim Önlisans<br/>Programında Yayımlanan Televizyon Programlarının Yapımı<br/>Üzerine Bazı Notlar</b> | <b>309</b> |
| <b>An Evaluation of The Impact of Interactive Video Systems in Education<br/>and A Model for Turkish Distance Education System-I</b>                  | <b>310</b> |
| <b>An Evaluation of The Impact of Interactive Video Systems in Education<br/>and A Model for Turkish Distance Education System-II</b>                 | <b>311</b> |
| <b>Yöresel Açıköğretim</b>                                                                                                                            | <b>312</b> |
| <b>Etkileşimli Televizyonda Eğitim-Öğretim Amaçlı Program<br/>Hazırlama Açıköğretim İçin Model Önerileri</b>                                          | <b>313</b> |

## YAZAR İNDEKSİ

---

|                           |                                                                 |
|---------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| <b>AÇIKALIN</b> Aytaç     | 1, 2, 222                                                       |
| <b>AGAOGLU</b> Esmahan    | 4                                                               |
| <b>AKINCI</b> Semiha      | 5                                                               |
| <b>AKKOYUNLU</b> Buket    | 177                                                             |
| <b>AKMEN</b> Erhan        | 11                                                              |
| <b>AKYILDIZ</b> Hayrettin | 6                                                               |
| <b>ALGAN</b> Ertuğrul     | 7                                                               |
| <b>ALKAN</b> Cevat        | 8, 9                                                            |
| <b>ALTAS</b> Irfan        | 303                                                             |
| <b>ARAR</b> Atilla        | 10                                                              |
| <b>ARSLAN</b> Hüryaşa     | 11                                                              |
| <b>ASKAR</b> Petek        | 177                                                             |
| <b>AŞKIN</b> Ayfer        | 12                                                              |
| <b>AŞKUN</b> İnal C       | 13, 14                                                          |
| <b>ATAMAN</b> E Özlem     | 15                                                              |
| <b>AVDAN</b> Hülya        | 204, 241                                                        |
| <b>AYDAY</b> Can          | 16                                                              |
| <b>AYDIN</b> C Hakan      | 17, 18                                                          |
| <b>AYDIN</b> Sinan        | 19, 35                                                          |
| <b>BALABANLI</b> Fatma N  | 20                                                              |
| <b>BANAR</b> Seçil Taner  | 21, 22, 23                                                      |
| <b>BARAZ</b> Turhan       | 24                                                              |
| <b>BARKAN</b> Murat       | 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31<br>32, 33 72, 73, 277, 278, 280, 282 |
| <b>BARROWS</b> C Leland   | 34                                                              |

|                                     |                              |
|-------------------------------------|------------------------------|
| <b>BENLİGİRAY</b> Serap             | 35                           |
| <b>Bilgisayar</b>                   | 3                            |
| <b>BİROL</b> Cem                    | 36                           |
| <b>BODUR</b> Feyyaz                 | 37, 38, 80                   |
| <b>BOZHÜYÜK</b> M Emin              | 39                           |
| <b>BOZKAYA</b> Müjgan               | 40, 41, 42, 43               |
| <b>BOZOK</b> Sinan                  | 44, 45                       |
| <b>BÜYÜKERŞEN</b> Yılmaz            | 46, 47, 48, 49, 50, 51       |
| <b>CANDEMİR</b> Abdülkadir          | 52, 53, 54, 65               |
| <b>CANDEMİR</b> Ozden               | 101                          |
| <b>CAPPER</b> Joanne                | 247                          |
| <b>CEMALCILAR</b> Ali               | 55                           |
| <b>COUNCIL</b> of Europe Newsletter | 56                           |
| <b>CURABAY</b> Sensu                | 57, 58, 66                   |
| <b>ÇAKIR</b> Mustafa                | 59                           |
| <b>ÇAKMAKÇI</b> Birol               | 10                           |
| <b>ÇALIŞKAN</b> Hasan               | 17                           |
| <b>ÇALIŞKAN</b> Sabahattin          | 60, 305                      |
| <b>ÇETER</b> Mehmet S               | 61                           |
| <b>ÇETİNÖZ</b> Nermin               | 62, 203, 238, 273            |
| <b>DANIEL</b> John S                | 63                           |
| <b>DEMİR</b> Mehmet                 | 64                           |
| <b>DEMİRAY</b> Emine                | 52, 57, 58, 65, 66, 128, 226 |



|                           |                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>DEMİRAY Uğur</b>       | 27, 29, 30, 67, 68, 69, 70, 71<br>72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79<br>80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87<br>88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95<br>96, 97, 98, 99, 100, 101, 102<br>173, 277, 278, 281, 282, 304 |
| <b>DEMİREL Sedat</b>      | 19                                                                                                                                                                                                    |
| <b>DOERFERT F</b>         | 103                                                                                                                                                                                                   |
| <b>DOĞAN Ahmet Atilla</b> | 59                                                                                                                                                                                                    |
| <b>DOĞAN Atila</b>        | 104                                                                                                                                                                                                   |
| <b>DOĞAN Özlem</b>        | 105                                                                                                                                                                                                   |
| <b>DOĞU Şengül</b>        | 106, 112                                                                                                                                                                                              |
| <b>DOYMUŞ Hüsnur</b>      | 107                                                                                                                                                                                                   |
| <b>ERARİ Ferhat</b>       | 108                                                                                                                                                                                                   |
| <b>ERAUT Michael</b>      | 109                                                                                                                                                                                                   |
| <b>EROĞLU Erhan</b>       | 110                                                                                                                                                                                                   |
| <b>ESEN Halim</b>         | 228                                                                                                                                                                                                   |
| <b>ESEN Aysel</b>         | 205                                                                                                                                                                                                   |
| <b>GÖKDAĞ Dursun</b>      | 111, 112, 113, 114, 239                                                                                                                                                                               |
| <b>GÜÇHAN Naci</b>        | 115                                                                                                                                                                                                   |
| <b>GÜÇLÜ Abbas</b>        | 116                                                                                                                                                                                                   |
| <b>GÜLEN M Faruk</b>      | 202                                                                                                                                                                                                   |
| <b>GÜLEZ Kayhan</b>       | 117                                                                                                                                                                                                   |
| <b>GÜLTEKİN Bilgi</b>     | 118                                                                                                                                                                                                   |
| <b>GÜLTEKİN Mehmet</b>    | 133, 135                                                                                                                                                                                              |
| <b>GÜNAY Aysel</b>        | 119, 120                                                                                                                                                                                              |
| <b>GÜNEŞ Ali</b>          | 121, 122, 123                                                                                                                                                                                         |

|                               |                                                             |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| <b>GÜRCAN H İbrahim</b>       | 94, 124, 125, 126                                           |
| <b>GÜRSAC Yucel</b>           | 127                                                         |
| <b>GÜRSES Nedim</b>           | 52, 65, 128, 226                                            |
| <b>HAKAN Ayhan</b>            | 45,129, 130, 131, 132, 133,<br>134, 135, 136, 137, 138, 222 |
| <b>HARRY Keith</b>            | 139, 140                                                    |
| <b>HOLBROOK Deborah</b>       | 141                                                         |
| <b>İNCEELLI Ayse</b>          | 101                                                         |
| <b>İŞİK Şenay</b>             | 214                                                         |
| <b>İMER Gülriz</b>            | 4,142                                                       |
| <b>İŞMAN Aytekin</b>          | 143, 144                                                    |
| <b>KARA Erdal</b>             | 19,145                                                      |
| <b>KARADAĞ Nejdett</b>        | 289                                                         |
| <b>KARADAYI Nezir</b>         | 229                                                         |
| <b>KARLIK Bekir</b>           | 117                                                         |
| <b>KARTAL Bilhan</b>          | 146,147, 148, 149, 150                                      |
| <b>KAYA Zeki</b>              | 64,151, 152                                                 |
| <b>KELLY Patrick</b>          | 153                                                         |
| <b>KENNEDY Bernard</b>        | 154, 155, 156, 157                                          |
| <b>KESİM Mehmet</b>           | 16, 158, 159, 233, 265                                      |
| <b>KILIÇ Levend</b>           | 160                                                         |
| <b>KOCATEPE Celal</b>         | 117                                                         |
| <b>KÖKSOY Mümin</b>           | 161, 234                                                    |
| <b>KÖSE D. Gül</b>            | 166                                                         |
| <b>KÖYMEN Ülkü</b>            | 162, 163, 164,165, 172                                      |
| <b>KURMANALİYEV Musrepbek</b> | 167                                                         |
| <b>KURNAZ Kerim</b>           | 168                                                         |

|                             |                                                                                                                       |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>KURUBACAK</b> Gulsun     | 4                                                                                                                     |
| <b>KUTLU</b> Akif           | 270                                                                                                                   |
| <b>MacWILLIAMS</b> Bryon    | 169                                                                                                                   |
| <b>MANOHAR</b> K Murali     | 180                                                                                                                   |
| <b>McISAAC</b> Marina S     | 171                                                                                                                   |
| <b>McISAAC</b> Marina S     | 173                                                                                                                   |
| <b>McISAAC</b> Marina S     | 73, 84, 170, 171, 172, 173<br>174, 175, 176, 177, 178, 179                                                            |
| <b>MİLLİ EĞİTİM</b>         | 181,182, 183, 184                                                                                                     |
| <b>MURPHY</b> Karen         | 73, 171, 173, 185, 186, 187, 188<br>189, 190,191, 192, 193, 194, 273<br>35, 195, 196, 197, 198, 199, 200,<br>201, 202 |
| <b>MUTLU</b> M Emin         | 203, 204, 236, 272, 273                                                                                               |
| <b>NARTGÜN</b> Şenay Sezgin | 205                                                                                                                   |
| <b>NIGSCH</b> Otto          | 206                                                                                                                   |
| <b>ODABAŞI</b> Ferhan       | 152, 207, 208                                                                                                         |
| <b>OLIVEIRA</b> Joao        | 209                                                                                                                   |
| <b>OZCUBAY</b> Selma        | 133                                                                                                                   |
| <b>ÖNGÖREN</b> Mahmut T.    | 210                                                                                                                   |
| <b>ÖZ-ALP</b> Şan           | 211, 212, 213                                                                                                         |
| <b>ÖZBİLGİN</b> Lütfi       | 214                                                                                                                   |
| <b>ÖZCAN</b> Kenan          | 215                                                                                                                   |
| <b>ÖZÇELİK</b> Durmuş Ali   | 278                                                                                                                   |
| <b>ÖZDAŞ</b> Kudret         | 216                                                                                                                   |
| <b>ÖZER</b> Bekir           | 93, 217, 218, 219, 220                                                                                                |
| <b>ÖZER</b> Gündüz Mukadder | 221                                                                                                                   |

|                            |                                              |
|----------------------------|----------------------------------------------|
| <b>ÖZGÜ</b> Tahir          | 51, 222, 223, 224, 225                       |
| <b>ÖZGÜR</b> Aydın Ziya    | 52, 65, 126, 128, 226, 227, 228,<br>298      |
| <b>ÖZGÜR</b> Nermin Çıldır | 80                                           |
| <b>ÖZKANAL</b> Berrin      | 100                                          |
| <b>ÖZKAZANÇ</b> Önder      | 229, 230                                     |
| <b>ÖZKUL</b> Ali Ekrem     | 35, 231, 232, 233<br>234, 235, 236, 237, 265 |
| <b>ÖZÖĞÜT</b> Özlem        | 105, 201, 204, 238                           |
| <b>ÖZSOY</b> Yahya         | 239, 240                                     |
| <b>ÖZTÜRK</b> Canan        | 105, 196, 197, 200, 201, 203, 241            |
| <b>ÖZTÜRK</b> Öznur        | 242                                          |
| <b>ÖZTÜRK</b> Serap        | 128, 226, 252                                |
| <b>PALANK</b> Franz        | 206                                          |
| <b>PARLAK</b> Y Nuray      | 243                                          |
| <b>PAYASLIOĞLU</b> Arif    | 244, 245                                     |
| <b>PİŞİREN</b> Uğur        | 246                                          |
| <b>POTANHNIK</b> Michael   | 247                                          |
| <b>RIZA</b> Enver Tahir    | 248                                          |
| <b>SAĞLAM</b> Mustafa      | 138, 249                                     |
| <b>SAĞLIK</b> Mediha       | 52, 65, 128, 250, 251, 252, 253, 226         |
| <b>SAYIN</b> Güler         | 208                                          |
| <b>SCHUMER</b> R.          | 103                                          |
| <b>SEÇİM</b> Filiz         | 23                                           |
| <b>SEÇİM</b> Hikmet        | 254, 255                                     |
| <b>SELVİ</b> Kıymet        | 256                                          |
| <b>SERTER</b> Nuray        | 257, 258, 259, 260                           |
| 301                        |                                              |

|                         |                              |
|-------------------------|------------------------------|
| <b>SEZGİN</b> Jülide    | 261                          |
| <b>SEZGİN</b> Kazım     | 133                          |
| <b>SHALE</b> Doug       | 262                          |
| <b>SÖZEN</b> Nur        | 263                          |
| <b>SÖZER</b> Ersan      | 135                          |
| <b>SÜRMELİ</b> Fevzi    | 264, 265                     |
| <b>ŞAKAR</b> Nurhan A.  | 266, 267                     |
| <b>ŞEN AYMAN</b> Mine   | 268                          |
| <b>ŞENEL</b> Hakan G.   | 289, 270, 289                |
| <b>ŞENİŞ</b> Fethi      | 199, 271, 272, 273           |
| <b>ŞİMŞEK</b> Ali       | 274                          |
| <b>ŞİMŞEK</b> Nurettin  | 275                          |
| <b>TAŞÇI</b> Deniz      | 276                          |
| <b>TEKER</b> Necmettin  | 36                           |
| <b>TEKİN</b> Cengiz     | 277, 278, 279, 280, 281, 282 |
| <b>TEZCAN</b> Mediha    | 283, 284, 285, 286, 287, 288 |
| <b>TOKBUDAK</b> Ayşegül | 289                          |
| <b>TOMASCHEWSKI</b> R.  | 103                          |
| <b>TÜMLÜ</b> Zeki       | 290                          |
| <b>TÜTÜNCÜ</b> Özden    | 291                          |
| <b>ULUTAK</b> Nazmi     | 265, 292                     |
| <b>URAL</b> Ozana       | 293                          |
| <b>ÜNLÜ</b> Canan       | 294                          |
| <b>ÜNLÜ</b> İlhan       | 295, 296                     |
| <b>ÜNLÜ</b> Sezen       | 297                          |
| <b>ÜNLÜER</b> A Oğuz    | 298                          |
| <b>ÜSTÜNOĞLU</b> Ülkü   | 299                          |

|                         |                                              |
|-------------------------|----------------------------------------------|
| <b>YALAMA Nihat</b>     | 241                                          |
| <b>YANGIN Gürbüz</b>    | 300                                          |
| <b>YAPICIOĞLU Haluk</b> | 301                                          |
| <b>YAŞAR Şefik</b>      | 302                                          |
| <b>YAŞAR Şefik</b>      | 303                                          |
| <b>YAZICI Ali</b>       | 304                                          |
| <b>YILDIRIM Ali</b>     | 214                                          |
| <b>YILDIRIM Yasemin</b> | 238                                          |
| <b>YILMAZ Adnan</b>     | 305, 91                                      |
| <b>YILMAZ Ruşen</b>     | 35, 124, 125, 196<br>197, 198, 199, 201, 306 |
| <b>YILMAZ Ülkü</b>      | 306                                          |
| <b>YURGA Cemal</b>      | 307                                          |
| <b>YÜKSEL A Haluk</b>   | 31, 309, 310, 311                            |
| <b>YÜKSEL Coşgöl</b>    | 308                                          |
| <b>YÜKSEL Erkan</b>     | 100                                          |
| <b>YÜKSEL Mehmet</b>    | 312                                          |
| <b>YÜZER Volkan</b>     | 313                                          |